ആയുർവ്വേദ ഗ്രന്ഥമാല

നമ്പർ [illegible]

സാരബോധം

SRI CHITHRA AYURVEDA [illegible]

[illegible] ആയുർവേദ വൈദ്യകർ ധന്വന്തരിദാസ്

സി. എസ്. നാരായണൻ മൂസ്സ്

[illegible]

തിരുവനന്തപുരം

[illegible] അച്ചടിച്ചത്,

[illegible]

[illegible]

SRI CHITHRA AYURVEDA SERIES.

No. III.

NAVAKHANDOM

EDITED BY

Dhanwantharidas
C. N. NARAYANAN MOOS,
Honorary Director of Ayurveda, Trivandrum.

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE GOVERNMENT OF HIS HIGHNESS THE MAHA RAJA OF TRAVANCORE.

TRIVANDRUM:
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS
1939.

അവതാരിക.

മൂലതത്വങ്ങളിൽ വിയോജിക്കുന്നില്ല എങ്കിലും ശാസ്ത്രങ്ങൾ മിക്കവാറും പ്രാദേശികമായ വൈജാത്യം പകന്ന് വിഭിന്നരീതിയെ അവലംബിച്ചു കാണുന്നു. പ്രായോഗികവിദ്യയായ വൈദ്യശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയവയിൽ ഇത്തരം സമ്പ്രദായവൈജാത്യം കുറേക്കൂടി പ്രകടമായി പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വസ്തുതയ്ക്ക് മകുടോദാഹരണമാണ് പ്രസ്തുത നവഖണ്ഡം എന്ന പ്രാചീന ചികിത്സാ ഗ്രന്ഥം.

കേരളത്തിൽ സാധാരണ കണ്ടുവരാറുള്ള രോഗങ്ങൾക്ക് ശമനങ്ങളായ കൈകണ്ട ഔഷധങ്ങളെ സ്വപ്രതിഭാവിശേഷം അനുസരിച്ച് നിർമ്മിച്ചും ഔത്തരാഹഗ്രന്ഥപ്രോക്തങ്ങളായ ഔഷധങ്ങളെ ദേശകാലാവസ്ഥാനുഗുണം പരിഷ്കരിച്ചും അനേകം യോഗങ്ങൾ ഇതിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഈ ഗ്രന്ഥം ൧൧൧൯ കുംഭം ൧൪-ാനു- വരെ ആയുർവേദ ഡയറക്ടരുടെ ചാർജ്ജ് വഹിച്ചിരുന്ന ആയുർവേദകാളേജ് പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പരിശോധിക്കുകയും ൧൨൦ പേജുവരെ അച്ചടിപ്പിക്കുകയും ൧൨൧ മുതൽ ൧൯൭ വരെ പേജുകൾക്ക് സെക്കൻഡ് പ്രൂഫ് വരുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നതാണ്.

ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണവിഷയത്തിൽ സഹായമായി ആയുർവേദ ഇൻസ്പെക്ടർ മി. പി. വാസുദേവൻപിള്ളയുടെ പക്കൽനിന്നും ഒരു കയ്യെഴുത്തു ഗ്രന്ഥമാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ഗ്രന്ഥം പ്രായേണ അശുദ്ധവും അപൂർണ്ണവും ഗ്രന്ഥാന്തരവിഷയസമ്മിശ്രവും ആയിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രതികൾ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം ഇന്നും തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ലഭിക്കുന്ന പക്ഷം ഇതിൽ കണ്ടേയ്ക്കാവുന്ന സ്ഖലിതങ്ങളെ നിശ്ശേഷം നീക്കി ഗ്രന്ഥാന്തർഗ്ഗതങ്ങളായ വിഷയങ്ങളെ പരാമർശിക്കുന്ന പരിഷ്കരിച്ച മുഖവുരയോടുകൂടി അടുത്തപതിപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊള്ളാവുന്നതാകുന്നു.

ധന്വന്തരിദാസ്,
സി. എൻ. നാരായണൻമൂസ്സ്,
ആണററി ആയുർവ്വേദ ഡയറക്ടർ.

ശ്രീഃ

വിഷയാനുക്രമണിക.

കഷായഖണ്ഡം.

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച.)

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

കുഴമ്പുഖണ്ഡം.

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച),

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

ഘൃതഖണ്ഡം.

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടൎച്ച).

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

ഗുളികാഖണ്ഡം

വിഷയാനുക്രമണിക—(തുടർച്ച).

നവഖണ്ഡം

കഷായഖണ്ഡം

നവഖണ്ഡാ ഗ്രന്ഥന്തെ സകലകമിക്കുപ്രകാണ്ഡനിവഹാനാം
സ്വാദം സ്വാദം യേന സ്വകരേണൈഷഃ പ്രസാദമേതു വിഭുഃ. ൧

പ്രയോഗഹേതുഃ സർവേഷാം യോഗാനാം സാരസംഗ്രഹഃ
ലിഖ്യതെ വാസുദേവേന ചികിത്സാക്രമകാംക്ഷിണാ. ൨

കേചിൽ കഷായൈശ്ച ഖളൈശ്ച കേചിൽ
കേചിച്ച തൈലൈശ്ച ഘൃതൈശ്ച കേചിൽ
കേചിച്ച ചൂർണ്ണൈർഗ്ഗുളികാഭിരന്യൈഃ
കേചിച്ച ലേഹ്യൈശ്ച ചികിത്സയന്തി. ൩

കേചിച്ച വസ്ത്യാദിഭിരേവ കർമ്മഭിഃ
കുർവ്വശ്ചികിത്സാം ഭിഷജോ ഗദേഷു
അന്യേ ച സിദ്ധൌഷധരത്നമന്ത്ര-
രസായനാദ്യൈഃ പ്രഥിതാ ഭവന്തി. ൪

(ജ്വരത്തിന്നു ഷഡംഗാദിപാചനകഷായങ്ങൾ)

ഘനചന്ദനശുണ്ഠ്യംബുപർപ്പടോശീരസാധിതം
ശീതം തേഭ്യോ ഹിതം തോയം പാചനം തൃഡ്ജ്വരാപഹം. ൫

മാവിലഞെട്ടി കരിമ്പും മലർ ചുക്കും ക്രുവളം കുരുന്തോട്ടി
ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം പനിയിലിതേ പാചനം ശമനം. ൬

ചുക്കചുണ്ടയമൃതാടലോടകം
തുവവേർ ജലദപർപ്പടഞ്ച തൽ
ഏഴൊരോന്നു പതിനേഴു കാണമാ-
യ്യെന്തനീർ പനിയിൽ നന്നു കേവലം. ൭

ചുക്കും ചുണ്ടയുമമൃതും മുത്തങ്ങായും കുടിയ്ക്കു നിഷ്ക്വഥിതം
ചെറിയകിരാതാദിരയം പനിയിലിതേ പാചനം ശമനം. ൮

G. P. T. 3180, 250. 17-10-113.

(ദ്രാക്ഷാദിക്വാഥം)

ദ്രാക്ഷാമധൂകമധുകലോധ്രകാശ്മര്യ്യസാരിബാഃ
മുസ്താമലകഹ്രീബേരപത്മകേസരപത്മകം. ൯

മൃണാളചന്ദനോശീരനീലോല്പലപരൂഷകം
ഫാണ്ടോ ഹിമോ വാ ദ്രാക്ഷാദിർജാതീകുസുമവാസിതഃ. ൧൦

യുക്തോ മധുസിതാലാജൈർജയത്യനിലപിത്തജം
ജ്വരം മദാത്യയം ഛർദ്ദിം മൂർച്ഛാം ദാഹം ശ്രമം ഭ്രമം. ൧൧

ഊർദ്ധ്വാധോരക്തപിത്തഞ്ച പിപാസാം കാമലാമപി

(അമൃതോത്തരം)

നാഗരാമൃതഹരീതകീഃ ക്രമാൽ
നാഗഹസ്തനയനാംഘ്രിഭാഗശഃ
സാധുസിദ്ധമുദകം സശർക്കരം
നാശയത്യഖിലദോഷജം ജ്വരം. ൧൨

2:6:4

(മൃദ്വീകാദി)

മൃദ്വീകാചന്ദനോശീരശാരിബാംബുദവാരിഭിഃ ൧൩
പാക്യം ശീതകഷായം വാ ദാഹജ്വരഹരം പിബേൽ

(അരണ്യതുളസ്യാദി)

അരണ്യതുളസീമൂലവിഷ്ണുക്രാന്തിമഹൌഷധൈഃ
ക്വാഥോഽയം നിർഹരേൽ ശീഘ്രം ശീതികാവിഷമജ്വരം. ൧൪

(ശാർങ്ഗ്യാദിക്വാഥം)

ശാർങ്ഗ്യബ്ദപർപ്പടകധന്വയവാഷവിശ്വ-
ഭൂനിംബകുഷ്ഠകണസിംഹ്യമൃതാകഷായഃ
ജീർണ്ണജ്വരം സതതസന്തതകം നിഹന്യാ-
ദന്യേദ്യുകം സഹ തൃതീയചതുർത്ഥകാഖ്യാം. ൧൫

(പാഠാഗുളൂച്യാദി)

പാഠാഗുളൂചീഘനപർപ്പടാബ്ദ-
ഭൂനിംബവിശ്വേന്ദ്രയവൈശ്ശൃതാംഭഃ
പേയം ജ്വരാർത്തൈരതിസാരിഭിശ്ച
യഥാമൃതം സ്വർഗ്ഗിഭിരാദരേണ. ൧൬

(ചന്ദനോശീരാദി)

ചന്ദനോശീരജലദലാജമുദ്ഗകണായവൈഃ
ബലാജലെ പയ്യൂഷിതൈഃ കഷായൊ രക്തപിത്തഹാ. ൧൬

(മുസലീഖദിരാദി)

മുസലീഖദിരാമലകത്രികണ്ടജംബൂവരീകഷായഃ
സാസ്ഥിസ്രാവം പ്രദരം പ്രമാർഷ്ടി മധുമാൻ പ്രഗേ പീതഃ ൧൭

(ബലാദികഷായം)

ബലാബൃഹത്യംശുമതീദ്വയവാശാശൃതം ജലം
കൃഷ്ണാപരാഗസമ്മിശ്രം ക്ഷയകാസഹരം പരം ൧൮

(വിദാര്യാദി)

വിദാരിപഞ്ചാംഗുലവൃശ്ചികാളീ
വൃശ്ചീവദേവാഹ്വയസൂപ്യപർണ്യഃ
കണ്ഡൂകരീ ജീവനഹ്രസ്വസംജ്ഞേ
ദ്വേ പഞ്ചകെ ഗോപസുതാ ത്രിപാദീ. ൨൦

വിദാര്യാദിരയം ഹൃദ്യോ ബൃംഹണോ വാതപിത്തഹാ
ശോഷഗുന്മാംഗമർദ്ദോർദ്ധ്വശ്വാസകാസഹരൊ ഗണഃ. ൨൧

(ഭാർങ്ഗീകണാദി)

ഭാർങ്ഗീകണാകാസഹരീഹരിദ്രാ-
വാശാമൃതാനാഗരധാന്യകാനാം
കഷായോ ജയേച്ഛ്വാസമതിപ്രവൃദ്ധം
ക്ഷണേന തീക്ഷ്ണാത്ഥപരാഗമിശ്രഃ. ൨൨

(ദശമൂലവിശ്വാദി)

ദശമൂലവിശ്വലശുനനിഷ്കഷായം ക്ഷീരപരിശിഷ്ടം
കഷായോ നിഹന്തി ഹിക്കാം ലജ്ജാമിവ വേഗവാൻ രാഗഃ. ൨൩

(വ്യോഷാദി)

വ്യോഷാഗ്നിചവികാപത്ഥ്യാഭാർങ്ഗീകഷായഃ സമാക്ഷികഃ
സ്വരസാദാഗ്നിസദനകാസശ്വാസനിബർഹണഃ. ൨൪

(ആമ്രപല്ലവാദി, ൧)

ആമ്രപല്ലവതദ്വൃന്തവില്വലാജാർദ്രകേക്ഷുഭിഃ
കേസരൈർമാതുളുംഗസ്യ യുക്തഃ കഷായോഽരുചിം ഹരേൽ. ൨൫

(ആമ്രപല്ലവാദി, ൧)

ആമ്രപല്ലവതദ്വൃന്തവില്വലാജാർദ്രകേക്ഷുഭിഃ
ക്വാഥോ മധുസമായുക്തഃ ഛർദ്യരോചകനാശനഃ. ൧൬

(ചവികാദി)

ചവികാപിപ്പലീമൂലമരിചൌഷധജീരകൈഃ
സവില്വൈഃ ക്വഥിതം വാരി ഭക്തദ്വേഷനിവാരണം ൧൭

(വില്വധാന്യകാദി)

ബില്വധാന്യകബലാമഹൌഷധൈർ-
ലാജമുദ്ഗസഹിതൈശ്ശൃതം ജലം
ഛർദ്ദിമാശു പിബതഃ സശർക്കരം
ഹന്തി വാതകഫപിത്തജാമപി. ൧൮

(വില്വമൂലാദി)

വില്വമൂലസ്യ നിഷ്ക്വാഥഃ സലാജമധുശർക്കരം
രസേന മാതുലുംഗസ്യ യുക്തഃ ഛർദ്ദിവിനാശനഃ. ൧൯

(ധാന്യാകാദി)

ധാന്യാകശുണ്ഠീലഘുപഞ്ചമൂല-
ബലാസ്സമുൽക്വാഥ്യ പിബേൽ കഷായം
ഹൃദ്രോഗമർമ്മാഭിഹതാംഗഭംഗ-
വക്ഷോരുജഃ പിത്തഭവാ വിജേതും. ൨൦

(കുസ്തുംബര്യാദി)

കുസ്തുംബരീനാഗരപർപ്പടാംബു-
ജംബൂപ്രവാളാദ്ധ്യുഷിതം കഷായം
പ്രാതഃ പിബേൽ പുഷ്കരസപ്രഗാഢം
തൃഷ്ണാം വിജേതും യദി ചേൽ പ്രയത്നഃ. ൨൧

(മൃദ്വീകാമധുകാദി)

മൃദ്വീകാമധുകമധൂകപിപ്പലീഭിഃ
ഖർജ്ജൂരൈർമലയജശാരിബാജലാബ്ജൈ
സോശീരൈശ്ശൃതമഥവാ സുശീതമംഭ-
സ്തൃൺമൂർച്ഛാമദമതിവിഭ്രമാന്നിരസ്യേൽ. ൨൨

(ഭൂസ്പൃൾകാദി)

ഭൂസ്പൃൾക്കേന വിലേപന യവാന്യാ നാഗരേണ വാ
ഏകൈകേനാപി സംയുക്താ പാഠാ ഹന്ത്യശ്സാം രുജം. ൨൩

(ഗന്ധർവ്വഹസ്താദി)

ഗന്ധർവ്വഹസ്തചിരിവില്വഹുതാശവിശ്വ-
പത്ഥ്യാപുനൎന്നവയവാഷകഭൂമിതാലൈഃ
ക്വാഥഃ സസൈന്ധവഗുളഃ പവനസ്യ ശാന്ത്യൈ
വഹ്നേർബ്ബലായ രുചയെ മലശോധനായ. ൨൪

(ത്രുത്ത്വാവാദി)

ത്രുത്ത്വാവാതവിഴാമച്ചുക്കതിമിരൈ-
രേഭിശ്ശൃതോ ഭൂഗ്ധയുക്
ക്വാഥശ്ശുഷ്കഗുദാംകുരാൎത്തി വിരയെ
ത്തീക്ഷ്ണം മലം വാ ഹരേൽ
നീച്ചീരാം പരിപാച്ച്യ കാടിയിലഥോ
തൈലാനലിപ്ത്വ ഗുദെ
വേതും നന്നതുകൊണ്ടു മുക്കടി തൂലോം
നല്ലോന്നു രക്താനപിതെ. ൨൫

(അഭയാദികഷായം)

അഭയാത്രുവൃൽകുലത്ഥൈശ്ശൃതമുദകം പിപ്പലീരജോയുക്തം
ചിത്രാതൈലവിമിശ്രം പീതമുദാവൎത്തമസ്യതി ത്രിദിനാൽ. ൨൬

(പാഠാനാഗരാദി)

പാഠാനാഗരഭൂസ്പൃഗബ്ലിലബ്ലാതിവിഷാബ്ദസംശ്രുതഃ ക്വാഥഃ
ആമാതീസാരഹരഃ സാസ്രം സകഫം സശൂലമപി. ൨൭

(ഭൂമാലഭാദി)

ഭൂമാലഭാനാഗരവില്വപാഠാ-
വലാഹകൈഃ കല്പിതമംബു പീതം
ജ്വരാതിസാരം ഗുദരുക്പ്രവാഹൌ
വിജിത്യ പിത്തഗ്രഹണീം നിഹന്യാൽ. ൨൮

(ശുദ്ധശുണ്ഠീകഷായം)

അരുചിമനലമാന്ദ്യം പീനസശ്വാസകാസാ-
നദരമുദരരോഗാനാശു ഹന്ത്യാദശേഷാൻ
ജനയതി തനുകാന്തിം ചിത്തനേത്രപ്രസാദം
പലപരിമിതനിസ്ത്വക്‌ശുദ്ധശുണ്ഠീകഷായഃ. ൩൯

(തൃണപഞ്ചമൂലാദി)

ആദൌ സഹതൃണാഖ്യേന പഞ്ചമൂലേന സാധിതഃ
ഗോകണ്ടകസ്യ നിഷ്ക്വാഥോ മൂത്രകൃച്ഛ്രവിനാശനഃ ൪൦

(കൂശ്മാണ്ഡവല്ല്യാദി)

കൂശ്മാണ്ഡവല്ലീമത്സ്യാക്ഷ്യൌ വസുകഞ്ച ശതാവരീ
ശുഷ്കഞ്ച താലപത്രഞ്ച ഇക്ഷോഃ കാണ്ഡം കുലത്ഥകം ൪൧
മുദ്ഗഞ്ച സർവ്വമേകത്ര സമം കൃത്വാ തതഃ പചേൽ
സിതയാ സഹിതം പീത്വാ മൂത്രകൃച്ഛ്രാൽ പ്രമുച്യതേ. ൪൨

(ബൃഹതീമൂലാദി)

ബൃഹതീമൂലകുലത്ഥാഭ്യാം ശൃതഃ ക്വാഥോ ജയത്യലം
ശർക്കരാം മൂത്രകൃച്ഛ്രം ച സദ്യ ഏവ ന സംശയഃ. ൪൩

(യഷ്ട്യാഹ്വാദിശീതകഷായം)

യഷ്ട്യാഹ്വൈലോർവ്വാരുബീജേക്ഷുകാണ്ഡൈ-
ശ്ശീതഃ ക്വാഥോ നാളികേരാംബുജന്മാ
പൈത്തം കൃച്ഛ്രം ദാഹതൃഷ്ണോഷ്ണവാതം
രക്തസ്രാവം മൂത്രസാദം ഹിനസ്തി. ൪൪

(പാച്ചോറ്റ്യാദി)

പാച്ചോററിതെച്ചിചെറുവോള വറട്ടമഞ്ഞൾ
രാമച്ചവും കതകനെല്ലിഫലം തഥൈവ
നിർവ്വൈരിയുക് ക്വഥിതമംഭസി തേൻവിമിശ്രം
പ്രാതഃ കുടിക്കിലിതു മേഹഗണം പിനഷ്ടി. ൪൫

(നിശാകതകാദി)

നിശാകതകനെല്ലിക്കാ വെട്ടി പാച്ചോററി ഭദ്രികാ
ഏകനായകരാമച്ചമേഭിഃ ക്വാഥഃ പ്രമേഹഹാ. ൪൬

(നിംബാദി)

നിംബസ്യ തോലമൃതപൂക്കവരട്ടമഞ്ഞൾ
വാശാഫലത്രയപടോലനിദിഗ്ധികാനാം
കാഥം സമാക്ഷികപുരം പുലരേ കുടിച്ചാൽ
ദേഹേ കുരുത്ത കുരു വേരറുമാറുനാളിൽ ൪൭

എത്തച്ച നിംബാദി പയോദ്ഭവല്കം
കൂട്ടീട്ടു പീതം കുരുശാന്തികാരി
നാല്പാമരഞ്ച ത്രിഫലാസമേതം
സഗുൽഗുലു കാഥ്യ പിബേൽ കുരുണാം. ൪൮

(വരണാദികഷായം)

വരണസൈര്യകയുഗ്മശതാവരീ-
ദഹനമോരടവില്വവിഷാണികാഃ
ദ്വിബൃഹതീദ്വികരഞ്ജജയാദ്വയം
ബഹളപല്ലവദർഭരുജാകരാഃ. ൪൯

വരണാദിഃ കഫം മേദോ മന്ദാഗ്നിത്വം നിയച്ഛതി
ആഢ്യവാതം ശിരഃശൂലം ഗുന്മം ചാന്തഃ സവിദ്രധിം ൫൦

(കൃഷ്ണാദികഷായം)

കൃഷ്ണാനാഗരസിദ്ധാർത്ഥഹിംഗുചൂർണ്ണസമായുതഃ
സമോരടസ്യ നിഷ്കാഥഃ സദ്യോ വൃദ്ധിമപോഹതി. ൫൧

(ഇന്ദ്രവല്ലീകഷായം)

ഇന്ദ്രവല്ലീകഷായശ്ച പാതവ്യസ്തൈലസംയുതഃ
ആന്ത്രവൃദ്ധിവിനാശായ തൽഖളേനാപി ഭോജയേൽ. ൫൨

(ഏരണ്ഡാദികഷായം)

നിത്യമേരണ്ഡകോരണ്ഡനിർഗുണ്ഡീഭിഃ ശൃതം ജലം
സൈന്ധവോരുപുതൈലാഢ്യം പേയം വൃദ്ധിഹരം പരം. ൫൩

(ഉങ്ങിവെട്ടകാദി)

ഉങ്ങിവെട്ടകച്ചുക്കഴിഞ്ഞവേ-
രാവണക്കിക്കണത്തോൽ കഷായമായ്

സാവണക്കുരുവിന്നെണ്ണ സൈന്ധവം
നീർ കുടിക്കൽ വൃഷണം ചുരുണ്ടുപോം. ൧൮

(ഗന്ധർവ്വഹസ്തകോരണ്ഡാദി)

ഗന്ധർവ്വഹസ്തകോരണ്ഡമുസ്താനാഗരസംയുതഃ
കഷായഃ കോഷ്ഠവാതാന്ത്രശൂലാദീന്നാശയേദ്ദ്രുതം ൧൯

(നിർഗ്ഗുണ്ഡ്യാദി)

നിർഗ്ഗുണ്ഡ്യരണ്ഡകോരണ്ഡഗോക്ഷുരദ്വിപുനർന്നവൈഃ
പഞ്ചകോലാഭയാശിഗ്രുകുലത്ഥൈസ്സൈശ്ശൃതം ജലം ൨൦
സക്ഷാരഹിംഗുലവണം സർവ്വശൂലവിനാശനം

(മുളയിലാദി)

മുളയിലചുക്കുകുലത്ഥൈഃ കൊട്ടത്തേങ്ങാജമോജവൃച്ഛീവൈഃ ൨൧
കൊടിയൊരു ശൂലവിനാശനമിന്തുപ്പും കായമിട്ടു പാക്യമിദം

(സപ്തസാരം)

വർഷാഭ്രുവില്വഖലോ്രുപുസഹചരശു-
ണ്ഠ്യഗ്നിമന്ഥൈഃ കഷായഃ
പാതവ്യസ്സപ്തസാരോ ഗുളകണപടുഹിം-
ഗ്വാജ്യയുക്തോ യഥാർഹം.
വിൾബന്ധം വഹ്നിമാന്ദ്യം രുജമതിമഹതീം
യോനിഹൃൽകുക്ഷിപൃഷ്ഠ-
ശ്രോണീദേശേഷു സദ്യശ്ശമയതി ജഠരാ-
ഷ്ഠീലഗുൽമപ്ലിഹാശ്ച. ൨൨

(അമൃതാദി)

അമൃതുമരുകഴഞ്ചായ് രേചകീ നാൽക്കഴഞ്ചാ-
യഖിലമിരുകഴഞ്ചായ്കൊണ്ടു പക്വം കഷായം
ഗുളലവണകണാദിസ്ത്വൽപിബേദാശു തീരും
പനിയൊടു മലസംഗം വീക്കവും കാമിലാ ച. ൨൩

(പാണ്ഡുരോഗത്തിനു ഹ്രസ്വപഞ്ചമൂലാദികഷായം)

പാണ്ഡുരോഗീ പിബേദാദൌ ഹ്രസ്വാഖ്യം പഞ്ചമൂലകം
ചന്ദനാമലകം പക്വം പുനർന്നവയുതം ജലെ. ൨൪

(തിന്ത്രിണീകാദി)

തിന്ത്രിണീകതരുപർണ്ണശലാകാ-
ലോഹപത്രവിജയാപുനർന്നവൈഃ
ഇക്ഷുവില്വസഹിതൈശ്ശൃതം ജലം
പാണ്ഡുമാശു സഗുല്മം വിനിഹന്തി. ൨൮

(പത്ഥ്യാദിക്വാഥം)

പത്ഥ്യാപുനർന്നവശിഫാകണമൂലവഹ്നി-
ചിത്രാബ്ദജീരകസുരദ്രുമമാഗധീനാം
ക്വാഥം പിബേച്ഛ്വയഥുദണ്ഡധരാത്തജീവോ-
പ്യുത്തിഷ്ഠതേ ശിവസമാശ്രിതബാലതുല്യഃ. ൨൯

(ചുക്കച്ചുണ്ടാദി)

ചുക്കച്ചുണ്ടകടലാടിസത്തുവാ
നാലുമായറുകഴഞ്ചിവകൊണ്ട്
അർദ്ധവില്വതമിഴാമകഷായൈർ
ഹന്തി ശോഫമപി സംഗവും വിശഃ. ൩൰

(ഹരീതക്യാദി)

ഹരീതകീത്രിവൃന്മൂലകുലസൈന്ധസ്സാധു സാധിതഃ
ക്വാഥസ്ത്ര്യൂഷണതൈലാഢ്യശ്ശോഫാനാഹോദരാപഹഃ ൩൧

(പടോലദാർവ്യാദി)

പടോലദാർവ്വീപിചുമന്ദതിക്താ
ത്രായന്തികായഷ്ടിമധുപ്രസിദ്ധം
ജലം വിസർപ്പം വിനിഹന്തി ധാത്രീ-
പടോലമുസ്തൈശ്ച ശൃതാംബു തദ്വൽ ൩൨

(ദൂർവ്വാദിക്വാഥം)

ദൂർവ്വാപടോലപാരന്തിമൂലതോയം വിസർപ്പനൽ

(ത്രിഫലാക്വാഥം)

ദൃശ്യതേ ത്രിഫലാക്വാഥസ്തൈരേവ പരിശീലിതഃ. ൩൩

(ജീവന്ത്യാദി)

ജീവന്തീഹിരിബേരികാത്രിഫലികാ-
വാശാമൃതാസാരിബാ-
ശുണ്ഠീനിംബയവാഷചന്ദനപടോ-
ലോശീരമുസ്തൈശ്ശൃതഃ

നിഷ്കാഥോഽഷ്ടമശേഷിതോ മധുഗുള-
പ്രക്ഷേപണാൽ സംസ്കൃതഃ
പീതശ്ചേജ്ജ്വരിതസ്യ തസ്യ പിടകോ-
ല്പത്തേഃ പ്രസംഗഃ കുതഃ ൭

(അമൃതാരജന്യാദി)

അമൃതാരജനീനിംബയാഷരോഗഘ്നതോയദൈഃ
പത്ഥ്യാധാത്രീവൃഷൈഃ കാഥശ്ശീതപിത്തനിബർഹണഃ ൮

(ചന്ദനപപ്പടകാദി)

ചന്ദനപപ്പടകാമൃതവല്ലീധാന്യകസേവ്യജലാംബുദനിശ്ചം
പുഷ്കരമുഗ്രവിദാഹവിമിശ്രം സ്ഫോടമശേഷമപോഹതി
[ശീതം ൯

(പടോലമൂലാദി)

പടോലമൂലത്രിഫലാവിശാലാഃ
പൃഥക് ത്രിഭാഗാപചിതത്രിശാണാഃ
സ്യുസ്ത്രായമാണാ കടുരോഹണീ ച
ഭാഗാർദ്ധികേ നാഗരപാദയുക്തെ ൧൦

ഏതൽ പലം ജർജരിതം വിപാകം
ജലെ പിബേൽ കുഷ്ഠവിശോധനായ

(ഖദിരാദികാഥം)

ഖദിരാരിഷ്ടഗുളൂചീപടോലദാർവീദ്വരാലഭാകാഥഃ
കുഷ്ഠാനാം വിനിഹന്താ ദൈതേയാനാം നൃസിംഹ ഇവ. ൧൧

(സഹചരാദി)

സഹചരം സുരദാരു സനാഗരം
കഥിതമംഭസി തൈലവിമിശ്രിതം
പവനപീഡിതദേഹഗതിഃ പിബൻ
ദ്രുതവിളംബിതഗോ ഭവതിച്ചയാ. ൧൨

(നയോപായാദി)

നയോപായായനമിതൈബ്ബലാജീരകനാഗരൈഃ
കാഥഃ പീതഃ പ്രമഥ്നാതി സമീരണബലം ബലാൽ. ൧൩

(ഭദ്രദാൎവ്വാദി)

ഭദ്രദാരു നതം കുഷ്ഠം ദശമൂലം ബലാദ്വയം
വായും വാരതരാദിശ്ച വിദാൎയ്യാദിശ്ച നാശയേൽ. ൧൪

(ഷഡ്ധരണം)

ചിത്രകാതിവിഷാപാഠാകടുകാരഗ്വധക്ഷമാഃ
മഹാവ്യാധിപ്രശമനൊ യോഗഷ്ഷഡ്ധരണഃ സ്മൃതഃ. ൧൫

(രാസ്നൈരണ്ഡാദി)

രാസ്നൈരണ്ഡബലാസഹാചരവരീ-
ദുസ്സ്പൎശാമൃതാ-
ദേവാഹ്വാതിവിഷാഘനേക്ഷുരശഠീ-
വിശ്വൈഃ കഷായശ്ശൃതഃ
സൎപ്പിസ്തൈലവിമിശ്രിതഃ പ്രശമയേ
ദ്വായും സശൂലം തഥാ
ജംഘോരുത്രികപൃഷ്ഠപാൎശ്വഹനുഗം
ശോഫഞ്ച വാതാസ്രജം. ൧൬

(പൃശ്നിപൎണ്ണ്യാദി)

പൃശ്നിപൎണ്ണീബലാവിശ്വവംശപത്രസുരദ്രുമൈഃ
സജ്വരകൈശ്ശൃതം തോയം വാതവൈഗുണ്യനാശനം. ൧൭

(പയസ്യാദി)

പയസ്യാശാരിബാപാഠാതോയതോയദനാഗരൈഃ
ശൃതം ശീതം പിബേദ്വാരി ഗൎഭിണീജ്വരനാശനം. ൧൮

(ഹരീതക്യാദി)

ഹരീതകീ വചാ ശുണ്ഠീ ഭാൎങ്ഗീ ച കടുരോഹിണീ
ഗുളേന സഹ സംയുക്താ ഗൎഭിണീശ്വാസകാസജിത് ൧൯

(ചിരിവില്വാദികഷായം)

ചിരിവില്വപുനൎന്നവവഹ്നിഭയാ-
കണനാഗരസൈന്ധവപക്വജലം
ഗുദകീലഭഗന്ദരഗുന്മഹരം
ജഠരാഗ്നിവിവൎദ്ധനമാശു നൃണാം. ൨൦

(വില്വാദി)

വില്വലാമജ്ജലാജാംബു പിബേന്മൂർച്ഛിഷു ഗർഭിണീ

(ആർദ്രകക്വാഥാദി)

ആർദ്രകക്വാഥസംയുക്തം ക്ഷീരം ഗുളയുതം പിബേൽ വൃ ൧

പിപ്പലീചൂർണ്ണസംയുക്തം ഗർഭിണീശോഫനാശനം

(ബലാനാഗരക്വാഥഃ)

ബലാനാഗരനിഷ്ക്വാഥഃ സസ്നേഹഃ കേവലോഽപി വാ വൃ ൨
ഗർഭിണീബാലവൃദ്ധാനാം സൂതികായാശ്ച വാതനുൽ.

(ത്രിഫലാക്വാഥഃ)

ത്രിഫലായാഃ കഷായത്തെ നെയ്യുമായ് പരുകീടിനാൽ വൃ ൩
അധികം നോവുകൂടാതെ പുത്രം സൂഃത ക്ഷണാദ്വധൂഃ.

(ദുരാലഭാദിക്വാഥം)

ദുരാലഭാവിശ്വബില്വദശമൂലശൃതം ജലം വൃ ൪
പീത്വാ ജ്വരാതിസാരാഭ്യാം മുച്യതെ സൂതികാ ധ്രുവം

(ഉശീരാദി)

ഉശീരജംബ്വാമ്രവടപ്രരോഹൈഃ
ക്വാഥോ രസോ വാ മധുസംപ്രയുക്തഃ
പിത്തജ്വരച്ഛർദ്ദ്യതിസാരതൃഷ്ണാം
ബാലസ്യ മൂർച്ഛാമപഹന്തി സദ്യഃ വൃ ൫

(വില്വമൂലാദി)

വില്വമൂലജലേ സിദ്ധം ലാജമിശ്രം പയഃ ശിശുഃ
പിബേൽ ക്ഷൌദ്രേണ സംയുക്തം ഛർദ്ദ്യതീസാരനാശനം. വൃ ൬

(കൃഷ്ണാകശേർവ്വാദി)

കൃഷ്ണാകശേരുഖർജ്ജൂരവിദാരീമധുകം വരീ
ശർക്കരാമധുസർപ്പിശ്ച സർവോന്മാദെ പിബേദിദം. വൃ ൭

(ത്രികട്വത്രിഫലാദി)

ത്രികടുത്രിഫലാദാരുഹിംഗുസൌവച്ച്ലം വചാ
കഷായൊ മധുമാനേഷ്ടിരപസ്മാരവിനാശനഃ ൯൯

(ത്രിഫലാമധുകാദി)

ത്രിഫലാമധുകകഷായം പടോലാദികമേവ വാ
പിബേന്നേത്രവികാരാണാം സർവ്വേഷാം നാശനം നിശി. ൯൬

(കടുത്രയീകഷായഃ)

കട്ടുത്രയി സമാനാംശാ ഘ്രണംഘ്നീ പീനസാപഹാ
കഷായലേഹചൂർണ്ണാദ്യൈഃ സേവിതാ നിശി സാദരം ൯൦

(മണ്ഡൂകപർണ്ണ്യാദി)

മണ്ഡൂകപർണ്ണീമരിചകുലത്ഥൈസ്സാധുസാധിതഃ
കഷായഃ പീനസാർത്തിഘ്നഃ കോഷ്ണാംബു പിബതാം നൃണാം
൯൧

കവോഷ്ണം ദശമൂലാംബു ജീർണ്ണാം വാ വാരുണീം പിബേൽ
ജാഗ്രേച്ചോരകതക്കാരീവചാജാജ്യപകുഞ്ചികാഃ ൯൨

(മുഖരോഗത്തിന്ന പടോലശുണ്ഠ്യാദി)

പടോലശുണ്ഠീത്രിഫലാവിശാലാ-
ത്രായന്തിതിക്താദ്വിനിശാമൃതാനാം
പീതഃ കഷായൊ മധുമാൻ നിഹന്തി
മുഖേ സ്ഥിതശ്ചാസ്യഗദാനശേഷാൻ. ൯൩

(സപ്തച്ഛദാദി)

സപ്തച്ഛദോശിരപടോലമുസ്താ-
ഹരീതകീതിക്തകരോഹണീഭിഃ
യഷ്ട്യാഹ്വരാജദ്രുമചന്ദനൈശ്ച
കഷായം പിബേൽ പാകഹരം മുഖസ്യ. ൯൪

(വ്യാഘ്രീബലാദി)

വ്യാഘ്രീബലാമൃതാവില്വസുരസീദേവദാരുഭിഃ
കഷായഃ ക്ഷൌദ്രസംയുക്തോ ജിഹ്വാരോഗവിനാശനഃ ൯൫

(കുലത്ഥാദി)

കുലത്ഥമുദ്ഗനിർഗ്ഗുണ്ഡീശുണ്ഠീസൈന്ധവസംഭവഃ
കഷായഃ കണാരജോയുക്തഃ സക്ഷൌദ്രഃ കണ്ഠരോഗനുൽ ൯൬

(ഉഴന്നുകോളാദി)

(മുതിര)
ഉഴന്നു കോരം ചുക്കു കുറുന്തുവട്ടിവേർ
കറുത്തതായപ്പയറോടു ക്രുവളം
നിറുത്തുവെന്താററിന നീരിൽ നെയ്പ്പട-
ക്കുടിയ്ക്കിൽ രാത്രൌ തലനോവൊഴിഞ്ഞുപോം ൯൭

ബലാഹരാദികഷായന്തു ശിരോരോഗീ പിബേന്നിശി

(വ്രണഹരകഷായങ്ങൾ)

പിബേദ് വ്രണേഷു ക്ഷീരിത്വക് ത്രിഫലാഗുൽഗുലൂദകം ൯൮
തിക്തകം ച മഹാതിക്തം തഥാ ഗുൽഗുലുതിക്തകം
തദ്വക്തേഷ്വാമയേഷ്വേവ കഷായാർത്ഥം ച ശസ്യതേ ൯൯

(നിശാഗ്ന്യാദി)

നിശാഗ്നിപാഠാഗ്നപതീന്ദ്രവാരുണീ-
കരഞ്ജനിംബാസനചിത്രമൂലകൈഃ
ശൃതം ജലം സൈന്ധവഹിംഗുസംയുതം
ഭഗന്ദരാർശാംസി നിഹന്തി തൽക്ഷണാൽ. ൧൦൦

(ഭഗന്ദരത്തിന്ന പടോലശുണ്ഠീഗിരികർണ്ണികാദി)

പടോലശുണ്ഠീഗിരികർണ്ണികാവചാ-
കുലത്ഥദന്തീസുരദാരുശിഗ്രുഭിഃ
ശൃതം ജലം സൈന്ധവചൂർണ്ണസംയുതം
നിഹന്തി സർവ്വാണി ഭഗന്ദരാണി ച. ൧൦൧

(ഹംസപാദ്യാദി)

ഹംസപാദ്യമൃതാനിംബപിപ്പലീവൃഷകൈശ് ശൃതം
പായയേദ ഗളഗണ്ഡഞ്ച ഗണ്ഡമാലാഞ്ച നാശയേൽ. ൧൦൨

(യോനിശ്ശൂലക്ക ദർന്നിര്യ്യാഹാദി)

പിബേദ്വാ ദർന്നിര്യ്യൂഹം സിദ്ധം ഗോക്ഷുരകേണ വാ
പയഃ സശർക്കരം വാപി യോനിശ്ശൂലനിപീഡിതാ. ൧൦൩

(ജീവന്ത്യാദി)

ജീവന്തിശിഗ്രുമധൂകൈഃ കഷായഃ സിതയാ യുതഃ
ക്വാഥോഽയം വൃഷതാദായീ രസായനമനുത്തമം. ൧൦൪

(ചുക്കംനൽചെറുവോളാദി പേയം)

ചുക്കം നൽ ചെറുവോളചെത്തിമുതലും
ദേവീ കുറുന്തോട്ടിയും
വഷ്പാഭ്ര പുനരാവണക്ക ലഘുവാ
മപ്പഞ്ചമൂലം തഥാ
ക്ഷിപ്ത്വാ വാരിണി ലാജധാന്യകിഴിയും
കെട്ടീട്ടു വെന്താട്ടുളാ-
മക്കഞ്ഞിത്തെളിയെക്കുടിക്കിലഖിലാ
ധാവന്തി രോഗാഭയാൽ. ൧൦൫

(ദോഷകോപമനുസരിച്ചുള്ള പട്ടിണിക്രമവും മററും)

ഒന്നാമാരണ്ടും മൂന്നും പട്ടിണിപററും ജ്വരേഷു പെരികൊല്ല
പിത്താനിലകഫവികൃതിഷു പത്ഥ്യം വഹ്നേശ്ച ലാഘവഞ്ച
[ഭവേൽ ൧൦൬

അന്നാൾകഴിഞ്ഞാൽ ചെറുപഞ്ചമൂല-
സിദ്ധേന തോയേന കുടിക്ക കഞ്ഞീം
അന്നീരിലേ പാന്നയുമർദ്ധപക്വെ
തരിപ്പണം വാ മലരോടു കൂടെ. ൧൦൭

(ആൽമൊട്ടാദി)

ആൽമൊട്ടും ചെറുവോള മൂലമുടനേ ദേവ്യാസ്ഥമൂലവും
പാലും വീഴ്ത്തിയരച്ചുകൊണ്ടെതിരവെ കോരിക്കുടിക്കും നൂണാം
ഓടപ്പോമഥ പക്വജ്വരത്തിലതിലും പിത്തപ്രധാനം ഭൃതം
ധീമാനാത്ത്വഷു ദോഷജാസു വിഹിതം കൂട്ടാൽ സമാലോ-
[ച്യ തൽ. ൧൦൮

(ആവിത്തോലാദിമോർക്കഞ്ഞി)

ആവിത്തോൽമലർച്ചുക്കവിഷ്ണുദയിതാമുസ്താകൊടിത്തൂവതൻ-
വേരും ചാരണയും കരിമ്പുമിവയിട്ടൊപ്പിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങനെ
നാലൊന്നായ കഷായനീരഥലളവെ മോർക്കഞ്ഞി മുന്നാറുകുടി-
ച്ചിട്ടുന്നോക്കു പനിപ്പതില്ല ഘനമായുണ്ടാകുമഗ്നേർബലം ൧൦൯

(രക്തപിത്തിക്കു തർപ്പണാപതർപ്പണക്രമം)

പട്ടിണി പററും മുന്നം തരിപ്പണം വാ പിബേദഥാസ്രരുജി
ശീതദ്രവ്യവിപക്വൈസ്തോയൈഃ പാനഞ്ച നന്നു കഞ്ഞീനാം. ൧൧൦

(പ്രതിശ്യായത്തിനു മുദ്ഗാമലകാദി)

മുദ്ഗാമലകശ്ശുണ്ഠീനാം നിഷ്കാഥേ സരളാം പിബേൽ
പ്രതിശ്യായേഷു സർവേഷു രക്തജേഷു വിശേഷതഃ ൧൧൧

(ശോഷത്തിനു ചെറുപഞ്ചമൂലാദി പേയാ)

സലിലേ ചെറുപഞ്ചമൂലസിദ്ധേ
സുഹൃതെ വാ ദശഭിസ്തഥൈവ മൂലൈഃ
അജദുഗ്ധകൃതാം കുടിക്ക കഞ്ഞീം
ക്ഷയവാനാശു ശമം പ്രയാതി ശോഷഃ. ൧൧൨

പേയാഭേദങ്ങൾ

ഹ്രസ്വേന പഞ്ചമൂലേന സിദ്ധാം പേയാം സുസംസ്കൃതാം
ഫലാമ്ലാം പ്രപിബേൽ കാസശ്വാസഹിധ്മാജ്വരാപഹാം ൧൧൩

പ്രാഗ് ലാജപേയാം സുജരാം സശുണ്ഠീധാന്യപിപ്പലീം
സസൈന്ധവാം തഥാമ്ലാർത്ഥീ താം പിബേൽ സഹ
[ഡാഡിമാം ൧൧൪
സൃഷ്ടവിൾബന്ധ പിത്തൊ വാ സശുണ്ഠീമാക്ഷികാം ഹിമാം
വസ്തിപാർശ്വശിരശ്ശൂലീ വ്യാഘ്രീഗോക്ഷുരസാധിതാം ൧൧൫
പൃശ്നിപർണ്ണീബലാവില്വനാഗരോൽപ്പലധാന്യകൈഃ
സിദ്ധാം ജ്വരാതിസാര്യമ്ലാം പേയാം ദീപനപാചനീം ൧൧൬

ഹ്രസേന പഞ്ചമൂലേന ഹിക്കാരുക് ശ്വാസകാസവാൻ
പഞ്ചമൂലേന മഹതാ കഫാർത്തോ യവസാധിതാം ൧൧൭
വിബദ്ധവച്ച്രാസ്സ്യവാം പിപ്പല്യാമലകൈഃ കൃതാം
യവാഗ്രം സർപ്പിഷാ ഭൃഷ്ടാം മലദോഷാനുലോമനീം ൧൧൮
ചവികാപിപ്പലീമൂലദ്രാക്ഷാമലകനാഗരൈഃ
കോഷ്ഠേ വിബദ്ധേ സരുജി പിബേത്തു പരികത്തിനി ൧൧൯
കോലവൃക്ഷാമ്ലകലശീധാവനീശ്രീഫലൈഃ കൃതാം
അസ്വേദനിദ്രസ്തൃഷ്ണാർത്തഃ സിതാമലകനാഗരൈഃ ൧൨൦

(പേയാനിഷേധവും ലാജപേയാവിധിയും)

മദ്യോദ്ഭവേ മദ്യനിത്യേ പിത്തസ്ഥാനഗതേ കഫേ
ഗ്രീഷ്മേ തയോർവാധികയോസ്തൃട്ഛർദ്ദിദാഹ-
[പീഡിതേ ൧൨൧
ഊർദ്ധ്വപ്രവൃത്തേ രക്തേ ച പേയാന്നേച്ഛന്തി തേഷു ച
നാഗരേണ ബലാവില്വമൂലാഭ്യാം സാധിതേ ജലേ ൧൨൨
സിദ്ധാം പിബേല്ലാജപേയാം ദാഹതൃഷ്ണാപ്രപീഡിതഃ

(പുനൎന്നവാദിക്ഷീരപേയ)

പുനൎന്നവൈരണ്ഡബലാശുണ്ഠീഗോക്ഷുരസാധിതാ. ൧൨൩
അജാക്ഷീരാന്വിതാ പേയാ രക്തരോധം നിയച്ഛതി

(അരളുകാദിവിലേപി)

അരളുദഹനപത്ഥ്യാസൈന്ധവാരുഷ്കരാണാം
ഹരിയവമുസലീഭ്യാം നക്തമാലദ്വയേന
ഹരതി മഥിതസിദ്ധാ സൂരണാഢ്യാ വിലേപീ
ഗുദജജഠരജന്തൂൻ ഗുന്മശൂലപ്ലിഹാദീൻ. ൧൨൪

(രോഗഭേദമനുസരിച്ചുള്ള പേയാഭേദങ്ങൾ)

(രക്താതിസാരത്തിനു)

പയസ്യർദ്ധോദകേ ഛാഗേ ഹ്രീബേരോല്പലനാഗരൈഃ
പേയാ രക്താതിസാരഘ്നീ പൃശ്നിപർണ്ണീരസാന്വിതാ ൧൨൫
ചാർങ്ങേരീരസതുല്യേന മഥിതേന പ്രസാധിതാ
പേയാ രക്താതിസാരഘ്നീ കിഞ്ചിദ്ദീപ്യകസംയുതാ. ൧൨൬

(അതിസാരിക്ക വാതാനുലോമനത്തിനു)

അഭയാപിപ്പലീമൂലവില്വൈപവ്വാതാനുലോമനീ ൧൨൭
പേയാ പുനർവിശേഷേണ സാതിസാരേ വിധീയതെ

(ഗ്രഹണിക്കു)

ദശമൂലേന ശുണ്ഠ്യാ ച പേയാ സ്യാദ്ഗ്രഹണീഗദെ
൧൨൮

(മൂത്രകൃച്ഛ്രത്തിനു)

ഹ്രസ്വേന പഞ്ചമൂലേന ദ്വിഗുണീകൃത്യ ഗോക്ഷുരം
പേയാ സതൃണമൂലാ വാ മൂത്രകൃച്ഛ്രവിനാശിനീ ൧൨൯

(വൃദ്ധിക്കു)

ഹരീതകീഗുഞ്ജനകാനനാമ്ര-
കമ്പേരനേത്രകപ്പഥിതേ കഷായെ
പേയാ സുസിദ്ധാ ദധിമസ്തുകാഞ്ചികൈ-
സ്തക്രേണ വാ വൃദ്ധിബലം നിഹന്യാൽ. ൧൩൦

(ശോഫത്തിനു)

പനവിരൽകടലാടിചുള്ളിരംഭാ-
ഭസിത*സമന ജലേന പാലിനാലും
പയ:കിലതു നിഹന്തി കഞ്ഞി ശോഫം
ഹരിഹരയോരിവ കന്മഷം പ്രസാദഃ ൧൩൧
ആവിത്തോൽ കടലാടി ദന്തി തപനം
ചിത്രാ വയച്ചുള്ളിയും
ശമ്യാകത്തൊലി കള്ളിവേർ പനവിരൽ
സനഹ്യഗ്രവും രംഭയും
ഏതദ് ഭസ്മ ജലെ യവാഗുവിഹിതാ
പാലോട്ടു മോരോട്ടു താൻ
ക്രൂട്ടീട്ടാശു നിഹന്തി ശോഫമഖിലം
ഗുന്മോദരാദീനപി.
൧൩൨

(വിസപ്പ്ത്തിനു)

വിസപ്പ്ര് ക്ഷീരവൃക്ഷത്തോൽസിദ്ധപേയാ പയോയുതാ

---

* 'മമേന' എന്നുപാഠഭേദം.

(കുഷ്ഠപ്രമേഹങ്ങൾക്കു)

കുഷ്ഠപ്രമേഹയോഃ പേയാ ഖദിരേണ കൃതാ ഹിതാ. ൧൩൩

(ക്രിമികൾ)

വീഴാൽവേർകണ്ടമൂലശിഗ്രുതുളസീ-
ബ്രഹ്മദ്രുമാംശാസ്സമാ-
സ്തത്തുല്യം ചെറുകൈതവേരപി യുതൈഃ
സിദ്ധേ ജലേ സാധിതാ
തേങ്ങാപ്പാലപി കാടിയും സമഥിതം
സിദ്ധാർത്ഥഹിംഗ്വാദിഭി-
സ്സിദ്ധാ കഞ്ഞിരിയം ജയേൽ ക്രിമിഗണാൻ
തന്മൂലരോഗാനപി. ൧൩൪

(വാതവികാരത്തിനു)

അവശ്യം പേയാ ചേർത്താതെ ദശമൂലബലാദിനാ.

(പേയാനർഹരോഗങ്ങൾ)

പേയാ ന തൂർദ്ധ്വജത്രൂത്ഥവികാരേഷു വിധീയതേ ൧൩൫

(ഗർഭിണീശോഫത്തിനു)

ഗർഭം മുററിന കാലത്തെ വീക്കത്തെപ്പോക്കുവാനിഹ
ദശമൂലകഷായത്തിൽ വച്ച കഞ്ഞ്യമൃതോപമാ. ൧൩൬

ഇതി കഷായഖണ്ഡഃ പ്രഥമഃ.

ഖളഖണ്ഡം.

(കടകാദിഖളം)

കടകൻകരിന്തകാളീ തമിഴാമാ മാതുളുംഗകേസരവും
മുക്കടി മാങ്ങാനാറിയുമിന്തുപ്പുമിഞ്ചിയുമരുചിഹരം. ൧
പനിക്കുകൊള്ളാമതുപാരിലെങ്ങും
പരന്നരോഗങ്ങളിലത്യുദാരം
ഒരോന്നുകൊണ്ടേ മതി രണ്ടുമൂന്നു
നാലഞ്ചുകൂട്ടീട്ടുമിദം പ്രയോജ്യം. ൨

(മുസ്താദിഖളം)

ശുദ്ധയാ മുസ്തയാ സമ്യക് പപ്പടേനാമലേന വാ
സഹദേവീരസേ സിദ്ധഃ ഖളസ്സർവജ്വരാപഹഃ. ൩

(ബലാപാമാർഗാദിഖളം)

[1]ബലാപാമാർഗപത്രണ്ണ യഃ ഖളസ്സോഽസ്രപിത്തജിൽ.

(മുക്കാൽക്കാണമുക്കടി)

മുക്കാൽക്കാണം മുന്ന ചുക്കപ്പുദീപ്യം
മുക്കാൽക്കാണം ശാണമേതൽപ്രമാണം
മുക്കാൽചീരം (?) മോരിൽവെന്തീഷദ്ഗുണ്ണം
മുക്കാൽ പീതം മോചയേച്ഛ്ലേഷ്മരോഗാൻ. ൪

(ഭൃംഗരാജഖളം)

ഭൃംഗരാജസ്യ കല്ക്കേന ഖളം തക്രേണ സാധിതം
ദ്രിഷ്ടം തൈലേന വിധിവൽ പിബേൽ സഞ്ചയ്മനത്തമം. ൫

(പടോലാദിഖളം)

പടോലവൃഷകാസഘ്നഭൃംഗവ്യാഘ്രീദളൈഃ ഖളഃ
വിശ്വാജമോജലവണൈഃ കാസശ്വാസനിബർഹണഃ. ൬

(മൂലരോഗങ്ങൾക്കു മുക്കടി) (൧)

അടക്കാമണിയൻവേരും തുമ്പയും പുളിയാരല്യാ
പാടക്കിഴങ്ങും പിരക്കിൻമൂലമാക്കത്തിരിക്കയും
കൊടിത്തൂവയുമായിട്ട മൂലരോഗേഷു മുക്കടി ൭

(൨)

ഖളശ്ച സിന്ധുചാർങ്ങേരീഹിംസപാഠീകണോഷണൈഃ. ൮

(വരാലവണാദിമുക്കടി)

കല്ക്കം വരാലവണദീപ്യകവില്വശുണ്ഠീ-
ചൂതാസ്ഥിമോചരസധാതകിജീരകാണാം
തക്രേണ സൈന്ധവസനാഥമപാകരോതി
സർവാതിസാരമപി ഭസ്മരമാശു പീതം ൯

1, ‘ബലാപാമാർഗ്’ എന്നു പാഠഭേദം.

(ചിഞ്ചാബീജാദിഖളം)

ചിഞ്ചാബീജത്വചം വിശ്വം ദീപ്യകം സൈന്ധവദ്വയം
പിബേദമ്ലേന തക്രേണ സോഽതിസാരം വിനാശയേൽ. ൧൦

(മത്സ്യാക്ഷീഖളം)

മത്സ്യാക്ഷീസാധിതഃ പേയഃ ഖളസ്സ്യാന്മൂത്രകൃച്ഛ്രിഭിഃ

(പ്രമേഹത്തിനു മുക്കടി)

നീർവെരിവേർമേൽതൊലികൊണ്ടുള്ള മുക്കടി മേഹിനാം ൧൧

അത്തിമേലിത്തിൽകൊണ്ടുള്ള ഖളവും നന്നു നിണ്ണയം
നെല്ലിക്കാമഞ്ഞളും കൂട്ടീട്ടുള്ള മുക്കടിയും തഥാ. ൧൨

(വിദ്രധിക്കു പാരന്തീഖളം)

പാരന്തിവേർമേൽതൊലികൊണ്ടുള്ളമുക്കടി വിദ്രധൌ ൧൩

(ഇന്ദ്രവല്ലീഖളം)

ഇന്ദ്രവല്ലീകഷായശ്ച പാതവ്യസ്തൈലസംയുതഃ
ആന്ത്രവൃദ്ധിവിനാശായ തൽഖളേനാപി ഭോജയേൽ. ൧൪

(കുബേരാക്ഷീഖളം)

ഏക ഏവ കുബേരാക്ഷീ സർവ്വവാതനിബർഹണീ.
കിം പുനമ്മരിചോപേതാ തക്രസൈന്ധവസംയുതാ ൧൫

(കളഞ്ജാദിഖളം)

കളംജാങ്കുരകാ പിഷ്ട്വാ വിശ്വസൈന്ധവദീപ്യകൈഃ
തക്രേ പിബേത്തു വൃദ്ധ്യാത്തൊ നാസ്മാൽ പരതരാ ക്രിയാ. ൧൬

(മോരടമുക്കടി)

മോരടത്തിൻ വടക്കേവേർ മോരിൽ മുക്കടിയായ് പിബേൽ.

(ആവിൽക്കുഴമ്പ്യാദി)

ആവിൽ കുഴമ്പി പിരകുമാവണക്കമുഴിഞ്ഞയും
ഇഞ്ചിതുമ്പയിവററിൻെറ കരന്നും വൃദ്ധിമുക്കടി. ൧൭

(കാട്ടുതിപ്പല്യാദിഖളം)

കാട്ടുതിപ്പലിയും നല്ല തുടരീമൂലചർമ്മവും
കൈക്ക കൂട്ടീട്ടു തക്രത്തിൽ പിബതാം നാസ്തി കാമലാ. ൧൮

(പുരാണകിട്ടാദിഖളം)

പുരാണകിട്ടം തവിഴാമമൂത്തിലും
കരിന്തകാളീതിലമഗ്നിഭൃംഗിയും
ഇലന്തപത്രം തിലഭീപ്യസൈന്ധവം
തഥൈവ ചുക്കെന്നിവ കൂട്ടിയാദരാൽ ൧൯
അരച്ചു മോരിൽ പുലരെക്കുടിച്ചാൽ
ഇളച്ചുപോം കാമില പാണ്ഡുരോഗവും

(വിശാഭയാദിഖളം)

വിശാഭയാദാരുപുനന്നവാഗ്നി
തക്രേണ പിഷ്ട്വാ കഥിതഃ ഖളോƒയം
നിഹന്തി സർവ്വാംഗജമപ്യശേഷം
ശോഫം പ്രവൃദ്ധം ബലവച്ച പാണ്ഡും. ൨൦

(വനതിന്ദിശഖളം)

വനതിന്ദിശമൂലന്തു തക്രേ പിഷ്ട്വാ പിബേൽ പ്രഗെ

(ശ്വേതപാരന്തികാഖളം)

ശ്വേതപാരന്തികാ തദ്വൽ കാമിലാഗദശാന്തയെ. ൨൧

(കയ്യോന്ന്യാദിഖളം)

കയ്യോന്നിനല്ലമുളകഗ്നിപുരാണകിട്ട-
മെല്ലാം ക്രമാച്ചരണഹീനതയാ വിചൂർണ്ണ്യ
നല്ലോരു മോരിലജമോജകനാഗരാഭ്യാം
മുന്നാം കുടിക്കിൽ മുരടറ്റുപ്രയാതി പാണ്ഡുഃ. ൨൨

(വ്യോഷാദിഖളം)

വ്യോഷദേവദ്രുവിജയാവൃശ്ചീവൈശ്വ ഖളൊ ഹിതഃ

(സുരദ്രുഖളം)

ഖളഃ സുരദ്രുകല്ക്കേന തക്രശോഫഹരഃ പരം. ൨൩

(രക്തപാരന്തീഖളം)

വിസർപ്പാദികളായുള്ള രക്തദോഷാമയങ്ങളിൽ
ചുവന്ന തൊറിപ്പുതന്നെ മോരിൽ മുക്കുടിയായ് പിബേൽ. ൨൪

(കൃമിക്കു തുമ്പക്കുടമുക്കുടി)

തുമ്പക്കുടമരച്ചിട്ടു കായവും കൃമിവൈരിയും
കൂട്ടിക്കുടിക്ക തക്രത്തിൽ ഉതിരും കൃമിസഞ്ചയം. ൨൫

(ഹപുഷാദിഖളം)

കല്ക്കം ഹപുഷജം ഹിംഗു സൈന്ധവം മരിചാനി ച
തക്രേണാലോഡ്യ പക്വോƒയം ഖളോ വാതവികാരജിൽ. ൨൬

(കൊടിയാവണക്കാദിഖളം)

കൊടിയാവണക്കതൻെറവേർ ചുക്കും ജീരകമെന്നിവ
കൂട്ടീട്ടു മോരിൽ സേവിച്ചാൽ വാസ്ഥാതങ്കങ്ങൾ പോയ്പ്പോട്ടും. ൨൭

(ഇത്തിത്താഴലാദിഖളം)

ഇത്തിത്താഴൽവടാശ്വത്ഥപത്രാണി തയിരിൽ പിബേൽ
ഗർഭാതിസാരം ഗർഭിണ്യാഃ ശമയേന്മധുനാ സഹ. ൨൮

(ത്രൈഫലംഖളം)

ഊർദ്ധ്വജത്രുവികാരേഷു ത്രിഫലാസംഭവഃ ഖളഃ
നിശി പീതൊ ഗുണാം പഥ്യോ വ്രണാനാമപി സർവ്വദാ. ൨൯

(വിഷത്തിനു ചെറുചീരമുക്കുടി)

ചെറുചീരയുടെ വേരു തന്നേ മോരിൽ പചിച്ചുടൻ
അകത്തുചെല്ലുകിൽ പോമേ പുറത്തു വിഷമെന്നതു്. ൩൦
ഈവണ്ണമുചിതദ്രവ്യമോരോന്നേകൊണ്ടു മുക്കുടി
അതതാമയഭേദങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാക്കണം ഭിഷക്. ൩൧

ഇതി ഖളഖണ്ഡഃ ഷഷ്ഠഃ.

തൈലഖണ്ഡം.

(സഹദേവ്യാദിതൈലം)

സഹദേവീരസെ തൈലം പചേൽ പഞ്ചഗുണെ ഭിഷക്
ഷഡംഗകല്ക്കം സക്ഷീരമഭ്യംഗാൽ ജ്വരനാശനം. ൧

(അശ്വത്ഥാദിതൈലം)

അശ്വത്ഥസപ്തച്ഛദശക്രവല്ലീ-
കാരസ്കരൈശ്ചാപി പലാശപത്രൈഃ
സോദോപയോജ്യൈസ്സ്വരസൈസ്സഹായാ-
സ്തൈലം പചേത്സിദ്ധമിദം ജ്വരഘ്നം. ൨

(കട്ഫലോഹണ്യാദി)

ചൂർണ്ണന കട്ഫലോഹണ്യാഃ പക്ത്വൈവ്വാ ഛിന്നരോഹജൈഃ
സ്വരസേ സഹദേവ്യാ വാ സിദ്ധം തൈലം ജ്വരപ്രണൽ ൩

(ഫേനോശീരാദി)

ഫേനോശീരനിശാബ്ദകുഷ്ഠമധുകൈ-
ർമ്മഞ്ജിഷ്ഠവിശ്വാംബുഭിർ-
മൂർവ്വാലോഹിതയഷ്ടിസർജ്ജകട്ഫകാ-
സിന്ധൂത്ഥലാക്ഷായുതൈഃ
സശ്രീകണ്ടകണാനതൈസ്തിലരുഹം
തക്രെ പചേൽ ഷൾഗുണെ
തൽ സദ്യോ ഹരതി ജ്വരാൻ ജ്വരകൃതാൻ
ശീതാദിദാഹാദികാൻ. ൪

(രാസ്നാനാഗരാദി)

രാസ്നാനാഗരകുഷ്ഠചന്ദനനിശാ
യഷ്ട്യാഹ്വകൃഷ്ണാബലാ-
ലാക്ഷാസൈന്ധവശാരിബാതഗരരുഗ്
ദേവദ്രുരോഹീതകൈഃ
സോശീരാംബുധിഫേനലോഹിതജലൈ
സ്തൈലം പചേൽ ഷൾഗുണെ
തക്രെ തച്ഛമയെജ്ജ്വരോഷ്മ സകലം
ശീതാദിദാഹാദികം. ൫

(അംഗാരകതൈലം)

മൂർവ്വാ ലാക്ഷാ ഹരിദ്രെ ദ്വേ മഞ്ജിഷ്ഠാ സേന്ദ്രവാരുണീ
ബൃഹതീ സൈന്ധവം കുഷ്ഠം രാസ്നാ മാംസീ ശതാവരീ ൬
സാരനാളാഢകം തത്ര തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
തൈലമംഗാരകം നാമ സർവ്വജ്വരവിമോചനം. ൭

(മോദകത്വഗാദി)

മോദകത്വക്കഷായേണ ബല്കകൃതഃ പ്രസാധിതഃ
തൈലം പാനേന നാരീണാമസൃഗ്ദ്രസ്രുക്സ്രാവണാപഹം ൮

(പാച്ചോററ്യാദി)

പാച്ചോററിവെട്ടിത്തളിരുംകൊഴപ്പ
ദ്ദ്വാഞ്ച കത്തീട്ടുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ
പാല്യം കദല്യാഃ ഫലവും കലൎന്ന
പകം ഹി പത്താസൃജി പഥ്യമെണ്ണ. ൯

(തേകരാജതൈലം)

തേകരാജരസവിംശതിഭാഗെ
പക്വതൈലമഭയാപ്രതിവാപം
ശ്വാസകാസമപഹന്തി നരാണാം
മേഘവൃന്ദമിവ മാരുതവേഗഃ. ൧൦

(അഷ്ടപത്രതൈലം)

കയ്യോന്നി ക്രുവളം വ്യാഘ്രീ കഞ്ഞിക്കുക്കിൽ പടോലവും
മുക്കാൽപീരഞ്ച വാശാ ച പൊന്നാവീരം തഥൈവ ച ൧൧
ഏഷാം പത്രരസാൽ ക്ഷുണ്ണാൽ പ്രസ്ഥം പ്രസ്ഥം പൃഥക് പൃഥക്
തൈലപ്രസ്ഥം ച ദത്വാസ്മിൻ കല്ക്കീകൃത്യ ഹരീതകീം ൧൨
പചേൽ പ്രാപ്തെ ചിക്കണേ തു പരിസ്രാവ്യ ഭിഷക്തമഃ
സുപാത്രെ സ്ഥാപയേത്തൈലം ദിനാദൌ പായയേദനു ൧൩
………മിദം തൈലമഷ്ടപത്രമിതീരിതം
കാസശ്വാസാംശ്ച ഹന്ത്യാശു തമകന്തു വിശേഷതഃ. ൧൪

(മററൊരു അഷ്ടപത്രാദി)

വില്വകാരസ്കരദളം ഭ്രമരം ശക്രവല്ലരീ
സാമൃതം നാഗവല്ല്യഗ്രം പടോലാമലകം തഥാ ൧൫
ആസൃത്യ ദ്വിഗുണം ക്ഷീരം തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
അഷ്ടപത്രമിദം തൈലം ശിരോരോഗവിനാശനം. ൧൬

(ദ്ദ്വാദിതൈലം)

ദ്ദ്വാഭൃംഗാമൃതാവില്വലോധ്രപത്രേന്ദ്രവല്ലിജഃ
സ്വരസസ്സമൃഗായോജ്യസ്തിലജേന ഭിഷഗ്വരൈഃ. ൧൭

തത്ര ഹ്രീബേരലാമജ്ജയഷ്ടീചന്ദനകുഷ്ഠകം
കല്കിതം നിക്ഷിപേൽ ഭൂയഃ പചേൽ സാധാരണം ഹിതൽ. ൧൮

(ഭൃംഗാമലകാദി)

ഭൃംഗാമലകരസപ്രസ്ഥേ തൈലപ്രസ്ഥം പലഞ്ച മധുകസ്യ
ക്ഷീരാഢകേ വിപക്വം വലാകാമപി കോകിലം കുരുതേ. ൧൯

അന്ധമനന്ധം കുരുതേ ബധിരമബധിരം തഥൈവ ചലദന്തം
ഉപചിതപീനോരസ്കോ ഭവതി നരോ മാസമാത്രേണ. ൨൦

(നീല്യാദിതൈലം)

നീലീഭൃംഗരജസ്സുതക്രുലതാധാത്രീഫലാനാം രസൈ
ക്ഷീരൈരാജകനാളികേരമഹിഷീധേനൂദ്ഭവൈസ്സാധിതം
തൈലം തൽ പയസൈവ പിഷ്ടലുളിതൈര്യഷ്ട്യാഹ്വഗുഞ്ജാ-
[ഞ്ജനൈഃ.
കേശാൻ സഞ്ജനയേൽ തലേപി കരയോരാസ്താമകേശം
[ശിരഃ. ൨൧

(ധാത്രീവന്ദാകാദി)

ധാത്രീവന്ദാകഭൃംഗത്രിഫലരസയുതം ലോഹചൂർണ്ണേന യുക്തം
ഗുഞ്ജായാശ്ചാപി മൂലം സമധുരണയുതം ക്ഷീരപിഷ്ടം ഹി സർവ്വം
തൈലേഽസ്മിൻ പച്യമാനേ ജപകുസുമജലം പ്രക്ഷിപേദ്രാ-
[ഗഹേതോ-
രേകസ്മാദ്രോമകൂപാദളികുലസദൃശം ജായതേ രോമരാജിഃ. ൨൨

(അമൃതാദിതൈലം)

അമൃതാക്വാഥസംസിദ്ധം തൈലം ചന്ദനപൂർവ്വകൈഃ
ശാരിബോശീരകുഷ്ഠാബ്ദധാത്രീസോല്പലതസ്കരൈഃ ൨൩

കല്കീകൃതൈർന്നിഹന്ത്യാശു വാതരക്തം ശിരോഗതം
രക്തപിത്തം പിത്തഗുല്മം ദാഹം പിത്തഭവം ജ്വരം ൨൪

ശർക്കരാഞ്ച പ്രമേഹഞ്ച യോനിശൂലമസൃഗ്ദരം
പിത്തരക്തഭവാൻ രോഗാനാശു ഹന്യാൽ സുപൂജിതം. ൨൫

(ചന്ദനോദീച്യാദി)

ചന്ദനോദീച്യമധുകധാത്രീയഷ്ട്യാഹ്വശാരിബാഃ
സബലാഃ സലിലദ്രോണേ പൃഥക് ദശപലോന്മിതാഃ ൨൬
പക്ത്വാ കഷായേ സക്ഷീരേ ക്ഷിപേൽ ബ്രഹ്മീവരീരസം
കുശ്മാണ്ഡ നാളികേരാംബു തൈലമാനം പൃഥക് പൃഥക്. ൨൭

പ്രപൌണ്ഡരീകമഞ്ജിഷ്ഠാധാതകീപത്മകേസരം
കുമുദോല്പലശാലൂകമൃണാളബിസപത്മകം. ൨൮

അനന്താകുശകാശേക്ഷുക്ഷീരീശൃംഗതഗുല്പലം
ഗണഞ്ച ജീവനീയാഖ്യം ക്വാഥദ്രവ്യഞ്ച പേഷയേൽ. ൨൯

പ്രസ്ഥഞ്ച ദത്വാ തൈലസ്യ ശനൈർമൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ
ഏതത്തൈലം പ്രശമയേൽ ദാഹജ്വരമദഭ്രമാൻ. ൩൦

തൃഷ്ണാദാഹപിപാസാന്തർദാഹമൂർച്ഛാശിരോരുഗ്ഹാൻ
കാമിലാമാന്ധ്യരോഗഞ്ച രക്തപിത്തഞ്ച നാശയേൽ. ൩൧

പ്രദരം ചിത്തവിഭ്രംശം വിസർപ്പം പിത്തവൈകൃതം
അഭ്യംഗപാനനസ്യാദ്യൈർഹന്തി വജ്രമിവാസുരാൻ. ൩൨

(തുംഗദ്രുമാദി)

തുംഗദ്രുമസ്യ തരുണസ്യ ജലേ സുഗന്ധാ-
ലാമജ്ജയഷ്ടിമധുകോല്പലചന്ദനാനാം
കല്കേന ദുഗ്ധസഹിതേന വിപക്വമേത-
ത്തൈലം ശിരോനയനതർപ്പണമർപ്പണേന. ൩൩

(ബലാധാത്ര്യാദി)

ഏകോ ഭാഗോ ബലാധാത്ര്യോർഗ്ഗുഡൂച്യാസ്തു തദർദ്ധകം
ഉശീരസ്യ തദർദ്ധം സ്യാൽ തദർദ്ധം ഹിരിബേരകം. ൩൪

തദർദ്ധം ചന്ദനം യഷ്ടീ പ്രസൂനം ബകുളസ്യ ച
ദ്രോണേഽപാം വിപചേൽ സമ്യക് ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ. ൩൫

അത്ര കല്കം പ്രദാതവ്യം മധുരം ചന്ദനദ്വയം
കുഷ്ഠമുല്പലമബ്ദഞ്ച ശാരിബാ ച ത്രിജാതകം. ൩൬

ജാതീഫലഞ്ച തക്കോലം കർപ്പൂരഞ്ച ശതാവരീ
ജീവകർഷഭകൌ മേദാ മൃദ്വീകാ കുങ്കുമം തഥാ. ൩൭

ലാമജ്ജകഞ്ച ശാലൂകം ചോരകദ്വയപുഷ്കരാ
നാഗപുഷ്പം നഖം സ്പൃക്കാ മഞ്ജിഷ്ഠാ കടുരോഹിണീ. ൩൮
അഞ്ജനം സരളം ദാരു ചമ്പകം മൃഗനാഭികം
മധൂകപുഷ്പം സ്യോനാകം ത്രിഫലാ ഫലിനീ മിസീ ൩൯
മുസ്താഗരു തഥാ മാംസീ തഗരം പത്മകേസരം
കഷായസ്യ സമം ക്ഷീരം രസമാമലകാത്തഥാ. ൪൦
ദത്വാ തദ്വൽ പ്ലുതാവസ്ഥാത്തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
ഏതത്തൈലം നിഹന്ത്യാശു പാനാഭ്യംജനനാവനൈഃ. ൪൧
അംഗദാഹം ശിരോദാഹം നേത്രദാഹഞ്ച മേഹനാം
ക്ഷതക്ഷയാപഹരം വൃഷ്യം രക്തമാംസബലപ്രദം. ൪൨
ഊർദ്ധ്വജത്രുഗതാൻ രോഗാൻ വിശേഷേണ വിനാശയേൽ

(മഞ്ജിഷ്ഠാദി)

മഞ്ജിഷ്ഠാഞ്ജനശാരിബാബ്ദകടുകാതക്കോലജാതീഫല-
ശ്രീഖണ്ഡത്രിഫലാജടാതഗരരുഗ്യഷ്ടീചതുർജ്ജാതകൈഃ
സോശീരാഗരുചോരയുഗ്മമൃഗനാഭീന്ദൂല്പലാംഭോവിസൈ-
സ്തൈലം നേത്രശിരോർത്തിഹാരി പയസാ സിദ്ധം കുമാരീ-
[രസൈ. ൪൩

(ധാന്വന്തരതൈലം)

ബലാമൂലകഷായസ്യ ഭാഗാഃ ഷട് പയസസ്തഥാ ൪൪
യവകോലകുലത്ഥാനാം ദശമൂലസ്യ ചൈകതഃ
നിഷ്കാഥഭാഗോ ഭാഗശ്ച തൈലസ്യ ച ചതുർദ്ദശ. ൪൫
ദ്വിമേദാദാരുമഞ്ജിഷ്ഠാകാകോളീദ്വയചന്ദനൈഃ
ശാരിബാകുഷ്ഠതഗരജീവകർഷഭസൈന്ധവൈഃ. ൪൬
കാളാനുസാരീശൈലേയവചാഗരുപുനർന്നവൈഃ
അശ്വഗന്ധാവരീക്ഷീരശുക്ലായഷ്ടീവരാരസൈഃ. ൪൭
ശതാഹ്വാസൂപ്യപർണ്ണ്യേലാത്വൿപത്രൈസ്സൂക്ഷ്മകല്ക്കിതൈഃ
പക്വം മൃദ്വഗ്നിനാ തൈലം സർവ്വവാതവികാരജിൽ. ൪൮

സൂതികാബാലമർമ്മാസ്ഥിഹതക്ഷീണേഷു പൂജിതം
ജ്വരഗുന്മഗ്രഹോന്മാദമൂത്രാഘാതാന്ത്രവൃദ്ധിജിൽ. ൪൯
ധന്വന്തരേരഭിമതം യോനിരോഗക്ഷയാപഹം

(ലാക്ഷാദിതൈലം, ൧)

ലാക്ഷാരസം സമാദായ തൈലപ്രസ്ഥം ചതുർഗ്ഗുണം. ൫൦
മസ്തുനശ്ചാഢകം ദദ്യാൽ ദ്രവ്യൈരേഭിശ്ച കല്ക്കിതൈഃ
മധുകേന ഹരിദ്രാഭ്യാം മുസ്തയാ സഹ മൂർവ്വയാ. ൫൧
രാസ്നയാ കടുരോഹിണ്യാ ചന്ദനേനാശ്വഗന്ധയാ
ശതാഹ്വയാ ച കുഷ്ഠേന ഹരേണ്വാ ദേവദാരുണാ. ൫൨
മഞ്ജിഷ്ഠാപത്മകോശീരബലാമാംസീഭിരേവ ച
ഏതൽ സിദ്ധമഥോ പൂതം സ്ഥാപയേദ് ഭാജനേ ശുഭേ ൫൩
ജീർണ്ണജ്വരപരീതാനാം ക്ഷീണാനാം ശോഷിണാം തഥാ
വിഷമജ്വരമേഹാർശഃശ്വാസകാസാർദ്ദിതശ്ച യേ. ൫൪
ഗർഭിണീനാം ച നാരീണാം ബാലാനാം ശുഷ്യതാമപി
തൈലം ലാക്ഷാദികം നാമ ഗ്രഹസർവ്വജ്വരാപഹം ൫൫

(അശ്വഗന്ധാദിതൈലം)

അശ്വഗന്ധാ ബലാ ലാക്ഷാ പ്രസ്ഥം പ്രസ്ഥം പൃഥക് പൃഥക്
ജലദ്രോണേ വിപക്തവ്യം ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ. ൫൬
തൈലം ത്രിമാനികം ദദ്യാൽ ദധിമസ്തു ചതുർഗ്ഗുണം
അശ്വഗന്ധാബലാരാസ്നാകൌന്തികുഷ്ഠാബ്ദചന്ദനം. ൫൭
നിശാം തിക്താം ശതാഹ്വാം ച ലാക്ഷാം ദൂർവ്വാം സമൂലകാം
സുരദാരു സമഞ്ജിഷ്ഠാ മധുകോശീരസാരിബാഃ. ൫൮
സമഭാഗാനി സർവ്വാണി കല്ക്കീകൃത്യ വിപാചയേൽ
സർവ്വജ്വരഹരം പത്ഥ്യം ശോഷിണാം പരിബൃംഹണം. ൫൯
കാസശ്വാസഹരഞ്ചൈവ സർവ്വധാതുവിവർദ്ധനം
ഏതദഭ്യഞ്ജനം ശ്രേഷ്ഠം ക്ഷയവ്യാധിഹരം പരം. ൬൦

(ലാക്ഷാദിതൈലം, ൨)

ലാക്ഷാരസസമം തൈലം തൈലാന്മസ്തു ചതുർഗ്ഗുണം
അശ്വഗന്ധാനിശാദാരുകൈരന്തികുഷ്ഠാബ്ദചന്ദനൈഃ ൧

സമൂർവ്വാരോഹിണീരാസ്നാശതാഹ്വാമധുകൈസ്സമൈഃ
സിദ്ധം ലാക്ഷാദികം നാമ തൈലമഭ്യഞ്ജനാദിഭിഃ. ൨

സർവ്വജ്വരക്ഷയോന്മാദശ്വാസാപസ്മാരവാതനുൽ
യക്ഷരാക്ഷസഭൂതഘ്നം ഗർഭിണീനാം ച ശസ്യതെ. ൩

(ധാത്ര്യശ്വഗന്ധാദി)

ധാത്ര്യശ്വഗന്ധാത്രിബലാശിരീഷോശീരശാരിബാഃ
തെഷാം കഷായെ പചേത്തൈലം ക്ഷീരലാക്ഷാരസാ
[ന്വിതം. ൪

പിഷ്ട്വൈർയ്യഷ്ടിനിശാഭീരുമൂർവ്വാമുസ്തസുരദ്രുമൈഃ.
പിപ്പലീന്ദ്രയവാനന്താവിഷാതിക്താജടാമയൈഃ ൫

മൃണാളബിസശാലൂകമാംസീചന്ദനപത്മകൈഃ
സചതുർജ്ജാതകൈസ്സിദ്ധം തദഭ്യംഗാദിഭിർജ്ജയേൽ. ൬

ജീർണ്ണജ്വരാംസസദനപാർശ്വപൃഷ്ഠശിരോരുജഃ
വിസർപ്പകാസവിസ്ഫോടരക്തപിത്തമസൃഗ്ദരം ൭

കാസശ്വാസപ്രതിശ്യായാൻ ഗർഭിണീസൂതികാഗദാൻ
കാമിലാം പാണ്ഡുരോഗഞ്ച മാംസരക്തക്ഷയം തഥാ. ൮
വർണ്ണഹാനിഞ്ച രൗക്ഷ്യഞ്ച ജരാഞ്ചാംഗസ്യ നാശയേൽ.
ഏകാദശ ച ഷട്ചൈവ ശോഷിണാം യേ ഉപദ്രവാഃ ൯
പ്രഹ്ലാദനം പ്രശമയേന്മേഘോഗ്നിമിവ വൃഷ്ടിമാൻ

(നിശോശീരാദിതൈലം)

നിശോശീരബലാകഷായെ തൈലമേലാദികല്ക്കവൽ
സിദ്ധമഭ്യംഗയോഗേന പിടകാമേഹസൂദനം ൧൦

(പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദനം)

ബലാശതാവരീശിഗ്രുവരണാക്കകരഞ്ജകാഃ ൧൧

ഏരണ്ഡശ്ചൈവ കോരണ്ഡാ വാജിഗന്ധാപ്രസാരിണീ
പഞ്ചമൂലം വരിഷ്ഠം ച തൈസ്സമൈഃ കഥിതെ ജലെ ൧൨

പാദാവശേഷിതെ ദദ്യാൽ തൈലസ്യാർദ്ധാഢകം ഭിഷക്
ക്ഷീരം തദ്ദ്വിഗുണം ദദ്യാൽ തത്സമെ ദധികാഞ്ജികെ. ൧൩

തഗരാമരകാശ്ചൈലാശുണ്ഠീസർഷപചോരകാഃ
ശതാഹ്വാകുഷ്ഠസിന്ധൂത്ഥരാസ്നാകാളാനുസാരികാഃ ൧൪

വചാ സചിത്രകം മാംസീ സരളഃ കടുരോഹിണീ
പ്രത്യേകം കാർഷികാൻ ഭാഗാൻ പ്രതിവാപായ പണ്ഡിതഃ ൧൫

തത്സംഭാരേണ മൃദ്വഗ്നിസിദ്ധം തദ്ഭിഷജമാദരാൽ
പാനാഭ്യംജനനസ്യേഷു വസ്തികർമ്മണി യോജയേൽ ൧൬

അശീതിവാതജാൻ രോഗാനന്യാൻ വാതസമുത്ഥിതാൻ
വാതഗുന്മാർദ്ദിതം വൃദ്ധിമാന്ത്രജം വാതവിദ്രധിം ൧൭

മൂഢഗർഭം തഥാ ശൂലാൻ വിവിധാംശ്ച വിനാശയേൽ
ഏതത്തൈലം മഹാവീര്യ്യമാത്രേയപ്രമുഖൈഃ പുരാ ൧൮

നിർമ്മിതം നാമതശ്ചാപി പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദനം

(ലശുനാദിതൈലം)

ലശുനസ്യ തുലാകഷായെ ചിത്രാതൈലാഢകം പചേൽ ൧൯

സൗവർച്ചലവിളംഗേഭകണാദിവ്യകസംയുതൈഃ
പാലികൈഃ ശ്ലക്ഷ്ണപിഷ്ടൈശ്ച ത്രിവൃതഷ്ഷട്പലേന ച
[൨൦

തന്നിഹന്തി ച ഗുന്മാനി ജഠരാണി വിശേഷതഃ
വാതരോഗപ്ലിഹാഷ്ഠീലാവൃദ്ധിശൂലാഗ്നിമാന്ദ്യവാൻ ൨൧

(കടജത്വഗാദി)

കടജത്വക്കഷായേണ തൽകല്ക്കേന പ്രസാധിതം
തൈലന്തു പുഷ്കരാക്ഷീണാം കചകംഭവ്രണാപഹം. ൨൨

(വാതാശനിതൈലം)

ശതാവര്യ്യാഃ പലശതം ജലദ്രോണെ വിപാചയേൽ
പാദാവശിഷ്ടം വിസ്രാവ്യം പുനരഗ്നാവധിശ്രയേൽ ൨൩

ഔഷധാനി ച പേഷ്യാണി തൈലം സ്ഥാല്യാം സമാപചേൽ
ശതപുഷ്പാ ദേവദാരു മാംസീ ശൈലേയകം വചാ വ ർ
ചന്ദനം തഗരം കുഷ്ഠമേലാ ചാംശുമതീ തഥാ
വള്ളംഗം തണ്ഡുലം ദ്രാക്ഷാ ജീവകർഷഭകാവുഭൌ വ ൫
ബലാമൂലം വരണകാ കരഞ്ജബീജമേവ ച
ഏതേഷാം കാർഷികാൻ ഭാഗാൻ സർവേഷാം പൃഥഗാഹരേൽ
[വ ന്ന

ക്ഷീരം ചതുർഗ്ഗുണം ദത്വാ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
അസ്യ തൈലസ്യ പക്വസ്യ ശൃണു വീര്യമതഃ പരം. വ ൧
ശാഖാസകാസാദിഭൃതസ്യ പ്രദാതവ്യം സുഖാവഹം
പിബേൽ കാല്യമളകൈതവ നിശിഭുക്തേ ച യഃ
[പിബേൽ വ വ

ബധിരഃ പംഗുകോ യശ്ച മൂകോ വാ ജളകസ്തഥാ
ജരാജർജ്ജരകോ യശ്ച യശ്ച സീദതി മൈഥുനേ വ ൻ
യസ്യ ശുഷ്യന്തി ഗാത്രാണി യശ്ച ഭഗ്നാസ്ഥിസന്ധികഃ
ആന്ത്രവൃദ്ധിം വാതവൃദ്ധിം പ്രമേഹം ശർക്കരാം തഥാ ൻ ൦
വിസ്ഫോടകം വിസർപ്പം ച പ്ലീഹാനഞ്ചൈവ വിനാശയേൽ
ഇത്യേതേ വ്യാധയഃ പ്രോക്താസ്സർവേ തേ വാതസംജ്ഞിതാഃ.
[ൻ ൧

ഏഷ വാതാശനിസ്തൈലം ന കചിൽ പ്രതിഹന്യതേ

(ഗന്ധർവതൈലം)

ശതമേരണ്ഡമൂലസ്യ ശുണ്ഠ്യാഃ പഞ്ച യവാഢകം ൻ വ
ജലദ്രോണേ പചേൽ യാവൽ ചതുർഭാഗാവശേഷിതം
തസ്മിൻ കഷായേ പൂതേ ച പയസാ ദ്വിഗുണേന ച ൻ മ
പ്രസ്ഥമേരണ്ഡതൈലസ്യ തന്മൂലാച്ച ചതുഷ്പലം
ദ്വിപലം ശൃംഗിവേരസ്യ ഗർഭം ദത്വാ ശനൈഃ പചേൽ. ൻ ർ
തൽ പിബേൽ നിയതഃ ശുദ്ധോ നരഃ ക്ഷീരാന്നഭോജനഃ
ആന്ത്രവൃദ്ധിം നിഹന്ത്യാശു തൈലം ഗന്ധർവസംജ്ഞിതം. ൻ ൫

(ഹിംഗുത്രിഗുണാദി)

ഹിംഗുത്രിഗുണം സൈന്ധവമസ്മാത് ത്രിഗുണന്തു തൈലമൈരണ്ഡം
തത് ത്രിഗുണരസോനരസം ഗുന്മോദരവർദ്ധ്മശൂലഘ്നം ൻ ന്ന

(ആറുകാലാദി)

ആറുകാലുമമൃതും കൊഴപ്പയും
വാസവാഖ്യലതയും പിഴിഞ്ഞതിൽ
വേകുമെണ്ണ കദളിക്കിഴങ്ങുമായ്
നാശയേദഖില[1]കാമിലാഗദാൻ. ൻ ൧

(പുനർന്നവാദിതൈലം)

പുനർന്നവരസേ തൈലം മുസ്താകല്ക്കം വിപാചിതം
തക്രയുക്തമഥാഭ്യംഗാൽ പാണ്ഡുരോഗവിനാശനം. ൻ വ

(പാൽവള്ള്യാദിതൈലം)

പാൽവള്ളിപാവട്ടപിഴിഞ്ഞുകൂട്ടിക്കുമുള്ളു[2]വേർമഞ്ഞളുകല്ക്കമായി
നല്ലെണ്ണ വെന്തിട്ടു തേച്ചുവച്ചാൽ വീക്കങ്ങൾപോകും.......

(ദശമൂലസുരദാരുതൈലം)

ദശമൂലകഷായേണ പിഷ്ടേന സുരദാരുണാ
തൈലം പ്രസിദ്ധം ശ്വയഥൌ പാനാഭ്യംഗേ പ്രശസ്യതേ. ൱ ൦ ൦

(ദൂർവ്വാദിതൈലം)

ദൂർവ്വാഗുളൂചീതുളസീകുമാരീ-
നീലീവിഷഘ്നീമുനിവൃക്ഷഭൃംഗ്യഃ
രസേഷു തേഷാം വിപചേത്തു തൈലം
സമാനദുഗ്ദ്ധം സുവ്യത്വം സുപാചൈഷ്ഠൈഃ
സശാരിബാചന്ദനദാരുചോരകൈർ-
നതാശതഗന്ധാത്രിഫലാത്രിജാതകൈഃ
ഉശീര[3]പാഠാമൃഗനാഭിമുസ്തകൈഃ
സകാരവീകുങ്കുമവാളകോല്പലൈഃ ൱ ൦ ൨
സ[4]വ്യോഷകൈഷ്ഷൈസ്സമൃണാളമൂർവൈർ-
നിഹന്തി വീസർപ്പമസൂരികാദീൻ
അശേഷലൂതാവിഷദോഷപാമാ-
കണ്ഡൂതിവിസ്ഫോടവിദാഹകക്ഷ്യാൻ. ൱ ൦ ൩

(1) മേഹകാമിലം (2) വഞ്ഞൾകൂട്ടുകല്ക്കമായി (3) മൂർവ്വ (4) സകഷ്യകൃിവിസർപ്പവപൂപ്പുടെ എന്നു പാഠഭേദം.

(പഞ്ചവല്ക്കാദി)

പഞ്ചവല്ക്കനിശാഗോപീകഷായെ തിലജം പചേൽ
രംഭോദകന്ദമധുകതാക്സേവ്യാമയചന്ദനൈഃ ൧൦൩
ഹിതം തൽ പൈത്തികേ കുഷ്ഠേ വിസർപ്പേ ക്ലേദവത്യപി.

(നാല്പാമരാദിതൈലം)

നാല്പാമരം ത്രിഫലചന്ദനസേവ്യകുഷ്ഠം
ചൊവ്വള്ളിചോരമകിലെന്നിവ കല്ക്കമാക്കി
പൈമഞ്ഞൾ പപ്പടരസേ പരിപക്വമെണ്ണ
തേയ്ക്കിൽ കെടും ചൊറിചിരങ്ങുവിസർപ്പകുഷ്ഠം. ൧൦൪

(ബലാശ്വഗന്ധാദി)

ബലാശ്വഗന്ധാലാക്ഷാണാം കഷായെ പാദാവശേഷിതെ
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദധിമസ്തു ചതുർഗ്ഗുണം
രാസ്നാചന്ദനമഞ്ജിഷ്ഠാദൂർവ്വാ[1]മധുകചോരകൈഃ
ശാരിബോശീരജലദകുഷ്ഠാഗരുസുരദ്രുമൈഃ. ൧൦൬
ഹരിദ്രാകുമുദാകൌന്തീശതാഹ്വാമധു[2]കൈസ്സമൈഃ
കർഷോന്മിതൈരിദം സർവ്വജ്വരോന്മാദജരാപഹം. ൧൦൭

(കാരസ്കരാദിതൈലം)

കാരസ്കരസ്യ പഞ്ചാംഗം മഞ്ഞളും മുളകും തഥാ
കല്ക്കമായ് മോരിൽവേമെണ്ണ കുഷ്ഠകണ്ഡൂതിനാശനം. ൧൦൮

(പാമാഹരതൈലം)

മഞ്ഞളും മുളകും നല്ല പകലോൻവേരുമെന്നിവ
തുല്യമായ്കൊണ്ടുവെന്തുള്ളോരെണ്ണ പാമാഹരം പരം. ൧൧൦

(തുംഗദ്രുമാദിതൈലം ൨)

തുംഗദ്രുമസ്യ പരിപക്വഫലം വിതോയം
കൃത്വാ തിലാക്പയസോർദ്ധപിപിച്ചും പിച്ചും ച
പ്രക്ഷിപ്യ പൂർവമപരേഽഹനി സുപേഷ്യ തൈലം
ഭാനോർഗ്ഗൃഹീതമപഹന്തി സമസ്തപാമ്നഃ ൧൧൧

---

(1) ദൂർവ്വാ (2) മധുക... എന്നു പാഠഭേദം,

(കപാലാശ്സ്സിന്ന കാഞ്ഞിരാദിതൈലം)

കാഞ്ഞിരക്കുരുവും കന്നിക്കുരുവും കൊണ്ടു യുക്തിതഃ
മാഹിഷം പാലുമാജം വാ എണ്ണയോടു സമം പൃഥക്
സമ്യക് പക്വമിദം തൈലം കപാലെ ചാശ്സാം ഹിതം. ൧൧൨

(അങ്കോലബീജാദിതൈലം)

അംകോലബീജമരിചകുഷ്ഠൈഃ കല്കീകൃതം ഭിഷക്
പചേൽ ബകുളപത്രസ്യ ജംബീരസ്യ രസാഢകെ.
തൈലപ്രസ്ഥം ശിരോഭ്യംഗാൽ ശിരഃകുഷ്ഠവിനാശനം ൧൧൩
കുവാസം കേശകണ്ഡൂഞ്ച ശിരോരോഗം ച നാശയേൽ
കേശാനാം വർദ്ധനം നിത്യമംഗദൌർഗന്ധ്യനാശനം ൧൧൪

(നീല്യാദിതൈലം ൨)

നീലീപപ്പടഭൃംഗശക്രലതികാദൂർവാത്രിയക്ഷതാചൊ
ധാത്രീം ച പ്രതിപീഡ്യ തദ്രസവരായുക്തം തിലോത്ഥം പചേൽ
ജത്രൂർദ്ധ്വോത്ഥവികാരകുഷ്ഠവികൃതീനന്യാൻ വിസർപ്പാദികാൻ
ഹന്ത്യാതൈലമിദം ശിരോസ്ഥചി ഗതാൻ പാമാദികാൻ നാ-
[ശയേൽ ൧൧൫

(കച്ചൂരാദിതൈലം)

കച്ചൂരഹേമരജതാരിധനേന്ദ്രവല്ലീ-
സൈരീയകാരലതികാബലഭദ്രഭൃംഗ്യഃ
ഇക്ഷ്വാകുമൂലരജനീഹരിപർണ്ണികാസ്നൂ-
ഹ്മാംശുരോഗരിപുരക്ഷതികാപമാർഗ്ഗൈഃ. ൧൧൬
കീടാരികേതകസുരസ്യശ്രുഗഗ്നിജിഹ്വാ-
ദ്രോണാദിധാന്യരസസിദ്ധവിശുദ്ധതൈലം
കല്കൈശ്ച തൈർഗദഫലത്രയകാലയാബ്ദ-
മഞ്ജിഷ്ഠയാന്വിതകഷായഗണൈസ്സപിഷ്ടൈഃ. ൧൧൭
അർക്കാർക്കവല്ല്യഗദപഞ്ചമഹീരുഹാണാ-
മക്ഷാഭയാമലകവർണ്ണവതീയുഗാനാം
ക്വാഥേ പചേൽ പുനരപി പ്രസമീക്ഷ്യ ശാസ്ത്രം
പക്വേഽവതാര്യ കഫജേ സകലെ ച കുഷ്ഠേ. ൧൧൮

അഭ്യഞ്ജനാദപി വിശേഷത ഏവ ജീർണ്ണാൻ
കഷ്ടാനഥ വ്രണഗണാനപി സാധയേത. ൧൨൦

(കീചകഫലാദി)

കീചകാനാം ഫലൈഃ പിഷ്ടൈഃ കടുതൈലം വിപാചിതം
സഗോമൂത്രം തദഭ്യംഗാൽ കപാലവ്യാധിനാശനം. ൧൨൧

(നീലീമാക്ഷവാദി.)

നീലീമാക്ഷവജീമൂതതിന്ത്രിണീകാക്ഷസംഭവൈ
സ്വരസേ ചാഢകേ തസ്മിൻ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
[൧൨൨

ഏലാ വാകുചികാ കുഷ്ഠം ലവംഗം പത്രമേവ ച
കർഷം കർഷം പ്രദാതവ്യം ശ്ലക്ഷ്ണം ദൃഷദി പേഷയേൽ.
[൧൨൩

ദദ്രുകിടിഭകുഷ്ഠാനി മണ്ഡലാനി വിചർച്ചികാഃ
ഹരേദാലേപമാത്രേണ കുഷ്ഠാനഷ്ടാദശൈവ തു. ൧൨൪

(ശാകസാരാദി ക്രമിഹരതൈലങ്ങൾ)

ശാകസാരസമുദ്ഭൂതം തൈലം ക്രിമിഹരം പരം
ഹിംഗുസിദ്ധം തഥാ തൈലം ക്രിമിശത്രുശൃതം ച യൽ. ൧൨൫

(ക്ഷീരബലാതൈലം)

ബലാമൂലാൽ പഞ്ചപലം ക്ഷീരപിഷ്ടഞ്ച യോജയേൽ
ക്ഷീരെ ചതുർഗ്ഗുണേ തൈല പ്രസ്ഥം മൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ. ൧൨൬
ഏതൽ ക്ഷീരബലാതൈലം വാതാശീതിവിനാശനം

(കേതകീമൂലാദിതൈലം)

കേതകിമൂലബലാതിബലാനാം
യദ്ബഹുളേന രസേന വിപക്വം
തൈലമനല്പതുഷോദകയുക്തം
മാരുതമസ്ഥിഗതം വിനിഹന്തി. ൧൨൭

(ദേവദാർവ്വാദി തൈലം)

ദേവദാരുബലാരാസ്നാമാംസീസർഷപനാഗരൈഃ
ബലാകഷായേ സംസിദ്ധം തൈലം സർവാംഗവാതജിൽ. ൧൨൮

(ബലാകോരണ്ഡമൂലാദി)

ബലാകോരണ്ഡമൂലാഭ്യാം തൈലാർദ്ധം ച പൃഥക് പൃഥക്
ചതുർദ്രോണേ ജലേ തസ്മിൻ ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ. ൧൨൯

തൽകഷായം പരിസ്രാവ്യ ക്ഷീരദ്രോണസമായുതം
തത്ര തൈലാഢകം ദദ്യാൽ ഭേഷജാനി പ്രദാപയേൽ. ൧൩൦
ലവംഗജാതീതക്കോലമേലാചോരകമേവ ച
ശാരിബാഗരു മാംസീ ച ശതപുഷ്പാശ്വഗന്ധകൈഃ. ൧൩൧
ജീവകർഷഭകൗ മേദേ മധുകം ദേവദാരു ച
സൈന്ധവം ചിത്രകഞ്ചൈവ ദീപ്യകം ചൈവ പിപ്പലീ.
[൧൩൨

മുദ്ഗപർണ്ണീ മാഷപർണ്ണീ മഹൌഷധഹരേണുകം
ഏതൽ സർവ്വം സമാലോഢ്യ പലാർദ്ധാഞ്ച പൃഥക് പൃഥക്.
[൧൩൩

ഏതൽ സിദ്ധം തഥാ തൈലം പാനാഭ്യംജനവസ്തിഷു
ഏതദഭ്യംജനം ശ്രേഷ്ഠം നസ്യം വാ ശർക്കരായുതം. ൧൩൪
കബ്ജാഖഞ്ജത്വദാഢ്യവാതായാമാൻ വിനാശയേൽ
മന്യാസ്തംഭം ഹനുസ്തംഭം ഗ്രീവാസ്തംഭം തഥൈവ ച ൧൩൫
ബലാകോരണ്ഡകം നാമ സർവ്വവാതഹരം പരം.

(ബലാഗുളൂച്യാദി)

ബലാഗുളൂച്യോർവ്വിപചേൽ കഷായെ
ചതുർഗ്ഗുണെ ചന്ദനസേവ്യകല്കൈഃ
തൈലം പ്രസിദ്ധം ജലവാഹയുക്തം
പ്രഭഞ്ജനാർത്തിഷു പചിലാസ്യ ധീമാൻ. ൧൩൬

(പഞ്ചാക്ഷതൈലം)

മൂലൈസ്സപുഷ്പൈഃ ഫലപത്രസാരൈഃ
പഞ്ചാക്ഷസ്യ നിഷ്പീഡ്യ രസാഢകം വാ
ശുഷ്കസ്യ വാ തസ്യ തുഷോദകേന
സിദ്ധസ്യ ഹാര്യം കഥിതാഢകം വാ. ൧൩൭
ഭൂപീലുകാവഹ്നിപുനർന്നവാനാം
തുരംഗഗന്ധാത്തഗളസ്യ മൂലം

നിർഗ്ഗുണ്ഡികാദ്യാശ്ച തഥൈവ ശിഗ്രോർ-
മൂലാനി വിദ്വാൻ പൃഥഗാദദീത. ൧൩൮

ഏലാലവങ്ഗം തഗരം സകുഷ്ഠം
സസൈന്ധവം സർഷപചോരകഞ്ച
ചതുർദ്ദശൈതാനി ച കാർഷികാണി
ക്ഷീരേണ പിഷ്ട്വാ ജപയോർദ്ധ്വകംസെ. ൧൩൯

പ്രസ്ഥദ്വയം തൈലസ്യ പചേച്ച തത്ര
പഞ്ചാക്ഷതൈലം പ്രവദന്തി തദ്ധി
ശ്രോണീഗതാൻ സന്ധിഗതാംശ്ച വാതാൻ
നിഹന്തി വാതാസൃഗദാർദ്ദിതഞ്ച ൧൪൦

അഭ്യഞ്ജനൈസ്തു ത്രിഭിരേവ സദ്യോ
നിഹന്തി വാതാൻ ചിരജാനശീതിം.

(സ്നുഹ്യർക്കസ്വരസാദിതൈലം)

സ്നുഹ്യർക്കസ്വരസെ സിദ്ധം തൈലം തന്മൂലകല്കവൽ
സർവ്വവാതം നിഹന്ത്യാശു സുപ്തവാതം വിശേഷതഃ. ൧൪൧

(സ്നുഹ്യർക്കസോമാദി)

സ്നുഹ്യർക്കസോമതക്കാരീനിർഗ്ഗുണ്ഡീതലപോടജെ
രസെ സമൂത്രെ വിശ്വാഗ്നിതീക്ഷ്ണഗന്ധാപുനർനവൈഃ
സുരദാരുവചാരാസ്നാസൈന്ധവാഗരുദീപ്യകൈഃ
സിദ്ധം തൈലം ഹിതം വാതെ വിശേഷാൽ ക്രോഷ്ടുശീർഷകെ.
[൧൪൩

(ചിഞ്ചാദിതൈലം ൨)

ചിഞ്ചാപ്രസാരണീശിഗ്രുദന്തകൃൽസ്വരസേ ഭിഷക്
സദൃഗ്ദ്ധം വിപചേൽ തൈലം വാതഘ്നം സർപ്പിഷാന്വിതം
[൧൪൪

(പഞ്ചാക്ഷതൈലം)

ക്ഷീരേണ പുഷ്പഫലപല്ലവമൂലസാരൈ-
ശ്ചാക്ഷൈസ്സ്വഗേലനതസർഷപചോരകൈശ്ച
കല്കേന ചാപി സരളേന വിപക്വമേതൽ
പഞ്ചാക്ഷതൈലമനിലം വിനിഹന്തി സദ്യഃ. ൧൪൫

(ചിഞ്ചാപത്രാദി)

ചിഞ്ചായാഃ പത്രപാക്യേന ശിഗ്രുസർജാർജകൈഃ പചേൽ
പഞ്ചഭിർല്ലവണൈർദധ്നാ തൈലം സർവ്വാംഗവാതജിൽ.
൧൪൬

(പ്രസാരണീതൈലം)

സമൂലപത്രാമുൽപാട്യ ജാതസാരാം പ്രസാരണീം
കുട്ടയിത്വാ പലശതം കടാഹേ സമധിശ്രയേൽ. ൧൪൭
വാരിദ്രോണസമായുക്തം ചതുർഭാഗാവശേഷിതം
കഷായസമമാത്രന്തു തൈലമത്ര പ്രദാപയേൽ. ൧൪൮
ദധ്നശ്ചൈവാഢകം ദദ്യാൽ ദ്വിഗുണഞ്ചാമ്ലകാഞ്ജികം
ഔഷധാനി ച പേഷ്യാണി തത്രേമാന്യാവപേൽ പുനഃ. ൧൪൯
ശുണ്ഠീപലാനി പഞ്ചൈവ രാസ്നായാശ്ച പലദ്വയം
യവക്ഷാരപലേ ദ്വേ ച സൈന്ധവസ്യ പലദ്വയം. ൧൫൦
പ്രസാരണീപലെ ദ്വേ ച ദ്വേ പലെ മധുകസ്യ ച
ദ്വേ പിപ്പലീമൂലപലെ ചിത്രകസ്യ പലദ്വയം ൧൫൧
അഭ്യംഗാദിഷു യോക്തവ്യം തൈലം സർവ്വാനിലാപഹം

(പ്രസാരണീതൈലം ൨)

പ്രസാരണീതുലാക്വാഥെ തൈലപ്രസ്ഥം പയഃസമം. ൧൫൨
ദ്വിമേദാമിസിമിഞ്ജിഷ്ഠാകുഷ്ഠരാസ്നാകചന്ദനൈഃ
ജീവകർഷഭകാകോളീയുഗളാമരദാരുഭിഃ. ൧൫൩
കല്കീകൃതൈസ്സമ്പചേൽ സർവ്വവാതവിനാശനം

(കാർപ്പാസാസ്ഥ്യാദി)

കാർപ്പാസാസ്ഥികുലത്ഥാനാം ക്വാഥേ തൈലം പയോന്വിതം
സൈന്ധവേന ച താഭ്യാം ച സിദ്ധം തദപബാഹുകെ. ൧൫൪

(പരിണതകേര്യാദി)

പരിണതകേരീക്ഷീരേ ജംബീരഫലോദകേന സമതുലിതെ
ക്ഷണദാസുരധൂപയുതം തൈലം ഹ്യപബാഹുകം ജയതി. ൧൫൫

(ലികുചരസാദി)

ലികുചരസസ്നുക്ക്ഷീരെ തൈലം സമേതഭ്രനാഗം
സിദ്ധം ഹിനസ്തി ലേപാദ് ഉസ്തമപബാഹുകം ക്ഷണതഃ ൧൫൬

(മാഷകഷായാദി)

മാഷകഷായേണ സംയുക്തം തൈലം സൈന്ധവകല്ക്കവൽ
ആരനാളേന സഹിതമപബാഹുകനാശനം. ൱൬൬

(കാൎപ്പാസാസ്ഥ്യാദി ൨)

കാൎപ്പാസാസ്ഥിബലാമാഷകുലസ്ഥകഷായസാധിതം
ശിഗ്രുകഷ്ഠൗ നിലശൂനപട്ടപഞ്ചപുനൎന്നവൈഃ. ൱൬൭
നാളികേരപയോയുക്തം തൈലം ഹന്ത്യപബാഹുകം

(ബലാദിതൈലം)

ബലാ ചാതിബലാ ചൈവ ശ്വദംഷ്ട്രേക്ഷുരകൌ തഥാ
അംശുമത്യൌ പൃശ്നിപൎണ്യൌ സഹദേവീ ശതാവരീ
ജീവകൎഷഭകൌ ചൈവം ഹംസപാദീപുനൎന്നവൌ
കഷായേ സാധയേത്തൈലം പക്ഷാഘാതേ ഹിതം മതം ൱൭൦

(ദശമൂലബലാദി)

ദശമൂലബലാമൂലം സകുലത്ഥം പ്രസാധിതം. ൱൭൧
അഭ്യംജനേന ഹന്ത്യാശു പക്ഷാഘാതം തിലോദ്ഭവം

(പിപ്പലീമൂലാദി)

പിപ്പലീമൂലസിന്ധൂത്ഥഭല്ലാതാഗ്നിമഹൌഷധൈഃ. ൱൭൨
ആരനാളേ പചേത്തൈലം പക്ഷാഘാതാദിനാശനം

(ദ്വിപഞ്ചമൂലാദി)

ദ്വിപഞ്ചമൂലകഷായേണ കൃഷ്ണാ ശരയോസ്തഥാ. ൱൭൩
ജ്യോതിഷ്മത്യാ പചേത്തൈലം സുപ്തവാതവിനാശനം

(മാഷതൈലം)

മാഷപ്രസ്ഥം സമാദായ പചേൽ സമ്യക് ജലാഢകേ. ൱൭൪
പാദശേഷേ രസേ തസ്മിൻ കല്ക്കാന്യേതാനി ദാപയേൽ
ജീവനീയാനി സൎവ്വാണി ശതപുഷ്പാം ച സൈന്ധവം ൱൭൫

രാസ്നാം ചൈവാത്മഗുപ്താം ച വ്യോഷം ച മധുകം തഥാ
പ്രസ്ഥം ച തിലതൈലസ്യ ക്ഷീരസ്യ ച തദാഢകം ൱൭൬
ശനൈൎമ്മൃദ്വഗ്നിനാ സമ്യക് പാചയേന്മതിമാൻ ഭിഷക്
പക്ഷാഘാതാൎദ്ദിതേ വാതേ കൎണ്ണശൂലേ ച ദാരുണേ ൱൭൭
ബാധിൎയ്യേ കൎണ്ണനാദേ ച തിമിരേ ച ത്രിദോഷജേ
ഹസ്തകമ്പേ ശിരഃകമ്പേ വിശ്വാച്യാമപബാഹുകേ ൱൭൮
മാഷതൈലമിദം ശ്രേഷ്ഠം പാനനാവനവസ്തിഷു

(കാൎപ്പാസാസ്ഥ്യാദിചതുഃസ്നേഹം)

കാൎപ്പാസാസ്ഥിബലാമാഷകുലത്ഥാനാം പൃഥക് പൃഥക് ൱൭൯
പ്രസ്ഥം ചിത്രകമൂലസ്യ തദൎദ്ധം ച വിപാചയേൽ
ദ്രോണദ്വയേ തു ധാന്യാമ്ലാൽ തസ്മിൻ പാദാവശേഷിതേ
കുലത്ഥകാൎപ്പാസബീജരാസ്നാസൈന്ധവദാരുഭിഃ
പിഷ്ടൈസ്തൈശ്ച ഘൃതം തൈലം നാളികേരോരുപൂഗയോഃ
ക്ഷീരം ച ദ്വിഗുണം ദത്വാ പചേത്തദ്വിനിഹന്തി ച
സൎവ്വാൻ വാതാൻ വിശേഷേണ ഗൃദ്ധ്രസീം വിശ്വാചീം തഥാ
അപബാഹുകമാതഞ്ച ചതുഃസ്നേഹോയമാഖ്യയാ

(ദശമൂലബലാദിപഞ്ചസ്നേഹം)

ദശമൂലബലാമാഷകാൎപ്പാസാസ്ഥികുലത്ഥകം
പ്രസ്ഥം പ്രസ്ഥം പൃഥക് ക്ഷുണ്ണം ജലദ്രോണദ്വയേ പചേൽ
ധാന്യാമ്ലസ്ത്രിപ്രസംയുക്തേ ചതുൎഭാഗാവശേഷിതേ ൱൮൧
തത്ര ദദ്യാൽ ത്രികുഡുബം തിലജം നാളികേരജം
ഏരണ്ഡജം ചാക്രികം ച പ്രത്യേകം സൌകരീം വസാം. ൱൮൨
ദ്വിഗുണം ച പയഃ പിഷ്ട്വാ രാസ്നാനാഗരസൈന്ധവം
കാൎപ്പാസാസ്ഥി കുലത്ഥാനി ശുണ്ഡീരം ച പചേൽ പുനഃ. ൱൮൩
സമ്യക് സിദ്ധമിദം ഹന്യാൽ സൎവ്വവാതവികാരകാൻ
പഞ്ചസ്നേഹമിദം പ്രോക്തം ബ്രഹ്മണാ വാതശാന്തയേ ൱൮൪

(സുപ്തവാതത്തിന സൎഷപാദി)

സൎഷപകല്ക്കിതേ തോയേ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
സാജക്ഷീരാഢകേ യുക്തേ വചയാ ചാശ്വഗന്ധയാ. ൱൮൫

വാതാൻ സർവ്വാൻ നിഹന്ത്യാശു സുപ്തവാതം വിശേഷതഃ.

(ലശുനാദി ഏരണ്ഡതൈലം)

ലശുനസ്യ പലം ത്രിംശൽ സൈന്ധവസ്യ പലദ്വയം. ൧൬൯
തൈലമേരണ്ഡജഞ്ചൈവ തുല്യം സമ്യങ്നിധാപയേൽ
ദശരാത്രസ്ഥിതം പേയം സർവ്വരോഗാനിലാപഹം. ൧൭൦

(ശതാവര്യ്യാദി)

ശതാവര്യ്യാസ്തു മൂലാനാം രസപ്രസ്ഥം സമാഹരേൽ
ക്ഷീരദ്വിഗുണസംയുക്തം തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ. ൧൭൧

ശതപുഷ്പാ ദേവദാരു മാംസീ ശൈലേയകം വചാ
മഞ്ജിഷ്ഠാ ചന്ദനം കുഷ്ഠമേലാ ചാംശുമതീ തഥാ ൧൭൨

തുരംഗഗന്ധാ കാകോളീ മഹാമേദാ പുനർനവാ
ഏതൈരക്ഷപലൈർദ്രവ്യൈസ്തൈർമൃദ്വഗ്നിനാ ഭിഷക് ൧൭൩

ഏതത്തൈലം വിപക്വന്തു സർവ്വവാതനിബർഹണം
അസ്യ തൈലസ്യ പക്വസ്യ ശൃണു വീര്യ്യമതഃ പരം. ൧൭൪

ഖഞ്ജാനാം വാമനാനാം ച പംഗൂനാം പീഠസർപ്പിണാം
ആക്ഷേപകേണ ഭഗ്നാനാം തഥാ ഭഗ്നാസ്ഥിസന്ധിനാം ൧൭൫

ഏകാംഗം ശുഷ്യതേ യസ്യ ഗതിര്യസ്യ വിഹന്യതെ
രക്തപിത്തഹരം ശസ്തം വാതരക്തഹരം പരം. ൧൭൩

(ശേഫാലികാതൈലം)

തൈലം സാകുലിത്ഥാഭ്യാംഗെ മാഷസൈന്ധവസാധിതം
ശേഫാലികാദളകഷായെ മൃദ്വഗ്നിപരിസാധിതം. ൧൭൬
ദ്വാരം ഗൃധ്രസീരോഗം പീതമാത്രം സമുദ്ധരേൽ

(ജംബീരഫലാദി)

ഫലം ജംബീരജം ഗൃഹ്യ യന്ത്രനിഷ്പീഡിതം ഭിഷക് ൧൭൭
രസാഢകെ പചേത്തൈലം ദധ്നാ ച സഹ സംയുതം
പ്രസ്ഥം ച കാഞ്ചികം യോജ്യം ശനൈർമൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ
തത്ര ദദ്യാൽ പ്രതീവാപം സൈന്ധവം ശ്ലക്ഷ്ണപേഷിതം
സർവ്വവാതവികാരാംശ്ച തൈലമേതദപോഹതി. ൧൯൦

(നാരായണതൈലം)

ദശമൂലം തഥൈരണ്ഡം വാജിഗന്ധാ ശതാവരീ ൧൯൧
പുനർനവബലാരാസ്നായഷ്ടിപുന്നാഗപാടലാഃ.
ദേവദാരു കണാ നിംബഃ ശതപുഷ്പാ ച ചന്ദനം
പൃഥഗ് ദശപലാൻ ഭാഗാൻ സർവം തുല്യഗുണെ ജലെ
പാചയേൽ പാദശേഷന്തു വസ്ത്രപൂതം സമുദ്ധരേൽ
ചതുഃഷഷ്ടിപലം തൈലം തത്ര ദത്വാ വിപാചയേൽ
ത്വക്പത്രാഗരുമഞ്ജിഷ്ഠാരാജ്ഞീതക്കോലചന്ദനം
പൃഥക് ദശപലം യോജ്യം ചൂർണ്ണം കൃത്വാ സുരാലയെ
ഏതന്നാരായണം തൈലം സർവവാതനികൃന്തനം
നരാൻ വാ വാതസംഭഗ്നാൻ ഹയാൻ വാ കുഞ്ജരാനപി
വക്രത്വമപി ചാംഗസ്യ ദന്തവാതം ഗളഗ്രഹം
ആന്ത്രവൃദ്ധിം ച വാതഞ്ച തൈലേനാനേന മർദ്ദയേൽ
അസാദ്ധ്യം സാധയത്യാശു യഥാ നാരായണോഽസുരാൻ

(അണുതൈലം)

ബലാമതിബലാം ചൈവ കോരണ്ഡം സപുനർനവം ൧൯൬

ചിത്രകം ചാഗ്നിർഗുണ്ഡീകലശഥബദരാണി ച
വൈജയന്തീ ശ്വദംഷ്ട്രാ ച പീലുമൂലം മഹൌഷധം ൧൯൭

അശ്വഗന്ധാപ്രസാരിണ്യൌ ഗുളൂചി ശിഗ്രുമൂലകെ
ഏതദ്വിപഞ്ചമൂലഞ്ച ഏകൈകം ഷട്പലാന്യപി. ൧൯൯
ജീവകർഷഭകൌ ചൈവ ദ്വേ മേദെ സൈന്ധവം വചാ
പത്തംഗക്ഷീരകാകോളീകാകോളീകൃതചന്ദനം ൨൦൦

ഏലാശ്വഗന്ധാ രാസ്നാ ച ശതപുഷ്പാ ഹരേണുകം
കുഷ്ഠം സരളകം മാംസീ ശൈലേയമഗരു തഥാ ൨൦൧

ഏതേഷാം കാർഷികാൻ ഭാഗാൻ ശനൈർമൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ
ആജം ദ്വിരാഢകം ക്ഷീരം ദ്വിപ്രസ്ഥം തൈലമേവ ച
അണുനാമ ഇതി ഖ്യാതം സർവവാതനിബർഹണം. ൨൦൨

(ബലാതൈലം ആവൎത്തനക്രമവും)

ബലാമൂലശതകഷായഭാഗാഃ ഷട് പയസസ്തഥാ. ൧൦൩

തൈലപ്രസ്ഥം ബലാമൂലകല്ക്കസിദ്ധം പുനഃ പചേൽ
ദ്വിതീയാവൎത്തകാദേവം കഷായമാഢകമേവ ച. ൧൦൪

ദശമാവൎത്തനാദേവം ക്ഷീരം തൈലസമം വിദുഃ
ദ്വിതീയേ ച തൃതീയേ ച യഥോക്തം കല്ക്കമിഷ്യതെ. ൧൦൫

ചതുൎത്ഥേ പാദഹീനം സ്യാൽ പഞ്ചമേ/ൎദ്ധം ച പേഷിതം
ഷഷ്ഠേ പാദമകല്ക്കം വാ സപ്തമാവൎത്തനെ പുനഃ. ൧൦൬

സൎവ്വത്ര ദശമാദ്ധൎദ്ധം കഷായം ദ്വിപ്രസ്ഥമേവ ച
ക്ഷീരന്തു ത്രിഃജാദൎദ്ധമിതി ധന്വന്തരേരിതം. ൧൦൭

പാകം തു മന്ദമേവാദൌ പുനൎമാത്രാവിവൎദ്ധനം
പഞ്ചമേ ചിക്കണം കുൎയ്യാദ് ദശമേ ഖരചിക്കണം. ൧൦൮

ഏവന്തു ദശധാ ത്വുക്താ ബഹുപാകോ രസായനം
യഥാവസ്ഥം യഥായോജ്യം നിരൂപ്യ കുശലോ ഭിഷക്. ൧൦൯
ആവൎത്തയേദ് ബലാതൈലം ബഹുശൊ ദൃഷ്ടകൎമ്മവാൻ

(ബലാതൈലം-൨)

ബലാമൂലകഷായസ്യ ഭാഗാഃ ഷട് പയസസ്തഥാ
തൈലപ്രസ്ഥം ബലാമൂലകല്ക്കസിദ്ധം സമീരന്നൽ. ൧൧൦

(ബലാതൈലം-൩)

ബലാകല്ക്കകഷായാഭ്യാം തൈലം ക്ഷീരസമം പചേൽ
സഹസ്രശതപാകം തൽ വാതാസൃഗ്വാതരോഗനുൽ. ൧൧൧

രസായനം മുഖ്യമിദമിന്ദ്രിയാണാം പ്രസാദനം
ജീവനം ബൃംഹണം വൃഷ്യം ബഹുപാകപ്രകാരകം. ൧൧൨

(ഗുളൂചീതൈലം)

ഗുളൂചീകഷായകല്ക്കാഭ്യാം തൈലം ക്ഷീരസമന്വിതം
പക്വം ജയേദസൃഗ്വാതശിരോരോഗജ്വരാദികാൻ. ൧൧൩

(ബലാഗുളൂച്യാദി—൧)

ബലാഗുളൂച്യോഃ കഷായേന തൈലം ക്ഷീരസമന്വിതം
ചന്ദനോശീരയഷ്ട്യാഹ്വമുസ്താകല്ക്കൈഃ പചേദ് ബുധഃ. ൧൧൪
സിദ്ധമേതദ്വാതരക്തം രക്തപിത്തം ശിരോരുജം
വാതരക്തകൃതാൻ രോഗാനാശു ഹന്യാൽ സുപൂജിതം. ൧൧൫

(ബലാഗുളൂച്യാദി—൨)

ബലാഗുളൂചീസുരപാദപാനാം
കഷായേ പചേത്തൈലമിമൈശ്ച കല്ക്കൈഃ
ജടാമാംസീചന്ദനകുന്ദുരുക്കൈ-
ൎന്നതാശ്വഗന്ധാസരളൈസ്സുരാഹ്വൈഃ. ൧൧൬

ഏതൽ സദാഹം സരുജം സശോഫം
രക്താനുഗം വാതഗദം നിഹന്തി. ൧൧൭

(ത്രിമിശ്രകതൈലം).

ശതാവരീബലാമൂലഗുളൂചീകഷായസംയുതം
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദേതൈഃ ശ്ലക്ഷ്ണപിഷ്ടൈസ്സമായുതൈഃ

കുഷ്ഠചന്ദനലാമജ്ജമാംസീസപ്തച്ഛദോരകൈഃ
സമുസ്താദീപ്യമധുകൈരശ്വഗന്ധാസമന്വിതൈഃ. ൧൧൯

പിത്തോത്തരേ വാതരക്തേ ജ്വരേ ദാഹേ മഹത്തരേ
ത്രിമിശ്രകമിദം തൈലം ത്രിദശൈരഭിപൂജിതം. ൧൨൦

(കേതക്യാദിതൈലം).

കേതകീ ച ബലാമൂലം ഗുളൂചീ ച ശതാവരി
ഏഭിൎവ്വിപാചിതേ തോയേ താഭിസ്തൈലം സുസാധിതം. ൧൨൧
അഭ്യംഗാൽ ഖുഡവാതഘ്നം ശോഫതോദോഷ്ണനാശനം

(കേതകീസ്വരസാദി).

കേതകീസ്വരസേ കംസേ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ ൧൨൨

ചന്ദനം മധുകം കുഷ്ഠം ത്വഗേലാപത്രമേവ ച ൧൨൩
തഗരം ചോരമുസ്താ ച സുരദാരു തഥൈവ ച

ഉശീരം ഹ്രീബേരം ച ബലാമതിബലാം തഥാ
കല്കീകൃത്യ ചതൽ പക്വം വാതാസ്രം മാരുതോത്തരം. ൧൧൩
പിത്തോദ്രിക്തം കഫോദ്രിക്തം സർവ്വോദ്രിക്തം ച നാശയേൽ

(ചതുഃശീതതൈലം)

ചതുശ്ശീതരസേ തൈലമാശു സൈന്ധവകല്കിതം ൧൧൫
നാളികേരപയോദുഗ്ധകാഞ്ചികൈഃ സാധു സാധിതം
സച്ചൂർണ്ണോത്തരം വാതശോണിതാർത്തിഹരം പരം ൧൧൬

(ചന്ദനാദിതൈലം.)

ചന്ദനം മധുകം കുഷ്ഠമശ്വഗന്ധാ സുരദ്രുമം. ൧൧൭
ഉശീരമുൽപലം മാംസീ പത്രാഗരുനിശാബലാഃ
ഹ്രീബേരം നാഗകുസുമം സ്പൃക്കാ മഞ്ജിഷ്ഠശാരിബെ.
തഗരം മൃഗനാഭിശ്ച ശതപുഷ്പാ ഹരേണുകം
സൂക്ഷ്മൈലാബൃഹതീചശ്രോഹം ബർബ്ബരം തൈസ്സുകല്കിതം
കേതകീമൂലജേ ക്വാഥേ സക്ഷീരം തിലജം പചേൽ
തദഭ്യംഗാദിഭിസ്തൈലം വാതശോണിതനാശനം. ൧൨൦

(ഹ്രീബേരാദി.)

ഹ്രീബേരമുൽപലം ലോധ്രം സമംഗാചവ്യചന്ദനം
പാഠാ സാതിവിഷാ വില്വം ധാതകീ ദേവദാരു ച. ൧൨൧
ദാർവ്വീത്വങ്നാഗരം മാംസീ മുസ്താ ക്ഷാരൌ യവാഗ്രജഃ
ചിത്രകശ്ചേതി പേഷ്യാണി വക്ഷ്യമാണരസേ സുധീഃ
ചിഞ്ചാപ്രസാരണീശിഗ്രുദിനകൃൽസ്വരസേ ഭിഷക്
സദുഗ്ധം വിപചേത്തൈലം വാതഘ്നം സർപ്പിഷാന്വിതം.

(ഏരണ്ഡമൂലാദി)

ഏരണ്ഡമൂലം നിഷ്കാഥ്യ പചേത്തൈലം ബലായുതം
കടീപൃഷ്ഠാശ്രിതം വാതമഭ്യംഗേന ശമം നയേൽ. ൧൨൩

(മാതുലുംഗാദി)

മാതുലുംഗനിശാകുഷ്ഠസുര്യാവർത്തകസർഷപൈഃ
സുപ്തവാതം പ്രശമയേൽ സിദ്ധം തൈലം ദിനത്രയാൽ.
൧൨൫

(കുറുന്തോട്ടി പാൽവള്ളാദി)

കുറുന്തോട്ടിപാൽവള്ളിബലാപരുത്തി-
കക്കുന്ധുചിത്രാപടുസിദ്ധതൈലം
ജംഘോരുപൃഷ്ഠത്രികപാർശ്വശൂല-
വാതാമയഘ്നം പരിലേപനേന. ൧൨൬

(വസാപ്രയോഗം)

പഞ്ചമൂലസ്യ ധാത്ര്യാ വാ രസേ ലേലീതകീം വസാം
ഗുഡം സംശുദ്ധമപ്യംഗെ ബ്രഹ്മചാരീ പിബേജ്ജയേൽ

(സുഖസൂതിക്കുള്ള തൈലങ്ങൾ)

ശാന്മലിത്തോലിതൻനീരിൽ വെന്ത തൈലേന തേപ്പിതു
നൊങ്ങണസ്വരസെ സിദ്ധം പിബേച്ച സുഖസൂതയെ. ൧൨൭

(വാട്യാലകാദി)

വാട്യാലകാഖ്യതരുവല്ലമരത്തഞൊഴൽ-
ത്വക്കും കഷായമിതുവെന്തു ചമയ്ക്കുമെണ്ണ
ഗർഭോദ്ഭവവ്യസനശാന്തികരം വധൂനാം
പുഷ്പം കഴിഞ്ഞതദിവസേ ചതുകുന്നതാകിൽ. ൧൨൮

(കടുകാലാബ്വാദി)

കടുകാലാബുസംസിദ്ധാ തൈലമഭ്യഞ്ജനാദ് ഭവേൽ
യോനിദോഷഹരം നാസ്യാ ഗർഭമുൽപാദയേദപി. ൧൩൦

(ഉപോദകാദിതൈലം)

ഉപോദകോദ്ഭവജലെ സിദ്ധം ക്ഷീരം ബലാന്വിതം
തൈലമഭ്യംഗയോഗേന സ്ത്രീണാം പ്രസവസൌഖ്യദം

(കുട്ടികളുടെ മലബന്ധത്തിനും മററുമുള്ള തൈലങ്ങൾ.)

ചെറുപിള്ളമലക്കെട്ടു ശിഥിലീകൃതമാകുവാൻ
വയററിന്മേൽ വഴിച്ചേക്ക വചയാ നെയ്യുമെണ്ണയും. ൧൩൧
ധാന്വന്തരം ബലാതൈലം ബാലാനാമാമനസ്യനൽ
ഭൂതഗ്രഹോന്മാദഹൃതെ തൽപരം ഹിതമീരിതം. ൧൩൨

(പ്രസാരണീതൈലം)

പ്രസാരണീകല്ക്കകഷായസിദ്ധം
തിലോദ്ഭവം നാവനപാനലേപൈഃ
ബാലസ്യ ഹിക്കാമപഹന്തി സദ്യഃ
പൌലസ്ത്യലക്ഷ്മീമിവ രാമഭദ്രഃ. ൧൪൪

(ത്രിഫലാദിതൈലം)

ത്രിഫലാമൃതവല്ലീ ച കേതക്യസനകൈരവ ബലാം
ഏരണ്ഡമിന്ദ്രവല്ലീം ച ജലദ്രോണെ വിപാചയേൽ. ൧൪൫
രസേന ഭേകരാജസ്യ ഹംസ്യ സ്വരസേന ച
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദ്വിഗുണക്ഷീരസംയുതം. ൧൪൬
കല്ക്കാംശ്ച കുഷ്ഠയഷ്ട്യാഹ്വപത്മകോശീരചന്ദനാൻ
മുസ്തൈലാപത്രമാംസീശ്ച ഹയഗന്ധാമൃതാബലാഃ ൧൪൭
ശാരിബാമരകാഷ്ഠം ച ലവങ്കനതചോരകാൻ
ഉല്പലാദ്യഞ്ജനെ നീലീഃ ശ്ലക്ഷ്ണപിഷ്ടാൻ സമാവപേൽ
ശിരോരോഗപ്രതിശ്യായൌ വിശേഷേണ വിനാശയേൽ
പാലിത്യം ചൈവ ഖാലിത്യം കേശാനാം രഞ്ജനം തഥാ ൧൪൮
ത്രിഫലാദ്യമിദം തൈലമൂർദ്ധ്വജത്രുഗദാപഹം

(മഞ്ജിഷ്ഠാദിതൈലം.)

മഞ്ജിഷ്ഠാംജനശാരിബാംബുകടുകാ-
തക്കോലജാതീഫല-
ശ്രീകണ്ഠത്രിഫലാജടാതഗരരു-
ഗ്വ്യഷ്ടീചതുർജ്ജാതകൈഃ
സോശീരാഗരുചോരയുഗ്മമൃഗനാ-
ഭീന്ദൂല്പലാംഭോവിസൈ-
സ്തൈലം നേത്രശിരോർത്തിഹാരി പയസാ
സിദ്ധം കുമാരീരസേ. ൧൫൦

(അസനവില്വാദി.)

അസനവില്വബലാമൃതപാചിതെ
മധുകനാഗരകത്രിഫലാന്വിതെ
പയസി തൈലമിദം പയസാ പചേ-
ദനേകകർണ്ണശിരോക്ഷിരുജാപഹം. ൧൫൧

(ഗുളൂചീബലാദി.)

തൈലം ഹന്തി സഗന്ധമക്ഷിശിരസോ
രോഗാൻ ഗുളൂചീബലാ-
കഷായൈഃ സാധിതമബ്ദചോരകശഠീ-
തക്കോലജാതീഫലൈഃ
കാകോല്യാദിമധൂകദാരുസരള-
ശ്രേഷ്ഠാചതുർജ്ജാതകൈ-
ര്യഷ്ടീസേവ്യവിസോല്പലാഗരുവരീ-
കർപ്പൂരകുഷ്ഠാംബുഭിഃ. ൧൫൦

(അസനാമൃതം)

തുലാമസനസാരസ്യ തദർദ്ധം ഛിന്നജന്മനഃ
തദർദ്ധം ത്രിഫലായാശ്ച വഹ്നേഃ പാത്രേ സാധു സാധയേൽ
അഷ്ടഭാഗാവശിഷ്ടേ തു കഷായെ സുസമാഹിതഃ
മാംസീമേഘനദോശീരതഗരാഞ്ജനചന്ദനൈഃ.
സയഷ്ടീമധുകൈഃ കല്ക്കൈസ്തൈലസ്യാർദ്ധാഢകം പചേൽ
ക്ഷീരസ്യാർദ്ധാഢകം ദദ്യാദ്രസമാമലകസ്യ ച.
ഊർദ്ധ്വജത്രുഗതാൻ വാതാന്തർധ്വരോഗാംശ്ച നാശയേൽ.

(അസനസാരാദി)

അസനസാരകഷായപയോയുതെ
ത്രിഫലയാ മധുകേന ച സാധിതം
വദനനാസികസൌഖ്യമനുത്തമം ൧൫൫
ഭവതി തൈലമനേകസുഖാവഹം.

(വരീബലാദി)

വരീബലാമൃതാകഷായൈ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
വരീബലാമൃതാകഷായൈ തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ ൧൫൬
അത്ര കല്ക്കം പ്രയുംജീത യഷ്ടീമധുകമഞ്ജനം.
തേന കേശാഃ പ്രവർദ്ധന്തേ മാസേന ചതുരംഗുലാഃ
പാലിത്യം ചൈവ ഖാലിത്യം കാപില്യം ചൈവ നാശ-
[യേൽ. ൧൫൭

(ബലാഹഠാദി)

ബലാഹഠാമൃതാമുദ്ഗമാഷകഷായൈസ്തിലോദ്ഭവം
പക്വം ശിരോരുജം ഹന്തി ചന്ദനാമയയഷ്ടിഭിഃ. ൧൫൮

(മാഷമുദ്ഗാദിതൈലം)

മാഷമുദ്ഗബലാകല്കൈസ്തൈലം സിദ്ധന്തു തദ്രസെ
ശിരോരോഗാന്നിഹന്ത്യാശു തമാംസീവ ദിവാകരഃ ൨൩൦
(കാളികാതൈലം)

പക്വം പൂതം കദള്യാസ്സഹചരകുസുമം
കേതകസ്യാപി മൂലം
കിട്ടം ശുദ്ധം സഭൃംഗത്രിഫലരസയുതം
ലോഹചൂർണ്ണഞ്ച പിഷ്ട്വാ
ആജ്യം തൈലം വിപക്വം ഹരതി ച പലിതം
കാളികാതൈലമേതൽ
കേശാൻ കാശപ്രകാശാൻ പ്രചലദളിനിഭാം-
സ്തൽക്ഷണാദേവ കുര്യാൽ. ൨൩൧

(നാഗരാദിതൈലം)

നാഗരസ്യ തുലെ ദ്വേ സ്തഃ സ്യാത്തുലാ ചിത്രകസ്യ ച
ദേവദാരു തദർദ്ധം സ്യാൽ തദർദ്ധം പൂതികരഞ്ജകം
മുസ്താരിമേദത്രിഫലാദന്തീസ്നുഹ്യർക്കഗുൽഗുലു
തദർദ്ധമിതി സംഗൃഹ്യ പചേദ്ദ്രോണദ്വയേംഭസഃ ൨൩൨
തൈലാഢകം വിപക്തവ്യം കാർഷികൈഃ കല്കിതൈരിമൈഃ
ശഠീപുഷ്കരശാർങ്ഗേഷ്ടാഹപുഷാപിപ്പലീത്രയൈഃ. ൨൩൩
ഭാർങ്ഗീരാസ്നാമധൂച്ഛിഷ്ടനിശാദ്വയ[1]യവാംബുദൈഃ
ചതുർജാതകമഞ്ജിഷ്ഠാചന്ദനാഗരുപത്മകൈഃ ൨൩൪
മാംസീലോധ്രവരാകുഷ്ഠൈഃ ക്ഷീരദ്വിഗുണസംയുതം
തൽ പക്വം വിനിഹന്ത്യാശു മുഖജാൻ സകലാമയാൻ. ൨൩൫
പാനാഭ്യംജനഗണ്ഡൂഷനസ്യോന്മർദ്ദനവസ്തിഭിഃ
പതിതാനാം ച ദന്താനാം ഭൂയോ ബധ്നാതി തല്പദം. ൨൩൬
വിനഷ്ടമപി തച്ചക്ഷുസ്തസ്യ രൂപാണി പശ്യതി
വാരാഹം കുരുതെ കർണ്ണം സതി കർണ്ണബലെ ഗുണാം. ൨൩൭
ഗാൽഗല്യ (മന്മന?)ഞ്ചാപി ദൌർബല്യഞ്ചാശു നാശയേൽ
നരാണാം... ണകാമാനാം ബല്യക്ഷീരഘൃതാശിനാം. ൨൩൮

(1) വചാംബുദൈഃ എന്നു വേറെ പാഠം കാണുന്നു,

കഫവാതജയോപായോ നാമതോ നാഗരാഹ്വയഃ.

(ത്രിഫലാസനസാരാദി)

ചതുർഗ്ഗുണെ കഷായേ തു ത്രിഫലാസനസാരയോഃ, ൨൩൯
നീലീമൂലാഞ്ജനം കല്കം യഷ്ടീമധുകമേവ ച
മാർക്കവസ്വരസപ്രസ്ഥം തൈലപ്രസ്ഥം ച ദാപയേൽ. ൨൪൦
അനേന ലിപ്താഃ കേശാസ്സ്യുർമൃദവഷഷട്പദത്വിഷഃ
പ്രിയായ രാജ്ഞേ ദാതവ്യം സൃഷ്ടമേതൽ സ്വയംഭുവാ. ൨൪൧

(ധുർദ്ധൂരകതൈലം)

ധുർദ്ധൂരകസ്യ സ്വരസെ തദ്ബീജൈഃ ശ്ലക്ഷ്ണകല്കിതൈഃ
പക്വം തൈലം നിഹന്ത്യാശു കണ്ഡൂം കേശച്യുതിം ഗുണാം.
[൨൪൨

(അരിമേദത്വഗാദിതൈലം)

അരിമേദത്വചൊ ഗ്രാഹ്യം നവം പലശതം ഭവേൽ
ന്യഗ്രോധോദുംബരാശ്വത്ഥപ്ലക്ഷവല്കാച്ഛതം തഥാ. ൨൪൩
ചതുർദ്രോണെ ജലെ പക്ത്വാ ചതുർഭാഗാവശേഷിതെ
തൈലാഢകം പചേത്തത്ര കാർഷികൈഃ കല്കിതൈരിമൈഃ.
[൨൪൪

യഷ്ടീത്രിജാതമഞ്ജിഷ്ഠാഗായത്രീലോധ്രകട്ഫലൈഃ
ക്ഷീരീവൃക്ഷാരിമേദത്വഗ്മുസ്താഗരുഹിമദ്രുമൈഃ. ൨൪൫
കർപ്പൂരജാതീതക്കോലമാംസീധാതകീഗൈരികൈഃ
മൃണാളമിസിവൈദേഹീപത്മകേസരകുങ്കുമൈഃ. ൨൪൬
ലാക്ഷാസമംഗാബൃഹതീബില്വമധ്യസുരദ്രുമൈഃ
ശൈലേയസരളസ്പൃക്കാപലാശരജനീദ്വയൈഃ. ൨൪൭
പ്രിയംഗുതേജനീപാത്ഥമദയന്തീഫലത്രയൈഃ
കാലേയപുഷ്കരജടാവ്യാഘ്രീമദനസംയുതൈഃ. ൨൪൮
ജാതേ ചിക്കണപാകെ തു പരിസ്രാവ്യ നിധാപയേൽ
തന്നസ്യപാനഗണ്ഡൂഷവസ്ത്യഭ്യംഗേഷു യോജയേൽ. ൨൪൯

1. ഹിമവാലുകാഃ എന്നു പാഠഭേദം

മുഖജാനാമയാൻ ഹന്തി വിശേഷാദ്ദന്തരോഗജിൽ
ജിഹ്വാഗണ്ഡാഷ്ഠരോഗേഷു ചലദന്തേഷു ശസ്യതേ॥ ൨൮൯
മുഖോത്ഥിതാനാം സർവ്വേഷാം വ്രണാനാമപി രോപണം

(ഖദിരാദിതൈലം)

ഖദിരതുലാമംബുഘടെ പക്ത്വാ തോയേന തേന പിഷ്ടൈശ്ച
ചന്ദനജോംഗകകുംകുമപരിപേലവവാളകോശീരൈഃ. ൨൯൦
സുരതരുലോധ്രദ്രാക്ഷാമഞ്ജിഷ്ഠാചോചപത്രകവിളംഗൈഃ
സ്പൃക്കാനഖനതകട്ഫലസൂക്ഷ്മൈലാധ്യാമകൈസ്സപത്തംഗൈഃ.
[൨൯൧

തൈലപ്രസ്ഥം വിപചേൽ കഷ്ടാംശൈഃ പാനനസ്യഗണ്ഡൂഷൈഃ
തദ്ധന്ത്യാസ്യേ ച ഗദാൻ ജനയതി ഗാഢ്രീം ദൃശം ശ്രുതിം ച വാ-
[രാഹീം ൨൯൨

(മഞ്ജിഷ്ഠാമധുകാദി ഞരണ്ടതൈലം)

മഞ്ജിഷ്ഠാമധുകപ്രപുണ്ഡരികജീവകർഷഭകാകോളീദ്വയ
പയസ്യാസാരിബാനന്താനീലോല്പലാഞ്ജനരാസ്നാവിളംഗതണ്ഡുല
മധുപർണ്ണീസ്രാവണീമേദാ കാകനാസാസരളസാലഭദ്രദാരുചന്ദ-
നൈസ്സപിഷ്ടൈരഷ്ടഗുണം ഷട്ഗുണേനപയസാ തൈലം വിപ-
ചേൽ ഘൃതം വാ പിത്തോദ്ബണേഷു ദോഷേഷു. [൨൯൩

(ചന്ദനാഗർവ്വാദി മറെറാരണ്ടതൈലം)

അഥവാ ചന്ദനാഗരുപത്രദാർവ്വീത്വങ്ങമധുകബലൈലാദ്വയ
വിലോപാൽപലപത്മകേസരപ്രപുണ്ഡരീകവിളംഗോശീരഹ്രീബേര
വന്യത്വങ്മുസ്താശാരിബാബൃഹതീദ്വയാംശുമതീദ്വയജീവന്തീദേ-
വദാരുസുരഭീശതാവരീഃ ശതഗുണേ ദിവ്യേംഭസി ദശഭാഗാവശി-
ഷ്ടം കഷായേത്തതസ്തസ്യ കഷായസ്യ ദശമാംശേന സമാംശം
തൈലം സാധയേൽ ദശമെ ചാത്ര പാകെ തൈലത്തുല്യമാജമപി
പയോ ദദ്യാൽ ഏതദഭ്യഞ്ജതൈലം പൂർവ്വസ്മാദപിശേഷേണേന്ദ്രി-
യദാർഢ്യകരം കേശ്യം ത്വച്യം കണ്ഠ്യം പ്രീണനം ബൃംഹണം
ദോഷത്രയഘ്നം ച.
൨൯൪

(മറെറാരു അരിമേദതൈലം)

കുട്ടയിത്വാ പലശതമരിമേദത്വചൊ നവം ൨൯൫

കഷായിത്വാ ജലദ്രോണെ യാവൽ പാദാവശേഷിതം.
തതഃ കല്ക്കീകൃതൈരേഭിസ്തൈലസ്യാർദ്ധാഢകം പചേൽ
യഷ്ടീമധുകമഞ്ജിഷ്ഠാലോധ്രമുസ്തഗൈരികൈഃ
ലാക്ഷാരിമേദത്രിഫലാപത്തംഗകട്ഫലൈഃ
വരാംഗനാഗകുസുമധാതകീചന്ദനദ്വയൈഃ
ശാരിബാപത്മകോശീരരജനീദ്വയജോംഗകൈഃ ൨൯൮
ലവംഗജാതീകട്ഫലൈസ്തക്കോലസംയുതൈഃ
തൈലം പക്ത്വാനലെ മന്ദെ സുപൂതം ച നിധാപയേൽ.
[൨൯൯

പ്രാതസ്സായം ച ഭുക്ത്വാ ച ഗണ്ഡൂഷം ധാരയേത്തതഃ
ദന്തേഷു പ്രചലേഷ്വപി വിശീർണ്ണേഷു സ്ഫുടത്സ്വപി
[൩൦൦

പ്രലീനം ദന്തദൌർഗന്ധ്യം പൂയനാളീഷു വിദ്രധൌ
അന്തത്തമമിദം തൈലം വിദേഹാനമതം ശിവം. ൩൦൧

(കളീരതൈലം)

രസെ കളീരശൃംഗ്യഗ്രാലത്തുനാക്കസ്നഹീബലാൽ
താലാമയകണാലോധ്രവ്യാഘ്രൈലാവിലപസന്ധവൈഃ.
[൩൦൨

സജടാദാരുഭിസ്സിദ്ധം തൈലം കർണ്ണാർത്തിനാശനം
നാദബാധിര്യസംസ്രാവപൂതികർണ്ണാക്ഷിനാശനം. ൩൦൩
കളീരതൈലമിത്യുക്തം നിമിനാ പരമർഷിണാ

(അജാക്ഷീരാദി)

അജാക്ഷീരമജാമൂത്രം സൈന്ധവം വിശ്വഭേഷജം
തേഷു തൈലന്തു സംസിദ്ധം കർണ്ണശൂലവിനാശനം

(ശിഗ്ര്വാദിതൈലം)

ശിഗ്രുമയൂരകബീജൈർനീലീസ്വരസെ ശൃതേന തൈലേന
നസ്യാദാർത്തിശ്ശിരസൊ നശ്യേച്ഛിരകാലരൂഢാപി ൩൦൪

(ഏരണ്ഡമൂലാദിതൈലം)

ഏരണ്ഡമൂലം തഗരം ശതാഹ്വാ
ജീവന്തിരാസ്നാലവണോത്തമം ച
ഭൃംഗം വിഡംഗം മധുയഷ്ടികാ ച
വിശ്വൌഷധം ചേതി സമാനി കൃത്വാൽ. ൩൦൫

ഏതൈത്തൈല്വിപകാം പയസാ ച തൈലം
ചതുർഗ്ഗുണെ ഭൃംഗരസെ തഥൈവ
ഷഡ്ബിന്ദവോ നാസികയാ പ്രയുക്താഃ
സർവ്വാംശ്ച ഹന്യാൽ ശിരസോ വികാരാൻ. ൨൯൭

ശ്വേതാംശ്ച കേശാൻ പതതശ്ച ദന്താ-
ന്ദബദ്ധമൂലാംശ്ച ദൃഢീകരോതി
കുര്യാൽ സുപർണ്ണപ്രതിമഞ്ച ചക്ഷു-
സ്ബാഹ്വോർബലം ചാപ്യധികം കരോതി. ൨൯൮

(ക്ഷാരതൈലം)

ശുഷ്കമൂലകശുണ്ഠീനാം ക്ഷാരോ ഹിംഗു മഹൌഷധം
[൨൯൯

ശതപുഷ്പാവചാകുഷ്ഠദാരുശിഗ്രുരസാഞ്ജനം
സൌവർച്ചലയവക്ഷാരസർജികോഷ്ണസൈന്ധവം
[൩൦൦

ഭൂർജ്ജഗ്രന്ഥിവിളം മുസ്താ മധുശുക്തം ചതുർഗ്ഗുണം
മാതുലുംഗരസാസ്തദ്വൽ കദളീസ്വരസശ്ച തൈഃ ൩൦൧

പക്വം തൈലം ജയത്യാശു സുകൃച്ഛ്രാനപി ദാരുണാൻ
കണ്ഡുക്ഷ്വേളനബാധിര്യപൂതികർണ്ണാംശ്ച രുക്ക്രിമീൻ
ക്ഷാരതൈലമിദം ശ്രേഷ്ഠം മുഖദന്താമയേഷു ച ൩൦൨

(കർണ്ണപൂരണെ പ്രതിവിഷാദി)

പക്വം പ്രതിവിഷാഹിംഗുമിസിത്വക്സർജി-
[കോഷണൈഃ. ൩൦൩

സശുക്തൈഃ പൂരണാത്തൈലം രുക്സ്രാവശ്രുതിനാദനൽ

(സർഷപതൈലം)

സപദി സർഷപതൈലം വിജയതി കർണ്ണോദ്ഭവം ശൂലം
[൩൦൪

(സുരതരുസർഷപാദി)

സുരതരുസർഷപസിദ്ധം തിലജം വാ സിന്ദുവാരരസേ

(വരണാദ്യാദി)

വരണാർക്കകപിത്ഥാമ്രജംബൂപല്ലവസാധിതം. ൩൦൫

പൂതികർണ്ണം ഹരേത്തൈലം ജാതീപത്രരസേന വാ

ഭ. ഖണ്ഡം ൧. തൈലമിശ്രസൈന്ധവ എന്ന പാഠഭേദം.
ബാലമൂലകശുണ്ഠീനാം എന്ന വൃന്ദമാധവത്തിൽ കാണുന്നു.

(രംഭാക്കപത്രാദി)

രംഭാക്കപത്രസ്നുക്ശിഗ്രുകട്വിനിർഗ്ഗുണ്ഡികാരസെ. ൩൦൬
മൌർവ്വീസോമലതാപീലുഗോകർണ്ണലശുനാദ്രസെ
മസ്തുകാമൂത്രധാന്യാമ്ലൈഃ പൃഥക് പ്രസ്ഥസമന്വിതൈഃ
[൩൦൭

പക്വം സർഷപതൈലം ച ചതുർത്ഥാംശസമന്വിതം
വചാ വൃഷാ തുരുഷ്കം ച ഹിംഗുസിന്ധുനതാമയൈഃ. ൩൦൮

കളീരക്ഷീരസംയുക്തൈഃ പൃഥക് സമ്യക്പലാന്വിതൈഃ
സമ്യക് സിദ്ധം പരിസ്രാവ്യ സ്ഥാപയേച്ഛുദ്ധഭാജനെ
ഏതത്തൈലം ഹരേന്നൂണാം കർണ്ണരോഗം സുദാരുണം
വിശേഷതഃ കർണ്ണശൂലം ബാധിര്യം കർണ്ണപൂയതാം. ൩൧൦

അശ്വിഭ്യാം നിർമ്മിതം ലോകെ വൈദ്യാനാം കീർത്തികൃത് [illegible] പരം

(ശതാവര്യാദി)

ശതാവരീവാജിഗന്ധാപയസ്യൈരണ്ഡജീവകൈഃ ൩൧൧
തൈലം വിപക്വം സക്ഷീരം പാളീനാം പുഷ്ടികൃൽ പരം

(ഭൂമീകദംബാദി)

ഭൂമികദംബസ്വരസെ ഡാഡിമകല്കേന തിലജമാക്ഷം വാ
[൩൧൨

കർണ്ണകചലിം ഗദയോനീവർദ്ധയതി യഥേഷ്ടമാലേപാൽ.

(ത്രികടുതൈലം)

ത്രികടുകക്വാഥസംസിദ്ധം തൈലം നാസാമയാപഹം. ൩൧൩

(നാസാശോഷഘ്നതൈലം)

നാസാശോഷേ ബലാതൈലം നസ്യാനാഹേ വിശേഷതഃ.

(ശിഗ്രുസിംഹ്യാദിതൈലം)

ശിഗ്രുസിംഹീനികുംഭാനാം ബീജൈസ്സവ്യോഷസൈന്ധവൈഃ.
[൩൧൪

സവേല്ലസ്വരസൈസ്തൈലം നാവനം പരമം ഹിതം

(പൂതിനാസത്തിന തുളസീസ്വരസാദി)

തുളസീസ്വരസെ സിദ്ധം കടുരുഷ്കസമന്വിതം ൩൧൫

പൂതിനാസം ഹരേച് ഛീഘ്രം തൈലം ദുഷ്ടജലസ്രുതിം

(സുരസാദി)

സുരസവ്യോഷകൈസ്സ ലാക്ഷാകട്ഫലയോജിതൈഃ ന൨ന്ന
സവിളംഗം പചേത്തൈലം സാർഷപം പൂതിനാസജിൽ.

(ഹിംഗ്വാദികടുതൈലം)

ഹിംഗുവ്യോഷവിളംഗകട്ഫലവരാ
ത്വക തീക്ഷ്ണഗന്ധാദ്വിപൈ-
ല്ലാക്ഷാഹൈമവതീകലിംഗകയവൈഃ
പുഷ്പൈസ്തഥാ സൈന്ധവൈഃ
ഇത്യേഭിഃ കടുതൈലമേതദനലെ
മന്ദേ സമൂത്രം ശ്രുതം
പീതം നാസികയാ യഥാവിധി പരം
നാസാമയേഭ്യോ ഹിതം. ന൨ ൧

(ചവികാദിതൈലം)

ചവികാ ചിത്രകം ദാവ്വീ ബീജഞ്ച സുരസസ്യ ച. ന൨ വ്യ
ഗോമൂത്രം ലവണഞ്ചൈവ അക്ക്ഷീരി നിദിഗ്ധികാഃ
ഏളിസ്സൈലം വിപക്തവ്യം നാസാശ്ശംസി വിനാശയേൽ.
[ന൨ ൻ

(ഗുംജനസാരസാദി)

ഗുംജനസാരസെ സിദ്ധം മുനിവൃക്ഷരസേഥവാ
തൈലം സിദ്ധം സസിന്ധുത്ഥം പൂതിനാസമപോഹതി ന൨ ൦

(ഓഷ്ഠരോഗത്തിന അജ്ഝടാദി)

അജ്ഝടാനിംബനിർഗ്ഗുണ്ഡീസാരസേഷു വിപാചിതം
നിശാകല്കയുതം തൈലമോഷ്ഠരോഗവിനാശനം
[ന൨ ൧൨

(ഗണ്ഡീരാദിതൈലം.)

ഗണ്ഡീരാഹൃജ്ഞാനഹപുഷ്പാബാണപുംഖാശ്രേല്ലിപാഠാ
ശൈരണ്ഡീമൂലൈസ്സമമിതിസമൈർവിശാമേഷാം -
[കഷായെ

സിദ്ധം തൈലം വദനനിഹിതം വക്ത്രരോഗാനശേഷാ-
നേലാശ്ശുണ്ഠീമഗധമരിചോദ്ഭൃതകല്കം നിഹന്യാൽ.
[ന൨ ൨.

(ശരപുംഖശിഫാദിതൈലം)

ശരപുംഖശിഫാപരിപകജലേ
തിലജം വിപചേദഭയാസഹിതം
വദനേന ധൃതം ദ്വിജരോഗഹരം
വദനാമയമാശു ഹരേദഖിലം. ന൨ ന൨

(ശരപുംഖശിഫാദി ൨)

ശരപുംഖശിഫാ ബകുളത്തൊലിയും
ഖദിരാന്തർമ്മൊരോന്നിവ പത്തുപലം
ബകുളക്കുരുടങ്ങഴി, യഞ്ചുപറ
കഥനേ ജലവും വിഹിതം ക്രമശഃ. ന൨ ർ
ഒരിടങ്ങഴിയെണ്ണയുമാരുമട-
ഞ്ഞെരിതേങ്ങയുടേ രസവും മിളിതം
വിപചേദപി കാത്തു പലദ്വിതയം
പൊടിചെയ്തതിലിട്ടതരിച്ചു പുനഃ. ന൨ ൫
ത്രികടുപ്പൊടിയും പരിചോട്ടു കല-
ന്നതിനെപ്പുലർകാലയുമന്തിയിലും
ദശനാചലനെ ചലിതസ്ഥിരതാ-
കരണെ ച രതഃ കബളം കലയേൽ. ന൨ ന്ന

(കലതീതൈലം)

ഇരുനാഴിവെളിച്ചെണ്ണയിരട്ടിക്കലതീരസം
പല്ലുറപ്പാൻ കവിഠംകൊള്ളാമതിൻേറ വേരു കല്കമായ്.
[ന൨ ൧

(ശൈരണ്ഡ്യാദിതൈലം)

ശൈരണ്ഡീകരിംജീരകവും പൂഗവാണിയനള്ളിയും
പുളിഞ്ചുളയുമവ്യന്തം കാത്തുമിട്ടങ്ങു കാച്ചുക. ന൨ വ്യ
എണ്ണയെക്കബളംകൊള്ളാം പിന്നെപ്പല്ലിളകായുവാൻ
(വായ്പുണ്ണിന്ന വിശേഷേണ പിച്ചകത്തിലപാചിതം)

(ചിത്രകാദിതൈലം)

ചിത്രകത്രികടുശ്രേഷ്ഠാ വചാ ഭാർങ്ഗീ ച രോഹണീ. ൧൨൯
മുസ്തൈലാകട്ഫലം ലോധ്രം നിംബതക്കോലസൈന്ധവം
അരിമേദത്വചൌ ജാതീഫലം ഹിമനിശാദ്വയം. ൧൩൦

കല്ക്കീകൃത്യ പചേന്നാളികേരദുഗ്ധേ ചതുർഗ്ഗുണേ
തൈലപ്രസ്ഥം തതോ ധാര്യം മുഖേ വ്യോഷരജോയുതം ൧൩൧
ചലന്തി യേ ച ദന്താശ്ച വിശ്ലിഷ്ടാ യേ ച വേഷ്ടനാൽ
സ്ഥിരാ ഭവന്തി തേ ദന്താഃ ശൂലം ചാശു വിനശ്യതി. ൧൩൨

സർവ്വേഷു മുഖരോഗേഷു തൈലമേതൽ പ്രശസ്യതേ

(നിർഗ്ഗുണ്ഡ്യാദിതൈലം)

നിർഗ്ഗുണ്ഡീമരിചീഭൃംഗീജാതീനാം ച രസാഢകേ ൧൩൩
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ കല്ക്കൈരേതൈശ്ച കാർഷികൈഃ
കണാഭാർങ്ഗീവചാശിഗ്രുസിതസർഷപനാഗരൈഃ. ൧൩൪
ഹിംഗുപാഠാഗ്നിമന്ഥൈശ്ച ശുണ്ഠീസൈന്ധവകുങ്കുമൈഃ
ഹന്തി ജിഹ്വാമയാൻ സർവ്വാൻ വിശേഷാദുപജിഹ്വികാം.
[൧൩൫
ഷട്ഷഷ്ടിമുഖരോഗാംശ്ച തൈലമേതദ്വ്യപോഹതി

(മധുകകേരതൈലം)

വാതപിത്തജനിതാം ശിരോരുജം
നാശയേന്മധുകകല്ക്കസാധിതം
നാളികേരപയസി സ്ഥിതം തപ്തം
തൈലമർദ്ദിതഹരഞ്ച നാവനാൽ. ൧൩൬

(വിളംഗാദിതൈലം)

വിളംഗസ്വർജികാദന്തീഹിംഗുഗോമൂത്രസംയുതം ൧൩൭
സുസിദ്ധം സാർഷപം തൈലം ക്രിമിഘ്നം നസ്യമുത്തമം.

(പിപ്പല്യാദി)

പിപ്പലീസൈന്ധവൈസ്തൈലം വിപചേന്മതിമാൻ ഭിഷക്
[൧൩൮

തേന നസ്യം പ്രദാതവ്യം ശിരോരോഗപ്രണാശനം

(കപാലവ്യാധിക്ക കീചകഫലാദി)

കീചകാനാം ഫലൈഃ പിഷ്ടൈഃ കടുതൈലം വിപാചിതം
[൧൩൯
സഗോമൂത്രം തദഭ്യംഗാൽ കപാലവ്യാധിനാശനം.

(അങ്കോലബീജാദി)

അങ്കോലബീജമരിചകുഷ്ഠൈഃ കല്ക്കീകൃതൈർഭിഷക്
പചേദ് ബകുളപത്രസ്യ ജംബീരസ്യ രസാഢകേ
തൈലപ്രസ്ഥം ശിരോഭ്യംഗാച്ഛിരഃകണ്ഡുവിനാശനം
ഉദ്വാസം കേശകച്ഛം ച ശിരോരോഗാംശ്ച നാശയേൽ
കേശാനാം വർദ്ധനം നിത്യമംഗദൌർഗന്ധ്യനാശനം. ൧൪൨

(കടുത്രയതൈലം)

കടുത്രയേണ സംസിദ്ധം തൈലം നസ്യാൽ കഫാത്തിനൽ
ശിരസ്തോദഹരം സർവ്വശ്ലേഷ്മകാസഹരം പരം. ൧൪൩

(ത്രിഫലാത്ര്യൂഷണതൈലം)

ത്രിഫലാത്ര്യൂഷണൈസ്തൈലം സക്ഷീരം സാധിതം നൃണാം
കഫാനചിതശിരസ്തോദേ നസ്യകർമ്മ പ്രയോജയേൽ. ൧൪൪

(മയൂരബീജതൈലം)

തുഷാംഭസാ മയൂരാഖ്യബീജനസ്യം പ്രയോജയേൽ
സൂര്യാവർത്താദികേ ദധ്നാ പക്ഷാഘാതഹരം പരം. ൧൪൫

(പുരാണതിന്ത്രിണ്യാദി)

പുരാണതിന്ത്രിണീശുണ്ഠീശർക്കരാഭിസ്തുഷാംഭസാ
നസ്യം വാതഹരം സർവ്വശിരോരോഗാർത്തിനാശനം. ൧൪൬

(നിംബേക്ഷ്വാകാദിതൈലം)

നിംബേക്ഷ്വാകുപടോലജാതിരജനീ-
തോയേ സുഗന്ധാനിശാ-
ദാർവ്വീകുഷ്ഠകരഞ്ജബീജമധുകൈർ-
മഞ്ജിഷ്ഠസിദ്ധാദയൈഃ

സിദ്ധംതൈലമഥാജ്യമേതദഥവാ
മര്മ്മാശ്രിതാഃ സ്രാവിണോ
ഗംഭീരാസ്സരുജാ വ്രണാസ്സഗതികാഃ
ശുദ്ധ്യന്തി രോഹന്തി ച. ൩൪൭

(മഹാവൃക്ഷാദിതൈലം)

മഹാവൃക്ഷാക്കജേ ദഗ്ധെ മധൂഛ്ഛിഷ്ടേന സാധിതം
തൈലം സകൃൽ പ്രയോഗേണ ദുഷ്ടവ്രണവിരോപണം. ൩൪൮

(ഉള്ളക്കിന ധാര)

കേതകിത്തണ്ടുവച്ചങ്ങു കെട്ടീട്ടു തിലതൈലവും
നെയ്യുംകൂട്ടി ധാരയിട്ടാലുള്ളക്കന്നതൊഴിഞ്ഞുപോം. ൩൪൯

(തുത്ഥാദി അഞ്ചെണ്ണ)

തുത്ഥം തുരിശു പാഷാണം കാത്തു ഗന്ധകചാലിയം
മനയോല രസം നീലം കരിഞ്ചീരകമെന്നിവ ൩൫൦

കുഷ്ഠഗുൽഗുലു യഷ്ട്യാഹ്വമിവറെറപ്പൊടിചെയ്തുടൻ
എണ്ണ നെയ്യാവണക്കെണ്ണ മരോട്ടികേരതൈലവും ൩൫൧

വേകിച്ചു മെഴുകിട്ടങ്ങു തേയ്ക്കിൽ ദുഷ്ടവ്രണാപഹം

(ദഗ്ധവ്രണഹരതൈലം. ൧)

ദുലാന്യാമലകാന്യാശു സൂക്ഷ്മചൂണ്ണാനി കാരയേൽ
ദഗ്ധെ വ്രണെ പരിക്ഷിപ്യ തൈലേനാഭ്യഞ്ജനം ഹിതം

(ദഗ്ധവ്രണഹരതൈലം ൨)

കൂശ്മാണ്ഡപത്രസ്വരസെ ദീപതൈലം വിപാചിതം
ദഗ്ധവ്രണാപഹം തദ്വത്തത്ര ജാത്യാദി സാധിതം
ഹരേണുപോദകകാളീകാരാജമാഷബലാംഭസി. ൩൫൪

രാജമാഷപ്രതീവാപം തൈലം ദഗ്ധവ്രണാപഹം

(കോരണ്ഡപൎണ്ണാദി)

കോരണ്ഡപൎണ്ണസ്വരസെ ദോഷാരഷ്ടികണാന്വിതം ൩൫൫
യഥാവൽ സാധിതം തൈലം പുരാണവ്രണരോപണം

(മധുകാദിതൈലം)

മധുകലോധ്രകണാത്രുടിരേണുകാ-
ദ്വിരജനീഫലിനീപടുശാരിബാഃ
കമലകേസരപത്മകധാതകീ
മദനസര്ജ്ജരസാമയരോധ്രകാഃ. ൩൫൬

സബീജപൂരദ്രവൈരേഭിസ്തൈലം വിപാചിതം. ൩൫൭
ഭഗന്ദരാപചീകുഷ്ഠമധുമേഹവ്രണാപഹം

(വചാദിതൈലം)

വചാഹരീതകീലാക്ഷാകടുരോഹിണിചന്ദനൈഃ ൩൫൮
നിൎഗ്ഗുണ്ഡീസ്വരസെ തൈലം സമൂലാമപചീം ജയേൽ

(വ്യോഷാദിതൈലം)

വ്യോഷം വിളംഗം മധുകം സൈന്ധവം ദേവദാരുകം ൩൫൯
തൈലമേഭിശ്ശൃതം നസ്യാൽ കൃഛ്രാമപ്യപചീം ജയേൽ

(ഗോശൃംഗമഷീതൈലം)

ഖദിരാഗ്നിദഗ്ധദക്ഷിണ-
ഗോശൃംഗമഷീസമാപ്ലുതം തൈലം
നാശയതി ദ്രാഗപചീം
വിധിരിവ വിമുഖൊ ഗുണാം യത്നം. ൩൬൦

(ബ്രഹ്മീപലാശാദി)

ബ്രഹ്മീപലാശബദരീഫലിനീസമംഗാ-
ധാതക്യുദുംബരനികുംഭജടാമൃതാഭിഃ
പത്തംഗയഷ്ടിസുമനഃകരവീരലോധ്രൈ-
രശ്വഘ്നനിംബരജനീദ്വയചിത്രകൈശ്ച ൩൬൧

തൈലം പചേദഥി സപടോലവൃഷാശ്വഗന്ധൈർ
നിൎഗ്ഗുണ്ഡികാസ്വരസപാദസമസ്തസിദ്ധം
നാഡീം സദാശു വിനിഹന്തി സപൂതികണ്ഡൂം
ദുഷ്ടവ്രണാപചിഭഗന്ദരഗണ്ഡമാലാം. ൩൬൨

(ഗണ്ഡമാലയ്ക്കു കരഞ്ജകതൈലം.)

പ്രസ്ഥം കരഞ്ജതൈലസ്യ നിർഗ്ഗുണ്ഡീസ്വരസാധകെ
പക്വം പിബേൽ ഗണ്ഡമാലാം ചിരജാം പൂയവാഹിനീം.
[൩൩൩

സിദ്ധ്യേത്സോദ്ധ്യകല്പാപി പാനാഭ്യഞ്ജനനാവനൈഃ ൩൩൪
(ലാംഗലീകല്ക്കതൈലം)

തൈലം ലാംഗലികാകന്ദകല്ക്കപാദം ചതുർഗ്ഗുണെ
നിർഗ്ഗുണ്ഡീസ്വരസെ തൈലം നസ്യാദ്യൈരപചീപ്രണൽ

(ഭദ്രശ്രീദാർവ്വാദി)

ഭദ്രശ്രീദാരുമരിചദ്വിഹരിദ്രാത്രിവൃൽഫലൈഃ
ഗോമൂത്രപിഷ്ടൈഃ പലികൈഃ വിഷസ്യാർദ്ധപലേന ച
ബ്രഹ്മവൃദ്ധമാർക്കജക്ഷീരഗോശകൃദ്രസസംയുതം
പ്രസ്ഥം സർഷപതൈലസ്യ സദ്ധമാശു വ്യപോഹതി
[൩൩൧

പാനാദ്യൈഃ ശീലിതം കഷ്ടം ദുഷ്ടനാഡീവ്രണാപചീഃ
സാർഷപം തിലജം തൈലം സമീകൃത്യ പിബേദപി
[൩൩൮

അപച്യാം ഗതിനാശായ തൈലം ഗുൽഗ്ഗുലുസാധിതം

(കരംഭാദിതൈലം)

കരംഭശാഖോടവരാനിശാനാം
പ്രാചീനകാളൂപകചിത്രകാണാം
ദന്തീയുതാനാം കഷായതെ കഷായെ
പ്രാചീനകല്ക്കം തിലജം പചേത. ൩൩൯

ആളൂപമിത്ഥ്യാസ്വരസൈരുപേതം
സപാഠചിത്രാഭവതൈലമേതൽ
ശ്ലീപാദനാശായ വദന്തി തൈലം
ഘൃതഞ്ച പിത്തപ്രഭവേ വികാരെ. ൩൧൦

(പെരിക്കാലിനുള്ള തൈലങ്ങൾ)

ഊഴച്ചേമ്പുപിഴിഞ്ഞിട്ടെണ്ണകാച്ചിക്കടിക്കണം
പെരിക്കാലൊഴിവാൻ നന്നു തൈലം ഗുൽഗ്ഗുലുതിക്തകം

പ്രപിബേദ്വാദശാകല്ക്കം മൂത്രേണാന്യതമേന വാ
പിബേൽ സർഷപതൈലം വാ ശ്ലീപദാനാം നിവൃത്തയെ
[൩൧൨

(കുങ്കുമോശീരാദി)

കുങ്കുമോശീരകാളേയലാക്ഷായഷ്ട്യാഹ്വചന്ദനം. ൩൧൩
ന്യഗ്രോധപാദാംസ്തരുണാൻ പത്മകം പത്മകേസരം
സനീലോല്പലമഞ്ജിഷ്ഠം പാലികം സലിലാഢകെ. ൩൧൪
പക്ത്വാ പാദാവശേഷേണ തേന പിഷ്ടൈശ്ച കാർഷി-
[കൈഃ

ലാക്ഷാപത്തംഗമഞ്ജിഷ്ഠായഷ്ടിമധുകകുങ്കുമൈഃ
അജാക്ഷീരദ്വിഗുണിതം തൈലസ്യ കുഡുബം പചേൽ
നീലികാപലിതവ്യംഗവലീതിലകദൂഷികാഃ. ൩൧൩
ഹന്തി തന്നസ്യമഭ്യസ്തം മുഖോപചയവർണ്ണകൃൽ.

(കുങ്കുമചന്ദനാദി)

കുങ്കുമം ചന്ദനം ദ്രാക്ഷാ മഞ്ജിഷ്ഠാ മധുയഷ്ടികാ ൩൧൧
കാലേയകമുശീരഞ്ച പത്മകം നീലമുത്പലം
ന്യഗ്രോധപാദാഃ പ്ലക്ഷസ്യ ശുംഗം പദ്മസ്യ കേസരം
പത്മകിഞ്ജല്കസഹിതം പാലികം ച പൃഥക് പൃഥക്
ജലാഢകെ കഷായിത്വാ പാദശേഷം തതോദ്ധരേൽ
[൩൧൯

മഞ്ജിഷ്ഠാ കുങ്കുമം ലാക്ഷാപത്തംഗമധുയഷ്ടികാഃ
കർഷപ്രമാണൈരേതൈസ്തു തൈലസ്യ കുഡുബം പചേൽ
[൩൮൦

അജാക്ഷീരദ്വിഗുണിതം ശനൈർമൃദ്വഗ്നിനാ ഭിഷക്
തിലകം പിടകാം വ്യംഗം നീലികാഞ്ച വിനാശയേൽ
മുഖം പ്രസന്നോപചിതം വലീപലിതനാശനം. ൩൮൧
സപ്തരാത്രപ്രയോഗേണ ഭവേൽ കനകസന്നിഭം. ൩൮൨

(നഖരോഗഘ്നതൈലം)

തിന്ത്രിണീകരസോപേതം തൈലം സ്യാന്നഖരോഗനൽ
സദാ തൈലേന വാലേപഃ പ്രശസ്തോ നഖരോഗിണാം

(ഗുഹ്യരോഗഘ്നതൈലം)

ദാർവ്വീസുരസയഷ്ട്യാഹ്വപഗ്രഹധൂമനിശാന്വിതം.
തൈലമഭ്യഞ്ജനാൽ പക്വം മേഢ്രരോഗം നിവാരയേൽ
[൩. വൃ ൪

(൨)

കാർപ്പാസാസ്ഥ്യാദിഭിഃ പിഷ്ടൈസ്സാധിതം തിലസംഭവം
ലിംഗസ്തുകവിനാശായ പ്രതീകാരോ വിലേപനാൽ.
[൩. വൃ ൫

(൩)

കീരഞ്ചെമ്പകമൊട്ടുപപ്പടകവും
ഞൊട്ടാഞൊട്ടങ്ങാദളം
പുല്ലാന്നത്തളിരും മുയൽച്ചെവിയുമ-
പ്പൈമഞ്ഞൾം പയ്യായിനീ
മുക്കാംപാലയുഴിഞ്ഞനീർകറുകയും
പേഴുംകരുന്നും തഥാ
ചെമ്മേ പിച്ചകമൂലപ്പനച്ചു ചെറുതാം
പൂളാമരിങ്ങതൊലി.   ൩. വൃ ൬
ഹംസപാഖ്യാ കടലാടി നിർക്കലതിയും
പാച്ചൊറ്റി കാട്ടിച്ചുണ്ണം
ചൊല്ലാമങ്ങിതു കത്തിരിക്കയിവയെ-
ക്കത്തിപ്പിഴിഞ്ഞംബുനാ
ഒന്നാം നീരിനകത്തു പാദതിലജം
വീഴ്ത്തിപ്പചിച്ചാദരാൽ
തേച്ചിട്ടന്നവർ പുണ്ണിളച്ചുവഴിയെ
ധാവന്തി വേശ്യാഗൃഹേ.   ൩. വൃ ൭

(൪)

നതവാർത്താകിനീകുഷ്ഠസൈന്ധവാമരദാരുഭിഃ
തൈലാൽ പ്രസാധിതാൽ ധാതുഃ പചുരേഷ്ട്യാന്നെ രുജാ-
[പഹഃ

(൫)

തൈലം പ്രിയംഗുജാതീജപുഷ്പൈസ്സിദ്ധം സ്മരാലയെ
ലിംപേത്തേന വിനിർമ്മുക്തദൌർഭാഗ്യാ ഭവതി ധ്രുവം
[൩. വൃ ൯

(യോനിവ്യാപത്തിനു)

പായയേത ബലാതൈലം മിശ്രകം സുകുമാരകം
ധാന്വന്തരം വിശുദ്ധായാസ്സ്നേഹം കർമ്മ വിധീയതേ.   ൩൯ ം
വസ്ത്യഭ്യംഗപരീഷേകപ്രലേപപിചുധാരണം

തൈലം ഘൃതം മധുയുതം വ്രണാനാം രോപണം പരം
ധാരയാ തലധി സർവ്വേഷാം സാക്ഷാദമൃതത്രിത്രയം മതം.

(ധാരകൊണ്ടുള്ള ഗുണങ്ങൾ)

ധാതൂനാം ധൃതിമാദധാതി വിപുലാം
കായാഗ്നിവർണ്ണോജ്ജ്വലാം
പുഷ്ണാതി ശ്രിയമശ്രിയം ച ഹരതി
സർവ്വേന്ദ്രിയാണാമപി
ക്ലൈബ്യഗ്ലാനിജരാം നിഹന്തി കുരുതേ
സന്താപശാന്തിം ചോ
ധാരാ സ്നേഹകൃതാപി മാരുതഗണാൻ
നിർമ്മൂലമുന്മൂലയേൽ.   ൩൯ ൩

ഇതി തൈലഖണ്ഡസ്തൃതീയഃ.

കുഴമ്പുഖണ്ഡം.

അഭ്യംഗസ്സൈകദേശത്വാൽ കുഴമ്പഞ്ചിതഗൌരവം
ഉച്യതേ ച യഥായോഗം പാരമ്പര്യോപദേശതഃ.   ൧

(ലാക്ഷാദി കുഴമ്പ്)

ലാക്ഷാമുദ്ഗവുമശ്വഗന്ധമമൃതിൻതൂവും തഥാ മാഷവും
വാംശീ സർപ്പമിദം സമം ഗണമിഹാപ്യേലാദികം ചൂർണ്ണിതം
സംയോജ്യാജ്യത്ലൈർഭവേന മഥനൈരേതൽ കുഴമ്പഞ്ജസാ
തേച്ചാലങ്ങു തടിക്കമംഗമഖിലം പോക്കും ജരാദ്യം ഗദം.   ൨

(മലക്കുഴമ്പിൻെറ ഗുണം)

മലർക്കുഴമ്പെന്നു മണംപെരുക്കും
മഹൌഷധം നന്നു മഹാജനേഷു
അതാദിയായുള്ള ഗദങ്ങളെല്ലാ-
ററിലും നിരൂപിക്കിലിദം പ്രധാനം.   ൩

(ചെറിയ ലാക്ഷാദി പച്ചക്കുഴമ്പ്)

ലാക്ഷാചൂർണ്ണവുമശ്വഗന്ധമിതവേ-
ലീ നല്ല രാമച്ചവും
മുദ്ഗം നല്ലമുത്തുറൽ കുവളമലതും
നൽജീരകം ചൂർണ്ണിതം
ലാക്ഷാദ്യം ചെറുതായ് തേതരിഹ ദു-
ക്ഷീരം ച കേരീജലം
പൊന്നാങ്ങാണി ച ദൂർവ്വകാഞ്ഞിരഫലം
ക്കൂട്ടി പച്ചാഹ്വയം. ൪

(മുലനോവിന്ന മറ്റൊരു ലാക്ഷാദി)

ലാക്ഷാശ്വഗന്ധാ മുദ്ഗം ച മാഷഞ്ച നിശയാ സഹ
ചൂർണ്ണയിത്വാ കുഴമ്പാക്കാം മുലനോവിൽ വിശേഷതഃ. ൫

(കുഴമ്പു പച്ചക്കുഴമ്പ് മുതലായതിന്റെ സാമാന്യഗുണം)

ചോറുചെല്ലാസ്സുകൊണ്ടംഗം മെലിയുന്നാമയങ്ങളിൽ
പിത്തോൽബ്ബവർദ്ധനങ്ങൾക്കും നൽവിനൊട്ടിക്കുഴമ്പുകൾ. ൬

മലക്കുഴമ്പു പനിയിൽ ക്ഷീരധാരാ ച ഉഗ്രാ
ലാക്ഷാദികൾ ക്ഷയത്തിങ്കൽ ഭക്തരോധെ വിശേഷതഃ. ൭

വിദാര്യാദി ചതച്ചിട്ട പാൽകഞ്ഞി ച ഹിതോരസി
ലാക്ഷാശ്വഗന്ധാ ബലയുമായ് കഞ്ഞി ച തഥോത്തമാ. ൮

ബലാത്രയശൃതം ക്ഷീരം മാറിൽ നിർത്തുകയും തഥാ
പച്ചക്കുഴമ്പു നിതരാം നന്നരോചകയക്ഷ്മണി. ൯

പിത്താതിസാരേ ച ഹിതം ഛർദ്ദിങ്കലിവ ലാജതഃ.

(ഇക്കിളിന്ന ത്രിഫലാദി)

ത്രിഫലാം നാഗരം മുസ്താം തകരം മധുനാ സഹ. ൧൦
പേഷയിത്വാ യഥായോഗം ഹിക്കീ കണ്ഠം പ്രലേപയേൽ

(അർശസ്സിന്ന കള്ളിച്ചോറാദിലേപനം)

കള്ളിച്ചോറു വരട്ടുമഞ്ഞൾ കടുകാലാബുപ്രവാളൌഷധം
പുങ്ങും നൽ ചിരിവില്വകസ്യ തളിതം മേത്തോന്നി കന്നിക്കര
ഞ്ഞൊക്കും പാൽ ചരണായുധസ്യ ച ശകൃന്നിർഗച്ഛതാമർശസാ
മാട്ടിൻനീരിലരച്ച ലേപനമിദം ക്ഷാരാൽ പരം ഭേഷജം. ൧൧

(അധോഗരക്തത്തിന്ന ദൂർവ്വാദിലേപം)

ദൂർവ്വാരസഃ തൈലയുതം മർദ്ദിതം തള കാന്തരെ
പായുത്ഥരക്തസ്രുതിയെത്തീർത്തിടും തേച്ചു ലാദരാൽ ൧൨

(കല്ലടപ്പിന്നുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ)

പരുത്തിവേരരച്ചിട്ട കാടിയിൽ പരകീടിനാൽ
അടച്ച കല്ലും മൂത്രഞ്ച തുടരുന്നങ്ങു വീണുപോം ൧൩
അരച്ചു കൊന്നയരിയെപ്പാലുമായ് പരകീടിനാൽ
അടച്ച മൂത്രം വീണീടും കല്ലുമൊന്നങ്കൽ വീണുപോം ൧൪
എലിപ്പുഴുക്കയും നാളൌ വെള്ളരിക്കയുവും തഥാ
അരച്ചിതക്കിലിന്നീരട്ടുകന്നതൊഴിഞ്ഞുപോം ൧൫
ലിംഗാഗ്രെ ചീരകം നല്ല പുഴുകം വെണ്ണയും തഥാ
കുഴമ്പു തടവുന്നാകിൽ മൂത്രം പോമയത്നമായ്. ൧൬

(വാസപ്പിത്തിന്ന ശതധൌതം)

ശതധൌതാഘൃതം ലിമ്പേൽ ക്ഷീരവൃക്ഷത്വഗംബുനാ
വാസപ്പകവനാശായ ദാഹതുട ച്ഛമനായ ച. ൧൭

(ഉണ്ണാളാദി കുഴമ്പു)

ഉണ്ണാളമുദ്ഗകമ്ബികാകുടജവല്കനിംബാമൃതാ-
വരാരജനസർഷപാഞ്ജലദസേവ്യപൃതീതിലൈഃ
പയോദ്രുജലചന്ദനഭ്രമരഗേഹദൂർവ്വേക്ഷുളി-
ഖ്ലടാങ്കുരകശാരിബാലവണലക്ഷണാപപ്പടൈഃ. ൧൮
ഏരണ്ഡബീജകഹള്ളീസംയുക്തൈഃ ക്ഷീരപേഷിതൈഃ
തൈലാജ്യമധുമാൻ ലേപഃ സർവ്വശോഫനിബർഹണഃ. ൧൯

(അമൃതാദി ലേപം)

അമൃതകടുകമഞ്ഞളെള്ളമീദ-
സ്സഹപയസാ പരിപിഷ്ട ഏഷ ലേപഃ
വലയ കുരവമൂക്ഷമാർദ്രഭൃതം
പുനരതു വൈ പാടകാം വിതർത്തുവാനം. ൨൦

(നന്ത്യാർവട്ടാദി)

നന്ത്യാർവട്ടം തുടരി ച കൊടിപ്പാല നന്നാറിയെന്നീ
നാലിൻവേരമ്മേൽത്തൊലി ഘൃതയുതം നെയ്യുലെ വാ വറുതാ

നന്നായ് പിഷ്ട്വാ വലിയ കരുവിന്നിങ്ങനെ തേച്ചുവച്ചാൽ
ചാമ്പിച്ചേപ്പാമക്ഷതവു ശനകൈസ്തത്ര മീണ്ടുട്ടതീവൽ. ൨൪

(തിലസർഷപാദി)

തിലസരിഷപമെള്ളും ചെമ്പിറാവള്ളി മേഘം
ത്രിഫലമളകചുക്കും മഞ്ഞളും കോദ്രവം ച
പിരകുളടരികമ്പിപ്പാലനന്നാറിനാല്പാ-
മരകജമുശീരം കാഞ്ഞിരത്തോൻ സമാംശാൻ. ൨൫

സമതിലജഘൃതാകതാൻ നേർത്തു നന്നായ് വരുതാപാ
സ്മൃതമിതൊരു കഴമ്പേ ജിഷ്ണുഭൈഷ്ജൈഃ കരുണാം
ഝടിതി ബത മറന്നേൻ ഞങ്ങളേരണ്ഡബീജം
തദപി ച മറവാതേ കൂട്ടുവിൻ വൈദ്യമുഖ്യാഃ. ൨൬

(കുരു അമങ്ങുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ)

മടിവിന്നം കുരുക്കൾക്കും വറവുവാൻ മസ്തുമദ്രിക
അരച്ചു മോരിൽ തേച്ചാലങ്ങമങ്ങുമതു നിർണ്ണയം
കടുക്കായഷ്ടിയുംകൂട്ടിത്തേയ്ക്കാം ചല കുരുക്കളിൽ
നെയ്യിൽ ചാലിച്ചത്തിവല്കം മധുകം ച കചചിൽ പുനഃ. ൨൭

(കൊഴപ്പുദ്ദ്വാദി കഴമ്പ്)

കൊഴപ്പുദ്ദ്വാവരീതന്നില നാല്പാമരാങ്കുരം
ചെത്തിമൊട്ടും മൃണാളാദി വെള്ളിലത്തളിരും തഥാ
ലോധ്രജംബൂപല്ലവഞ്ച പാലിൽ പിഷ്ട്വാ ച വെണ്ണയും
കൂട്ടിപ്പാരിച്ചു കുരുവിൽ കഴമ്പിതധികം ഹിതം ൨൮

(കുരുവിന്റെ കണ്ണു വീഴാൻ)

പതുവത്തൊലിയും നല്ലതേററാമ്പൽ വരീദളം
ഓരോന്നേ വെണ്ണയിൽ തേച്ചാൽ കുരുവിൻകണ്ണു വീണുപോം.

(പഥ്യാദി കഴമ്പ്)

പഥ്യാമൃതാരാത്രിതിലൈഃ പ്രലിമ്പേൽ ക്ഷതപേഷിതൈഃ
സുസ്നിഗ്ധശീതൈർലിമ്പേച്ച മൃണാളാദിഗണേന ച. ൨൯

(ഉപോദകാദി മൂലക്ഷതവിന്)

ഉപോദകതലാനന്തായഷ്ട്യാദ്യൈഃ ക്ഷീരപേഷിതൈഃ
അപാകം സ്തനജം ലിമ്പേദാകലീമധുകേന ച ൩൦

(ദന്താദി കഴമ്പ്)

ഗോഗജാശ്വാജകോലാനാം ദന്താഃ കരഭജാസ്ഥി ച
ചർമ്മാസ്ഥി ചന്ദനം രക്തചന്ദനം മധുകം തഥാ ൩൧

ജലപ്രസാദിശംഖൌ ച മുലപ്പാലിലരച്ചുടൻ
ചാലിച്ചു വെണ്ണയിൽ തേക്കാം ദന്താദി പിടകാമുഖേ. ൩൨

(വരാദിവറകഴമ്പ്)

നറുനെയ്യിൽ വറുത്തിട്ട വരാമധുകമുൾള്ള
കുരുക്കൾ പൊട്ടിയാൽ തേപ്പാൻ കൊള്ളാം വറകഴമ്പിതു. ൩൩

(ചെമ്പ്രാവള്ള്യാദിവറകഴമ്പ്)

ചെമ്പറാവള്ളി മൂലഞ്ച വറുത്തു ഘൃതതൈലകെ
തേച്ചാൽ വറട്ടാമഖിലം വ്രണം വീക്കഞ്ച പോയ്ക്കെട്ടും ൩൪

(വൃദ്ധിവീക്കത്തിനുലേപനം)

തേങ്ങാപ്പാലിലരച്ചിട്ടങ്ങവിയൻ വൃദ്ധി വീങ്ങുകിൽ
ഉഴിഞ്ഞതക്കരുവും നന്നു കഴഞ്ചിക്കരുവുംതഥാ ൩൫

മോരിൽ തേക്കാം കിഴിഞ്ഞീടിൽ സന്തപ്പണകഴമ്പിടാം

(ചേർവിഷത്തിനു)

ക്ഷീരേണ തിലാൻ പിഷ്ട്വാ
മാഹിഷനവനീതമിശ്രിതം കല്കം
ലേപയേദതഃശീഘ്രം
ഭ്ലായത്യരുഷ്കരജം ശോഫം ൩൬

(ന്യഗ്രോധാദി പിത്തവിസർപ്പത്തിനു)

ന്യഗ്രോധോദുംബരാശ്വത്ഥപ്ലക്ഷജാങ്കുരവാരിജൈഃ. ൩൭

സോശീരമേതൈർലേപോപി വിസർപ്പേ പിത്തസംഭവേ

(ദന്ത്യാദിലേപം)

ദന്തി ചിത്രകമൂലത്വക് സുധാക്ക്പയസീ ഗുളഃ ൩൮

ഭല്ലാതകാസ്ഥി കാസീസം ലേപോ ഭിന്ദ്യാച്ചു ലാമപി

(ന്യഗ്രോധപാദാദിലേപം)

ന്യഗ്രോധപാദാസ്തരുണാഃ കദളീഗർഭസംയുതാഃ
വിസഗ്രന്ഥിശ്ച ലേപഃ സ്യാച്ഛതധൌതഘൃതാപ്ലുതഃ

(ത്രിഫലാദി ശ്ലേഷ്മവിസർപ്പത്തിനു)

ത്രിഫലാപത്മകോശീരസമംഗാകരവീരകം ൮൦
നളമൂലാന്യനന്താ ച ലേപഃ ശ്ലേഷ്മവിസർപ്പഹാ

(ഉദുംബരാദി കർദ്ദമത്തിന്)

ഉദുംബരാങ്കുരം സ്പൃക്കാ മൃണാളം മധുകം ബലാ ൮൧
ക്ഷീരപിഷ്ടഃ പ്രദേഹോയം കർദ്ദമാഖ്യേ വിസർപ്പകേ
സിതാദ്രാജലജോയുക്തം സർവ്വവിസർപ്പനാശനം. ൮൨

(താമരാദി കുഴമ്പ്)

താമര ഞാഴലൊട്ടല്ലലയഷ്ടീ
നാഗജപുഷ്പമുദുംബരചർമ്മം
നെയ്യിലരച്ചഥ തേയ്ക്കിലയത്നം
പോയ്ക്കുട്ടമോടി വിസർപ്പവികാരം. ൮൩

(ഭാസ്കരകാണ്ഡക്ഷാരാദി)

ഭാസ്കരകാണ്ഡക്ഷാരം
സ്വരസേനേക്ഷ്വാകുജേന സംലിപ്തം
ഹന്യാത് കപാലകുഷ്ഠം
ക്രൌഞ്ചഗിരിം താരകാരിരിവ. ൮൪

(സ്നുക്ക്ഷീരാദിലേപം)

സ്നുക്ക്ഷീരകുഡംബോപേതാമാജ്യദഗ്ധിം ദശാഹതഃ
പരം പ്രലിമ്പേൽ കിടിഭേ തത്തസ്യ പരമൌഷധം. ൮൫

(ത്രിഫലാപ്രലേപം)

ത്രിഫലാം കിഞ്ചിൽ ഭൃഷ്ടാം പിഷ്ടാം തൈലേന ലേപയേദ്
[ബഹുശഃ
പാദയോ വിപാദികാനാം പാദം പദ്മോപമം കരോതേ ൮൬

(സ്നുഹിജാദിലേപം)

സ്നുഹിജാർക്കപയസ്സിദ്ധാതൈലസൈന്ധവലേപനാൽ
രോഹേൽ സഹസ്രധാഭിന്നമപി പാദതലം ക്ഷണാൽ ൮൭

(മരിചാദിലേപം)

മരിചം തമാലപത്രം
കുഷ്ഠം സമനഃശിലം സകാസീസം
തൈലേന യുക്തമുഷിതം
സപ്താഹം ഭാജനേ താമ്രേ ൮൮
തേനാലിപ്തം സിദ്ധ്മം
സപ്താഹാൽ ഘർമ്മസേവിനോ/പൈതി

(ഭസ്മലേപനം)

പ്രലേപാൽ സിദ്ധ്മ യാത്യസ്തമപാമാർഗ്ഗസ്യ ഭസ്മനാ.
കേവലേന യഥാ പാപം ചന്ദ്രശേഖരഭസ്മനാ ൮൯

(കനട്യാദി കുഴമ്പു)

കനടി മുളക മഞ്ഞൾക്ഷീരവും നല്ലപാലും
പരിചിലുതറിവീഴ്ത്തിക്കൊണ്ടരച്ചാദരേണ
ദശദിനമിതു തേച്ചാൽ മെയ്യിലുണ്ടായ കുഷ്ഠം
മുരടറുമഥ തക്രേ നക്തപാനഞ്ച നന്ന്. ൯൦

(ഗുൽഗുലപാദി കുഴമ്പ്)

ഗുൽഗുലുമരിചവിളംഗൈ-
സ്സർഷപകാസീസസർജരസമുസ്തൈഃ
ശ്രീവേഷ്ടതാലഗന്ധൈർ-
മനശ്ശിലാകുഷ്ഠകമ്പില്ലൈഃ. ൯൧
ഉഭയഹരിദ്രാസഹിതൈ-
ശ്ചാക്രികതൈലേന മിശ്രിതൈരേഭിഃ
ദിനകരകരാഭിതപ്തൈഃ
കുഷ്ഠം ഘൃഷ്ടം ച നഷ്ടം ച. ൯൨

(സ്നുക്കാണ്ഡാദി)

സ്നുക്കാണ്ഡസർഷപാകൽക്കഃ കൂശ്മാണ്ഡനാളപാചിതഃ
ലേപോ വിചർച്ചികാം ഹന്തി രാഗവേഗ ഇവ തപാം. ൯൩

(പുഴക്കടിക്കു കഴമ്പ്)

കള്ളിക്കഴഞ്ഞു ചുട്ടുള്ള വെണ്ണീറും നവനീതവും
ഗന്ധകേന സമം പിഷ്ട്വാ തേക്കിലില്ല പുഴക്കടി. ൧൪

(കുട്ടികൾക്കു പുഴക്കടിക്ക്)

കള്ളിപ്പാലരസെ പിഷ്ട്വാ രക്തചന്ദനമഞ്ജനാരം
കൊള്ളപ്പൂശലൊഴിഞ്ഞീടും പിള്ളയുള്ള പുഴക്കടി. ൧൫

(ചിരങ്ങിനു ലേപം)

വിളയും മുളകം നെല്ലിക്കായും കൂട്ടീട്ടു പൂശുകിൽ
മേലുണ്ടാന ചിരങ്ങെല്ലാമേഴലോകം പറന്നുപോം. ൧൬

(ശിരീഷത്വഗാദിലേപം)

ശൈരീഷീത്വക് പുഷ്പ കാർപ്പാസ്യാ രാജവൃക്ഷപത്രാണി
പിഷ്ട്വാഥ കാകമാചീം ചതുർവിധഃ കച്ഛുഹാ ലേപഃ ൧൭

(കൊന്നപ്പത്രാദി കഴമ്പ്)

കൊന്നപ്പത്രം കടുക തിലവും മഞ്ഞളും പുന്നാടബീജം
തന്നേ മോരിൽ പരിചിലുടനേ വീഴ്ത്തി പിന്നെക്രമേണ
പിണ്ഡം പിഷ്ട്വാ ഞെരടി ഞെരടിത്തേക്കിലും
[മെയ്യിലുണ്ടാം
കള്ളപ്പാമാകലമടിയറപ്പോം ചിരങ്ങും തഥൈവ. ൧൮

(കേരിപ്പാലാദി കഴമ്പ്)

കേരിപ്പാലും പെരിയ മികചത്തോയവും തമ്മിലൊക്കെ.
കൂട്ടീട്ടൊന്നായപി ച നിശയും കൂട്ടിയൊക്കെത്തികന്നാൽ
വാരിപ്പൂശാം പരിചൊടെവരും നേരമന്നെയ്‌തെളി
[ഞ്ഞാ-
ലാറിപ്പൂശുന്നവരിലണവില്ലാനചർമ്മാദികാന്തി. ൧൯

(കാൽ വിള്ളുന്നതിനുള്ള കഴമ്പുകൾ)

കാൽ വിള്ളുന്നതിനിന്തുപ്പു പൊടിച്ചെരുമവെണ്ണയും
നെല്ലിക്കാപ്പൊടിയും നന്ന കഴമ്പു പഴനെയ്യുമായ്. ൨൦

മൈലാഞ്ചിയിട്ടകിൽ കൊള്ളാം കാൽവിള്ളുന്നതിന്നെത്രയും
ഭശസ്സു തുരിശെന്തന്നെ പൊടിച്ചിട്ടുക നിത്യമായ്. ൨൧

(കുഴിനഖത്തിനു കഴമ്പ്)

ഉപരാലിൻ തൊലിചുട്ട നീർ കനടിന്തറിഞ്ചിനീരും തഥാ
പാരിച്ചുകഴിയും നഖത്തിനിടയിൽ ചാലിച്ചു മുന്നാളിടിൽ
നോവും വീക്കവുമാക്കവും കുഴിനഖംതാനും കെട്ടും കൂടവെ
നാലഞ്ചാം ദിവസത്തിലപ്പിണിയൊഴിഞ്ഞീട്ടും നഖം
[പോന്നതും. ൨൨

(പദസരിക്കു കഴമ്പ്)

വന്നിക്കന്ദം പഴയ മുളകം മഞ്ഞളെള്ളാവണക്കിൽ
തങ്ങും ബീജം പരിചൊടു വരുത്താജ്യതൈലാവസിക്തം
തിണ്ണം പിഷ്ട്വാ പദസരിയൊഴിഞ്ഞീടുമത്രൈവതേച്ചാൽ
കൊള്ളക്കൊള്ളച്ചൊറിവുമരുകംവീക്കവും ചീർത്തനോവും ൨൩

(ഇന്തുപ്പുവെണ്ണാദി)

ഇന്തുപ്പുവെണ്ണകദളീഫലനാളികേര-
വീരാപിണ്ണംപുളി കെടാതവരട്ടമഞ്ഞൾ
ഏളിസ്സമൈസ്ഥിലമരച്ചു കഴമ്പു കൃത്വാ
തേക്കിൽ കെടും പദസരീ ദിവസത്രയേണ. ൨൪

(വേപ്പോടിരുപ്പാദി)

വേപ്പോടിരിപ്പബലയും പുനരാവണക്കും
ധുർദ്ധൂരവേർ പെരിയ കാഞ്ഞിരമൂലമേഷാം
വൃശ്ചീവ ഭൃംഗി കടലാടിയുടൻ സമൂലം
നൊച്ചീതി ചന്ദനയുഗം തിലപാദകഞ്ച ൨൫

പോത്തിന്റെറ കൊമ്പുമകിലെന്നിവ ദേവതാര-
മോത്തില്ല ചക്കകണ കേശമതും വിശേഷാൽ
ചേർത്തങ്ങനേ പദസരക്കിവ വാററിയെണ്ണ
തേയ്ക്കും നൂണാമഴലൊഴിഞ്ഞറിയുന്നതില്ലേ. ൨൬

കാഞ്ഞിരപ്പഴവും കൂട്ടിക്കഴമ്പായിട്ടുമാമിതു
മെഴുക്കകളവാനത്ര മുദ്ഗാമലകരാത്രയഃ ൨൭

(ക്രമിക്ക പാണൽവേരാദി കഴമ്പ്)

പാണൽപാറകൊഴുപ്പാനാം മൂലമൊപ്പിച്ചു കൊണ്ടിവ
പാണൽപാറകൊഴുപ്പാനാം മൂലമൊപ്പിച്ചു കൊണ്ടിവ
ഭ്രനിംബസ്യ രസേ പിഷ്ട്വാ നാഭിലേപാൽ ക്രിമീൻഹരേൽ ൯

(ജംബീരാദികഴമ്പു)

ജംബീരോദരനിക്ഷിപ്തം തീക്ഷ്ണാംശുകിരണദ്രുതം
വരാടകം പ്രദിഗ്ദ്വാദ്യസ്തസ്യ സിദ്ധ്മാദയഃ ക്ഷതഃ ൯൦

(ശമ്യാകാദി)

ശമ്യാകത്തളിരിലുള്ളകരിന് ശാമിത്തുപ്പനൽത്തുളസിയാം
ചെമ്മേയഞ്ചുമരച്ചുചോരഭയിതാനീ വീഴ്ത്തിനേരത്തനെ
മുന്നാറാംപുള്ളുമവർക്ക തോഴമുരടററീടും ചിരങ്ങെന്നുമെ
പൊൻമെയ്യോത്തനിറം വിളങ്ങുമധികം പൊയ്യല്ല ഞാൻ
[ചൊന്നതു്. ൧൦

(കൊന്നയിലാദി)

* കൊന്നയിലക്കട്ടമഞ്ഞളുമെള്ളും
നൽത്തകരക്കുരു മോരൊട്ടുപ്പേരിൽ
പിഴച്ചിരങ്ങു ചുണങ്ങിവമാറും
മാറതളിരൊത്തനിറംവരുമന്നെ. ൧൧

(ഏളകജാദികഴമ്പ്)

ഏളകജസ്ഥിലസർഷപായുക്താ
വാകചികാലവണം ദധിമസ്തു
വർഷശതോപചിതാമപി കണ്ഡൂം
നാശയതി തിമിരമിദന്നൈഖ. ൧൨

(തവിട്ടുകഴമ്പ്.)

ചിരങ്ങിന്നു നിശാപകെച്ച തൈമല തെരട്ടവരുത്തുടൻ
ഉണക്കൽതണ്ഡുലോദ്ഭ്രതം കഴമ്പു പരമൌഷധം ൧൩

(കുഷ്ഠാദികഴമ്പ്)

കുഷ്ഠശമ്യാകസിദ്ധാർത്ഥനിശാസുരസപല്ലവൈഃ
പ്രപുന്നാടാക്ഷഗന്ധാഗ്നിമന്തീജമ്ബൂഷല്ലസൈന്ധവൈഃ ൧൪

* ഈ ശ്ലോകം ഒരു പ്രതിയിൽ "കൊന്നപ്പൂവും" ഇത്യാദിയായും ചൊല്ലപ്പെടുന്നു.

ഗൃഹധൂമവരാദാർവീവാകചിതിലതോനകൈഃ
ഗോമൂത്രപിഷ്ടൈർലേപോയം സ്വപ്പികണ്ഡ്വാദിനാശനം ൧൫

(ശാരിബോശീരാദി)

ശാരിബോശീരജലദനാശായുഗ്മവചാഞ്ജനൈഃ
ക്ഷീരദ്രുവല്കശമ്യാകജാതീജമ്ബ്വാമ്രപല്ലവൈഃ
കുഷ്ഠചന്ദനയഷ്ട്യാഹ്വഖദിരാഗുരുചോരകൈഃ
ധനകമ്പില്യകടജവചായുക്തൈസ്സമോന്മിതൈഃ
ദൂർവാസ്വരസസംപിഷ്ടൈന്നവനീതസമായുതൈഃ
പ്രദിഗ്ദ്ധ്വാദത്തനം കണ്ഡൂപാമാവൈവർണ്യനാശനം

(ദിനേശവല്യാദികഴമ്പ്)

ദിനേശവല്ലീശമ്യാകപൂതിപഞ്ചമഹീരുഹം
ഗോപാശ്ച പക്ത്വാ ഗോമൂത്രെ തൽകഷായെ പാദശേഷിതെ
പൂതീനളദയഷ്ട്യാഹ്വവരാമുസ്തം സുകല്കിതം
ദാർവീ കുഷ്ഠം ച രജനീ ദൂർവാതശ്ചരസം ക്ഷിപേൽ
പുനർമൃദ്വഗ്നിനാ പക്ത്വാ സാന്ദ്രഭാവേവതാരയേൽ
ശീതെ ഹയ്യംഗവീനഞ്ച ക്ഷിപ്ത്വാ സമ്മർദ്യ ലേപയേൽ ൨൦
ദദ്രുമണ്ഡലകണ്ഡൂതിപാമാദിനാശു നാശയേൽ ൨൧

(ഗന്ധകക്കഴമ്പ്)

സ്നഹ്യാഃ പയസാ ലുളിതം ദിനകരകരതപ്തമപഹരതി
സോഷണഗന്ധകചൂർണ്ണം തിലജം പാമാവിചർച്ചികാദീൻ ൨൨

(അരിമ്പാറക്ക കഴമ്പുകൾ)

കള്ളിപ്പാലിലരച്ചിട്ട ചിത്രകം സാധു ലേപയേൽ
പഥ്യാസീസം സമാലിമ്പേൽ അരിമ്പാറവിനാശനം ൨൩

(ദദ്രുവിനു കഴമ്പുകൾ)

നാളികേരജലേ പിഷ്ട്വാ ടങ്കണം സാധു ലേപയേൽ
ദദ്രൂണി കാസജിന്മൂലം ജംബീരസ്യ രസേഥവാ ൨൪

(കിണഹരപ്രലേപനങ്ങൾ)

ഗജാസ്ഥിഗൈരികനിശാചൂർണ്ണം മാക്ഷികസംയുതം
സുപ്രലേപഃ കിണം ഹന്യാൽ കേവലം വാ ഗജാസ്ഥി ച
രക്തചന്ദനസമമാത്രം ശംഖം പിഷ്ട്വാ പ്രലേപയേൽ
ഏണശൃംഗേണ വാ തദ്വദ് വ്രണെ വടിവു മായുവാൻ ൬൪

(ശ്വിത്രത്തിന ഗന്ധകാദികഴമ്പ)

ഗന്ധകഗൃഹധൂമനിശാ-
വല്ഗുജകോശാതകീബീജാൽ
ചൂർണ്ണം നവനീതസമം
പ്രലേപയേന്മർദ്ദിതം ശ്വിത്രം ൬൫

(പാണ്ടിന മഷിക്കഴമ്പ്)

മാഹിഷൈണാജഗോശൃംഗഗജദന്തേഷു പന്തമായ്
ഇണിച്ചുററിക്കൊളുത്തിട്ട മഷി പാണ്ടിന ഭേഷജം ൬൬
ഏലാദിഗണവും കൊള്ളാം കാപാലം തൈലമേവ ച ൬൭

(തേക്കെണ്ണക്കഴമ്പ്)

തേക്കെണ്ണ തേയ്ക്ക കൃമിയിൽ കായമിട്ട വിപാചിതം
കൃമിശത്രുവിടിച്ചിട്ടപകാമെണ്ണ പുഴുൻ ഹരേൽ. ൭൦

(വാതപ്രമാഥിലേപം)

വാതപ്രമാഥിരജനീഗൃഹധൂമചൂർണ്ണാ
ജംബീരപകാസലിലേന ച സംപ്രയുക്തം
ദധ്നാ മലേന മിളിതം യദി ചാരു ലിംപേദ്
ഗാത്രേഷു വാതജനിതാൻ പ്രണിഹന്തി ദോഷാൻ. ൭൧

(അർക്കക്ഷീരാദികഴമ്പ്)

അർക്കക്ഷീരമജാക്ഷീരം നിർഗ്ഗുണ്ഡീതിന്ത്രിണീരസം
തിലതൈലസമായുക്തം സർവ്വവാതനിവാരണം. ൭൨

(കൊട്ടംശിഗ്രവാദി)

കൊട്ടം ശിഗ്രുവചയമ്പു ചു ദലശുനം കാരത്തോട്ടി ദേവദ്രുമം
സിദ്ധാർത്ഥം സുവഹാമരച്ചു തിലജം ദധ്നാ ച ചിഞ്ചാരസെ

തൊട്ടാലൊട്ട മുടക്കതീരമതിലും വാതം തൊടാതേകെട്ടും
ചിന്തിപ്പാനരുതെന്തുകേളിമമണേമന്ത്രൌഷധീനാം ബലം.

(വാതനാശനലേപങ്ങൾ)

ലേപാ വിശാഖമൂലാനാം വാതഹാ കാഞ്ചനാനിതാഃ
അഥവാ വശാസിദ്ധാർത്ഥമുരങ്ങീഹിംസ്രാദാരുഭിഃ
ശിഗ്രുതഗാശകൈരലത്ഥകാർപ്പാസാസ്ഥിരുജാകരൈഃ
ധാന്യാമ്ലപിഷ്ടൈരാലേപസ്സുഖോഷ്ണോ വാതനാശനഃ ൭൩

(വചാശതഗന്ധാദിലേപം)

വചാശതഗന്ധാവരണസ്നുഹീസർഷപശിഗ്രുകം
സുരദ്രുമാക്ലവണനിർഗ്ഗുണ്ഡീലശുനം തിലം. ൭൪
പിഷ്ട്വാ മൂത്രേണ ചൈതാനി ലേപയേദനിലാതുരം

(കാർപ്പാസബീജാദി അപബാഹുവിന്ന)

കാർപ്പാസബീജാക്ഷതമാഷസക്തു-
കുലത്ഥഗന്ധർവ്വനിശാക്കമൂലൈഃ
ധാന്യാമ്ലപിഷ്ടൈരസകൃൽ പ്രലിംപേ-
ന്നാത്യുഷ്ണശീതൈരപബാഹുകഘ്നം. ൭൫

(നിംബതഗാദിസുപ്തവാതത്തിന)

നിംബതഗർക്കമൂലമ്ബ ഗോമൂത്രേണ തു പേഷയേൽ
ഏതേന മ്രക്ഷയേദ് ഗാത്രം സുപ്തവാതമപോഹതി. ൭൬

(അർദ്ദിതത്തിന ഏരണ്ഡതൈലാദി)

ഏരണ്ഡതൈലമിശ്രേണ നവനീതേന ലേപനം
മൂർദ്ധ്നി ജീരകചൂർണ്ണേന തേനാപഹൃതമർദ്ദിതം. ൭൭

(സ്തംഭനത്തിന് -ഭ്രഷ്ടധാന്യാദി)

സ്തബ്ധഗാത്രമനിലാന്മഹാബലാദ്
ഭ്രഷ്ടധാന്യതിലവാതഹാസ്ഥിഭിഃ
ലിപ്തമാശ്രു വശമാനയേദ്ബുധഃ
സ്തിന്ത്രിണീതഗനലേന താപിതം ൧൦൦

(ശുണ്ഠീശതാഹ്വാദ്യാലേപം)

സീമന്തിനീനാം പയസാ പ്രലേപയേൽ
ശുണ്ഠീശതാഹ്വാം ലികുചോദകേന
തേ ബാഹുജാനുപ്രഭവാനിലാഘ്നേ
സ്യാതാം ക്രമവ്യുൽക്രമതൈവ വാതാ ൧൦൧

(ധുത്തൂരലവണം)

ജാതശോഫാനിലാർത്തിഘ്നം ധുത്തൂരോദരപാചിതം
ധാന്യാമ്ലേന സുസംപിഷ്ടം ലവണം ലേപിതം മുഹുഃ. ൧൦൨

(മൃഗനാഭിപ്രലേപനം)

ധാന്യാമ്ലമിശ്രചിഞ്ചാമ്ലപട്ടതൈലയുതം ശൃതം
ലിമ്പേദ്വാതാസ്രനാശായ മൃഗനാഭിമഥാപി വാ ൧൦൩

(ഗൃഹധൂമാദിലേപം)

ഗൃഹധൂമവചാകുഷ്ഠം സൈന്ധവം രജനീദ്വയം
പ്രലേപാച്ഛൂലഹാ വാതരക്തേ സേകസ്സുഷോദകൈഃ ൧൦൪

(ഉച്ചീവ്യാദിലേപം)

ഉച്ചീപത്രയഷ്ട്യാഹ്വശതാഹ്വാശാരിബാതിലൈഃ
ക്ഷീരപിഷ്ടൈസ്സസർപ്പിഷ്കൈഃ പ്രലേപോ വാതരക്തനുൽ ൧൦൫

(ലാജാദിലേപം)

ലാജതിലൈരണ്ഡഫലൈർഭൃഷ്ടൈർഘൃതാമ്ലതൈർദ്ദഗ്ദ്ധ്യാൽ
ഘൃഷ്ടതന്ന വാതരക്താം ശാമ്യേദ്ഗ്രാഗവച്ചാപ. ൧൦൬

(ബലാഗുളൂച്യാദിലേപം)

ബലാഗുളൂചീദേവദ്രുഭാസ്ഥാഃ പയസി പാചിതാഃ
പേഷിതാസ്സുമൃഗാലേപാദ്വാതരക്തരുജാപഹാഃ ൧൦൭

(ഉമ്മത്തിൻകായാദി)

ഉമ്മത്തിൻകായിലിന്തുപ്പുമാവണക്കരിനെല്ലുമായ്
കാടീൽ പുഴുങ്ങിത്തേച്ചാലതൊഴിയും വാതശോണിതം ൧൦൮

(ധുത്തൂരനവനീതം)

ധുത്തൂരഫലബീജാനി ക്ഷീരപക്വാനി പേഷയേൽ
നവനീതവിമിശ്രേണ തേനാലേപോഽസ്രവാതജിൽ ൧൦൯

(വെണ്ണക്കുഴമ്പ്)

ഇന്തുപ്പും വെണ്ണയുംകൂട്ടി കുഴമ്പിട്ടക കാടിയിൽ
ആവണക്കെണ്ണയും കൂട്ടാം വാതശോണിതനാശനം ൧൧൦

(പങ്കജകന്ദാദി)

പാലുവീഴ്ത്തിയരച്ചിട്ട പങ്കജത്തിൻകിഴങ്ങിനെ
പൂശിനാലൊഴിയും ചുട്ടും വീക്കവും വാതശോണിതേ ൧൧൧

(പഞ്ചസ്നേഹക്കുഴമ്പ്)

പഞ്ചസ്നേഹേ സൈന്ധവഞ്ച ലാക്ഷാം മാഷഞ്ച ചൂർണ്ണിതം
നിക്ഷിപ്യ മഥനം കാര്യം സമ്യങ് നവതിനാഡികാഃ ൧൧൨
ഏഷ ലേപോ വിശേഷേണ വാതരക്തരുജാപഹഃ

(ആരനാളാദി)

ആരനാളാഢകേ തൈലം പാദസർജരസം ശൃതം ൧൧൩
പ്രഭൂതേ ഖജിതം തോയേ ജ്വരദാഹാർത്തിനുൽ പരം

(പിണ്ഡതൈലം)

സമധൂച്ഛിഷ്ടമഞ്ജിഷ്ഠം സസർജരസസാരിബം ൧൧൪
പിണ്ഡതൈലം തദഭ്യംഗാദ്വാതരക്തരുജാപഹം

(ഗർഭിണിക്കു തലനോവിനു—മുത്തങ്ങാദിലേപം)

മുത്തങ്ങാനറുനീണ്ടിചന്ദനയുഗം രാമച്ചവും കൊട്ടവും
കർപ്പൂരം കുവളക്കിഴങ്ങു പയസാ പിഷ്ട്വാ വിധാത്രീമപി
ഗർഭം മുററിന നാരികൾക്കു തലനോവുണ്ടെങ്കിൽ നെററിത്തടേ
മുററത്തേപ്പിതുമൂന്നവട്ടമൊഴിയും നോവുള്ളതുംപോയിട്ടും
[൧൧൫

(സുഖപ്രസവത്തിനു കുഴമ്പ്)

ഇലവൻതൊലിതൻനീരിൽ ജീരകപ്പൊടി നെയ്യുമായ് ൧൧൬
കുഴമ്പിട്ടക നാഭീകൽ പ്രസവിക്കുമതന്നമായ്

(സദ്യഃപ്രസൂതിക്ക വിശല്യാപ്രലേപം)

വാരിപിഷ്ടം വിശല്യായാ മൂലമാജ്യേന കലക്കിതം ൧൧൩
അധോമുഖമയോനാഭേർലിപ്തം സദ്യഃപ്രസൂതികൃൽ

(ഗർഭശല്യത്തിന ലാംഗല്യാദി)

ലാംഗലീമൂലകല്ക്കേന പാണിപാദതലം ലിപേൽ ൧൧൪
നാഭിം യോനിഞ്ച തേനാപി ഗർഭശല്യമപോഹതി

(സുഖപ്രസവത്തിന സിദ്ധപ്രയോഗങ്ങൾ)

ആനക്കന്നം പൊടിച്ചിട്ട നാഭൌ കീഴ്പ്പോട്ട ലേപയേൽ
സർവ്വാംഗം ജീരകം തേച്ചാം ഗർഭിണ്യാസ്സുഖസൂതയെ ൧൧൫
വരക്കപോയ പിരകിൻവേര നീരിലരച്ചുടൻ
വയററിൽ കീഴ്പ്പൊട്ട തേച്ചാൽ പിറക്കം പിള്ള തൽക്ഷണം
൧൨൦

(മാവുവീഴവാൻ)

നാകാനന്തികൊഴപ്പലാംഗലിയുടേ കന്ദം ച ധാത്രീശിഫാ
നീരാവീഴ്ത്തിയരച്ചുകൊണ്ട ജഠരെ കീഴ്നോക്കിയാലേപനാൽ
പാഴാതൻതളിരൊട്ടനാലതു തൂലോം നല്ലോന്ന കണ്ടാന്തരെ
തഞ്ജംമാച്ചു വിരഞ്ഞുപോന്നിട്ടമതിന്നെന്തോന്ന മറെറൌഷധം
[൧൨൧

(ഗ്രഹാവേശംതീരുവാൻ)

ഗോഗജേന്ദ്രവിഷാണാഗ്രലഗ്നമൽസമുപേതയാ
പുണ്യോ രോചനയാ ക്ളൈപ്യസ്സ്വഗ്രഹവിമോക്ഷണഃ ൧൨൨

(ശിശുക്കളുടെ ഇക്കിളിന)

സ്തനന്ധകസ്യ ബാലസ്യ ഹിക്കാ സ്യാച്ഛ്യദിവാദിനീ
മൂർധ്നി വക്ഷസി ചാഭ്യംഗം കൃത്വാ ഗുണകണാൻ പിബേൽ
[൧൨൩

(ഉന്മാദത്തിന കരഞ്ജാഞ്ജനം)

കരഞ്ജസ്യ രസം പാലുമഞ്ജയേച്ച കണാനപിതം
വിരഞ്ഞുന്മാദശാന്ത്യർത്ഥം പ്രഗെ ഗുഞ്ജാപ്രമാണതഃ. ൧൨൪

(മുക്കാദിപുറമ്പട)

മുക്കാച്ചെങ്ങൽകളിരിഞ്ഞനിശാദചന്ദചപാച്ചോററിഗോപീ
പേരാൽമൊട്ടം കരുകയുമിരാമച്ചവും വേപ്പിലാ ച
പാലിൽ പിഷ്ട്വാ പുറമഥ ദൃശോഃ പൂശിനാൽ നോവുവീക്കം
ചൂട്ടം തീരും സുദൃഢമെരുണതചം ച നാലഞ്ചു നാളിൽ. ൧൨൫

(പുറമ്പടയോഗങ്ങൾ)

ഗോദന്താദി കഴമ്പാക്കിപ്പുറമ്പടയിട്ടം ചിലർ
ഇളന്നീരിൻകഴമ്പും നന്നക്ഷിരോഗെ പുറമ്പട. ൧൨൬

ചിഞ്ചാപത്രസ്യ രസം പയസാ സായോജ്യ ഘൃഷ്ടം കാംസ്യേ
ലിപ്ത്വാ ബഹിർനയനയോശ്ശമയതി രാഗാശ്രുതോദസംരംഭാൻ
[൧൨൭

(പാദപ്രലേപനാദിഗുണം)

ദ്വേ പാദമധ്യേ പൃഥുസന്നിവേശെ
സിരേ ഗതേ തെ ബഹുധാ ച നേത്രെ
താ മ്രംക്ഷണോദ്വർത്തനലേപനാദീൻ
പാദപ്രയുക്താൻ നയനം നയന്തി. ൧൨൮

(കാതുവള്ളികനക്കവാൻ)

കടജം കരവീരഞ്ച ലാംഗലീകന്ദചിത്രകം
അശ്വഗന്ധമപാമാർഗം തിലതൈലേന പൂർണ്ണിതം ൧൨൯
കർണ്ണവർദ്ധനമേതത്തു ലേപനാൽ സ്തനവർദ്ധനം.

(സ്തനവർദ്ധനലേപം)

നവനീതം വചാമൂലം മാഷകല്ക്കം തഥൈവ ച
പത്മപത്രം ശതാഹ്വാഞ്ച ലേപയേൽ പ്രമദാസ്തനം
സ സംവർദ്ധയതി ക്ഷിപ്രം പ്രയോഗാൽ സപ്തരാത്രതഃ. ൧൩൦

(അശ്വഗന്ധാദി)

അശ്വഗന്ധാ തഥാലാബുചന്ദനഞ്ചൈവ ലേപയേൽ.
അശ്വഗന്ധാ തഥാലാബുചന്ദനഞ്ചൈവ ലേപയേൽ. ൧൩൧
സർഷപൈസ്സഹ തൽ കല്ക്കം കർണ്ണവർദ്ധനമുത്തമം.

(ഭ്രമീകദംബാദി)

ഭ്രമീകദംബസ്വരസം കൃഷ്ണതിലം മാഹിഷം ച നവനീതം
ദിനകരകിരണവിപാകം കരോതി പടഹോപമം കർണ്ണം
[൧൩൨

(മൂക്കിലെ ദശയ്ക്കു കഴമ്പു്)

വയമ്പു തേററാമ്പരലും കടുക്കാ കാഞ്ഞിരക്കുരു
ഈയം മധുകമിത്യേതാൻ മുലപ്പാലിലരച്ചുടൻ ൧൩൩
ചാലിച്ചു നവനീതത്തിൽ മൂക്കിലെ ദശമേലിടാം

(ഗളഗണ്ഡത്തിന് ലേപനങ്ങൾ)

ലശുനം സൈന്ധവം ശുണ്ഠീ മാതുളുംഗാർദ്രപൂരിതം ൧൩൪
നിർഗ്ഗുണ്ഡീസൈന്ധവം ചൈവ വചാപിഷ്ടൈഃ പ്രലേപയേൽ
ഗളഗണ്ഡവിനാശായ സ്നുഹീപത്രരസാന്വിതം ൧൩൫

(അരിമേദാദി)

അരിമേദത്വചം ശുണ്ഠീ ലശുനം സൈന്ധവം തഥാ
കൽക്കീകൃത്യ പൃഥക് സദ്യോ ദന്തമൂലേന ധാരയേൽ
ദന്തരോഗേഷു സർവേഷു ശ്രേഷ്ഠം ശൂലേ വിശേഷതഃ ൧൩൬

(തലനോവിനു കഴമ്പുകൾ)

ചന്ദനം വെണ്ണയുംകൂട്ടി കുഴമ്പിടുക നെററിമേൽ
തലനോവിന്നു രാമച്ചം ചന്ദനം കാഞ്ഞിരപ്പഴം ൧൩൯
ഇരുവേലിയുമായ് പാലിലരച്ചിടുക വെണ്ണയിൽ
ഉണക്കലരിയും വേരു തകരമേടത്തു കാടിയിൽ ൧൪൦
മുളകാക്കൂട്ടിയാലേപം കഫമൂർദ്ധരുജാപഹം
വചയാ വാ ശുണ്ഠ്യാ വാ ദേവ്യാം വാ കാഞ്ജികേന സംപിഷ്ടം
ജീർണ്ണപലാലം ലിപ്തം ലലാടപട്ടേ ശിരോരുജം ഹന്യാൽ ൧൪൧
കഷ്ഠചന്ദനലാമജ്ജനിംബനിംബ്വാസവാളകൈഃ ൧൪൨
പിഷ്ട്വാ ദുഗ്ധേന വിഹിതോ ലേപഃ പിത്തശിരോർത്തിനുത്
ബലാവ്യാഘ്രനഖോശീരമധുകോൽപലചന്ദനൈഃ ൧൪൩

ക്ഷീരപിഷ്ടൈഃ പ്രലേപസ്സ്യാൽ പൈത്തേ ക്ഷീരാഭിഷേചനം
മാതുളുംഗസ്യ മൂലാനി ശിഗ്രുമൂലം തഥൈവ ച ൧൪൪
കട്ഫലീരകശുണ്ഠീഭിർലേപഃ ശ്ലേഷ്മശിരോർത്തിനുത്

(വെളുത്തമുടി കറുക്കുവാൻ നീല്യാദി)

നീലീ ച മജ്ജാ ച വിഭീതകസ്യ
കൃഷ്ണം തിലം ഭൃംഗരസേന പിഷ്ട്വാ
ആലേപനം ശ്വേതശിരോരുഹാണാം
വാർദ്ധക്യമോക്ഷേ പരമം ഹിതഞ്ച. ൧൪൫

(കുട്ടികൾക്കു തലയിൽ ചിരങ്ങിനു)

മൈലാഞ്ചിചുട്ടവെണ്ണീറും കഞ്ഞിയിൽതേച്ചു മൂർദ്ധനി
ചിരങ്ങിന്നധികം നന്നു ബാലാനാം ഹി വിശേഷതഃ. ൧൪൬

(പേൻപോകുവാൻ കഴമ്പു്)

തൈലം മനശ്ശിലായുക്തമാദിത്യേന വിപാചിതം
ഏതേന മ്രക്ഷയേച്ഛീർഷം സദ്യോ യൂകാപ്രണാശനം ൧൪൭

(തലമുടി വളരുവാൻ മാംസ്യാദി)

മാംസീകുഷ്ഠതിലാകൃഷ്ണാശാരിബാനീലമുല്പലം
ക്ഷൗദ്രഞ്ച ക്ഷീരപിഷ്ടാനി കേശസംവർദ്ധനം പരം ൧൪൯

(നരമാറുവാൻ കഴമ്പു്)

അയോരജോഭൃംഗരജസ്ത്രിഫലാകൃഷ്ണമൃത്തികാഃ
സ്ഥിതമിക്ഷുരസേ മാസം സമൂലം പലിതം ജയേൽ ൧൫൦

(എല്ലാ തലവേദനയ്ക്കും ചന്ദനാദി)

ചന്ദനോദകലാമജ്ജമൃദ്ഗകാരസ്കരൈഃ കൃതഃ
ക്ഷീരപിഷ്ടൈർഹിതോ ലേപോ നവനീതേന യോജിതഃ
ശുകാമിശ്രഃ പ്രയോക്തവ്യഃ സർവ്വമൂർദ്ധരുജാപഹഃ ൧൫൧

(ന്യഗ്രോധാദി)

ന്യഗ്രോധോദുംബരാശ്വത്ഥപ്ലക്ഷവേതസവല്കലൈഃ
പ്രദേഹോ ഭൂരിസർപ്പിർഭിർശ്ലോഫനിർവ്വാപണഃ പരം ൧൫൨

(പടോലാദി വ്രണത്തിന്ന)

പടോലതിലയഷ്ട്യാഹ്വാതൃവൃത്തിനിശാദ്വയം
നിംബപത്രാണി ചാലേപസ്സപടുർവ്രണശോധനഃ

(യവാദിപ്രലേപം)

യവാജ്യഭൂർജമദനശ്രീവേഷ്ടകസുരാഹ്വയൈഃ
നിർവാപയേദ് ഭൃശം ശീതൈഃ പിത്തരക്തവിഷോൽ-
[ബണാൽ

(ലാക്ഷാദി)

ലാക്ഷാമനോഹ്വാമഞ്ജിഷ്ഠാഹരിതാലനിശാദ്വയൈഃ
പ്രലേപസ്സഘൃതക്ഷൌദ്രസ്ത്വഗ്വിശുദ്ധികരഃ പരം. ൧൨൯

(വാതാദിദോഷജവ്രണങ്ങൾക്കുള്ള ലേപാദികൾ)

ദേവ പഞ്ചമൂലെ വർഗ്ഗശ്ച വാതഘ്നോ വാതികെ ഹിതഃ
ന്യഗ്രോധപത്മകാദ്യൈസ്തു തദ്വൽ പിത്തപ്രദൂഷിതെ
ആരഗ്വധാദിഃ ശ്ലേഷ്മഘ്നഃ കഫേ മിശ്രസ്തു മിശ്രജെ
ഏഭിഃ പ്രക്ഷാളനാലേപഘൃതതൈലരസക്രിയാഃ
ചൂർണ്ണാ വർത്തിശ്ച സംയോജ്യാ വ്രണെ സപ്ത യഥായഥം

(ദുഷ്ടവ്രണത്തിന്ന കുഴമ്പ്)

മഹാവൃക്ഷാർക്കജെ ദുഗ്ദ്ധെ മധൂച്ഛിഷ്ടേന സാധിതം
തൈലം സകൃൽ പ്രയോഗേണ ദുഷ്ടവ്രണവിരോപണം

(ത്രിഫലാദി)

ത്രിഫലാ മാക്ഷികം ലാക്ഷാ കാസീസം ലോഹജം രജഃ ൧൩൦
ലേപോയമചിരാൽ കുയ്യാൽ വ്രണസൌ............

(ചോരനിൽക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ)

അപാമാർഗ്ഗസ്യ ചാലേപഃ സദ്യക്ഷതജശോണിതം ൧൩൧
നിരുണദ്ധ്യുത്പലാഢ്യം ച സേതുബന്ധ ഇവോദകം
അരച്ചുതകരാം വാഴി പുത്രഞ്ചാരിയുമപ്പുവും ൧൩൨

നെയ്യിൽകുഴച്ചുവച്ചിട്ടു കെട്ടു ചോരനിറുത്തുവാൻ
സദ്യസ്സദ്യോവ്രണം ശുദ്ധം സസേവ്യംജനലോധ്രകം
ഫലിനീസർജലാക്ഷാം ച ദത്വാ സംചൂർണ്യ യന്ത്രയേൽ
ആസപ്തരാത്രമാജ്യേന മധ്വാജ്യേനാപി സേചയേൽ

താലസ്യ പേശീം ക്രമുകം ച ബാലം
ലാക്ഷാഞ്ജനം സർജരസം കപിത്ഥം
പത്ഥ്യാഞ്ച സംചൂർണ്യ പരിക്ഷതാനാം
ക്ഷതേഷു ബദ്ധ്വാ പരിഷേചനീയം ൧൩൩

ദൂർവൈളകജാപാമാർഗപത്രം സ്യാദത്ര ബന്ധനം

(തീപ്പൊള്ളലിന്ന ഉടൻ ചെയ്യേണ്ടത്)

തൈലചൂർണ്ണോദകോദ്ഭൃതം കുഴമ്പിട്ടു തെരുന്നനെ
പൊള്ളാതെയാക്കണം പിന്നെ തീ തട്ടിപ്പോയിയെങ്കിലോ
കമുകിൻതൊലിതച്ചൂർണ്ണം ചുരങ്ങിട്ടീപതൈലകെ ൧൩൪
വറുത്തരച്ചു തേയ്ക്കേണം കിണററിൽ പന്നയും തഥാ

(ഭംഗത്തിന്ന സേകലേപാദികൾ)

ഭംഗെ പൂർവമതീവ ശീതളജലൈഃ
സിക്തേത്തദാർദ്രാംബരം
സംവേഷ്ട്യ ത്രിദിനം പുനഃ പട്ടയുതം
തൈലം പ്രലിമ്പേന്മൃദു
ചിഞ്ചാമൂർണ്ണജലേന തൈലസഹിതാം
പീതൈകരാത്രം പുനർ-
ലാക്ഷാചൂർണ്ണയുതാഢ്യമൂർണ്ണമഹിതം
ഗൃഷ്ടേശ്ച ദുഗ്ദ്ധം പിബേൽ. ൧൩൫

കോരദൂഷാക്ഷതാൻ ഭൃഷ്ട്വാ പിഷ്ട്വാ ഭംഗെ പ്രലേപയേൽ
ചിഞ്ചാസ്ഥിമുൽകപാലാമ്രവല്ക്കലകല്കം പ്രലേപയേൽ
ന്യഗ്രോധാദിഗണോ വ്രണ്യസ്സംഗ്രാഹീ ഭഗ്നസാധനഃ ൧൪൦

(ഭഗന്ദരത്തിന്ന പുനർഭവാദി)

പുനർഭവടപത്രാണി ശുണ്ഠീവിശ്വഭേഷജം
സേഷ്ടകാതക്രപിഷ്ടാനി സന്നിഹന്തി ഭഗന്ദരം ൧൪൧

(ആൽമൊട്ടാദി)

ആൽമൊട്ട ചുക്കമമൃതും തവിഴാമവേരം
മോരട്ടിയിട്ടികയുമഞ്ചുമരച്ചുപൂശിൽ
തുമ്പക്കരന്ന.. ....
തീതം ഭഗന്ദരമനേന ദിനത്രയേണ ഫ ൧൨

(മഞ്ഞൾവേപ്പിലാദി)

മഞ്ഞൾ വേപ്പിലയെരിക്ക കടുക്കാ
മാണിമന്ഥമിവ മോരിലരച്ച
ലേപയേൽ പിടകിതം ഭഗന്ദരം
വേനൽ മേഘമിവ നാശമേഷ്യതി. ഫ ൧൩

(വ്രണവർത്തി)

ആരഗ്വധനിശാലാക്ഷാചൂർണ്ണാക്ക്ഷീരസംയുതാ
സ്രുതെ വർത്തിർവ്രണെ യോജ്യാ ശോധനീ ഗതിനാശനീ [ഫ ൧൪

(നാഡീവ്രണത്തിന്ന ത്രിവൃതാദി)

ത്രിവൃത്തേജോവതീദന്തിമഞ്ജിഷ്ഠാരജനീദ്വയം
താർക്ഷ്യജം നിംബജം പത്രം ലേപൊ നാഡീവ്രണാപഹഃ

(ഹരിദ്രാദിലേപം)

ഹരിദ്രാനിംബപത്രാണി സാക്ക്മൂലം ഹരീതകീ
സൈന്ധവേന സമാലേപസ്സംഹന്തി ച ഭഗന്ദരം

(കൈഡര്യമൂലാദി)

കൈഡര്യമൂലം കരവീരമൂലം
സലാംഗലീമൂലമഥൌഷധം ച
ബലാഭയാകന്ദളകസ്യ കന്ദം
ചിത്രാർക്കം ശിഗ്രുകമൂലമേഷാം ഫ ൧൫
കല്കഃ സ്നുഹീജസ്വരസെ ച സിദ്ധൊ
മേദസ്സുതൈലം വിനിഹന്തി സദ്യഃ

(പുനർന്നവാദി)

പുനർന്നവാഭയാശിഗ്രുമൂല-
കരഞ്ജസിന്ധൂത്ഥമഥൌഷധാനാം

കല്കഃ പ്രലിപ്തഃ പശുമൂത്രപിഷ്ടോ
ഗ്രന്ഥ്യർബ്ബുദം ഹന്ത്യപചീഞ്ച സദ്യഃ. ഫ ൧൬

(ശംഖചൂർണ്ണാദി)

ശംഖചൂർണ്ണസമായുക്തം തൈലം കംസവിഘട്ടിതം
ഗ്രന്ഥരാലേപനം കുർയ്യാൽ പച്യമാനസ്യ ദാരണം ഫ ൧൭

(ഗോഘൃതാദി)

ഗോഘൃതം ഗോശകൃദ്ഭസ്മ ബഹുശഃ കംസമർദ്ദിതം
ഗ്രന്ഥൌ പാകേ ന്മുഖേ പക്വെ തോദവ്യേദ്ഭേദനം ഭവേൽ [ഫ ൨൦

(സൈന്ധവധുത്തൂരലേപം)

പൂരിതസൈന്ധവജഠരം ധുത്തൂരഫലം വിദഹ്യ മൃല്ലിപ്തം
അഥ പരിപിഷ്ടം പയസാ സദ്യോനുമൂലയേദ് ഗ്രന്ഥീൻ. ഫ ൨൧

(അർബ്ബുദഹരപ്രയോഗങ്ങൾ)

അർബ്ബുദത്തിലരസ്സാതെ.പാഷാണം വച്ചുഴക്കക
ആനപ്പുരവതൻ തോലെക്കീറിയിട്ട നിശാരസെ ഫ ൨൨
അതുകൊണ്ട ദ്രവം കെട്ടിയർബ്ബുദത്തെ മുറിക്കണം. ഫ ൨൩

(അർബ്ബുദത്തിന്ന ചിത്രകാദി)

ചിത്രകംചിരിവില്വം ച ശൃംഗിവേരം പുനർന്നവം
ലാംഗലീശിഗ്രുമൂലഞ്ച ദന്തീലവണപഞ്ചകം ഫ ൨൪
സകണാമരിചം പിഷ്ട്വാ ഗോമൂത്രേണ പ്രലേപയേൽ
സർവാർബ്ബുദാനി നശ്യന്തി ന രോഹന്തി പുനസ്തണാം. ഫ ൨൫

(ഉർവാരുപഞ്ചാംഗുലാദി)

ഉർവാരു പഞ്ചാംഗുലനാളികേര-
പ്രിയാളതാക്കാരുകബീജചൂർണ്ണൈഃ
ദഗ്ധാജ്യമൂത്രാമ്ലയുതൈഃ പ്രയുഞ്ജ്യാൽ
ലേപോപനാഹാൻ സകലാർബ്ബുദേഷു. ഫ ൨൬

(ശ്ലീപദത്തിന്ന ധുത്തൂരാദി)

ധുത്തൂരൈരണ്ഡവർഷാഭ്രുന് ശ്ലുണ്ഡീശിഗ്രുസർഷപൈഃ
പ്രലേപഃ ശ്ലീപദം ഹന്തി ചിരോത്ഥമപി ദാരുണം ഫ ൨൭

(സർഷപവിജയാദി)

സർഷപവിജയാനാഗരഹിംഗുവചാശിഗ്രുരവിമൂലൈഃ
ദിനകരപയസാ പിഷ്ടൈഃ ശ്ലീപദനാശായ ലേപനം
[കല്യാൺ ൧൮൮

(പെരുക്കാലിന് എരിക്കിൻവേരാദി)

എരിക്കിൻവേർ മുരിക്കിൻതോല് കുവളം കമ്പളത്തില
അരച്ചു മോരിലാലേപാൽ പെരിക്കാലങ്ങൊഴിഞ്ഞുപോം. ൧൮൯

(അപചിക്ക വചാഹരീതക്യാദി)

വചാഹരീതക്യാദ്യേന ലേപോഽപച്യാം പരം ഹിതം

(ഗോമരാദി)

ഗോമരാശപഖുരാൻ ദഗ്ധ്വാ കടുതൈലേന വാ പുനഃ ൧൯൦

(ഘോണ്ടാഫലത്വഗാദി വർത്തി)

ഘോണ്ടാഫലത്വഗ്ലവണം സലാക്ഷം
പൂഗസ്യ പത്രം വനിതാപയശ്ച
സ്നിഗ്ദ്ധദഗ്ധാനപിത ഏഷ കല്ക്കോ
വർത്തീകൃതോ ഹന്ത്യചിരേണ നാളീം. ൧൯൧

(വിഭീതകാദി വർത്തി)

വിഭീതകാമ്രാസ്ഥിവടപ്രവാള-
ഹരേണുകാശാന്മലിബീജയുക്താ
വരാഹവിഷ്ഠാജമഷീ സഗന്ധാ
തൈലാപ്ലുതാ സാ ച ഗതിം നിഹന്തി. ൧൯൨

(ഹരീതക്യാദിലേപം)

ഹരീതകീശിഗ്രുകരഞ്ജദാസപൽ-
പുനർന്നവാസൈന്ധവവിശപമൂത്രൈഃ
പിഷ്ടൈഃ പ്രശമ്യേൽ പിടകാസു ലേപോ
ഗ്രന്ഥ്യാമപച്യാമപി വിദ്രധൌ ച. ൧൯൩

(സൂരണാദി മേദോഗ്രന്ഥിക്ക)

പരിണതസൂരണകന്ദം സനാഗരം തോയപരിപിഷ്ടം
മേദോഗ്രന്ഥിഹരാർത്ഥം ലിമ്പേദ് ബദ്ധശ്ച സപ്താഹം.
[൧൯൪

(വാതഗ്രന്ഥിക്ക കൃഷ്ണാദിലേപം)

തൈലേന കംസസംഘൃഷ്ടൈഃ കൃഷ്ണാതണ്ഡുലഖണ്ഡനൈഃ
ലേപാദ്ഗൽ ചിൽസൂരനിലാൽ ഗ്രന്ഥിരന്തർദധേ ധ്രുവം. ൧൯൫

(താംബൂലാദി)

താംബൂലചൂർണ്ണമരിചവചാരാത്രിരസോനകൈഃ
ദഗ്ധൈ ക്ഷീരിശിഫാബിലൈഃ സിദ്ധൈരേവം ഗതിപ്രണൽ
[൧൯൬

(അജാപുരീഷാദി ചർമ്മകീലത്തിന്ന)

അജാപുരീഷവല്മീകമൃദശപത്ഥജലൈഃ കൃതഃ
പ്രലേപഃ പാതയത്യാശു ചർമ്മകീലം ദശാഹതഃ ൧൯൭

(അപചിക്ക കക്കടവിഡാദി)

കക്കടവിട്ഫലമഗ്നിസമാനം
സ്നക്പയസാ സഹ പേഷ്യമനേകം
ഏഷ വിലേപവിധിഃ പുരുഷാണാം
രോഗപചീമഖിലാം വിനിഹന്തി. ൧൯൮

(ക്ഷാരവിധി)

കാളമുസ്ലകശമ്യാകകദളീപാരിഭദ്രകാൻ
അശ്വകർണ്ണമഹാവൃക്ഷപലാശാസ്ഫോതവൃക്ഷകാൻ ൧൯൯

ഇന്ദ്രവൃക്ഷാർക്കപൂതീകനക്തമാലാശ്വമാരകാൻ
കാകജംഘാമപാമാർഗ്ഗമഗ്നിമന്ഥാഗ്നിതില്വകാൻ ൨൦൦

സാർദ്രാൻ സമൂലശാഖാദീൻ ഖണ്ഡശഃ പരികല്പിതാൻ
കോശാതകീചതസ്രശ്ച ശുകം നാളം യവസ്യ ച ൨൦൧

നിവാതേ നിചയീകൃത്യ പൃഥക് താനി ശിലാതലേ
പ്രക്ഷിപ്യ മുഷ്കനിചയേ സുധാശ്മാനി ച ദീപയേൽ. ൨൦൨

തതസ്തിലാനാം കതൈർദഗ്ധ്വാപാഗ്നൌ വിഗതേ പൃഥക്
കൃത്വാ സുധാശ്മനാം ഭസ്മ ദ്രോണമത്ഥിതരഭസ്മനഃ. ൨൦൩

മുഷ്കകോത്തരമാദായ പ്രത്യേകം ജലമൂത്രയോഃ
ഗാളയേദർദ്ധഭാരേണ മഹതാ വാസസാ തതഃ ൨൦൪

യാവൽ പിച്ഛിലരക്താഭമസ്തീക്ഷ്ണോ ജാതസ്തദാ ച തം
ഗൃഹീത്വാ ക്ഷാരനിഷ്യന്ദം പചേല്ലൌഹ്യാം വിഘട്ടയേൽ ൨൦൫

പച്യമാനെ തതസ്തസ്മിൻ താസ്സുധാഭസ്മശക്കരാഃ
ശുക്തിക്ഷാരപംകശംഖനാഭീശ്ചായസഭാജനെ. ൨൦൬

കൃത്വാഗ്നിവൎണ്ണാൻ ബഹുശഃ ക്ഷാരതോയെ കഡുബോന്മിതെ
നിൎവ്വാപ്യ പിഷ്ട്വാ തേനൈവ പ്രതീവാപം വിനിക്ഷിപേൽ
[൨൦൭

ശ്ലക്ഷ്ണം ശകൃദ്ദക്ഷശിഖിഗൃധ്രകംകകപോതജം
ചതുഷ്പാൽപക്ഷിപിത്താലമനോഹ്വാലവണാനി ച ൨൦൮

പരിതസ്സതരാം ചാതൊ ദർവ്യാ സമവഘട്ടയേൽ
സബാഷ്പശ്ച യദോത്തിഷ്ഠേൽ ബുദ്ബുദൈർല്ലേഹവദ്ഘനഃ
[൨൦൯

അവതാൎയ്യ തദാ ശീതൊ യവരാശാവയോമയെ
സ്ഥാപ്യോയം മദ്ധ്യമക്ഷാരൊ നത്ര പിഷ്ട്വാ ക്ഷിപേൻമുഖെ
[൨൧൦

(ചുണങ്ങിന്ന ലേപനങ്ങൾ)

പാഷാണം ചന്ദനം കൂട്ടിച്ചുണങ്ങിന്ന തിരുമ്മുക
തൈരും കോലിഞ്ചിയുംകൂട്ടിത്തേക്കാമേലാദിയും തഥാ ൨൧൧

ഉണക്കലരിയും നല്പനാല്പാമരവുമാദരാൽ
മഞ്ഞളുമകജം ചാപി തിരുമ്മുക ചുണങ്ങിന്ന. ൨൧൨

(കാൽവിള്ളുന്നതിന്ന സർജ്ജനിൎയ്യാസാദി)

പലം പലം സമം ദേയം സർജ്ജനിൎയ്യാസസർപ്പിഷോഃ
തയൊസ്തുല്യം ഗുളം ദത്വാ സമ്യഗ് ദൃഷദി പേഷയേൽ ൨൧൩
അക്ഷദഗ്ധപലാർദ്ധം തു ക്ഷിപ്ത്വാ ലേപം പ്രയോജയേൽ
തേനൈവ ലേപിതഃ പാദൊ ഭവത്യബ്ജദളപ്രഭഃ ൨൧൪

(കാൽവിള്ളുന്നതിന്ന് പ്രയോഗാന്തരങ്ങൾ)

ചുട്ടെണ്ണയിൽ കുഴച്ചിട്ട പുളിന്തൊലിയിടാം പദെ
ആട്ടിന്റെ കാഷ്ഠവും കൂട്ടാം കാൽവിള്ളവതൊഴിഞ്ഞുപോം ൨൧൫

ജീവന്തിമഞ്ജിഷ്ഠാദാർവീകമ്പില്യകം പയസ്തുത്ഥം
ഏഷ ഘൃതതൈലപാകൊ വിപാദികാ തേന നശ്യതി ഹ്യക്താ
[൨൧൬

നെയ്യിൽചാലിച്ച നെല്ലിക്കാ തേയ്ക്കപാദപ്രഭേദനെ
ശുക്തികാഭസ്മസിന്ധൂത്ഥസർപ്പിസ്സർജ്ജരസം പയഃ ൨൧൭
പാദയോസ്ഫുടനെ ലേപസ്തിലാംബുപയസാ സ്ഥിതഃ

കരംഭബീജം രജനീ കടുത്രയം
സമാനഭാഗം ലവണസ്യ മൃത്തികാം
ദഗ്ധ്വാ സമാലോഡ്യ ഘൃതേന ലിംപേൽ
പാദൌ വിനശ്യേത വിപാദികാ ധ്രുവം ൨൧൮

(പാദകണ്ടകത്തിന്ന)

പാദയൊഃ കണ്ടകെ വിദ്ധെ രവിദുഗ്ധേന പൂരയേൽ. ൨൧൯
ഉദ്ധൃതേന്ദ്ധൃതെ വാപി പതതി സ്വയമേവ തു

(ഏലാദി)

ഏലായുഗ്മതുരുഷ്കകുഷ്ഠഫലിനീമാംസീജലധ്യാമക-
സ്പൃക്കാചോരകചോചപത്രതഗരസ്ഥൗണേയജാതീരസാഃ
ശുക്തിവ്യാഘ്രനഖൌ സുരാഹ്വമഗരു ശ്രീവാസകം കുങ്കുമം
ചണ്ഡാ ഗുഗ്ഗുലുദേവധൂപഖപുരാഃ പുന്നാഗനാഗാഹ്വയം
[൨൨൦

ഏലാദികൊ വാതകഫൌ വിഷം ച വിനിയച്ഛതി
വൎണ്ണപ്രസാദനഃ കണ്ഡൂപിടകാകോഠനാശനഃ. ൨൨൧

(കരിമങ്ങ് മുതലായതിന്ന ലേപം)

പഴുത്തപേരാലില ചന്ദനം വചാ
നിശാ ച ഗോരോചന കൊട്ടമെന്നിവ
മുഖാംബുജെ പാലിലരച്ചുതേച്ചാൽ
ചുണങ്ങുകാരെൾക്കരിമങ്ങൊഴിഞ്ഞുപോം. ൨൨൨

(വ്യംഗത്തിന്ന രക്തചന്ദനാദി)

രക്തചന്ദനമഞ്ജിഷ്ഠാകുഷ്ഠലോധ്രപ്രിയംഗവഃ
വടാങ്കുരാ മസൂരാശ്ച വ്യംഗഘ്നാ മുഖകാന്തിദാഃ ൨൨൩

(ജീരകാദി)

ദേഹ ജീരക കൃഷ്ണതിലാസ്സർഷപാഃ പയസാ സഹ
പിഷ്ട്വാഃ കർന്നഃ വക്ത്രേന്ദുമപാസ്തവ്യംഗലാഞ്ഛനം. ൧൧൪

(ഉൽപലാദി)

ഉൽപലമുൽപലകഷ്ഠം പ്രിയംഗുകാലേയകം ബദരമജ്ജാ ച
ഇദമുദ്വർത്തനമാസ്യം കരോതി ശതപത്രസംകാശം. ൧൧൫

(യവാദിലേപം)

യവാൻ സർജ്ജരസം ലോധ്രമുശീരം ചന്ദനം മധു
ഘൃതം ഗുളഞ്ച ഗോമൂത്രേ പചേദാദർവ്വിലേപനാൽ ൧൧൬
തദാലേപോ ന്ഹന്ത്യാശു നീലികാവ്യംഗദൂഷികാഃ
മുഖം കരോതി പത്മാഭം പാദൌ പത്മദളോപമൌ. ൧൧൭

(ഗോമയസ്വരസാദി)

ഗോമയസ്വരസെ സർപ്പിർമ്മാതുളുംഗമനശ്ശിലാഃ
മുഖവർണ്ണകരം ശ്രേഷ്ഠം തിലകാനാം വിനാശനം. ൧൧൮

(കുഴിനഖത്തിന്ന)

പേരാൽതൻതൊലിചുട്ടനീർ കണ്ടനീരിഞ്ചിനീരും തഥാ
പാരിച്ചുകുഴിയുംനഖത്തിനിടയിൽ ചാലിച്ചു മുന്നാളിടിൽ
നോവും വക്കവുമാക്കവും കുഴിനഖന്താന്താ കെട്ടും കൂടവെ
നാലഞ്ചാം ദിവസത്തിലപ്പിണിയൊഴിഞ്ഞീടും നഖം പോന്നതും
[൧൧൯

നൂറും ശർക്കരയും കൂടെത്തേക്കേണം കുഴിനഖത്തിന്ന
മനോയാലപൊടിച്ചിട്ട നാരങ്ങാനീരിലും തഥാ ൧൨൦
ഉപ്പുനീരാൽ കടുക്കായും തേച്ചാൽ കുനഖമില്ലയാം
തിന്ത്രിണീകരസോപേതം തൈലം സ്യാന്നഖരോഗനുത്. ൧൨൧
വടക്ഷീരം മധൂച്ഛിഷ്ടം നിശാ ലാക്ഷാ നഖാമയേ
പാരാവതസ്യ ശകൃതാ ശസ്യതെ പരിലേപനം ൧൨൧
സദാ തൈലേന വാലേപഃ പ്രശസ്തോ നഖരോഗിണാം
ഹരീതകീം ച ലാക്ഷാം ച മധൂച്ഛിഷ്ടം സസൈന്ധവം ൧൨൨
ഘൃതതൈലസമായുക്തം സ്നേഹനം നഖരോഗനുത്

(ഉപദംശത്തിന്ന തുത്ഥഗൈരികാദി)

തുത്ഥഗൈരികലോധ്രൈലാമനോഹ്വാലരസാഞ്ജനൈഃ ൧൨൪
ഹരേണുപുഷ്പകാസീസസൌരാഷ്ട്രീലവണോത്തമൈഃ
ലേപഃ ക്ഷൌദ്രയുതൈസ്സൂക്ഷ്മൈരുപദംശവ്രണാപഹഃ
കരവീരസ്യ മൂലം വാ ലിംപേദാജ്യേന കല്ക്കിതം

(മഞ്ഞളാദിലേപം)

മഞ്ഞളും മുളകുമെള്ളുമുള്ളിയും
മാഞ്ചിയും മധുകതിന്ത്രിണീകവും
എള്ളെണ്ണയിലരച്ചു പൂശനാൽ
ക്രൂരവാണിയനൊഴിഞ്ഞു പോയിടും. ൧൨൭

(യോനിരോഗത്തിന്ന ശതാഹ്വാദിവർത്തി)

ശതാഹ്വാകുഷ്ഠമരിചപിപ്പലീമാഷസൈന്ധവൈഃ
വർത്തിഃ കരാംഗുഷ്ഠസമാ ധാര്യാ യോനിവിശോധനീ ൧൨൮

(യോനിമാർദ്ദവകരപ്രയോഗം)

ധാരണം വേസവാരസ്യ കൃസരാപായസസ്യ ച

(ദൌർഗന്ധ്യനാശകരപ്രയോഗം)

ദുർഗ്ഗന്ധാനാം കഷായസ്സ്യാത്തൈലം വാ കല്ക ഏവ വാ ൧൨൯
ചൂർണ്ണോ വാ സർവ്വഗന്ധാനാം യോനിഗന്ധാപകർഷണഃ

(വശീകരപ്രയോഗം)

പാരാവതസ്യ ശകൃതാ മധുനാ സൈന്ധവേന ച ൧൩൦
ആലിപ്തസാധനഃ കാന്താം സ്വവശാം കുരുതെ രതൌ

(മകരധ്വജം തുരംഗഗന്ധാദി)

തുരംഗഗന്ധാമഞ്ജിഷ്ഠാപത്രജാതീപ്രസൂനകൈഃ ൧൩൧
മകരധ്വജ ഏവ സ്യാൽ സമാലിപ്യ നിജധ്വജം

(മണ്ഡൂകപർണ്ണ്യാദി)

മണ്ഡൂകപർണ്ണീരസമൂർച്ഛിതന്തു
ലിമ്പേദ്ധ്വജം പാരദമാതനോതി

ധ്വജോദ്ധൃതിം യോനിനിവേശകാലേ
രാമാമനഃപ്രീണനമാതനോതി.

(വീര്യസ്തംഭനപ്രയോഗം)

സിതേഷുപുംഖികാമൂലം കേവലം വദനേ ധൃതം
ഉഷാംബുപിഷ്ടം ലിപ്ത്വാ വീര്യം സംസ്തംഭയേദ്ധ്രുവം

(വശ്യകരം)

സിന്ദൂരം മധുനാ ലിമ്പേൽ താംബൂലീമൂലചന്ദ്രകൌ
മൃഗനാഭിം ഭ്രകദംബമിശ്രിതാൻ മധുനാ സഹ വ. ൪൭

ലിമ്പേല്ലിംഗാഗ്രകേ സോയം ലേപോ വശ്യായ യോഷിതാം
തൈലം പ്രിയംഗുജാതീജപുഷ്പൈഃ സിദ്ധം സ്മരാലയേ വ. ൪൮

ലിമ്പേത്തേന വിനിർമ്മുക്തദൌർഭാഗ്യാ ഭവതി ധ്രുവം
ഭ്രമികദംബസാരസൈ സക്ഷൌദ്രം ശക്കരാസമായുക്തം

ആലിപ്യ യോനൌ ഭോഗസ്യ പ്രിയമചിരാദ്വാസവൽ കുരുതേ
മാലതീപുഷ്പസംസിദ്ധതൈലാഭ്യക്താ വരാംഗനാ വ. ൪൯

കിംകരീകുരുതേ ചാത്മസംഭോഗസമയേ പതിം
രോചനാലക്ഷ്മണാലിപ്യമാനചാരുവപുസ്സ്വയം
രതൌ പ്രാപ്നോതി സൌഭാഗ്യം കമിതുഃ പ്രിയതാമപി.

ചൂർണ്ണനാംജനമലയജസരസിജദളരോചനാപ്രിയംഗൂണാം
അഞ്ജിതദൃഷ്ടിസ്തരുണീ യം പശ്യതി സ ഭവേദ്വശ്യഃ. വ. ൫൦

(വിഷത്തിന്ന മുത്തങ്ങാദി)

മുത്തങ്ങാ നവനീതഞ്ച മോരടഞ്ച നിലപ്പന
ഗാന്ധീ ച ശിലാ സാക്ഷാൽ ഗന്ധമൃഗമദൽപൊരി

ഈ മരുന്നുകളാശമുച്ചും വിഷത്തിന്ന വിലേപനം
ചൊന്നാ കടിച്ചതിന്നേറും കൊള്ളാം താനും വിശേഷതഃ

(തേൾവിഷത്തിന്ന ഹിംഗ്വാദി)

ഹിംഗുനാ ഹരിതാലേന മാതുലുംഗരസേന ച
ലേപാംജനാഭ്യാം ഗുളികാ വൃശ്ചികസ്യ വിഷാപഹാ വ. ൫൧

(അർക്കദഗ്ദ്ധാദ്യഗദം)

അർക്കസ്യ ദഗ്ദ്ധേന ശിരീഷബീജം
ത്രിർഭാവിതം പിപ്പലിചൂർണ്ണമിശ്രം
ഏഷോഗദോ ഹന്തി വിഷാണി സദ്യോ
ഭുജംഗലൂതോന്ദുരുവൃശ്ചികാനാം. വ. ൫൨

(ലൂതാവിഷത്തിന്ന ലോധ്രാദി)

ലോധ്രസൈന്ധവകപിത്ഥജാതീമുകുളയോജിതൈഃ
സക്ഷൌദ്രമരിചൈശ്ചൂർണ്ണൈർലേപോ ലൂതാവിഷാപഹഃ. വ. ൫൩

(അംഗാരധൂമാദി എലിവിഷത്തിന്)

അംഗാരധൂമമഞ്ജിഷ്ഠാരജനീലവണോത്തമൈഃ
ലേപോ ജയത്യാഖുവിഷം സിരാം വാ മോക്ഷയേദ്ദ്രുതം

(ഗോധാംശവിഷത്തിന്ന)

തിലഗുഗ്ഗുലുദൂർവ്വാണാം ഡാഡിമസ്യ ഗുളസ്യ ച
കല്ക്കോ മുഹുർമുഹുർലേപോ ഗോധാംശവിഷജിൽ ഭവം വ. ൫൪

(മണ്ഡൂകവിഷത്തിന്ന)

മരിചം ഹിംഗു വിശ്വം ച ഭൃംഗരാജസമന്വിതം
വാഷ്ഠ്വാ സമ്പേഷ്യ ലേപാദ്യൈർമണ്ഡൂകം ഹി വിഷം ഹരേൽ
[വ. ൫൫

(മത്സ്യവിഷത്തിന്ന)

മരിചം ലവണം വിശ്വം ഹിംഗുസൈന്ധവസംയുതം
വാഷ്ഠ്വാ സമ്പേഷ്യ ലേപാദ്യൈർമാത്സ്യകം ഹി വിഷം ഹരേൽ
[വ. ൫൬

(സൃഗാലവിഷത്തിന്ന)

കാരവല്ല്യാസ്സ രംഭായാഃ കന്ദം നീലീശിഫാന്വിതം
വാഷ്ഠ്വാ സംപിഷ്യ ലേപാദ്യൈസ്സൃഗാലസ്യ വിഷം ഹരേൽ
[വ. ൬൦

(മകരവിഷത്തിന്ന)

ലവണം ഹിംഗുസംയുക്തം സലോധ്രം സർഷപാന്വിതം
വാഷ്ഠ്വാ സംപിഷ്യ ലേപാദ്യൈർഹരേന്മകരജം വിഷം വ. ൬൧

(ഗോധാവിഷത്തിനു)

കട്ഫലയഞ്ച സിന്ധുത്ഥം ഗൃഹധൂമസമന്വിതം
വാജ്യാ സംപിഷ്യ ലേപാദ്യൈർഗോധാദന്തവിഷം ഹരേൽ ൧൱൧

(മാർജാരവിഷത്തിനു)

ഭൃംഗരാജസ്യ തക്കാഖ്വാസ്സ്വരസം ഹിംഗുസംയുതം
ലേപാദ്യൈർഗരളം ഹന്യാൽ മാർജാരസ്യ മഹത്തമം ൧൱൨

(മാനുഷവിഷത്തിനു)

വചാത്രിതയകന്ദഞ്ച തണ്ഡുലീയഞ്ച നീലികാ
ലേപാദ്യൈഃ പയസാ സദ്യോ വിഷം മാനുഷജം ഹരേൽ ൧൱൩

(അഭ്യംഗത്തിന്റെ ഗുണം)

അഭ്യംഗമാചരേന്നിത്യം സജരാശ്രമവാതഹാ
ദൃഷ്ടിപ്രസാദപുഷ്ട്യായുസ്സ്വപ്നസുത്വക്ത്വദാർഢ്യകൃൽ ൧൱൪

(ചന്ദനാനുലേപനഗുണം)

നല്ലോരു ചന്ദനവുമപ്പനിനീരുമായി-
ച്ചാലിച്ചു വക്ഷസി തണുക്കയിട്ടുന്നതാകിൽ
വൃഷ്യങ്ങളും മറവുപലതും പുനരെന്തിനാവൂ
വിദ്വജ്ജനാ ദ്രഢധിയൊ ൧൱൫

ഇതി കുഷ്ഠഖണ്ഡം സമാപ്തഃ.

ഘൃതഖണ്ഡം.

കല്യാണകഘൃതം.

വരാവിശാലാവരദേവദാരുദേലാവേലാവാലുകൈഃ
ദ്വിശാരിബാദ്വിരജനീദ്വിസ്ഥിരാഫലിനീനതൈഃ ൧
വെല്ലതാലീസപത്രൈലാമാലതീമുകുളോൽപലൈഃ
ബൃഹതീകുഷ്ഠമഞ്ജിഷ്ഠാനാഗകേസരഡാഡിമൈഃ ൨
സദന്തീപത്മകഹിമൈഃ കർഷാംശൈഃ സർപ്പിഷഃ പചേൽ
പ്രസ്ഥം ഭൂതഗ്രഹോന്മാദശ്വാസാപസ്മാരപാപ്മജിൽ ൩
പാണ്ഡുകണ്ഡൂ വിഷേ ശോഷേ മേഹേ മോഹേ ജ്വരേ ഗരേ
അരേതസ്യല്പരജസി ദൈവോപഹതചേതസി ൪

അമേധസി സ്ഖലദ്വാചി സ്മൃതികാമേഽല്പപാവകെ
ബല്യം മംഗല്യമായുഷ്യം കാന്തിസൌഭാഗ്യപുഷ്ടിദം ൫
കല്യാണകമിദം സർപ്പിഃ ശ്രേഷ്ഠം പുംസവനേഷു ച

(മഹാകല്യാണകഘൃതം)

ഏഭ്യോ ദ്വിശാരിബാദീനി ജലെ പക്ത്വൈകവിംശതിം
രസെ തസ്മിൻ പചേൽ സർപ്പിർഗൃഷ്ടിക്ഷീരചതുർഗ്ഗുണം
വീരാദ്വിമേദാകാകോളീകപികച്ഛൂവിഷാണിഭിഃ
സൂപ്യപർണ്ണീയുതൈരേഭിർമഹാകല്യാണകം സ്മൃതം
ബൃംഹണം സന്നിപാതഘ്നം പൂർവ്വസ്മാദധികം ഗുണൈഃ വൃ

(ധാത്ര്യാദിഘൃതം)

ധാത്രീവിദാരീക്ഷുശതാവരീണാം
കൂശ്മാണ്ഡകാനാഞ്ച രസേഷു സർപ്പിഃ
ക്ഷീരേണ സാർദ്ധം വിപചേദ്വിധിജ്ഞോ
മൃദ്വീകയഷ്ട്യാഹ്വയചന്ദനൈശ്ച ൻ
ഏതത്സുസിദ്ധം സിതയാ വിമിശ്രം
നിവാരയേച്ഛീഘ്രമസൃഗ്ദരം ഹി
പാണ്ഡ്വാമയെ പിത്തകൃതെ ഹിതം സ്യാൽ
പൈത്തെ ച ഗുല്മേഽസ്ഥിവിനിസ്സൃതെ ച ൧൦
വന്ധ്യാ ച പീത്വാ ലഭതെ ച ഗർഭം
ശീഘ്രം നിഹന്യാദപി വാതരക്തം
അന്യാംശ്ച പിത്തപ്രഭവാൻ വികാരാൻ
മൂർച്ഛാമദോന്മാദമദാത്യയാദീൻ. ൧൧

(വാരാഹ്യാദിഘൃതം)

വാരാഹ്യാഃ കന്ദതോയെ ഘൃതമമൃതസമം
സേവ്യമാനാ വിപക്വം
നാരീ ജഹ്യാൽ സുഘോരം ഹുതവഹസദൃശം
വ്യാധിമസൃഗ്ദ്ഭവം വാ
ദ്രാക്ഷാമാഷാശ്വഗന്ധാകദളിഫലയുതം
ശർക്കരാവാംശിമിശ്രം
ദേവേന സ്വർഗ്ഗഭർത്രാ വിഹിതമനുപമം
സ്വർഗ്ഗസീമന്തിനീനാം. ൧൨

(മൃണാളസ്വരസഘൃതം)

മൃണാളസ്വരസെ സിദ്ധം രക്തപിത്തഹരം ഘൃതം

(ശശവാശാഖ്യം)

ശശവാശാരസക്ഷീരെ പൃഥഗ്ദ്വാഢകസമ്മിതെ
ദ്രാക്ഷാവല്ല്യാശ്വഗന്ധാബ്ദഹരിദ്രാജീവകർഷഭം
മധൂലികാകണാരാസ്നാശൃംഗീദാർങ്ഗീസഗോസ്തനാഃ
കാകോളീ ക്ഷീരകാകോളീ നാഗരം മധുയഷ്ടികാ
മുദ്ഗപർണ്ണീ മാഷപർണ്ണീ പിഷ്ടൈഃ പ്രസ്ഥം ഘൃതാൽ പചേൽ
ഘൃതം തച്ഛശവാശാഖ്യം ക്ഷയകാസജ്വരാപഹം
രക്തപിത്താരുചിശ്വാസഗുന്മവൈസ്വര്യസൂദനം. ൧൫

(കൊടിയാവണക്കാദി)

കൊടിയാവണക്ക ചതിട്ടു ചുരത്തണ്ടും അതൈവ ച
പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ നെയ്കാച്ചാം വായുക്ഷോഭത്തിനുത്തമം

(ശ്വാസഘ്നഘൃതം)

കാട്ടുചുണ്ടക്കഷായത്തിൽ പക്വം ശ്വാസഹരം ഘൃതം

(വൃഷഘൃതം)

സമൂലമസ്തകം ക്ഷുണ്ണം വൃഷമഷ്ടഗുണേംഭസി
പക്ത്വാഷ്ടാംശാവശേഷേണ ഘൃതം തേന വിപാചയേൽ
തൽപുഷ്പഗർഭം തൽപീതം സക്ഷൌദ്രം പിത്തശോണിതം
പിത്തഗുന്മജ്വരശ്വാസകാസഹൃദ്രോഗകാമിലാഃ
തിമിരഭ്രമവീസർപ്പസ്വരസാദാംശ്ച നാശയേൽ

(ഉഷ്ണഹരഘൃതം)

സഹസ്രചത്രസംസിദ്ധം ഘൃതം ഉഷ്ണഹരം പരം

(രാജയക്ഷ്മഹരം)

വിദാര്യാദിഘൃതം സാക്ഷാദ്രാജയക്ഷ്മണി ശസ്യതെ
തൂർക്കേതഷു ച രോഗേഷു സർവ്വേഷ്വപി ഹിതം പരം ൧൬

(അശ്വഗന്ധാഘൃതം)

അശ്വഗന്ധാപലശതം ബലാഗോക്ഷുരകസ്യ ച. ൧൭

പുനർന്നവസ്യ ച പൃഥക്പലാനി ദശ കല്പയേൽ
ശതാവരീ നാഗബലാ ഗുളൂചീ യവമാഷയോഃ. ൧൮

പഞ്ചപഞ്ചപലാന്യേവം പൃഥഗേഷാം സമാഹരേൽ
ഷട്ത്രിംശന്മാനികാതോയെ ഷഡംശപരിശേഷിതെ
പചേത് ത്രിമാനികാസർപ്പിഃ പയസാ ദ്വിഗുണേന ച
പിഷ്ടാനി കാർഷികാണ്യേവ ദ്രവ്യാദേതാനി പണ്ഡിതഃ
ത്രിജാതകം ത്രികടുകം രാസ്നായാ മധുകസ്യ ച
സമംഗോശീരയോശ്ചാപി ക്ഷീരശുക്ലാജമോജയോഃ
ജീരകസ്യ ച മൃദ്വീകാ മഞ്ജിഷ്ഠാ ഹിംഗു സൈന്ധവം
യവക്ഷൈവ സമാവാപ്യ ശനൈർമൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ
ശൃതേ ഗുളേന സമ്മർദ്യ ഘൃതാദ്വേന നിധാപയേൽ
ഏതൽ സർപ്പിർമ്മഹാവീര്യം നരാണാമമൃതോപമം. ൧൯

ഏകാദശാനി രൂപാണി യക്ഷ്മണസ്തദ്വ്യപോഹതി
വാതശോണിതമാനാഹം സുപ്തവാതം ച ശ്ലീപദം ൨൦

ഹസ്തപാദശിരോഹർഷം വാതശൂലവിധൂനനം
ഉരുസ്തംഭേ ശിരോരോഗേ രക്തപിത്തേ നവോത്ഥിതെ ൨൧

പുരാണജ്വരദാഹേ ച സർപ്പിരേതദനുത്തമം
തദ്വലീപലിതം ഹന്യാൽ തഥാ വന്ധ്യാവഭേദകം ൨൨

ദ്രവ്യാകാണ്ഡാഗ്രവച്ഛുഷ്കസ്താലസ്കന്ധസമോ ഭവേൽ
അശ്വഗന്ധാദികം സർപ്പിഃ കൃശെ ബൃംഹണമുത്തമം ൨൩

(ചിരിവില്വാദിഘൃതം)

ചിരിവില്വവിളംഗവഹ്നിഹിംസ്രാ
ത്രിഫലാവ്യോഷസമന്വിതെ കഷായെ
അമൃതാവൃഷകണ്ടകാരികാണാം
വിപചേത്സർപ്പിരനുത്തമം ദശാംഗം ൨൪

ക്ഷയഗുന്മാരുചികാസശൂലഹിക്കാ-
ഗുദജാനാം ച വിനാശനെ പ്രധാനം

(മഹൽപഞ്ചഗവ്യഘൃതം)

ദ്വിപഞ്ചമൂലത്രിഫലാദ്വിനിശാകടജത്വചഃ
സപ്തവർണ്ണമപാമാർഗ്ഗം നീലിനീം കടുരോഹണീം ൨൫

ശമ്യാകാരുഷ്കരഫലം ഫല്ഗുമൂലദരാലഭാഃ
ചിപലാനി ജലദ്രോണേ പക്ത്വാ പാദാവശേഷിതേ
ഭാർങ്ഗീപാഠാധകീകുംഭവ്യോഷരാസ്നാഖ്യരോഹിഷൈഃ
ദുസ്പ്രാശനിംബപൂതീകത്രേയസീശാരിബാദ്വയൈഃ ൩൭
മദയന്ത്യഗ്നിനിചുളൈരക്ഷാംശൈഃ സപ്പിഷഃ പചേൽ
പ്രസ്ഥം തദ്വദ്ദ്രവൈഃ പൂവൈഃ പഞ്ചഗവ്യമിദം മഹൽ ൩൮

ജ്വരാപസ്മാരജാരഭഗന്ദരഹരം പരം
ശോഫാർശഃകാമിലാപാണ്ഡുഗുന്മകാസഗ്രഹാപഹം ൩൯

(അശ്വഗന്ധാദിഘൃതം)

അശ്വഗന്ധാബലാഭീരുസ്ഥിരാജീവന്തിഗോക്ഷുരാൽ
ശിഫാം പചേജ്ജലദ്രോണേ ത്വഷ്ടഭാഗാവശേഷിതേ ൪൦
സപ്പിഃ പ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദ്വിഗുണക്ഷീരസംയുതം
ചന്ദനോല്പലയഷ്ട്യാഹ്വകൃഷ്ണാക്രാബ്ജകശേരുഭിഃ
ദ്വിമേദാദ്രാക്ഷമഞ്ജിഷ്ഠാത്വകാപുണ്ഡ്രകപത്മകൈഃ
മുരാലഭാ വൃഷശറിശൃംഗീഭാർങ്ഗീപുനന്നവൈഃ ൪൨
അഗർവതിവിഷാപാഠാവാളകോശീരനാഗരൈഃ
പക്വം സർപ്പിഃ പരം സ്വസ്ഥം രക്തമാംസബലപ്രദം
രക്തപിത്തം മഹാരക്തം സ്ത്രീണാം വിസ്ഫോടതൃട്ജ്വരാൻ
വിസർപ്പം കാമിലാമംഗദാഹം തൃഷ്ണാം സുദുർജയാം ൪൪
കാസം ശ്വാസം പ്രതിശ്യായം ശോഷം ശോഷകൃതാൻ ഗദാൻ
പാനവസ്ത്യാദിഭിർ ശീഘ്രം ജയേൽ കാശ്യനിഷൂദനം. ൪൫
വസ്തിയോനിരുജസ്സർവാ പ്രമേഹഞ്ച വിനാശയേൽ
ക്ഷയക്ഷീണശരീരാണാം നാസ്ത്യന്യൽപൂരണം നൃണാം ൪൬

(ബന്ധൂകഘൃതം) *

ചെമ്പരത്തിക്കഷായത്തിലതിന്റെ വേരു കല്ക്കമായ്
നെയ് കാച്ചിച്ചെല്ലുകിൽ സ്ത്രീണാം ചോര നിൽക്കമയതമായ്

(ദശമൂലനവനീതം)

ദശമൂലശൃതാൽ ക്ഷീരാൽ സപ്പിര്യദുദിയാന്നവം
സപിപ്പലീകം സക്ഷൌദ്രം തൽപരം സ്വരബോധനം. ൪൭

(ബലാദിഘൃതം)

ബലാവിദാരിഗന്ധാഭ്യാം വിദാര്യാ മധുകേന ച
സിദ്ധം സലവണം സപ്പിർന്നസ്യം സ്വര്യമനുത്തമം. ൪൯

(ഭൃംഗരാജഘൃതം)

ഭൃംഗരാജരസേ സിദ്ധം കാകമാചീരസേ തഥാ
സിദ്ധം വാ പ്രപിബേദാജ്യം സ്വരസാദസ്യ ഭേഷജം. ൫൦

(യഷ്ടീമധുകാദിഘൃതം)

യഷ്ടീമധുകനിഃക്വാഥേ ദ്രാക്ഷാകല്കം പയോയുതം
ഘൃതം പ്രസാധിതം പീതം രക്തരോധഗദാപഹം ൫൧

(ദ്രാക്ഷാദിഘൃതം)

ദ്രാക്ഷായഷ്ട്യാഹ്വനിഃക്വാഥദുഗ്ദ്ധേക്ഷുരസസംയുതം
ഘൃതം സിദ്ധം ജയേത് തൃഷ്ണാം ദുർന്നിവാരാമസംശയഃ. ൫൨

(ബ്രഹ്മീഘൃതം)

ഘൃതം ബ്രഹ്മീരസേ സിദ്ധം വരാകല്കം നിഷേവിതം
സ്വരസാദാപഹം സദ്യഃ കിന്നരീവ പ്രഗായതി. ൫൩

(വൈശ്വാനരഘൃതം.) *

ദശമൂലം കരഞ്ജസ്യ പിപ്പലീമൂലമേവ ച
മഹൌഷധം ചിത്രകഞ്ച സമം പലശതം ഭവേൽ
ജലദ്രോണേ വിപക്തവ്യം ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ
കഷായേ ച ഘൃതപ്രസ്ഥം ഷട്പലൈർവ്വിപചേദ് ഭിഷക്
ക്ഷീരം ദ്വിഗുണിതം കൃത്വാ തസ്യ വീര്യമതഃ ശൃണു
അർശാംസി ഗ്രഹണീദോഷം മൂത്രകൃച്ഛ്രം ഭഗന്ദരം
കുഷ്ഠം പ്രമേഹമാനാഹം ശ്വാസം കാസമരോചകം
ഹൃദ്രോഗം തമകം ശോഷം ഗുന്മം ശോഫം സ്വരക്ഷയം
പാണ്ഡുരോഗമതീസാരം ആമശൂലം ഹലീമകം
വിഷമാഗ്നിം ഗളേ ശോഫമുദാവർത്തം ഗളഗ്രഹം. ൫൮
ദൌർബ്ബല്യമാന്ത്രവൃദ്ധിം ച ഘൃതമേതദ്വ്യപോഹതി
ഘൃതം വൈശ്വാനരം നാമ സർവ്വവ്യാധിനിവാരണം ൫൯

(ക്ഷാരഘൃതം)

ഗ്രഹമരഹീതഫലസ്സജലേന
പ്രസ്ഥമിദം ത്രിഗുണേന ഘൃതസ്യ
നാഗരമാഗധ കോഷ്ണഗർഭം
പകചമപോഹതി വായുനിരോധം. ൯൦

(ദാവീതചഗാദിഘൃതം)

ദാവീതചങ്ങനാഗരം മാംസീ ചിത്രകോ ദേവദാരു ച
ചാർങ്ങേരീസചരസെ സപ്പിസ്സാധിതം തത്ര ദോഷനൽ

(കടജതചഗാദി)

കടജതച ത്തുലാകചാഥെ ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചിതം
കലംഗയഷ്ടി ദ്രാക്ഷാ ച ചന്ദനം കല്ക്കിതം ഘൃതം
ത്രായന്തിരസഗന്ധാഢ്യം രക്താർശോനാശനം പരം

(അർശസ്സിന്ന സാമാന്യവിധി.)

ദോലദാദ്യൌഷധങ്ങളർശ്ശസ്സിന്ന വിധിച്ചവ ൯൯.

ചതച്ചിട്ടൊരു നൈകാച്ചിക്കുട്ടിയാലതു പോയിടും

(ബാലാപാമാഗ്ഗാദി)

ബാലാപാമാർഗ്ഗനിശയോസ്സചരസെ സാധിതം ഘൃതം. ൯൮
ഗോപീമയിതസമ്മിത്രമതീസാരഹരം പരം

(ശുണ്ഠ്യാദി)

ശുണ്ഠീഗ്രന്ഥികയോഃ കചാഥെ പഞ്ചകോലം സസൈന്ധവം
കല്ക്കീകൃതം പചേൽ സപ്പിഃ ക്ഷിപ്രം ഹന്യാൽ പ്രവാഹികാം

(ഹ്രീബേരാദി)

ഹ്രീബേരമുസ്തം ലോധ്രം സമംഗാചവ ചന്ദനം
പാഠാസാത വിഷാവിലചധാതകീദേവദാരു ച
ദാവീതചങ്ങനാഗരം മാംസീ മുസ്താ ക്ഷാരോ യവാഗ്രജഃ
ചിത്രകഞ്ചേതി പേഷ്യാണി ചാർങ്ങേരീസചരസെ ഘൃതം
ചെതുഷ്ക്യം സാധയേൽ സവ്വം തൽ സപ്പിഃ പരമൌഷധം ൯൭

അശോഽതിസാരഗ്രഹണീപാണ്ഡുരോഗജചരാമയേചാ
മൂത്രകൃച്ഛ്രേ ഗുദഭ്രംശേ വസ്ത്യാധ്മാനേ പ്രവാഹണെ ൯൯
പിചീഫമാസ്രാവെ/ശസാം ശൂലെ യോജ്യമേതത് ത്രിദോഷജിൽ.

(കേതകീഘൃതം)

കേതകീസചരസെ സിദ്ധം തൽപ്രരോഹാഗ്രകല്ക്കിതം ൧൦
സപ്പിഃ പീതം ദിനസ്യാദൌ മൂത്രകൃച്ഛ്രം ജയേദ്ധ്രുവം

(ത്രൈകണ്ടകാദിഘൃതം)

കചാഥെ ത്രൈകണ്ടകൈലാഗിരിജതുസശിലാ-
ഭേദയഷ്ടീവരീണാം
ദർഭാക്ഷാംബുശോണധീവസുകവശീരകാ-
ദേക്ഷുമത്സ്യാക്ഷികാണാം
കല്ക്കൈരേതൈസ്സഗന്ധം ഹരതി ഘൃതമിദം
സേവിതം മൂത്രദോഷാൻ
മോഹാൻ കൃച്ഛ്രാണി സവ്വാണ്യനിലമപി തഥാ
ശക്കരാമശ്മരീഞ്ച. ൧൧

(വസ്ത്യാമയാന്തകം)

ദാവീമധുകമത്സ്യാക്ഷിപത്മപാഷാണഭേദകൈഃ. ൧൨

ബൃഹത്യംശുമതീദചന്ദചശാരിബേക്ഷുകശേരകൈഃ
കപോതവങ്കേക്ഷുരകം വസിരം ശിഗ്രു വാളകം. ൧൩

വാരാഹീവരണദ്രാക്ഷായഷ്ടീപചഷകം പൃഥക്
പൃഥക് ത്രിഫലികം കഴ്സം സവ്വതുല്യം ച ഗോക്ഷുരം
ദ്രോണേ/പാം സാധയേൽ സമ്യക്പാദശിഷ്ടെ പരിസ്രുതെ
പ്രക്ഷിപ്യ സർപ്പിഷഃ പ്രസ്ഥം ദത്വാ ക്ഷീരം വരീരസം
ധാത്രീബിംബീരസഞ്ചാപി നാളികേരോദകം തഥാ
കൃശ്മാണ്ഡോർവാരുകജലം ദ്രേഹദചിഷ്ണിതം പൃഥക്
ദ്രവൈഃസ്സപിദൈസ്സംയുക്തമേഭിർമൃദുചഗ്നിനാ പചേൽ
പത്രുഷകോല്പലമൂടീമധൂകഹിമദാതകിഃ ൧൪

ത്രിഫലാപിപ്പലീകൌന്തിശ്രുംഗിവേരൈസ്സസൈന്ധവൈഃ

ഹസ്തിപിപ്പല്യപാമാർഗമഞ്ജിഷ്ഠാപദ്മകേസരൈഃ
മുസ്താകസ്തുംബരീലോധ്രഹയഗന്ധാപുനർനവൈഃ
സ്വയംഗുപ്തേക്ഷുരഫലൈർവൃദ്ധിപത്രകശൃംഗിഭിഃ
ശിലാജതുർഭാഗൈരേഭിസ്സിദ്ധം തൽ സേവിതം ഘൃതം
മൂത്രകൃച്ഛ്രാണി സർവാണി ശർക്കരാമശ്മരീമപി വൃ ൦

പാനവസ്ത്യാദിഭിര്യുക്തം നാശയേന്നാത്ര സംശയഃ
വാതപിത്തകഫോൽപന്നാൻ സർവാൻ വസ്തിഗതാൻ ഗദാൻ
പ്രമേഹേണ സഹ ക്ഷിപ്രമപാവർത്തയതെ ധ്രുവം
മന്ദാഗ്നിസാദഗ്രഹണീ ദുർനാമജഠരാമയം. വൃ ൨

ക്ഷയം ക്ഷയകൃതാൻ വ്യാധീൻ ഹൃൽപാർശ്വോരസ്സിരോഗ്രഹം
വസ്ത്യാമയാന്തകമിദം ദേവദേവേന നിർമ്മിതം. വൃ ൩

(ഏകനായകഘൃതം)

ഏകനായകനിഷ്കപാഥേ തൽക്കല്കേന സമന്വിതം
സിദ്ധം സർപ്പിഃ പ്രമേഹഘ്നം കാരസ്കരഘൃതം തഥാ. വൃ ൪

(ധാന്വന്തരഘൃതം)

ദശമൂലശഠീദന്തീസുരാഹ്വാദ്വിപുനർനവം
മൂലം സ്നുഹ്യർക്കയോഃ പഥ്യാഭ്രുകദംബമരുഷ്കരം. വൃ ൫

കരഞ്ജവരുണാൻമൂലം പിപ്പല്യാഃ പൌഷ്കരഞ്ച യൽ
പൃഥഗ് ദശപലം പ്രസ്ഥാന്യവകോലകുലത്ഥതഃ. വൃ ൬

ത്രിംശൽഘ്നഗുണിതേ തോയെ വിപചേൽ പാദവർത്തിനാ
തേന ദ്വിപിപ്പലീചവ്യചാനിലുമരോഹിഷൈഃ

ത്രിവൃദ്വിളംഗകമ്പില്ലഭാർഗ്ഗീവിശാലാഭിഃ സാധയേൽ
പ്രസ്ഥം ഘൃതം ജയേൽ സർവാംസ്തന്മേഹാൻ പിടകാചിതാൻ

പാണ്ഡുവിദ്രധിഗുന്മാർശസ്ശോഫശോഷഗരോദരാൻ
കഷ്ടാൻമാദാവപസ്മാരം ധാന്വന്തരമിദം ഘൃതം. വൃ ൭

(ശതധൌതാദിഘൃതങ്ങൾ)

ശതധൌതാ നാളികേരജലെ ധൌതം തഥൈവ ച
നാളികേരജലെ ധൌതം പിടകാസു ഘൃതം ഹിതം ൯൦
യഷ്ടീകഷായം വിപകം ച ദൂർവായാഃ സ്വരസെ ഘൃതം
ആലേപായ പ്രയുഞ്ജീത പകാനാം രോപണെ ഭിഷക്
വരണാദിഗണെ സിദ്ധം തിക്തകഞ്ച ഘൃതം തഥാ
തഥാ ഗുൽഗുലുതിക്തഞ്ച ദോഷദേഹാനരോധതഃ

(സുകുമാരഘൃതം)

പചേൽ പുനർനവതുലാം തഥാ ദശപലാഃ പൃഥക്
ദശമൂലപയസ്യാശ്വഗന്ധൈരണ്ഡശതാവരീഃ
ദ്വിദർഭശരകാശേക്ഷുമൂലപോടഗളാന്വിതാഃ
വഹേഽപാമഷ്ടഭാഗസ്ഥേ സപ്തതിംശൽപലം ഗുളാൽ
പ്രസ്ഥമേരണ്ഡതൈലസ്യ ദ്വൌ ഘൃതാൽ പയസസ്തഥാ
ആവപേദ്വിപലാംശഞ്ച കൃഷ്ണാതന്മൂലസൈന്ധവം
യഷ്ടീമധുകമൃദ്വീകായവാനീനാഗരാണി ച
തൽ സിദ്ധം സുകുമാരാഖ്യം സുകുമാരം രസായനം
വാതാതപാധ്വഭാഷ്യസ്ത്രീപരിഹാര്യേഷു യന്ത്രണം
പ്രയോജ്യം സുകുമാരാണാമീശ്വരാണാം സുഖാത്മനാം
നൃണാം സ്ത്രീവൃന്ദഭർത്തൄണാമലക്ഷ്മീകലിനാശനം
സർവകാലോപയോഗേന കാന്തിസൌഭാഗ്യപുഷ്ടിദം
വർധ്മവിദ്രധിഗുന്മാർശോയോനിശൂലാനിലാർത്തിഷു
ശോഫോദരഖുഡപ്ലീഹാവിഡ്വിബന്ധേഷു ചോത്തമം

(ശൂലാരികം ഘൃതം)

സ്ഥോല്യാളജംഗമാദായ സ്വരസം യന്ത്രപീഡിതം
ചതുർഗുണെ രസെ തസ്മിൻ ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
[൧൦൦

ദ്വിപഞ്ചമൂലസ്യ രസം പ്രസ്ഥം പ്രസ്ഥം പ്രദാപയേൽ
അത്ര കല്കാനിമാൻ ദദ്യാൽ കാർഷികാണി ഭിഷഗ്വരഃ
[൧൦൧

പഞ്ചഭദ്രവൈണത്യക്താ ത്രികടുത്രിഫലാന്വിതം
ഘൃതം ശൂലാരികം നാമ സർപ്പിരുത്തമമുച്യതേ
ആമശൂലം വാതശൂലം പിത്തശൂലം തഥൈവ ച
വലസശൂലം ഹൃച്ഛൂലം കുക്ഷിശൂലം ച നാശയേൽ
[൧൦൩

1. "ഏക ത്രിംശത് പലം ഗുഡാൽ" എന്ന് മുദ്രിതഗ്രന്ഥപാഠം

(ലശുനാദി ചിത്രാതൈലം)

ലശുനസ്യ തുലാം പാദം ചിത്രാതൈലാഢകം പചേൽ
സൌവർച്ചലവിഡംഗൈലാകണാദീപ്യകസംയുതൈഃ
പാലികൈഃ ശ്ലക്ഷ്ണപിഷ്ടൈസ്തു ത്രിവൃതഷ്ഷഡ്-
[ഗുണേന ച
തന്നിഹന്തി ച ഗുന്മാനി ജഠരാണി വിശേഷതഃ
വാതരോഗപ്ലീഹാഷ്ഠീലാവൃദ്ധിശൂലാഗ്നിമാന്ദ്യവാൻ ൧൦൯

(ഗന്ധർവതൈലം)

ശതമേരണ്ഡമൂലസ്യ ശുണ്ഠ്യാഃ പഞ്ച യവാഢകം
ജലദ്രോണേ പചേദ്യാവൽ ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ
പൂതേ തസ്മിൻ കഷായേ ച പയസാ ദ്വിഗുണേന ച
പ്രസ്ഥമേരണ്ഡതൈലസ്യ തന്മൂലാച്ച ചതുഷ്പലം
ദ്വിപലം ശൃംഗിവേരസ്യ ഗർഭം ദത്വാ ശനൈഃ പചേൽ
തൽ പിബേന്നിയതം ശുദ്ധോ നരഃ ക്ഷീരാന്നഭോജനഃ
അന്ത്രവൃദ്ധിം നിഹന്ത്യാശു തൈലം ഗന്ധർവസഞ്ജിതം

(സ്നുക്ക്ഷീരഘൃതം)

സ്നുക്ക്ഷീരം മഥിതം ത്യക്തദോഷം കേരീരസാന്വിതം
ക്ഷീരപാടീരസഹിതം ഹരണം കൃതതേ ഘൃതം ൧൧൦

(ദശസ്വരസം ശതാവര്യാദി)

ശതാവരീ മുത്തിറം കരിന്തകാളീ
മുതക്ക നകതാർദ്രകവജ്രവല്ലീ
തിപാദി കുശ്മാണ്ഡകരിമ്പിവററിൻ
ചാററിൽ ഘൃതം ക്ഷീരയുതം പചേത
കല്യാണകാജ്യപ്രതിവാപയുക്ത-
മേതദ്ഘൃതം കാമിലപാണ്ഡുഹാരീ. ൧൧൧

(പുനർനവചന്ദനം)

തവിഴാമ പിഴിഞ്ഞിട്ട ചന്ദനം കല്ക്കമായ നെയ്
നന്നായ് ചമച്ചു സേവിക്കിൽ പാണ്ഡുരോഗവിനാശനം

(ആർദ്രകനാഗരഘൃതം)

ഘൃതമാർദ്രകനാഗരസ്യ കല്ക-
സ്വരസാഭ്യാം പയസാ ച സാധയിത്വാ
ശമയത്യുക്ഷവമുദരാഗ്നിസാദൈ-
രഭിഭൂതോപി പിബൻ ഭവത്യരോഗഃ. ൧൧൨

(ശതധൌതഘൃതം)

ശതധൌതഘൃതം ലിമ്പേൽ ക്ഷീരവൃക്ഷത്വഗംബുനാ
വിസർപ്പകവിനാശായ ദാഹതൃട്ച്ഛമനായ ച

(ഗോപാത്മജാദിഘൃതം)

ഗോപാത്മജാമധുകചന്ദനസേവ്യവിശ്വ-
ക്ഷീരിദ്രുമാംകുരവിസോല്പലകന്ദമിശ്രം
ദൂർവാരസേ ജയതി സാധിതമാജ്യമാശു
ക്ഷീരേണ സാർദ്ധമിഹ സർവവിസർപ്പദുഃഖം
[൧൧൩

(ക്ഷീരിവൃക്ഷാദി)

ക്ഷീരിവൃക്ഷപ്രവാളാനി മധുകോശീരചന്ദനം
ശാരിബോല്പലകഷ്ഠം ച പലാർദ്ധം സ്യാൽ പൃഥക് പൃഥക്
ചതുർഗുണേന പയസാ ദൂർവായാഃ സ്വരസേന ച
നവസ്യ സർപ്പിഷഃ പ്രസ്ഥമേകാഹേന വിപാചയേൽ
പാനാദൌ യോജയേൽ പക്വം സർവവിസർപ്പനാശനം

(ദൂർവാരസാദി)

ദൂർവാരസസമം ക്ഷീരം സുഗന്ധോശീരയഷ്ടികാൻ
ക്ഷീരിവൃക്ഷപ്രവാളാനി ചന്ദനം മൌക്തികാനി ച
കല്ക്കീകൃതൈഃ പചേത്തൈലം സർവവാതവിസർപ്പനൽ
[൧൧൪

(ദൂർവാരസാദിഘൃതം)

ദൂർവാരസസമേ ക്ഷീരിവൃക്ഷത്വക്സലിലേ പചേൽ
ക്ഷീരിവൃക്ഷപ്രവാളാനി മധുകോശീരശാരിബാഃ
ചന്ദനോല്പലകഷ്ഠാംബുസ്പൃക്കാലാക്ഷാകശേരുകം
ഛോചചോരകമുദ്ഗീകാശേവതദൂർവാമ്ബുജകേസരം ൧൧൫

മൃണാളവേതസം യുക്തം കല്ക്കീകൃത്യ നവം ഘൃതം
തൈലയുക്തം സമക്ഷീരം സിദ്ധം തൽ പാനഭോജനൈഃ
അഭ്യംഗേന ച വിസർപ്പാൻ സർവാൻ നാശയതി ധ്രുവം
വിശേഷാൽ പിത്തരക്തോത്ഥവിസ്ഫോടകമസൂരികാഃ
വ്രണേ ച പിത്തരോഗാത്ഥെ ദഹ്യമാനേ വിശേഷതഃ
അഗ്നിദഗ്ദ്ധവ്രണേ ശസ്തം ശീതപിത്തെ ച യുജ്യതെ
[ഫ വ ൮

(തിക്തകഘൃതം)

പടോലനിംബകടുകാ ദാർവീപാഠാദുരാലഭാഃ
പർപ്പടം ത്രായമാണാം ച പലാംശം പാചയേദപാം
[ഫ വ ൯

ദ്യ്രാഢകേ/ഷ്ടാംശശേഷേണ തേന കർഷോന്മിതൈസ്തഥാ
ത്രായന്തിമുസ്തഭൂനിംബകലിംഗകണചന്ദനൈഃ ഫ വ ന്ന
സർപ്പിഷോ ദ്വാദശപലം പചേത്തത്തിക്തകം ജയേൽ
പിത്തകുഷ്ഠപരീസർപ്പപിടകാദാഹതൃഡ്ഭ്രമാൻ ഫ വ ൧
കണ്ഡൂം പാണ്ഡ്വാമയം ഗണ്ഡം ദുഷ്ടനാഡീവ്രണാപചീഃ
വിസ്ഫോടവിദ്രധിഗുന്മശോഫോന്മാദമദാനപി ഫ വ വ്വ
ഹൃദ്രോഗതിമിരവ്യംഗഗ്രഹണീശ്വിത്രകാമിലാഃ
ഭഗന്ദരമപസ്മാരമുദരം പ്രദരം ഗരം ഫ വ ൻ
അർശോ/സ്രപിത്തമന്യാംശ്ച സുബഹൂൻ ശ്രാൻ പിത്തജാൻ
[ഗദാൻ

(മഹാതിക്തകഘൃതം)

സപ്തച്ഛദം പർപ്പടകം ശമ്യാകം കടുകാ വചാ ഫ ന ൦
ത്രിഫലാ പത്മകം പാഠാ രജന്യൌ ശാരിബെ കണെ
നിംബചന്ദനയഷ്ട്യാഹ്വവിശാലേന്ദ്രയവാമൃതാഃ ഫ ന ഫ
കിരാതതിക്തകം സേവ്യം വൃഷോ മൂർവാ ശതാവരീ
പടോലാതിവിഷാ മുസ്താ ത്രായന്തീ ധന്വയാഷകം ഫ ന വ
ചതുർജലെ/ഷ്ടഗുണെ സർപ്പിർദ്വിഗുണാമലകീരസെ
സിദ്ധം തിക്താന്മഹാതിക്തം ഗുണൈരഭ്യധികം മതം.
ഫ ന ന

(ഗുൽഗുലുതിക്തകഘൃതം)

നിംബാമൃതാവൃഷപടോലനിദിഗ്ദ്ധികാനാം
ഭാഗാൻ പൃഥക് ദശപലാൻ വിപചേദ് ഘടെ/പാം
അഷ്ടാംശശേഷിതരസേന പുനശ്ച തേന
പ്രസ്ഥം ഘൃതസ്യ വിപചേൽ പിചുഭാഗകല്കൈഃ ഫ ന ൮

പാഠാവിഡംഗസുരദാരുഗജോപകുല്യാ
ദ്വിക്ഷാരനാഗരനിശാമിശിചവ്യകുഷ്ഠൈഃ
തേജോവതീമരിചവത്സകദീപ്യകാഗ്നി-
രോഹിണ്യരുഷ്കരവചാകണമൂലയുക്തൈഃ ഫ ന ൧
മഞ്ജിഷ്ഠയാതിവിഷയാ വിഷയാ യവാന്യാ
സംശുദ്ധഗുൽഗുലുപലൈരപി പഞ്ചസംഖ്യൈഃ
തൽ സേവിതം വിധമതി പ്രബലം സമീരം
സന്ധ്യസ്ഥിമജ്ജഗതമപ്യഥ കുഷ്ഠമീദൃക് ഫ ന ന്ന
നാഡീവ്രണാർബുദഭഗന്ദരഗണ്ഡമാലാ-
ജത്രൂർധ്വസർവഗദഗുന്മഗുദോത്ഥമേഹാൻ
യക്ഷ്മാരുചിശ്വാസനപീനസകാസശോഷ-
ഹൃൽപാണ്ഡുരോഗമദവിദ്രധിവാതരക്തം ഫ ന ൧

(തിക്തകത്രയസംസ്കാരഭേദം)

വരാതണ്ഡുലഷട്കം ച മഹാതിക്തേ തു യോജയേൽ
ശതധൌതഘൃതഞ്ചാപി മഹാതിക്തേന പാചയേൽ
ധാത്ര്യാദിസ്വരസം ചാപി ദശസ്വരസമേവ വാ
സംയോജ്യ തിക്തകം പാച്യം ദ്വയം ഗുഡൂചിജലേ/ഥ വാ
സർവയോഗേഷ്വയോഗോ വാ പാദയോഗോ/ഥ വാ പുനഃ
തൈലം ഘൃതം വാ യോക്തവ്യം ബുധൈർഗ്ഗുൽഗുലുതി-
[ക്തകെ ഫ ൮ ൦

(പാരന്തീഘൃതം)

പാരന്തീമൂലകസുമകഷായെ കല്ക്കിതേ ഘൃതം
മൃദ്വീകാകല്ക്കിതം പക്വം പൈത്തികെ തു വിശേഷതഃ
[ഫ ൮ ഫ

(ഇന്ദുകാന്തഘൃതം)

പൂതീകദാരുദശമൂലകഷായസിദ്ധം
സക്ഷീരഷട്പലയുതം ഘൃതമിന്ദുകാന്തം
വാതാമയക്ഷയമഹോദരഗുന്മശൂല-
നിമ്നോന്നതജ്വരഹരം ബലവർദ്ധനം ച. ഫ ൮ വ

(കാരസ്കരഘൃതം)

സാംഭസ്തക്രവിദഗ്ധാസ്ഥവിഷാന്തർമലചർമ്മഭിഃ
കാരസ്കരഫലൈസ്സിദ്ധം ഘൃതം വാതഹരം പരം ഫ ൮ ന

വാതശോണിതകുഷ്ഠാദിരക്തശ്ലേഷ്മാമയാപഹം
രാസ്നാദികഷായസംസിദ്ധം തദ്ധിതം വാതശോണിതേ
ബലാകഷായസിദ്ധം വാ തദപ്യുക്തം ച യോജയേൽ ൧൪൪

(ആമ്രാതകഘൃതം)

അമ്പഴത്തോൽകഷായത്തിലതുവേർ കല്ക്കമായ നെയ്യ് ൧൪൫
പഞ്ചസാരയുമായ് പീതം പഞ്ചശോണിതനാശനം

(ബ്രഹ്മ്യാദിഘൃതം)

ബ്രഹ്മീസിദ്ധാർത്ഥവചാശാരിബാകുഷ്ഠസൈന്ധവൈഃ
സകണൈസ്സാധിതം പീതം വാഗ്മേധാസ്മൃതികൃദ്ഘൃതം
ആയുഷ്യം പാപ്മരോഗഘ്നം ഭൂതോന്മാദനിബർഹണം

(വ്യോഷാദിഘൃതം)

വ്യോഷവരാപടുരജനീ-
ത്രിവൃദ്വചാശർക്കരാവിഡംഗശൃതം
സർപ്പിർബ്രഹ്മീസ്വരസേ
ബാലോ വിദ്വാൻ ലിഹൻ ഭവതി ൧൪൭

(സാരസ്വതഘൃതം)

സ്വരസേ സാധയേദ് ബ്രാഹ്മ്യാ ഘൃതപ്രസ്ഥം ചതുർഗ്ഗുണേ
കാർഷികൈസ്സൈന്ധവവചാശർക്കരാകൃമിജിൽകണൈഃ
പത്ഥ്യാനിശാത്രിവൃദ്ധാത്രീഫലൈരപി പലോന്മിതൈഃ
ഘൃതം സാരസ്വതം നാമ മേധ്യം വാചാം ച ശുദ്ധികൃൽ

(കൂശ്മാണ്ഡഘൃതം)

സാധിതം ഷോഡശഗുണേ കൂശ്മാണ്ഡസ്വരസേ ഘൃതം
യഷ്ടീകല്ക്കം പ്രഗേ പീതമുന്മാദാപസ്മൃതിം ജയേൽ ൧൫൧

(ഹിംഗ്വാദി)

ഹിംഗുസൌവർച്ചലവ്യോഷൈർദ്വിപലാംശൈർഘൃതാഢകം
സിദ്ധം സമൂത്രമുന്മാദഭൂതാപസ്മാരനാശനം ൧൫൨

(ബ്രഹ്മീഘൃതം)

ദ്വൗ പ്രസ്ഥൗ സ്വരസാൽ ബ്രാഹ്മ്യാ ഘൃതപ്രസ്ഥം ച സാധിതം
വ്യോഷശ്യാമാത്രിവൃദ്ദന്തീശംഖപുഷ്പീസുരദ്രുമൈഃ
സപ്തലാകൃമിജിൽകല്[1]കൈസ്സർവൈസ്സൈരക്ഷസമ്മിതൈഃ
പലവൃദ്ധ്യാ പ്രയുഞ്ജീത പരം മാത്രാ ചതുഷ്പലം

1. "ദ്വ-ഭൃംഗൈഃ" എന്നു പാഠം കാണുന്നു.

ഉന്മാദകുഷ്ഠാപസ്മാരഹരം വന്ധ്യാപ്രസൂതിദം
വാക്സ്വരസ്മൃതിമേധാകൃൽധന്യം ബ്രഹ്മീഘൃതം സ്മൃതം. ൧൫൫

(പഞ്ചഗവ്യഘൃതവും സംസ്കാരക്രമവും)

മൂലൈസ്ഥലാഗ്നിവിഡംഗയഷ്ടിരജനീമഞ്ജിഷ്ഠപാഠാവചാ-
ശൌണ്ഡീരോഹണികാഫലത്രയവൃഷാമൃദ്വീകദാർവീയുതം
ഗവ്യേഷു പ്രതിസാധിതം ഘൃതമിദം കാന്തിപ്രദം പാവനം
പുത്രായുഷ്യകരം മഹാഗരഹരം ഭൂതാമയഘ്നം പരം ൧൫൬
ഗോമയാദ്ദ്വിഗുണം മൂത്രം മൂത്രാദഷ്ടഗുണം പയഃ
ദധി പഞ്ചഗുണം പ്രോക്തം സർപ്പിശ്ചാപി ചതുർഗ്ഗുണം
ഗോമൂത്രം നിജ വാഞ്ഛയാ പരിമിതം മൂത്രാർദ്ധകം ഗോമയം
ക്ഷീരഞ്ചാഷ്ടഗുണം ദധി ത്രിഗുണിതം ഗോമൂത്രമാത്രം ഘൃതം ൧൫൭

*സിദ്ധം വചൈലാത്രിഫലാവിഡംഗ-
യഷ്ടീപ്ലവാശൌണ്ഡീകടുരോഹിണീഭിഃ
ദ്രാക്ഷാഹരിദ്രാദ്വയഭദ്രമുസ്താ-
സപാഠമഞ്ജിഷ്ഠവൃഷാഗ്നികല്കൈഃ ൧൫൮
സർപ്പിർദധിക്ഷീരപുരീഷമൂത്രൈ-
ർഗവാം സമാംശൈരിതി പഞ്ചഗവ്യം
രക്ഷോഘ്നമായുഷ്യമതീവ ധന്യം
മേധാസ്മൃതിധീപ്രതിഭാകരഞ്ച ൧൬൦
നഷ്ടസ്വരാണാം വിഗതപ്രജാനാം
സ്ത്രീണാഞ്ച പത്ഥ്യം വിഗതാർത്തവാനാം
ഗോമയസ്വരസക്ഷീരദധിമൂത്രൈഃ ശൃതം ഹവിഃ
അപസ്മാരജ്വരോന്മാദകാമിലാന്തകരം പരം ൧൬൧

(വേറൊരു ബ്രഹ്മീഘൃതം)

ശംഖപുഷ്പീവചാകുഷ്ഠൈസ്സിദ്ധം ബ്രഹ്മീരസേ ഘൃതം
പുരാണം ഹന്ത്യപസ്മാരം സോന്മാദം മേധ്യമുത്തമം

(ആശ്വിനം പഞ്ചഗവ്യം)

ഗവ്യം ദധി ച മൂത്രഞ്ച ക്ഷീരം സർപ്പിശ്ശകൃദ്രസം
സമഭാഗാനി സിദ്ധാനി കല്ക്കം ചേമാനി ദാപയേൽ
ത്രിഫലാ ചിത്രകം മുസ്താ ഹരിദ്രാതിവിഷാ വചാ
വിഡംഗം ത്ര്യൂഷണഞ്ചൈവ സുരദാരു തഥൈവ ച

*ഇതു മുൻപറഞ്ഞ [illegible].

പഞ്ചഗവ്യമിദം നാമ്നാ, സർവ്വാപസ്മാരനാശനം
സർവ്വോന്മാദഹരം ശ്രേഷ്ഠമശ്വിഭ്യാം നിർമ്മിതം പുരാ
[൱൬൭

(മറെറാരു സാരസ്വതം)

ഹരിദ്രാമലകഞ്ചൈവ ത്രിവൃതാ ച ഹരീതകീ
ഏതേഷാം കാർഷികാ ഭാഗാസ്സശേഷാഃ കാർഷികാഃ സ്മൃതാഃ
പിപ്പല്യോഥ വിളംഗാനി സൈന്ധവം ശർക്കരാ വചാ
ഏതൽ സർവ്വം സമാവാപ്യ ശനൈർമ്മൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ
പ്രാതഃ പ്രാശിതമാത്രേണ വാഗ്വിശുദ്ധിസ്തു ജായതേ
സപ്തരാത്രപ്രയോഗേണ കിന്നരീവ പ്രഗായതി ൱൬൮
അർദ്ധമാസപ്രയോഗേണ നരഃ ശ്രുതധരോ ഭവേൽ
ഏവം മാസപ്രയോഗേണ സ്വയമേവ കവിർഭവേൽ ൱൬൯
ഘൃതം സാരസ്വതം നാമ സരസ്വത്യാ വിനിർമ്മിതം

(പടോലാദിഘൃതം)

പടോലനിംബകടുകദാർവ്വീസേവ്യവരാവൃഷം
സധന്വയാസത്രായന്തീപർപ്പടം പാലികം പൃഥക്
പ്രസ്ഥമാമലകാനാഞ്ച ക്വാഥയേദർമ്മണേംഭസി
തദാഢകേർദ്ധപലികൈഃ പിഷ്ടൈഃ പ്രസ്ഥം ഘൃതാൽ
[പചേൽ
മുസ്താഭൂനിംബയഷ്ട്യാഹ്വകുടജോദീച്യചന്ദനൈഃ
സപിപ്പലീകൈസ്തൽസർപ്പിർഘ്രാണകർണ്ണാക്ഷി-
[രോഗജിൽ
വിദ്രധിജ്വരദുഷ്ടാരുർവ്വിസർപ്പാപചികുഷ്ഠനൽ
വിശേഷാച്ഛുക്ലതിമിരനക്താന്ധ്യോഷ്ണാമ്ലദാഹജിൽ

(ജീവന്ത്യാദിഘൃതം)

തുലാം പചേത ജീവന്ത്യാ ദ്രോണേഽപാം പാദശേഷിതേ
തൽകഷായേ ദ്വിഗുണക്ഷീരം ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
പ്രപൌണ്ഡരീകകാകോളീപിപ്പലീലോധ്രസൈന്ധവൈഃ
ശാരിബാമധുകദ്രാക്ഷാസിതാദാരുഫലത്രയൈഃ
കാർഷികൈർന്നിശി തൽ പീതം തിമിരാപഹരം പരം
[൱൭൧

(സിദ്ധമധുകം)

വരണകാഥസംസിദ്ധക്ഷീരോത്ഥദധിസാരജം
സർപ്പിർമ്മധുകസംസിദ്ധം നസ്യാദ്യൈർമ്മൂർദ്ധരോഗനൽ. ൱൭൨

(ചന്ദനാദിഘൃതം)

സർപ്പിശ്ചന്ദനദാർവ്വീ-
യഷ്ടീക്ഷീരദ്രുമോദകന്ദാഢ്യം
പർപ്പടികാരസപക്വം
ഹന്യാൽ സന്തർപ്പണേന നേത്രരുജം. ൱൭൩

(ഘനനാദശിഫാദി)

ഘനനാദശിഫായഷ്ടീമൃണാളോൽപലചന്ദനൈഃ
സസിതൈഃ കല്കിതൈഃ പക്വം സർപ്പിഃ ക്ഷീരചതുർഗ്ഗുണം
അഭിഷ്യന്ദമധീമന്ഥമക്ഷിപാകം നിഹന്തി തൽ

(തടാകത്ഥകത്യാദി)

തടാകത്ഥകതിസാരഞ്ച ശിഗ്രുപത്രരസസ്തഥാ ൱൭൪
നന്ദ്യാവർത്തപ്രസൂനസ്യ സ്വരസസ്താലജോ രസഃ
ക്ഷീരം ക്ഷീരോത്ഥിതം സർപ്പിഃ പ്രത്യേകം കഡുംബന്മിതം
ദാർവ്വീചന്ദനയഷ്ട്യാഹ്വൈഃ കർഷാംശൈർവിപചേദ് ഘൃതം
സിദ്ധം തദ്വ്രണശുക്ലാർമ്മസ്യന്ദാദിഷ്വപി തർപ്പണം ൱൭൫

(ഷഡ്ബിന്ദുഘൃതം)

മധുകയഷ്ടീകൃമിജിദ്വിശാട്ടംശൈശ്ശ്രുതം ഹവിഃ
ഷഡ്ബിന്ദുനാമകം നസ്യം സർവമൂർധാമയാപഹം

(വരീജീവന്ത്യാദിയമകം)

വരീജീവന്തിനിര്യാസപയോഭിര്യമകം പചേൽ
ജീവനീയൈശ്ച തന്നസ്യം സർവജത്രൂർധ്വരോഗജിൽ ൱൭൬

(മയൂരഘൃതം)

മയൂരം പക്ഷപിത്താന്ത്രപാദവിട്തുണ്ഡവർജിതം
ദശമൂലബലാരാസ്നാമധുകൈസ്ത്രിപലൈര്യുതം ൱൭൭

ജലെ പക്ത്വാ ഘൃതപ്രസ്ഥം തസ്മിൻ ക്ഷീരസമം പചേൽ
കല്ക്കിതൈർമധുരദ്രവ്യൈസ്സർവ്വജത്രൂർധ്വരോഗജിൽ ൱൮൧

തദഭ്യാസീകൃതം പാനവസ്ത്യഭ്യംജനനാവനൈഃ

(മഹാമായൂരം)

ഏതേനൈവ കഷായേണ ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചയേൽ
ചതുർഗ്ഗുണേന പയസാ കല്ക്കൈരേഭിശ്ച കാർഷികൈഃ
ജീവന്തിത്രിഫലാമേദാമൃദ്വീകർദ്ധിപരൂഷകൈഃ ൱൮൯

സമംഗാചവികാഭാർങ്ഗീകാശ്മരീകർക്കടാഹ്വയൈഃ
ആത്മഗുപ്താമഹാമേദാതാലഖർജ്ജൂരമുസ്തകൈഃ
മൃണാളബിസഖർജ്ജൂരയഷ്ടീമധുകജീവകൈഃ
ശതാവരീവിദാരീക്ഷുബൃഹതീസാരിബായുഗൈഃ
മൂർവാശ്വദംഷ്ട്രർഷഭകശൃംഗാടകകശേരുകൈഃ
രാസ്നാസ്ഥിരാതാമലകീസൂക്ഷ്മൈലാശഠിപൌഷ്കരൈഃ
പുനർനവാതുകാക്ഷീരീകാകോളീധന്വയാസകൈഃ
മധൂകാക്ഷോടവാതാമമുഞ്ജാതാഭിഷുകൈരപി
മഹാമായൂരമിത്യേതന്മായൂരാദധികം ഗുണൈഃ
ധാത്വിന്ദ്രിയസ്വരഭ്രംശശ്വാസകാസാർദ്ദിതാപഹം ൱൮൮

യോന്യസൃക്ശുക്രദോഷേഷു ശസ്തം വന്ധ്യാസുതപ്രദം

(ജാത്യാദിഘൃതം)

ജാതീകിംശുകപല്ലവാഖ്യസുഷവീമായൂരികാഭദ്രികാ-
നിർഗ്ഗുണ്ഡീമൂലകഞ്ചികാകടുകികാദൂർവ്വാനിശാനാംരസൈ
സർപ്പിസ്സിദ്ധമനേന സൂക്ഷ്മവദനാ മർമ്മാശ്രിതാ സ്രാവിണോ
ഗംഭീരാസ്സരുജാ വ്രണാസ്സഗതികാശ്ശുദ്ധ്യന്തി രോഹന്തി ച
[൱൮൯

(ശുണ്ഠീഘൃതം)

ശുണ്ഠീപക്വരസെ സിദ്ധം ഘൃതപാനം വ്രണെ ഹിതം
[൱൯൦

(ഗുഹ്യരോഗത്തിനു കീരാദിഘൃതം)

• കീരാചവന്നമൊട്ട പപ്പടകവും ഞൊട്ടാഞൊട്ടങ്ങാദളം
പുല്ലാന്നിത്തളിരും മുയൽചെവിയുമപ്പെമഞ്ഞാറം പയ്യായിനി
മുക്കപ്പാലയുഴിഞ്ഞ നീർക്കുറുകയും ചേഴിൻകരുന്തം തഥാ
ചെമ്മേ പിച്ചകമൊട്ടുമുന്നിച്ച ചെറുവൃളാ നൽമുരിങ്ങത്തൊലി
[൱൯൧

ഹ്രസ്വാഖ്യാ കടലാടി നീർക്കടലിയും പാച്ചുണ്ണ കാട്ടുച്ചുണ്ണം
ചൊല്ലാമങ്ങിതുകഞ്ഞിരിക്കയിവയെക്കൊത്ത പ്പിഴിഞ്ഞംബു നാ
സിദ്ധം തദ്ഘൃതമങ്ങൊഴിക്കലുടനെ ധാവന്തി വേശ്യാഗൃഹെ
... ... ൱൯൨

(ഗുളൂചീസൈര്യകാദി)

ഗുളൂചീസൈര്യകാഭീരുശുകനാസാപുനർന്നവൈഃ
പരൂഷകൈശ്ച വിപചേൽ പ്രസ്ഥമക്ഷസമൈർഘൃതാൽ
യോന്യാപാകവികാരഘ്നം തൽപീതം ഗർഭദം പരം.

(ഫലസർപ്പിസ്സ്)

മഞ്ജിഷ്ഠാകുഷ്ഠതഗരത്രിഫലാശർക്കരാവചാഃ ൨൦൦

ദ്വേ നിശേ മധുകം മേദാ ദീപ്യകം കടുരോഹിണീ
പയസ്യാഹിംഗുകാകോളീബീജഗന്ധാശതാവരീഃ ൨൦൱

പിഷ്ട്വാക്ഷാംശം ഘൃതപ്രസ്ഥം പചേൽ ക്ഷീരചതുർഗ്ഗുണം
യോന്യശുക്രപ്രദോഷേഷു തത്സർവ്വേഷു പ്രശസ്യതെ. ൨൦൨

ഫലസർപ്പിരിതി ഖ്യാതം പുഷ്പെ പീതം ഫലായ യൽ

(ശതാവര്യാദി)

ശതാവരീമൂലതുലാചതുഷ്കാൽ ക്ഷുണ്ണപീഡിതാൽ. ൨൦൩

(1) [illegible]

രസേന ക്ഷീരതുല്യേന പാചയേത ഘൃതാഢകം
ജീവനീയൈസ്തഥാവൃദ്ധമൃദ്വീകാഭിഃ പരൂഷകൈഃ ൧൦൪

പിപ്പല്യാ പ്രിയാലൈശ്ചാക്ഷാംശൈർദ്വിബലാമധുകാന്വിതൈഃ
സിദ്ധം ശീതേ ച മധുനഃ പിപ്പല്യാശ്ച പലാഷ്ടകം
ശർക്കരായാ ദശപലം ക്ഷിപേല്ലിഹ്യാൽ പിചും തതഃ
യോന്യസൃക്ശുക്രദോഷഘ്നം വൃഷ്യം പുംസവനം പരം. ൧൦൫

(ഗരത്തിന മുത്തങ്ങാദി)

മുത്തങ്ങാനറുനീണ്ടി ചുക്കമരിവേർ
പാടക്കിഴങ്ങീശ്വരം-
മൂലീ നല്ലപെരുംകുരുമ്പവചയും

... ...

മാലേയം ച ചതുർഗ്ഗുണേ വരിരസെ
നെയ്യിൻസമം ക്ഷീരമായ്
വെന്തീടുന്ന ഘൃതം കുടിക്ക ഗരരോ-
ഗിക്കാശു സിദ്ധൌഷധം. ൧൦൬

(പാരാവതാദിഘൃതം)

പാരാവതാമിഷശഠീപുഷ്കരാഹ്വശൃതം ഘൃതം
ഗരതുഷ്ണാതജാകാസശ്വാസഹിധ്മാജ്വരാപഹം ൧൦൭

(പഞ്ചശിരീഷഘൃതം)

ശിരീഷപത്രപുഷ്പത്വക്ഫലമൂലകൃതം ഹവിഃ
സിദ്ധം പഞ്ചശിരീഷോയം ചിരസ്ഥിതവിഷാപഹം ൧൦൮

(പഞ്ചാരവിന്ദഘൃതം)

പേഷ്യൈർമൃണാളബിസകേസരപത്രബീജൈ-
സ്സിദ്ധംസഹേമശകലം പയസാ ച സർപ്പിഃ
പഞ്ചാരവിന്ദമിതിതൽ പ്രഥിതം പൃഥിവ്യാം
പ്രഭ്രഷ്ടപൌരുഷബലപ്രതിഭൈർനിഷേവ്യം. ൧൧൦

(ശതാവരീഘൃതം)

ശതാവരീകല്ക്കകഷായസിദ്ധം
യേ സർപ്പിരശ്നന്തി സിതാദ്വിതീയം
താൻ ജീവിതാധ്വാനമഭിപ്രപന്നാൻ
ന വിപ്രലുമ്പന്തി ജരാവികാരാഃ ൧൧൧

(രതിമല്ലഘൃതം)

ദശഗുണദുഗ്ധെ യഷ്ടീ-
വരീശ്വദംഷ്ട്രാബ്ദഭിശ്ച ദുഗ്ധസമൈഃ
പക്വം രതിമല്ലഘൃതം
മധുശൌണ്ഡീശർക്കരാഭിരഭിമിശ്രം ൧൧൨

(യഷ്ടീശ്വദംഷ്ട്രാദി)

യഷ്ടീശ്വദംഷ്ട്രാപലികാസ്തു ഷോഡശ
സ്യാദശ്വഗന്ധാഷ്ടപലോന്മിതാ ച
ദ്രാക്ഷാ പുനഃ പഞ്ചപലപ്രമാണാ
പ്രസ്ഥത്രയം തത്സലിലേ പചേത ൧൧൩
സശിഗ്രുമൂലോത്ഥരസേ ഘൃതസ്യ തസ്മിൻ
പ്രസ്ഥത്രയം ന്യസ്യ ച ശർക്കരായാഃ
കണ്ഡൂകരീബീജഭവഞ്ച ചൂർണ്ണം
സംയോജ്യ ഭൂയഃ കുഡുബദ്വയം ച. ൧൧൪
വാജീകരണമേതദ്ധി ഘൃതമത്യന്തശോഭനം
പിതാമഹമുഖോദ്ഭൂതം സുഖസന്താനകാരകം ൧൧൫

ഇതി ഘൃതഖണ്ഡഃ പഞ്ചമഃ.

ചൂർണ്ണഖണ്ഡം.

(ശീതജ്വരത്തിന ഗൃഹധൂമചൂർണ്ണം)

ഗൃഹധൂമൊ ഘൃതപിഹിതഃ
ശമയതി സഹസൈവ ശീതികാതങ്കം

(അമൃതശർക്കര)

അമൃതോദ്ഭവശർക്കരാപരാഗം
നവനീതേന ഘൃതേന വാലിഹന്നഃ ഫ

കതിചിളിവസൈർവിസർപ്പതൃഷ്ണാ-
ജ്വരദാഹാസ്രഹലീമകാൻ നിഹന്തി

(ഛിന്നരുഹാദി ചൂർണ്ണം)

ഛിന്നരുഹാമലകീരസചൂർണ്ണം
ശർക്കരയാ തുകയാ ച വിമിശ്രം
പുഷ്കരസേന ലിഹേദസൃഗസ്ഥി-
സ്രാവമപോഹതി സേതുരിവാപഃ. ൨

(സരസിജമകരന്ദാദി)

സരസിജമകരന്ദം ചന്ദനം തണ്ഡുലീയം
മധുകമമൃതവല്ലീശർക്കരാഭീരുതാർക്ഷ്യം
സഹിതമധു തദേതച്ചൂർണ്ണിതം സുന്ദരീണാം
രുധിരമുപനിരുന്ധ്യാദ്യോനിമാർഗ്ഗപ്രവൃത്തം ൩

(ഗൈരികാദിചൂർണ്ണം)

ഗൈരികസ്യാക്ഷമാത്രന്തു പായയേത്തു ത്ര്യഹം ദ്രഢം
പാനേന സഹ തീക്ഷ്ണേന രക്തസ്രാവാദ്വിമുച്യതേ. ൪

(ശതാവരീപ്രയോഗം)

ശതാവരീചൂർണ്ണപലം മാസന്തു പയസാ പിബേൽ
ജീർണ്ണേ ച ക്ഷീരഭോജീ ച മേധാവീ രൂപവാൻ ഭവേൽ
സോമരോഗാദ്വിമുച്യേത ഭവേദായുഷ്മതാം ദ്രഢം ൫

(മാഷാദിചൂർണ്ണം)

മാഷചൂർണ്ണയുതം വാപി ലാക്ഷാചൂർണ്ണയുതം പയഃ
തൽപീതം പ്രശമം യാതി രക്തസ്രാവാന്ന സംശയഃ. ൬

(ശംഖാദി)

ശംഖപത്മകകാലേയഫലിനീലോധ്രഗൈരികാഃ
പൃഥക്പീതാസ്സിതാജ്യേഷു വാരണാസൃങ്നിഷൂദനാഃ. ൭

(സർജ്ജനിര്യ്യാസചൂർണ്ണം)

സർജ്ജനിര്യ്യാസചൂർണ്ണന്തു ഛാഗക്ഷീരേണ പായയേൽ
ക്ഷീരേണ ഭോജനം ദദ്യാൽ രക്തപിത്തോപശാന്തയെ. ൮

(വിശാലാദി)

വിശാലാകണമുസലീ
ചന്ദനവാംശീസിതാരജഃ പീതം
ഹിമപയസാസ്ഥിസ്രാവം
ഹരതി കൃതാനന്തയാ വിലേപീ ച. ൯

(പുഷ്യാനുഗചൂർണ്ണം)

പാഠാജംബ്വാമ്രയോരസ്ഥി ശിലോൽഭേദം രസാഞ്ജനം
അംബഷ്ഠാശാൽമലീബീജസമംഗാവത്സകത്വചഃ ൧൦
വൃഷീകവില്വാതിവിഷാലോധ്രതോയദഗൈരികം
ശുണ്ഠീമധൂകമൃദ്വീകാരക്തചന്ദനകട്ഫലം ൧൧
കട്വംഗവാസകാനന്താധാതകീമധുകാഞ്ജനം[൧]
പുഷ്യേ ഗൃഹീത്വാ സഞ്ചൂർണ്ണ്യ സക്ഷൌദ്രം തണ്ഡുലാംബുനാ ൧൨
പിബേദർശസ്സ്വതിസാരെ രക്തം യച്ചോപവേശ്യതെ
ദോഷാ ജന്തുകൃതാ യേ ച ബാലാനാം താംശ്ച നാശയേൽ ൧൩
യോനിദോഷം രജോദോഷം ശ്യാവശ്വേതാരുണാസിതം
ചൂർണ്ണം പുഷ്യാനുഗം നാമ ഹിതമാത്രേയപൂജിതം ൧൪

(ഖദിരാദിചൂർണ്ണം)

ഖദിരാസനകാൽ പാത്ഥാൽ ശാൽമല്യാൽ കോവിദാരതഃ
ക്ഷൌദ്രേണ പുഷ്പചൂർണ്ണാനി ലിഹേദ്രക്തപൈത്തികെ ൧൫

(സഹസ്രവേധ്യാദി)

സഹസ്രവേധി കന്നാരം പൊടിച്ചിഹ പിബേൽ പ്രഗെ
ധാരോഷ്ണത്തിൽ ശ്രവനീരുമസ്ഥിസ്രാവെ ഹിതം പരം. ൧൬

(കർപ്പൂരാദി)

കർപ്പൂരചോചതക്കോലജാതീഫലദളാസ്സമാഃ
ലവങ്കനാഗമരിചകൃഷ്ണാശുണ്ഠീവിവർദ്ധിതാഃ ൧൭

---

൧. 'അർജ്ജുനം' എന്ന പാഠഭേദം.

ചൂർണ്ണം സിതാസമം ഹൃദ്യം രോചനം ക്ഷയകാസജിൽ
വൈസ്വര്യശ്വാസഗുന്മാർശശ്ഛർദ്ദികണ്ഠാമയാപഹം ൧൭

(ഏലാത്വഗാദി)

ഏലാത്വങ്നാഗകസുമതീക്ഷ്ണകൃഷ്ണാമഹൌഷധം
ഭാഗവൃദ്ധം ക്രമാച്ചൂർണ്ണം നിഹന്തി സമശർക്കരം ൧൯
പ്രസേകാരുചിഹൃൽപാർശ്വപ്ലീഹാർശോഗ്രഹണീഗദാൻ

(യവാന്യാദി

യവാനീതിന്ത്രിണീകാമ്ലവേതസൌഷധദാഡിമം ൨൦
കൃത്വാ കോലഞ്ച കർഷാംശം സിതായാശ്ച ചതുഷ്പലം
ധാന്യസൌവർച്ചലാജാജീവരാംഗം ചാർദ്ധകാർഷികം

... ...

പിപ്പലീനാം ശതഞ്ചൈകം ദ്വേ പലേ മരിചസ്യ ച
ചൂർണ്ണമേതൽ പരം രുച്യം ഹൃദ്യം ഗ്രാഹി ഹിനസ്തി ച

....

പ്രസേകാരുചിഹൃൽപാർശ്വപ്ലീഹാർശോഗ്രഹണീഗദാൻ

(ദീപ്യകാദിചൂർണ്ണം)

ദീപ്യം ചുക്കമിലന്തഡാഡിമഫലം
കർഷം പുളീവേതസം
ത്വക് ധാന്യം പതിനഞ്ചുകാണഗുണിതം
സൌവർച്ചലം ജീരകം
നൂറേ തിപ്പലി നൂററിരണ്ടു മുളകും
മത്സ്യണ്ഡികാനാം പലം
തച്ചൂർണ്ണം ക്ഷയകാസവാതശമനം
ജിഹ്വാവിശുദ്ധിപ്രദം. ൨൪

(ദേവദാർവാദി)

ദേവദാരുബലാരാസ്നാത്രിഫലാവ്യോഷപത്മകൈഃ
സവിളംഗൈസ്സിതാതുല്യം തച്ചൂർണ്ണം പഞ്ചകാസജിൽ ൨൫

(ജീവന്ത്യാദി)

ജീവന്തീം മധുകം പാഠാം ത്വക്ക്ഷീരീം ത്രിഫലാം ശഠീം
മുസ്തൈലാപത്മകം ദ്രാക്ഷാം ദ്വേ ബൃഹത്യൌ വിതുന്നകം
ശാരിബാം പൌഷ്കരം മൂലം കർക്കടാഖ്യം രസാഞ്ജനം ൨൬
പുനർന്നവം ലോഹരാജം (രജഃ) ത്രായമാണാം യവാനികാം
ഭാർങ്ഗീം താമലകീം വൃദ്ധിം (ഋദ്ധിം) വിളംഗമധയാഷകം ൨൭
ക്ഷാരചിത്രകചവ്യാമ്ലവേതസം വ്യോഷദാരു ച
ചൂർണ്ണീകൃത്യ സമാംശാനി ലേഹയേൽ ക്ഷൌദ്രസംയുതം ൨൯
ചൂർണ്ണം പാണിതലം പഞ്ചകാസശ്വാസാനപോഹതി

(ഡാഡിമാദി)

ദ്വേ പലേ ഡാഡിമാദഷ്ടൌ ഗുളാദ്വ്യോഷാൽ പലത്രയം
രോചനം ദീപനം സ്വര്യം പീനസശ്വാസകാസജിൽ ൩൦

(താലീസപത്രാദി.)

താലീസപത്രമരിചചവികാനാം പലം പലം ൩൧

ഖാദന്നേകത്ര സഞ്ചൂർണ്ണ്യ കോഷ്ണക്ഷീരാനുപൊ ജയേൽ
കാസഹൃദ്രോഗഗുന്മാർശോയോനിശൂലശകൃദ്ഗ്രഹാൻ ൩൨

(മഞ്ഞൾ തുട്യാദി)

മഞ്ഞൾ തുടിപടുമുക്കടുചൂർണ്ണം
തേനിൽ നനച്ചതു തിങ്ക ദിനാദൌ
പിന്നയുമച്ഛമ വന്നു ചുമപ്പാൻ
ചേകിടിൽ ഞാനറിയുന്നു മരുമാററം ൩൩

(ജാതീതക്കോലാദി)

ജാതീതക്കോലകർപ്പൂരലവംഗകുസുമത്വചഃ
ലേഹയേദ്ധാരയേദ്വാപി മുഖേ/രുചിഹരം പരം ൩൪

(മഗധജാദി)

മഗധജധാത്രീശുണ്ഠീ-
മധുകാഞ്ജനഗൈരികൈസ്തുല്യൈഃ

തുല്യൈ ച സിതാലാജൈ
മധുനാ ച ലിഹേദജമീ ഹിക്കീ ൩൫

(കണോഷണാദി)

കണോഷണനിശാപത്ഥ്യാഗ്ഗുളഗോസ്തനജം രജഃ
ലീഢം തൈലേന കാസാനാം ശ്വാസാനാം ച നിവൃത്തയെ ൩൬

(ശുണ്ഠീകണാദി)

ശുണ്ഠീകണാസിതാധാത്രീരജഃ ക്ഷൌദ്രേണ മിശ്രിതം
ഹിക്കാം ഹന്തി സമാലീഢം സക്ഷൌദ്രം പിഞ്ഛരസ്സ വാ ൩൭

(ശഠ്യാദിചൂർണ്ണം)

ശഠീചോരകജീവന്തീത്വങ്മുസ്താപുഷ്കരാഹ്വയം
സുരസാ താമലക്യേലാപിപ്പല്യഗരുനാഗരം ൩൮
വാളകം ച സമം ചൂർണ്ണം കൃത്വാഷ്ടഗുണശർക്കരം
സർവഥാ തമകശ്വാസെ ഹിക്കായാം ച പ്രയോജയേൽ ൩൯

(കല്യാണചൂർണ്ണം)

അഞ്ജനം മധുകം ചൈവ മധൂകം മരിചാനി ച
ഏതൽ കല്യാണകം നാമ സർവഛർദ്ദിവിനാശനം ൪൦

(കാർപ്പാസാസ്ഥ്യാദി)

കാർപ്പാസാസ്ഥിമയൂരകൃത്സ്നാലാജചൂർണ്ണം സശർക്കരം
ലിഹേച്ഛർദ്ദിവിനാശായ രഹസ്യമിദമുത്തമം ൪൧

(ദ്രാക്ഷാദി)

ദ്രാക്ഷാഭയാമലകമാഗധയാഷഭാർങ്ഗീ-
ക്ഷുദ്രാകരില്ലകപുനർന്നവതാമലക്യഃ
ഇത്യൌഷധൈർദശഭിരംബു ഘൃതഞ്ച ചൂർണ്ണ-
മിത്യാദി കാസശമനായ ഭവേൽ പ്രയോഗഃ ൪൨

(ലാജാദി)

ലാജാഗ്നിവാശ്വാമലകീകണാനാം
ചൂർണ്ണം ഗുളാഢ്യം വിലിഹേൽ ക്ഷയാർത്തഃ

....
....

(അശ്വഗന്ധാദി)

അശ്വഗന്ധാബലാകുഷ്ഠം പിപ്പലീവിശ്വഭേഷജം
അജാജീമജമോജഞ്ച യഷ്ടീമധുകസൈന്ധവം
ഏതാനി സമഭാഗാനി സൂക്ഷ്മചൂർണ്ണാനി കാരയേൽ
വിലാളപദമാത്രന്തു തച്ചൂർണ്ണം സർപ്പിഷാ ലിഹേൽ
മയൂരസ്വനനിർഘോഷോ മത്തകോകിലനിസ്വനഃ
ഏകവിംശതിരാത്രേണ കിന്നര ഇവ ഗായതി ൪൬

(മരിചാദി)

ചൂർണ്ണം സമം മരിചഹിംഗുമഹൌഷധാനാം
ശുണ്ഠ്യംബുനാ കഫസമീരണസംഭവാസു
ഏൽപാർശ്വപൃഷ്ഠജഠരാർത്തിവിഷൂചികാസു
പേയന്തഥാ യവരസേന ച വിഡ്വിബന്ധെ ൪൭

(ശുണ്ഠീസൌവർച്ചലാദി)

ശുണ്ഠീ സൌവർച്ചലം ഹിംഗു ഡാഡിമം സാമ്ലവേതസം
ചൂർണ്ണമുഷ്ണാംബുനാ പേയം ശ്വാസഹൃദ്രോഗനാശനം ൪൮

(ലോഹമലാദി)

ഗുളൂച്യാസ്സ്വരസെ സപ്ത ചിത്രകസ്യ രസെ പുനഃ
ന്യസേല്ലോഹമലം ദഗ്ദ്ധ്വാ പൂതികായൈഃ പുനഃ പുനഃ
പിപ്പലീപിപ്പലീമൂലചവ്യചിത്രകനാഗരം
അജാജീമജമോജഞ്ച ഹിംഗുശൈലാമരിചാനി ച
ഏതേഷാമേകഭാഗേന തസ്യ ചൂർണ്ണേന സംസൃജേൽ
തദ്യാഃ കഷായസിദ്ധേന സർപ്പിഷാ സഹ ഭക്ഷയേൽ
അർശാംസി പാണ്ഡുരോഗഞ്ച വാതഗുല്മപ്ലീഹാമപി
ഹന്തി ചൂർണ്ണോ യമ.........വ്യാധിനാശനം ൫൨

(അഗ്നിദീപ്തികരയോഗങ്ങൾ)

സാജമോജലവണാ ഹരീതകീ
നാഗരേണ സഹിതാ സപിപ്പലീ
മസ്തുതക്രതരളോഷ്ണവാരിഭിഃ
പ്രാതരഗ്നിമചിരേണ ദീപയേൽ ൫൩

(ശൃംഗിവേരാദി)

ശൃംഗിവേരഞ്ച കുഷ്ഠം ച രജന്യൌ മരിചം തഥാ
ഉഷ്ണോദകേന പാതവ്യം ഗ്രഹണീദീപനം പരം ൧൪

(സൂരണചൂർണ്ണാദി)

ചൂർണ്ണീകൃതാഃ ഷോഡശ സൂരണസ്യ
ഭാഗാസ്തതോർദ്ധേന ച ചിത്രകസ്യ
മഹൌഷധാദ്ദ്വൌ മരിചസ്യ ചൈകോ
ഗുളേന ദുർനാമജയായ പിണ്ഡീ ൧൫

(കാട്ടതിപ്പല്യാദി)

കാട്ടതിപ്പലിയിന്തുപ്പു ചുക്കും ദീപ്യകവും തഥാ
മൂത്തമോരിൽ കുടിപ്പോക്കിൽ പോയ്ക്കെട്ടും ഗ്രഹണീഗദം ൧൬

(പഴമുളകാദി)

പഴമുളകയവാനിനെല്ലിപത്ഥ്യാവരാംഗം
ത്രിഫലമിവയൊരോന്നെ ഐമ്പലം പഞ്ചകോലം
പൊടിപുനരിളതക്രേ സാധു നിക്ഷിപ്യ പീത്വാ
ഗ്രഹണിഗുദജശൂലപ്ലീഹഗുല്മാന്നിഹന്തി ൧൭

(ഏലാദി മൂത്രകൃച്ഛ്രത്തിന്)

ഏലാവെള്ളരികമ്പളക്കുരുകണാ-
യഷ്ടീമുകാപീവരീ-
വാരാഹീകരുവിക്കിഴങ്ങുവസുകം
മരിനാസിതാനാം രജഃ
കക്കൊണ്ടു നിറുത്തുതേനിൽനിയതം
തിന്നും ജനാനാമിദം
മൂത്രോപദ്രവമെന്നു പേരുടയതോ-
വെല്ലാം കെടും മാസതഃ ൧൮

(വ്യോഷാദിനവകം)

വ്യോഷാഗ്നിവെല്ലത്രിഫലാമുസ്തൈസ്തുല്യമയോ രജഃ
ചൂർണ്ണിതം തക്രമധ്വാജ്യഗോമൂത്രതോയോപയോജിതം ൧൯
കാമലാപാണ്ഡുഹൃദ്രോഗകുഷ്ഠാർശശോഫമേഹനാശനം

(കരഞ്ജാദി)

കരഞ്ജബീജവിശേഷാഗ്രാ കരഞ്ജകാഥപേഷിതാഃ
പീതാഃ പ്രഭാതെ നിശ്ശേഷം ഘ്നന്ത്യാഭ്യന്തരവിദ്രധിം ൨൦

(ഗുൽഗുലുപഞ്ചപലം)

ഗുൽഗുലു പഞ്ചപലം പലികാംശാ
മാഗധികാ ത്രിഫലാ ച പൃഥക് സ്യാൽ
ത്വക്ത്രുടികർഷയുതം മധുലീഢം
കുഷ്ഠഭഗന്ദരഗുല്മഗതിഘ്നം ൨൧

(അഷ്ടചൂർണ്ണം)

ത്രികടുകമജമോദം സൈന്ധവം ജീരകെ ദ്വെ
സമധരണധൃതാനാമഷ്ടമൊ ഹിംഗുഭാഗഃ
പ്രഥമകബളഭോജ്യസ്സർപ്പിഷാ ചൂർണ്ണകോയം
ജനയതി ജഠരാഗ്നിം വാതഗുല്മം നിഹന്തി ൨൨

(ആന്ത്രശൂലാരിചൂർണ്ണം)

കടുക്കാ കായമിന്തുപ്പു കണയെന്നിവ പിച്ചയായ്
അരച്ചുഷ്ണോദകെ പീതം നിഹന്ത്യാച്ഛൂലമാന്ത്രജം ൨൩

(ഹിംഗ്വാദി)

ശുഭാച്ചൂർണ്ണം ഹിംഗോർല്ലവണദഹനാൽ കർഷയുഗളം
കുബേരാക്ഷ്യാസ്ത്ര്യക്ഷം പലമപി ച വൈകണ്ടകസുമാൽ
പലം വിശാലാജാജീശതമഖലതാക്രുലരജസഃ
പ്രവൃദ്ധിം വൃദ്ധീനാം ഹരതി മഹതീം ചൂർണ്ണകമിദം ൨൪

(കടുതിലചൂർണ്ണം)

കടുതിലമപി വേറെ നല്ല ഗോമൂത്രമട്ടി
പ്പുഴുകിയതിലുണക്കിപ്പിന്നെ മുപ്പോവട്ടം
പരിചൊടു പൊടിയാക്കിത്തേനുമായ് തിന്നുനാളെ
മറിയലുമഥ നോവും മണ്ഡലാന്നാശമേതി ൨൫

(ഗുളശുണ്ഠി)

ശുണ്ഠ്യാഃ കർഷം ഗുളസ്യ ദ്വൌ ധൌതാൽ കൃഷ്ണതിലാൽ പലം
ഖാദന്നേകത്ര സംചൂർണ്യ കോഷ്ണക്ഷീരാനുപോജയൽ
വാതഹൃദ്രോഗദുർനാമശോണിതശൂലകൃദ്ഗ്രഹാൻ

(സിന്ധൂത്ഥാദി.)

സിന്ധൂത്ഥപത്ഥ്യാകണദീപ്യകാനാം
ചൂൎണ്ണാനി തോയൈഃ പിബതാം കവോഷ്ണൈഃ
പ്രയാതി നാശം കഫവാതജന്മാ,
നാരാചനിർഭിന്ന ഇവാമയൌഘഃ ൮

(ഹിംഗ്വഗ്ര്യാദി)

ഹിംഗ്വഗ്ര്യാവിളശുണ്ഠ്യജാജിവിജയാവാട്യാഭിധാനാമയൈ -
ശ്ചൂൎണ്ണഃ കുംഭനികുംഭമൂലസഹിതൈർഭാഗോത്തരംവ-
ർദ്ധിതൈഃ
പീതഃ കോഷ്ണജലേന കോഷ്ഠജഠരജാഗുന്മോദരാദീനയം
ശാർദ്ദൂലഃ പ്രസഭം പ്രമഥ്യ ഹരതി വ്യാധീൻ മൃഗൌഘാനിവ
[സൻ

(ചൂൎണ്ണരാജഃ)

ത്രികടുകമജമോജം ചിത്രകോ ഹിംഗു ഭാർങ്ഗീ
വിളമപി സഹ ചവ്യം സൈന്ധവം യാവശൂകം
അമൃതമിതി ഭിഷഗ്ഭിഃ കീൎത്തിതശ്ചൂൎണ്ണരാജഃ
കഫപവനനിഹന്താ ശൂലഹാ ദീപനശ്ച ൧൦

(ഏരണ്ഡബീജാദി)

ഏരണ്ഡബീജം കടലാടി ചിങ്ങ-
വാഴാദളം ചുട്ടുപൊടിച്ചുകൊണ്ട്
ഒരോന്നരീതിക്കുഴക്കമാരീ (ചം?)
ചൂൎണ്ണം യവക്ഷാരരജസ്ത്രിനിഷ്കം ൧൧
പലാനി ച ത്രീണി പുരാണകിട്ടാൽ
ത്രിസന്ധ്യസേവ്യം ഖലു പിത്തഗുന്മേ

(അജമോജാദി)

സാജമോജലവണാഹരീതകീ
ശൃംഗിവേര*മരിചം ച പിപ്പലീ
മസ്തുതക്രതുഷകാഞ്ജികവാരിഭി
ശ്ചൂൎണ്ണപാനമുദരാഗ്നിദീപനം ൧൨

(വൈശ്വാനരചൂൎണ്ണം)

ദ്വ്യാംശൈല ഹിംഗുഭാർങ്ഗീവിളലവണയവ-
ക്ഷാരപാഠായവാനീ-
.... ചവ്യാദഹനകരികണാ-
ത്വക്പടുഗ്രന്ഥിലാജാഃ

*"ശൃംഗിവേരസഹിതം സപിപ്പലി" എന്ന് യോഗരത്നസമുച്ചയത്തിൽ കാണുന്നു.

ചൂൎണ്ണീകൃത്യ ഘൃതേന പ്രതിദിനമദനേ-
ച്ഛ്വശ്നതോ രോഗസേനാം
വിശ്വം വൈശ്വാനരോഽയം ദഹതി സരഭസം
കിംപുനർഭുക്തമന്നം ൧൩

(ഹിംഗുവചാദി)

ഹിംഗുവചാവിജയാപശുഗന്ധാ
ദാഡിമദീപ്യകധാന്യകപാഠാഃ
പുഷ്കരമൂലശഠീഹപുഷാഗ്നി-
ക്ഷാരയുഗദ്വിപടുത്രികടൂനി ൧൪
സാജാജിചവ്യം സഹതിന്ത്രിണീകം
സവേതസാമ്ലം വിനിഹന്തി ചൂൎണ്ണം
ഹൃൽപാൎശ്വവസ്തിത്രികയോനിപായു-
ശൂലാനി വായ്വാമകഫോദ്ഭവാനി ൧൫
കൃച്ഛ്രാൻ ഗുന്മാൻ വാതവിൺമൂത്രസംഗം
കണ്ഠേ ബന്ധം ഹൃദ്ഗ്രഹം പാണ്ഡുരോഗം
അന്നാശ്രദ്ധാപ്ലീഹദുർനാമഹിധ്മാ
വർദ്ധ്മാധ്മാനശ്വാസകാസാഗ്നിസാദാൻ ൧൬

(അഭ്രകാദി.)

അഭ്രകടങ്കണഗന്ധകയുക്തൈഃ
ത്ര്യൂഷണകാന്തയുതൈഃ കൃതചൂൎണ്ണം
പാചനദീപനരോചനമേതദ്
ഗുന്മവികാരമപോഹതി സദ്യഃ ൧൭

(ഹിംഗുത്വഗാദി.)

ഹിംഗുത്വഗ്ദ്വിശ്വചവ്യദ്വയമരിചയുടീ
കാരവീവഹ്ന്യജാജീ-
കൃഷ്ണാമൂലാജമോജൈസ്സഹകൃതപിചുഭിർ
മാഗധീചൂൎണ്ണമുഷ്ട്യാ
പ്രസ്ഥാർദ്ധം യോ വരിഷ്ഠം ലവണമഥ ദഹേ-
ന്നാളികേരോദരസ്ഥം
ശൂലീപൂതീകകാഷ്ഠൈസ്സ ജയതി ഗുദജ-
പ്ലീഹഗുന്മോദരാണി ൧൮

(കിട്ടാദിചൂർണ്ണം)

കിട്ടം കർഷം പാരദം നിഷ്കമാത്രം
കാന്തം മുഷ്ടിം താമ്രചൂർണ്ണം തദർദ്ധം
കൃഷ്ണാതപച്ചൂർണ്ണം രായസ്സപിഷ്ടാ
ഗുഞ്ജാമാത്രം ഭക്ഷയേദന്നകാലേ ൩൯

(കുമാരീഭസ്മം)

ഏകനിഷ്കഞ്ച സൂതഞ്ച ദ്വിനിഷ്കം ഗന്ധകം തഥാ
ആയസഞ്ച ത്രിനിഷ്കം ച കന്യാസ്വരസഭാവിതം ൪൦
ആതപസ്ഥാപിതം ഭസ്മ സമ്യക് സഞ്ജായതേ ധ്രുവം
സർവമേതദ് ഗുളയുതം ശൂലവ്യാധിഹരം പരം ൪൧
തീഗരാസ്ത്രാവതോ ഭാഗാ കുമാരീരസപേഷിതാഃ
ചഷകാന്തസ്ഥിതം സർവമാതപാദ് ഭസ്മ ശൂലജിൽ ൪൨

(ഗൃഹധൂമാദി)

ഗൃഹധൂമഹിംഗുസിന്ധൂത്ഥ-
ത്രികടുപരാഗഃ സുഖാംബുനാ പീതഃ
മുനിതരുപത്രസ്വരസേ
സപടുഹിംഗു ഗുദജശൂലഹരം ൪൩

(തുവർച്ചലാദിചൂർണ്ണം)

തുവർച്ചലചവൽക്കാരവ്യോഷദീപ്യകഗന്ധകം
കഞ്ഞിരിക്കയുടേവേരും പച്ചപാശി രസം തഥാ ൪൪
ജീരകദ്വയസിന്ധൂത്ഥമുള്ളിയും കാട്ടതിപ്പലി
ചവ്യം കായഞ്ച തത്സർവം സമഭാഗേന കല്പിതം ൪൫
പുടയാവൂരസംവീഴ്ത്തി ത്രിദിനം സാധു പേഷയേൽ
കാട്ടുചേനയുടേ മധ്യം തുരന്നതിൽ വിനിക്ഷിപേൽ ൪൬
തൽകൽക്കം പിന്നെനന്നായിത്തൽക്കന്ദേന പിധായ ച
മൃദാ സമന്താൽ സംലിപ്യ ബഹുവാരം പ്രശോഷ്യ ച ൪൭
• ആവിലിന്ധനസംദീപ്തേ ജ്വലനേ തദ്വിപാചയേൽ
തൊണ്ണൂറുനാഴികാന്തേ ച തത്സമാദായബുദ്ധിമാൻ ൪൮
ശനൈർമണ്ണുകളഞ്ഞിട്ട സാധു സഞ്ചൂർണ്യ തൽ പുനഃ
ഗുളോദകേന ശൂലാർത്താൻ പായയേന്മാത്രയാ സഹ ൪൯
ഘൃതാന്നം ഭോജയേൽ പ്രാതഃ സർവശൂലഹരം പരം

(അവിപത്തിചൂർണ്ണം)

വ്യോഷത്രിജാതകാംഭോദകൃമിഘ്നാമലകൈസ്ത്രിവൃൽ
സർവൈസ്സമാ സമസിതാ ക്ഷൌദ്രേണ ഗുളികാ കൃതാ ൫൦
അവിപത്തിരയം യോഗഃ പ്രശസ്തഃ പിത്തരോഗിണാം
മൂത്രകൃച്ഛ്രജ്വരച്ഛർദ്ദികാസശോഷഭ്രമക്ഷയേ ൫൧
താപേ പാണ്ഡുമയേഽല്പേഗ്നൗ ശസ്തഃ സർവവിഷേഷു ച

(അയോരജോനാഗരാദി)

അയോരജോ നാഗരവഹ്നിപത്ഥ്യാ-
വിളംഗദന്തീത്രിവൃതഃ സമാംശാഃ
ചൂർണ്ണാനി ഗോമൂത്രപരിപ്ലുതാനി
ശോഫോദരഘ്നാനി ഭവന്തി സദ്യഃ ൫൨

(ചുക്കംജീരകാദി)

ചുക്കം ജീരകവും കരുത്തതുമതിൽ
കൊട്ടം വിളംഗം വചാ
പത്ഥ്യാ ചേതി പൊടിച്ചുകൊണ്ടു ലിഹതാ-
മുക്തപ്രകാരേണ തൽ
പിത്തച്ഛർദ്ദിമഴച്ചുനോവതു..
ചൂട്ടം തഥൈവോദരേ
വ്യാധീനാശു നിഹന്തി പാപനിചയം
ധ്യാതുസ്ത്ര്യംബകശങ്കരഃ ൫൩

(മാണിമന്ഥാദി)

മാണിമന്ഥജീരകാജമോജമാഗധൌഷധൈഃ
വർദ്ധിതൈഃ ക്രമേണ തൈസ്സമം ഹരീതകീരജഃ
ദീപനം പ്രപാചനം പ്രരോചനം വിരേചനം
ശൂലഗുന്മമൂലരോഗനാശനം രസായനം. ൫൪

(നെല്ലിക്കാചന്ദനാദി)

നെല്ലിക്കാ ചന്ദനം നല്ല തമിഴാമയുമെന്നിവ
പൊടിച്ചു നെയ്യിൽ സേവിച്ചാൽ പിത്തപാണ്ഡുവി-
[നാശനം ൫൫

(കയ്യോന്ന്യാദി)

കയ്യോന്നിനല്ലമുളകഗ്നി പുരാണകിട്ട-
മെല്ലാം ക്രമാൽ ചരണഹീനതയാ വിചൂർണ്യ

നല്ലോരുമോരിലജമോജകനാഗരാഭ്യാം
മൂന്നാം കുടിക്കിൽ മരടററപയാതി പാണ്ഡു. ൯൭

(വാരാഹ്യാദി)

വാരാഹി നല്ല ഇക ചിററമൃതിൽ ഭവിക്കും
ന്തൂഷം കണാ ച മരമഞ്ഞൾ തുടീ സിതാ ച
ചൂർണ്ണിച്ചുകൊണ്ടിരുകഴഞ്ചു നനച്ചു മോനിൽ
നക്കിട്ടുവോക്കിരിയ കാമില മൂന്നുമില്ല ൯൮

(നെല്ലിക്കാദി)

നെല്ലിക്കാത്തൊലി ചുക്ക ചിററമൃതിൽ നി-
ന്നുണ്ടായ ന്തൂഷംപുനഃ
കിട്ടം ക്രുവയുമെന്നൊരോന്നിവ പലം
ചൂർണ്ണം വിധായാദരാൽ
അഞ്ഞാഴിപ്പുവരാമൃതോല് ഭവരസെ
പക്ത്വാലിഹേച്ചൂർണ്ണിതം
ചൂർണ്ണം പിത്തവികാരമാശു ശമയേ-
ന്മധ്വാ ഗുളേനാന്വിതം ൯൯

(പുരാണകിട്ടാദി)

പുരാണകിട്ടം തവിഴാമ മുത്തിളും
കരിന്തകാളീ തിലമഗ്നിഭൃംഗിയും
ഇലന്തപത്രം കടൂദീപ്യസൈന്ധവം
തഥൈവ ചുക്കെന്നിവകൂട്ടിയാദരാൽ ൧൦൦
പൊടിച്ചുമോരിൽ പുലരിൽ കുടിച്ചാ-
ലിളച്ചുപോം കാമിലപാണ്ഡുരോഗം
ഇരട്ടികിട്ടം തിലകൃഷ്ണചൂർണ്ണം
ഗുളത്തിലേ നക്കുക ചുക്കുകൂട്ടി ൧൦൧
ഇരുവേലും കാമിലയും കെടുപ്പാൻ
കൊട്ടക്കിൽ നന്നെന്നു ഗുരൂപദേശം

(കൊട്ടവേല്യാദി)

കൊട്ടവലി പുരാകിട്ടം തിലം കൈയ്യൊന്നി മുത്തിളും
അരച്ചുമോരിൽ വെന്തിട്ടു പിബേൽ പാണ്ഡുവിനാശനം

(അജാജ്യാദി)

അജാജിപാഠാഘനപഞ്ചകോല-
വ്യാഘ്രീരജന്യസ്സഖതോയപീതാഃ
ശോഫം ത്രിദോഷം ചിരജം പ്രവൃദ്ധം
നിഘ്നന്തി ഭൂനിംബമഹൌഷധൈശ്ച. ൧൦൩

(പുനർന്നവാദി)

പുനർന്നവാഭയാവിശ്വസുരദാരുസുപേഷിതം
ഉഷ്ണോദകേന പീതന്തു ഹന്തി ശോഫം സുദാരുണം ൧൦൪

(ശൃംഗിവേരാദി)

യേ ശൃംഗിവേരാർദ്രകപിപ്പലീനാം
പിബന്തി കൽക്കം പയസാ യഥേഷ്ടം
ശോഫാ ന തിഷ്ഠന്തി നരേഷു തേഷു
സമീക്ഷ്യകാരീഷ്വിവ ബുദ്ധിദോഷാഃ. ൧൦൫

(നാഗരാദി)

നാഗരാതിവിഷാദാരുവിളംഗം[1] ച യവോഷണം
നവായസം വാ ശോ[2]ഫാഢ്യഃ പിബേന്മൂത്രഹരീതകീം ൧൦൬

(കൃഷ്ണാദി)

കൃഷ്ണാഗ്നിവിശ്വഘനജീരകദേവദാരു
പത്ഥ്യാപുനർന്നവനിശാമഗധാജടാനാം
ചൂർണ്ണം കവോഷ്ണസലിലൈരവലോഢ്യ പീതം
നാതഃ പരം ശ്വയഥുരോഗഹരം നരാണാം ൧൦൭

(മസൂരിക്കുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ)

ഗോപാംഗനാം വാ യഷ്ട്യാഹ്വം ശീതേന പയസാ പിബേൽ
നവനീത സിതായുക്തം ലിഹ്യാച്ചൈവാമൃതാരജഃ
ബ്രഹ്മീരസസിതായുക്തം വിനശ്യേയുർമസൂരികാഃ
ത്രിഫലാമധുയഷ്ട്യാഹ്വചൂർണ്ണം മധുസമന്വിതം
സേവിതം ഹന്തി പിടകാം തപ്തകുംഭകഫസംഭവാം ൧൧൦

1. വിളംഗശസ്ത്രയവോഷണം പാഠാന്തരം
2. ശോഫാഢ്യഃ ഭി

(രാജദ്രുമതാഗാദി)

ഗുളേന രാജദ്രുമശോധിതേന
ലിഹൻ സുസൂക്ഷ്മാണി രജാംസി കുഷ്ഠീ
രാജദ്രുമതാങ്കുസലീന്ദ്രരേഖാ-
പഥ്യാനിശാനാമപരേന്ദ്രരാ(സീൽ?) ൧൧൧

(കുഷ്ഠത്തിന ഒററമൂലികാപ്രയോഗങ്ങൾ)

ഹരം സമൂലം സഞ്ചൂർണ്ണ്യ പ്രഭാതേ മധുനാലിഹൻ
അഷ്ടാദശവിധം കുഷ്ഠം ഷൺമാസാജ്ജയതി ധ്രുവം
കപ്പൂരവല്ല്യാശ്ചൂർണ്ണം വാ നിംബതൈലേന സേവിതം
വിശീർണ്ണനഖമാംസോഽപി പുനരേവ യുവാ ഭവേൽ
പാരന്തിക്കസുമം ശുഷ്കം പാരം ചൂർണ്ണിച്ചു കൊണ്ടുടൻ
തേനിൽ കുഴച്ചുനക്കീടിൽ നഷ്ടമാം കുഷ്ഠസന്തതി

(അപരാജിതചൂർണ്ണം)

ത്രികട്രുത്രിഫലാമുസ്താവിളംഗാന്യഥ ചിത്രകം
ചവ്യേലാപിപ്പലീമൂലം മാക്ഷികം സുരദാരു ച
പാഠാ ച രജനീ, ചൈവ തഥാ ദന്തീ നിശാപി ച
ഹപുഷാതിവിഷാ ചൈവ തുംബുരുഃ പൌഷ്കരം ശഠീ
സൌവർച്ചലം യവക്ഷാരം സൈന്ധവം ഹസ്തിപിപ്പലീ
ഉല്യാന്യേതാനി സഞ്ചൂർണ്ണ്യ ദ്ദ്വ്യാദ്രുചിഗുണഗുൽഗ്ഗുലു
തതോക്ഷമാത്രാം ഗുളികാം ഭക്ഷയേന്മധുനാ സഹ
കുഷ്ഠാനാമവലേപായ യോഗോയമപരാജിതഃ

(ഹരാചൂർണ്ണം)

ഹരം സമൂലം സഞ്ചൂർണ്ണ്യ ഭക്ഷയേന്മധുനാ പ്രഗേ
കുഷ്ഠമഷ്ടാദശവിധം നാശയേന്നാത്ര സംശയഃ

(ഗന്ധകചൂർണ്ണം)

കാകമാചീഭൃംഗരസൈഃ സപ്തകൃത്വോ വിപാചയേൽ
ഗന്ധകം സൂതസഹിതം പുനസ്സംശോഷ്യ ചാതപേ
സഞ്ചൂർണ്ണ്യ വാകുചീചൂർണ്ണയുക്തം തന്മാത്രയാ ഭജേൽ
നവനീതേന സഹിതം ലവണാമ്ലാദി വർജ്ജയേൽ
കുഷ്ഠമഷ്ടാദശവിധം ശ്വിത്രം ചാപി വിനാശയേൽ

(ആരഗ്വധവന്ദാകചൂർണ്ണം)

ആരഗ്വധസ്യ വന്ദാകം ചൂർണ്ണയിത്വാ ഭജേൽ പ്രഗേ ൧൨൨
നിംബതൈലേന കുഷ്ഠാനി മാസാഭ്യാസേന നാശയേൽ

(ശശാംകരേഖാദി)

ശശാംകരേഖാസവിഡംഗസാരാ
സപിപ്പലീകാ സഹുതാശമൂലാ
സായോമലാ സാമലകാ സതൈലാ
കുഷ്ഠാനി കൃച്ഛ്രാണി നിഹന്തി ലീഢാ.

(ശശിഖണ്ഡബീജചൂർണ്ണം)

ഗോമൂത്രേ ച നീരാരസേ മധുരത്തോയെ പടോലോദകേ
കററാഴാംഭസി നിംബജേ ച പരവത്തോലിൽഭവിക്കുംരസെ
കെട്ടീട്ടുശ്ശശിഖണ്ഡബീജകഡുമ്പം സപ്തദ്രവേ ഭാവിതം
തക്കത്തിൽ പൊടിചെയ്തു തൈലതിലജക്ഷൌദ്രെ ലിഹേ
[ൽ കുഷ്ഠവാൻ ൧൨൪

(തിപ്പല്യാദി)

തിപ്പലികായവിളംഗത്തുടീനാം ചൂർണ്ണമിദം മധുനാ വില ഹേദാ
തേകരസേന കുടിക്കിലുമന്നേ ചത്തുപുറപ്പെടുമക്കൃമിയൂഥം
[൧൨൫

(യവാന്യാദി)

യവാനിവ്യോഷസിന്ധൂത്ഥജീരകദ്വയഹിംഗുജഃ
ആദ്യ2ഗ്രാസിതം ചൂർണ്ണം സാജ്യം വാതജിദഗ്നികൃൽ ൧൨൬

(ദാഡിമാദി)

ദാഡിമം കൃഷ്ണലവണം ശുണ്ഠീഹിംഗ്വമ്ലവേതസം
അപതന്ത്രകഹൃദ്രോഗശ്വാസഘ്നം ചൂർണ്ണമുത്തമം ൧൨൭

(ഗുളൂചീകല്പം)

ഗുളൂച്യാസ്സ്വരസം കല്ക്കം കഷായം വാ ചൂർണ്ണമേവ വാ
പ്രഭാതേ കാമമാസേവ്യം മുച്യതേ വാതശോണിതാൽ
[൧൨൮

(വിളംഗാദി)

വിളംഗം നാഗരം ക്ഷാരഃ കാളലോഹരജോ മധു
യവാമലകചൂർണ്ണഞ്ച യോഗോയം സ്ഥൗല്യദോഷജിൽ [൫൨൯

(അശ്വഗന്ധാകല്പം)

പീതാശ്വഗന്ധാം പയസാർദ്ധമാസം
ഘൃതേന തൈലേന സുഖാംബുനാ വാ
കൃശസ്യ പുഷ്ടിം വപുഷോ വിധത്തേ
ബാലസ്യ സസ്യസ്യ യഥാ സുവൃഷ്ടിഃ ൫൩൦

(സുഖപ്രസൂതിക്കു)

മധുകം മധുസർപ്പിർഭ്യാം കുടിക്ക സുഖസൂതയെ

(ഗർഭം അലസുവാൻ)

ഇല്ലലമരി ചൂർണ്ണിച്ചു നല്ലമോരിൽ കുടിപ്പിതു ൫൩൧
ഇച്ഛയാം ഗർഭനിഷ്പത്തിർ മംഗലേ തരയോഷിതാം

(ഗർഭിണിയുടെ ഇക്കിളിന്)

പേരാൽവേർതന്നുടെ നീരും പാലും വീഴ്ത്തിക്കഴച്ചുടൻ [൫൩൨
വൃദ്ധ്യാഷം നക്കീടിനാൽ തീരും ഗർഭിണീക്കിളയതാമായ്

(ഗർഭിണീശ്വാസകാസത്തിന്)

ഹരീതകീ വചാ ശുണ്ഠി ഭാർഗ്ഗീ ച കടുരോഹണീ ൫൩൩
ഗുളേന സഹ സംയുക്താ ഗർഭിണീ ശ്വാസകാസജിൽ

(ദൌഹൃദമർദ്ദിക്കു കസ്തൂരിമഞ്ചി)

കസ്തൂരിബുള്ളണാം കല്ക്കന്തു തണ്ഡുലോദകസംയുതം ൫൩൪
പീതം സശർക്കരം സ്ത്രീണാം ഛർദ്ദിം ദൌഹൃദജാം ജയേൽ

(ഗർഭിണിയുടെ അഗ്നിമാന്ദ്യത്തിന്)

അജമോജാശ്വഗന്ധാ ച ജീരകം പിപ്പലീദ്വയം, ൫൩൫

സക്ഷൗദ്രം സഗുളം ലേഹ്യം ഗർഭിണ്യാശ്ചാഗ്നിദീപനം

(വചാകല്പം)

വചാചൂർണ്ണപലം ലിഹ്യാൽ ബ്രഹ്മീസ്വരസഭാവിതം [൫൩൬
ക്ഷീരഭുക് പ്രത്യഹം മാസം മേധാവീ സ്യാൽ ഘൃതാപ്ലുതം

(സുവർണ്ണകല്പം)

സുചൂർണ്ണിതം സുവർണ്ണന്തു ഘൃഷ്ടം വാ സഹ സർപ്പിഷാ [൫൩൭
പീതം ശ്രുതധരം ജന്തും കരോതീത്യേഷ നിശ്ചയഃ

(വിശ്വാജമോജാദി)

വിശ്വാജമോജരജനീദ്വയസൈന്ധവോഗ്രാ
യഷ്ട്യാഹ്വകുഷ്ഠമഗധോദ്ഭവജീരകാണാം
ചൂർണ്ണം പ്രഭാതസമയേ ലിഹതാം സസർപ്പി-
ർവാഗ്ദേവതാ നിവസതി സ്വയമേവ വക്ത്രേ ൫൩൮

(ശിശുക്കളുടെ ചുമയ്ക്കു)

നേത്രതിപ്പലിയും തേനും മാത്രയാ ലിഹതശ്ശിശോഃ
ഗാത്രശോഷകരം കാസം നാലാംനാള ല്ലയം ധ്രുവം ൫൩൯

(ചുക്കതിപ്പല്യാദി)

ചുക്കതിപ്പലിവചാനിശാദ്വയം
കൊട്ടമെന്നിവ പൊടിച്ചുവച്ചതായ്
സർപ്പിഷാ സഹ കുഴച്ചുനക്കിനാൽ
മെച്ചമേ ഭവതി മണ്ഡലാൽ കവിഃ ൫൪൦

(ത്രിഫലാപ്രയോഗം)

ലിഹ്യാൽ സദാ വാ ത്രിഫലാം വിചൂർണ്ണിതാം
ഘൃതപ്രഗാഢാം തിമിരേഥ പിത്തജെ
സമീരജെ തൈലയുതാം കഫാത്മകെ
മധുപ്രഗാഢാം വിദധീത യുക്തിതഃ. ൫൪൧

(കാളകചൂർണ്ണം)

ഗൃഹധൂമതാർക്ഷ്യപാഠാ
വ്യോഷക്ഷാരാഗ്നിയോവരാതേജോഹ്വാഃ

മുഖദന്തഗളവികാരെ

സക്ഷൌദ്രഃ കാളകൊ വിധാര്യശ്ചൂർണ്ണഃ ൧൪൨

(വിളംഗഭല്ലാതകാദി)

വിളംഗഭല്ലാതകനാഗരാണി
യെ/ശ്നന്തി സർപ്പിർമ്മധുസംയുതാനി
ജരാനദീം രോഗതരംഗിണീം തെ
ലാവണ്യയുക്താഃ പുരുഷാസ്തരന്തി. ൧൪൩

(ധാത്ര്യാദിചൂർണ്ണം)

ധാത്രീക്രമിഘ്നാസനസാരചൂർണ്ണം
സതൈലസർപ്പിർമ്മധുലോഹരേണു
നഷേവമാണസ്യ ഭവന്നരസ്യ
താരുണ്യലാവണ്യമവിപ്രനഷ്ടം ൧൪൪

(മധുകകല്പം)

കർഷം മധുകചൂർണ്ണസ്യ ഘൃതക്ഷൌദ്രസമന്വിതം
പയോനുപാനം യോ ലിഹ്യാൽ നിത്യവെഗസ്സനാ[?]ഭവൽ
[൧൪൫

(സ്വയംഗുപ്തെ ക്ഷുരകകല്പം)

സ്വയംഗുപ്തെക്ഷുരകയോർബീജചൂർണ്ണം സശർക്കരം
ധാരോഷ്ണേന നരഃ പീത്വാ പയസാ ര[?]സഭായതെ ൧൪൬

(ഇതി ചൂർണ്ണഖണ്ഡഃ)

(ഏലിപ്പാഷാണാദിഗുളിക)

ഏലിപ്പാഷാണവും നല്ലമുത്തവും തുരിശ്ശും തഥാ
പാലിൽശോധിച്ചരസവും കൂട്ടിപ്പൂവലുടെ രസെ ൧
അരച്ചു കുന്നിക്കുരുവിൻമാത്രം നിഴലുണങ്ങിയാൽ
പനിക്കുമുമ്പേയെതിരെ പാൽ സേവിച്ചതുവാമതെ ൨
മദ്ഗയൂഷാനുപാനേന മുഖപ്പനി പറന്നുപോം

(ഗൈരികഗുളിക.)

ഗൈരികസ്യാക്ഷ മാത്രന്തു പയസാ പായയേൽ പ്രഗെ ൩
പാനേന ച സതീക്ഷ്ണേന രക്തസ്രാവാദ്വിമുച്യതെ

(താലീസപത്രാദിവടകം)

താലീസപത്രമരിചചവികാനാം പലം പലം ൪
കൃഷ്ണാതന്മൂലയോർദ്വേ ദ്വേ പലേ ശുണ്ഠീപലത്രയ
ചതുർജാതമുശീരഞ്ചകർഷാംശംശ്ലക്ഷ്ണചൂർണ്ണിതം ൫
ഗുളേന വടകാൻ കൃത്വാ ത്രിഗുണേന സദാ ഭജേൽ
മദ്യയൂഷരസാരിഷ്ടമസ്തു പേയാപയോനുപഃ ൬
വാതശ്ലേഷ്മാത്മനാം ഛർദ്ദിഗ്രഹണീ പാർശ്വഹൃദ്രുജാം
ജ്വരശ്വയഥുപാണ്ഡുത്വഗുല്മപാനാത്യയാർശസാം ൭
പ്രസേകപീനസശ്വാസകാസാനാഞ്ച നിവൃത്തയേ

(മഗധജാദി)

മഗധജധാത്രീ ശുണ്ഠീ മധുകാഞ്ജനഗൈരികൈസ്തുല്യൈഃ
തുല്യൈസ്സിതാലാജൈർമ്മധുനാ വിലിഹേദ്വമിഹിക്കീ ൮.

(ഹരീതക്യാദി)

ഹരീതകീനാഗരവിശ്വചൂർണ്ണം
ഗുളേന ബദ്ധ്വാ ഗുളികാ വിധേയാ
നിവാരയത്യാസ്യ വിധാരിതേയം
ശ്വാസം പ്രവൃദ്ധം ബലവച്ച കാസം ൯

(വടശൃംഗാദി)

വടശൃംഗാമയക്ഷൌദ്രലാജനീലോല്പലൈഃകൃതാ
ഗുളികാ വദനെ ന്യസ്താ ക്ഷിപ്രം തൃഷ്ണാമപസ്യതി ൧൦

(അശ്വഗന്ധാവടീ)

അശ്വഗന്ധാരജോ ലിഹ്യാൽ ഗുളേന ഹവിഷാഥവാ
പയസാ വാ പിബേൽ പ്രാതഃ ക്ഷയക്ഷീണോ രസാശനഃ
[൧൧

(കല്യാണകവടീ)

അഞ്ജനം മധുകഞ്ചൈവ മധൂകം മരിചാനി ച
ഏതൽ കല്യാണകം നാമ സർവഛർദ്ദിവിനാശനം ൧൨

(ഉരാലഭാദിവൈരേചനിക ഗുളിക)

ഉരാലഭാ ച മുസ്താച സാജമോജാ ഹരീതകീ
പിപ്പലീ പിപ്പലീമൂലം ചിത്രകോ ഹസ്തി പിപ്പലീ ൧൩
ഏതേഷാം കാർഷ കാൻ ഭാഗാൻ ത്രിവൃതാ ച സമം [ധൃതാൻ
ശൃംഗിവേരപലം ചൈവ വിംശദ് ഗുളപലം ഭവേൽ. ൧൪
അക്ഷപ്രമാണാം ഗുളികാം ഭക്ഷയേൽ പ്രാതരുത്ഥിതഃ
പാർശ്വശൂലേപ്യുദാവർത്ത വാതഗുല്മ പ്ലീഹോദരെ ൧൫
ഏദ്രോഗെ ഗ്രഹണീദോഷെ ക്ഷയക്ഷീണെഗ്നി സംക്ഷയെ
ഭഗന്ദരെ മൂത്രകൃച്ഛ്രേപ്യർശസ്സ്വപി വിശേഷതഃ ൧൬
മാർക്കണ്ഡേയകൃതാസ്യേഷാ രൂപവർണ്ണബലപ്രദാ
ഏഷാവൈരേചനീ നാമ ഗുളികാ കാമചാരിണീ ൧൭

(ത്രിവൃദാദി)

ത്രിവൃൽ കൃഷ്ണാഹരീതക്യോർദ്വി ചതുഃപഞ്ചഭാഗികാഃ
ഗുളികാ ഗുളതുല്യാസ്താ ഹൃദാവർത്താഹരാഃ പരം ൧൮

(നീരുര്യാദി)

നീരുരി വൈരി തെളിശുക പുളിംകുരുത്തോൽ
മുക്കാവിളാമ്പശയമാമ്പലരീസകാന്താ
ചെമ്മൺ നശാദ്വയ സിതാഹിമമത്തിനീരിൽ
സപ്താഹപിഷ്ടമിതി മേഹഗണം ഭിനത്തി ൧൯

(കിംശുകത്വഗാദി.)

കിംശുകത്വക് നിശാധാത്രീ കതകൈസ്സ സവൈരിഭിഃ
കൃതാസ്തക്രേണ പീതാസ്താ ഗുളികാ മേഹനാശനാഃ ൨൦

(സൂര്യപ്രഭ)

സൂതം ഗന്ധകരാമഠം വരകട്ടു കൃത്വാ യവാനീ സമം
സർവം ഷോഡശഭാഗമത്ര ച വിഷം ജംബീരസമ്മർദ്ദിതം
ഗുഞ്ജാമാത്രനിബദ്ധാശ്ശുദ്ധഗുളികാ ശൂലാപഹന്ത്രീ പരാ
കാസശ്വാസഹരീമഹാജ്വരഹരീ നാമ്നാതു സൂര്യപ്രഭാ ൨൧

(ചിഞ്ചാത്വക് ഭസ്മഗുളിക)

ചിഞ്ചാശുഷ്കത്വചാം ഭസ്മപലാശസ്വരസേന ച
സാവേഷ്യ ഗുളികാ കാര്യാ സഗുളൈഷാ ച ശൂലജിൽ ൨൨

(കിട്ടാദി)

കിട്ടം കർഷം പാരദം നിഷ്കമാത്രം
കാന്തം മുഷ്ടിം താമ്രചൂർണ്ണം തദർദ്ധം
കൃഷ്ണാതദ്വ്യൂക്ഷരായാം സുപിഷ്ട്വാ
ഗുഞ്ജാമാത്രം ഭക്ഷയേച്ഛൂലഹാരീ ൨൩

(ആനന്ദഭൈരവം)

മരിചന്ത്വേകഭാഗം സ്യാദ് ദ്വിഭാഗം ടങ്കണം വിദുഃ
ത്രിഭാഗം പാരദഞ്ചൈവ വിദ്യാദ് ഭാഗം ചതുർഗ്ഗുണം ൨൪
ഗന്ധകസ്യ പ്രമാണന്തു ഷട്ഭാഗന്തു മഹൌഷധം
സർവൈരേതൈസ്സമം കുര്യാദ് ജേപാളാസ്ഥി ച നിസ്തുഷം ൨൫
ഭൃംഗരാജരസേന തൽസർവം ത്രിദിനം സാധു പേഷയേൽ
സഗുളം മാത്രയാ ഖാദേൽ ശീതമംബു തതഃ പിബേൽ ൨൬
ശോഫഗുന്മോദരാഷ്ഠീലാപ്ലീഹാദീനാശു നാശയേൽ
അയം വിരേചനകരോ യോഗോ ഹ്യാനന്ദഭൈരവഃ ൨൭

(സുഖവിരേചനീ)

ഹിംഗുളം വത്സനാഭഞ്ച ടംകണം മരിചം കണാ
സർവൈസ്തുല്യന്തു ജേപാളമേതൽ സുഖവിരേചനം ൨൮

(മൂത്രഹരീതകീ)

മൂത്രേ ഹരീതകീം പക്വാമവിപത്ത്യവചൂർണ്ണിതാം
സേവിതം ഗുളികീകൃത്വാ പാണ്ഡൂദരവിനാശനം ൨൯

(പത്ഥ്യാദി)

പത്ഥ്യാപുനർന്നവമഹൌഷധഭൃംഗരാജ-
കക്കന്ധുപത്രതിലദീപ്യബലാനതൈശ്ച
സർവൈസ്സമം സകലഭാവിതലോഹകിട്ടം
തക്രേ പിബേദഖിലപാണ്ഡുഗദേ രഹസ്യം ൩൦

---

(൧) 'അമമഖധ്യ' എന്ന പാഠാന്തരം.

(ഗുളനാഗരാദി)

ഗുളനാഗരമണ്ഡൂരതിലാംശാൻ മാനതഃ സമാൻ
പിപ്പലീദ്വിഗുണാൻ ദദ്യാൽ ഗുളികാം പാണ്ഡുരോഗിണേ ൩൧

(മണ്ഡൂരവടകം)

ത്രിഫലാത്ര്യൂഷണം മുസ്തം വിഡംഗം ചവ്യചിത്രകൌ
ദാർവീത്വങ്മാക്ഷികോ ധാതുഃ ഗ്രന്ഥികോ ദേവദാരു ച ൩൨
ഏതാൻ ദ്വിപലികാൻ ഭാഗാൻ ചൂർണ്ണാൻ കുര്യാൽ പൃഥക് പൃഥക്
മണ്ഡൂരം ദ്വിഗുണം ചൂർണ്ണാൽ ശുദ്ധമഞ്ജനസന്നിഭം ൩൩
ഗോമൂത്രേഽഷ്ടഗുണേ പക്ത്വാ തസ്മിൻ തൽപ്രക്ഷിപേത്തതഃ
ഉദുംബരസമാൻ കൃത്വാ വടകാംസ്താന്യഥാഗ്നിനാ (നലം) ൩൪
ഉപയുഞ്ജീത തക്രേണ സാത്മ്യം ജീർണ്ണേ ച ഭോജനം
മണ്ഡൂരവടകാ ഹ്യേതേ പ്രാണദാഃ പാണ്ഡുരോഗിണാം ൩൫
കുഷ്ഠാന്യജീർണ്ണകം ശോഫമൂരുസ്തംഭം കഫാമയാൻ
അർശാംസി കാമിലാം മേഹം പ്ലീഹാനം ശമയന്തി ച ൩൬

(മാണിഭദ്രവടികാ)

വിഡംഗസാരാമലകാഭയാനാം
പലം പലം ത്രീണി പലാനി കുംഭാൽ
ഗുളസ്യ ച ദ്വാദശ മാസമേഷ
ജിതാത്മനാം[1] ഹന്ത്യുപയുജ്യമാനഃ ൩൭
കുഷ്ഠശ്വിത്രശ്വാസകാസോദരാർശോ
മേഹപ്ലീഹഗ്രന്ഥിരുഗ്ജന്തുഗുൽമാൻ
സിദ്ധം യോഗം പ്രാഹ യക്ഷോ മുമുക്ഷോ
ർഭിക്ഷോഃ പ്രാണാൻ മാണിഭദ്രഃ കിലേമം ൩൮

(കുഷ്ഠകുഠാരം)

ഭല്ലാതകം കൃഷ്ണതിലം ഗുളൂചീം
ഹരീതകീം ചേതി സമം ഗുളേന
കുഷ്ഠാശനീ കുഷ്ഠകുഠാരകാഖ്യാ
കുഷ്ഠേഷു സേവ്യാ ഗുളികാ വിശേഷാൽ ൩൯

(൧) 'ജിതാത്മനാ' എന്നു പാഠാന്തരം.

(ചന്ദനാദിഗുളിക)

ചന്ദനഗൈരികലാക്ഷാ
ജാതീമുകുളാനി ചാംബുപിഷ്ടാനി
വ്രണശുക്ലഘ്നീ വർത്തിഃ
പ്രസാദനീ ചന്ദനാദി രക്തസ്യ ൪൦

(ദാർവ്യാദി)

ദാർവീവരാമധുകമംഭസി നാള്കേരേ
പക്ത്വാഷ്ടഭാഗപരിശിഷ്ടരസം പുനശ്ച
സാന്ദ്രം വിപാച്യ ശശിസൈന്ധവമാക്ഷികാഢ്യം
യുഞ്ജ്യാദ് വ്രണാർമ്മതിമിരാദിഷു പിത്തജേഷു ൪൧

(വിമലഗുളിക)

മധുകമരിചപിപ്പലീ സലോധ്രാ
തരുരജനീത്രിഫലാ ഹിമാംബുപിഷ്ടാ
തിമിരപടലകാചകണ്ഡുഹന്ത്രീ
വിമലകരീ വിമലേതി വിശ്രുതാ സാ ൪൨

(ചന്ദ്രപ്രഭാവർത്തി)

അശീതിസ്തിലപുഷ്പാണി മരിചാനി ച ഷോഡശ
പഞ്ചാശജ്ജാതിപുഷ്പാണി ഷഷ്ടിഃ പിപ്പലിതണ്ഡുലാഃ ൪൩
ഇയം ചന്ദ്രപ്രഭാ നാമ വർത്തിസ്തിമിരനാശിനീ

(കർപ്പൂരാദിരസക്രിയ)

കർപ്പൂരംസ്ഫടികം വരാടമരിചം ദ്രാക്ഷീകണാസൈന്ധവം
ഉത്ഥംപീതകരോഹിണീജലധിജം ഫേനം തഥാഗൈരികം
താർക്ഷ്യം ശംഖമഥാഞ്ജനഞ്ച സുധൂതം സംചൂർണ്ണ്യ സമ്യക്
[കൃതാ
ക്ഷൌദ്രേണൈവ രസക്രിയേയമഖിലാനക്ഷ്യാമയാൻ നാ
[ശയേൽ ൪൪

(ഗോദന്താദിഗുളിക)

ഗോദന്തം കുക്കുടാണ്ഡം കരിവരദശനം
കൂർമ്മപൃഷ്ഠം വരാടം

സാരംഗോദ്ഭൃതശൃംഗം ജലധിമലമലം
താമ്രചൂർണ്ണം സതുത്ഥം
കർപ്പൂരം ഗർദ്ദഭാസ്ഥിസ്സ്ഫടി[1]കമപി മധു
ച മർദ്ദ്വയമക്ഷ്ണോന്നിഷിഞ്ചേൽ
ശുക്ലാഖ്യാമ്മാധിമാംസക്ഷതജഭവസിരോൽ
പാതഹർഷാൻ നിഹന്തി. ൪൬

(ദ്രവവർത്തി)

ത്രിഫലാത്രികടുനിവിളംഗവചാ
ഹരിതാലരസാഞ്ജനസല്ലവണം
ശബരാഹ്വയതാമ്രരജഃസ്ഫടികം
രജനീദ്വയരോചനവാരിചരം ൪൭

ത്രുടിചന്ദനതാപ്യഗരുത്മതജം
കതകം മധുകോദധിഫേനയുതാ
ശശിപീതകരോഹണിസീസരുജാ
ഗിരിശൃംഗഗവാക്ഷകഗോദശനം ൪൮

ക്ഷുരരേണുകമൌക്തികതുത്ഥഗിരി
വ്രക്രമ്മവരാടകകാന്തയുതം
അമൃതാക്ഷകനിംബകരഞ്ജരസൈ
സ്സുരസാജ്ജനജാതി മൃഗംഗിരസൈഃ ൪൯

സുനിഷണ്ണകബീജകപൂരരസൈ-
സ്സുരയാ പയസാ ച ഗവാം മധുനാ
ഘൃതതോപി ചസപ്തദിനാനികൃതാ
ദ്രവവർത്തിരിയം നളമധ്യഗതാ ൫൦

തിമിരെ പടലേർമ്മണികാചഗദെ
വ്രണശുക്ലഗദെപ്യജകെ മഹതി
നിമിനാവിഹിതാകില സംയമിനാ
നയനാമയസപ്തതിനാശകരീ ൫൦

(1) 'സ്' ... എന്ന പാഠാന്തരം.
(2) 'അഥമാക്ഷ്വ' എന്ന പാഠാന്തരം.

(സുനേത്രി)

കടുത്രയഞ്ചാപി ഫലത്രയഞ്ച
ജ്യോതിഷ്ക കാരഞ്ജവിളംഗബീജം
പ്രപൌണ്ഡരീകം മധുകം സതാമ്രം
സിന്ധൂദ്ഭവം സസ്ഫടികം സശംഖം. ൫൧

വചാഞ്ജനെ ഗൈരികചന്ദനെ ദ്വേ
ലാക്ഷാനിശാശാബരലോദ്ധ്രകഞ്ച
തുത്ഥഞ്ച പീതാഹ്വയരോഹണീ ച
പേഷ്യം കരഞ്ജസ്വരസേന സർവ്വം ൫൨

തുത്ഥാദിഭാഗോദ്വഗുണോ വചാദിഃ
പ്രപൗണ്ഡരീകാദിഗണസ്ത്രിഭാഗഃ
ശേഷശ്ചതുർഭാഗമിയം നിഹന്ത്യാദ്-
വർത്തിസ്സുനേത്രീസകലാക്ഷരോഗാൻ ൫൩

കാചം സപുഷ്പം പടലം വ്രണഞ്ച
രാഗഞ്ച ദാഹഞ്ച നിശാന്ധതാഞ്ച
കോഥഞ്ചകണ്ഡൂം തിമിരം കഫൂണാം
തഥാധിമാംസഞ്ച നിഹന്തി ശീഘ്രം ൫൪

(താമ്രാദിഗുളിക)

ദ്വിരഷ്ടൌ താമ്രരജസോ മധുകസ്യ ചതുർദശ
കൃഷ്ണസ്യ ദ്വാദശാംശാസ്സ്യുർവചായാശ്ച ദശൈവതു ൫൫
സൈന്ധവസ്യാഷ്ടഭാഗാസ്സു പിപ്പല്യാശ്ച ഷഡേവതു
അജാക്ഷീരേണ സംപേഷ്യ താമ്രപാത്രെ പ്രലേപയേൽ
[൫൬

പിഷ്ട്വാ പിഷ്ട്വാ ച സപ്താഹം പുനസ്താമ്രെ
[വിശോഷയേൽ
താമ്രാദി ഗുളികാനാമവിദേഹാധിപനിർമ്മിതാ ൫൭

അഭിഷ്യന്ദാധിമന്ഥൌ ച വ്രണശുക്ലം കുകൂണകം
തിമിരം പടലം കാചം നിഹന്തി ച വിശേഷതഃ ൫൮

ചന്ദനം സൈന്ധവം പത്ഥ്യാപലാശതരുശോണിതം
ക്രമവൃദ്ധമിദം ചൂർണ്ണം ശുക്ലാമ്മാദി വിലേഖനം ൫൯

(ശിലാസൈന്ധവാദി രസക്രിയ)

ശിലാസൈന്ധവകാസീസശംഖവ്യോഷരസാഞ്ജനൈഃ
രസക്രിയേയം സക്ഷൌദ്രാ കാചയാപനമഞ്ജനാൽ ൩൦

(സൈന്ധവാദിവർത്തി)

സൈന്ധവം ത്രിഫലാകൃഷ്ണാ കടുകാ ശംഖനാഭയഃ
സതാമ്രരജസോ വർത്തിഃ പില്ലശുക്ലകനാശിനീ ൩൧

തിമിരഭാസ്കരം

നിർദഗ്ധം ബദരാംഗാരൈസ്തുത്ഥം ചൈവ നിഷേചിതം
ക്രമാദജാപയസ്സർപ്പിഃക്ഷൌദ്രേ തസ്മാൽ പലദ്വയം ൩൨
കാർഷികൈസ്താപ്യമരിചസ്രോതോജകടുകാനതൈഃ
പട്ടലോധ്ര നിശാപത്ഥ്യാകണൈലാഞ്ജനഫേനകൈഃ
യുക്തം പലേന യഷ്ട്യാശ്ച മൂഷാന്തർദ്ധ്മാതചൂർണ്ണിതം
ഹന്തികാചാർമ്മതിമിരരക്തരാജീസ്സുശീലിതഃ ൩൪
ചൂർണ്ണോവിശേഷാത്തിമിരം ഭാസ്കരോ ഭാസ്കരൊ യഥാ

(വിളംഗാദ്യഞ്ജനം)

വിളംഗം മധുകം കുഷ്ഠം പത്രമേലാഫലത്രയം
പിപ്പലീ കതകം ശംഖം ചന്ദനം തുത്ഥശാരിബാഃ ൩൩
മനോഹ്വാ മരിചം മുദ്ഗം കർപ്പൂരം സഹസൈന്ധവം
ഏതേഷാമേകഭാഗസ്സ്യാദഞ്ജനം നവഭാഗികം ൩൭
അഞ്ജനം സർവരോഗഘ്നം നേത്രാണാം ബലവർദ്ധനം
രാത്രൌ പശ്യതി യത്തേന സൂക്ഷ്മാണ്യപി യഥാ ദിവാ ൩൮

(ചന്ദ്രപ്രഭാ)

കർപ്പൂരാബ്ദവരാടികാത്രിഫലികാ
സിന്ധൂത്ഥതുത്ഥാഞ്ജനം
താർക്ഷ്യം പീതകരോഹിണീഹിമനിശൈ
പുണ്ഡ്രാഹ്വയഷ്ട്യാഹ്വയം
ഫേനം കേശമഷീകടുത്രയഗദൌ
ലോധ്രഞ്ച ലോഹം രജഃ
പിഷ്ടൈതാനി ച മാതുലുംഗരസതഃ
സർപ്പിർമ്മധുഭ്യാം യുതം ൩൯

ഏതദ്ധന്തി കുക്കുണകം സതിമിരം
കാചഞ്ച ശുക്ലവ്രണം
നക്താന്ധ്യം തിമിരം ച ശൃംഗനിഹിതം
നാമ്നാ തു ചന്ദ്രപ്രഭാ ൩൯

(ഗോദന്താദി)

ഗോദന്തം ചന്ദനം ശംഖം സ്ഫടികം സൈന്ധവം തഥാ
മനശ്ശിലാഞ്ച രജനീം മരിചഞ്ച പ്രപേഷയേൽ ൧൦
അന്മ്മേ ച തിമിരേ ശുക്ലേ ഗോദന്താദിഃ പ്രശസ്യതേ

(സ്ഫടികാദി)

സ്ഫടികോഷണയഷ്ട്യാഹ്വശംഖഗോദന്തസൈന്ധവൈഃ
സശിലാചന്ദനൈർവർത്തിഃ ശുക്ലേ ശിഗ്രുജവാരിണാ

(ജാതിനിശാദിവർത്തി)

ജാതിനിശാലോധ്രയഷ്ട്യാഹ്വരോഹിണീനിംബപല്ലവൈഃ
കുക്കുണകേ ഹിതാ വർത്തിഃ പിഷ്ടൈസ്താമ്രരജോന്വിതൈഃ

(കർപ്പൂരസൈന്ധവാദി)

കർപ്പൂരസൈന്ധവപുരാണഘൃതോപകുല്യാ
ധാത്രീഫലോഷണകപീതകരോഹിണീശ്ച
പിഷ്ട്വാഞ്ജനം നയനയോർമ്മധുനൈവ ദദ്യാൽ
സർവാക്ഷിവർത്മവികൃതിപ്രശമായ മർത്ത്യഃ ൧൨

(കർപ്പൂരാഞ്ജനാദി)

കർപ്പൂരാഞ്ജനസീസപാരദകണാ
തീക്ഷ്ണാനി പിഷ്ട്വാ തതോ
നന്ദ്യാവർത്തരസേ വിശോഷ്യ മധുനാ
പിഷ്ട്വാ പുനർഭാജനേ
സ്വച്ഛേ സ്ഫാടിക ഏവ വാ വിനിഹിതം
ശുക്ലാർമ്മകാചാപഹം
തൈമിര്യഞ്ച നിരാകരോതി സഹസാ
നേത്രാഞ്ജിതം സർവദാ ൧൪

(ദന്തവർത്തി)

ദന്തൈർദന്തിവരാഹോഷ്ട്രഗവാശ്വാജഖരോദ്ഭവൈഃ
സശംഖമൌക്തികാംഭോധിഫേനൈർ[1]മരിചപാദികൈഃ ൧൫

1. മരിചപാദികൈരിതി മഞ്ജിതാഷ്ടാംഗഹൃദയപാഠം.

ക്ഷതശുക്ലമപി വ്യാപി ദന്തവർത്തിർനിവർത്തയേൽ ൧൬

(അക്ഷബീജാദി)

അക്ഷബീജമരിചാമലകത്വക്
തുത്ഥയഷ്ടിമധുകൈർജലപിഷ്ടൈഃ
ഛായശുഷ്കഗുളികാഃ പരിശുഷ്കാ
നാശയന്തി തിമിരാണ്യചിരേണ. ൧൭

(മരിചാദി)

മരിചാമലകജലോദ്ഭവ-
തുത്ഥാഞ്ജനതാപ്യധാതുഭിഃ ക്രമവൃദ്ധൈഃ
ഷാൺമാക്ഷിക ഇതി യോഗ-
സ്തിമിരാർമ്മക്ലേദകാചകണ്ഡൂഹന്താ ൧൮

(വ്യോഷാദിവടികാ)

വ്യോഷതാലീസചവികാതിന്ത്രിണീകാമ്ലവേതസം
സാഗ്ന്യജാജീദ്വിപലികാ ഏലാത്വക്പത്രപാദികം ൧൯
ജീർണ്ണാദ്ഗുളാത്തുലാർദ്ധേന പക്വേന വടകീകൃതം
പീനസശ്വാസകാസഘ്നം രുചിസ്വരകരം പരം. ൨൦

(നികുംഭാദിവർത്തി)

നികുംഭകുംഭസിന്ധൂത്ഥമനോഹ്വാലകണാഗ്നികൈഃ
കൽക്കിതൈർഘൃതമധ്വാക്താം ഘ്രാണേ വർത്തിം പ്രവേശയേൽ
[൨൧

(ഖദിരാദിഗുളിക)

ഖദിരസാരതുലാമരിമേദതുലാർദ്ധയുഗ്മം തോയവഹേഷ്ടഭാഗാവശേഷം കഷായയേദവതാരിതപരിസ്രുതേ ച പുനരാഘനീഭാവാൽ ഘനീഭൂതേ ശീതേ ച കാർഷികാണി ശ്ലക്ഷ്ണീകൃതാനി പ്രക്ഷിപേൽ ചന്ദനദ്വയപത്മകോശീരന്യഗ്രോധപ്രരോഹയവാനീമഞ്ജിഷ്ഠാവാളകധാതകീ മുസ്തപ്രപൗണ്ഡരീകമധുകത്രിഫലാ ചതുർജ്ജാതകലാക്ഷാനളദതാർക്ഷ്യശൈലലോധ്രദ്വിരജനീസമംഗാപാഠാ കട്ഫലൈലേയപത്മാംഗഗൈരികാഞ്ജനാനി പലികാംശജാതീഫലലവംഗതക്കോലജാതിപത്രികാൻ കർപ്പൂരാർദ്ധ

കഢൂംബം ച ഏതാ ഗുളികാ വദനസ്ഥാസ്സർവാൻ മുഖരോഗാൻ ജയന്തി। ജനയന്തി ച സൌരഭസൌമനസ്യരുചീഃ ൨൨

(ഫലത്രയാദിഗുളിക)

ഫലത്രയദ്വീപികിരാതതിക്ത
യഷ്ട്യാഹ്വസിദ്ധാർത്ഥകടുത്രികാണി
മുസ്താഹരിദ്രാദ്വയയാവശൂക
[1]വൃക്ഷാമ്ലകാമ്രാതകവേതസാശ്ച ൨൩

അശ്വത്ഥജംബ്വാമ്രധനഞ്ജയത്വക്
ത്വക്ചാഹിമാരാൽ ഖദിരസ്യ സാരഃ
കഷായേന തേഷാം ഘനതാം ഗതേന
തച്ചൂർണ്ണയുക്താ ഗുളികാ വിധേയാ ൨൪

സാ ധാരിതാ ഹന്തി മുഖേന നിത്യം
കണ്ഠൗഷ്ഠതാല്വാദി ഗദാൻ സകൃച്ഛ്രാൻ
വിശേഷതോ രോഹിണികാസ്യശോഷ
[2]ഗണ്ഡാൻ വിദേഹാധിപതിപ്രണീതാ ൨൫

(അമൃതാദി)

അമൃതാജടിവേല്ലവത്സകം
കലശിപത്ഥ്യാമലകാ[3]ഗ്നിഗുൽഗുലു
ക്രമവൃദ്ധമിദം മധുപ്ലുതം
പിടകാസ്ഥൗല്യഭഗന്ദരാൻ ജയേൽ ൨൬

(ചന്ദ്രോദയാഗദം)

അഞ്ജനം തഗരം കുഷ്ഠം ഹരിതാലം മനശ്ശിലാ
ഫലിനീത്രികടുസ്സൂക്ഷ്മാ നാഗപുഷ്പം സകേസരം ൨൭
ഹരേണുമധുകം മാംസീ രോചനാ [4]കാകമാചികാ
ശ്രീവേഷ്ടകം സർജ്ജരസം ശതാഹ്വാ കുങ്കുമം ബലാ ൨൮
തമാലപത്രം താലീസം ഭൂർജ്ജോശീരനിശാദ്വയം
കന്യോപവാസിനീ സ്നാതാ ശുക്ലവാസാ മധുപ്ലുതൈഃ ൨൯

1. വൃക്ഷാമ്ലകാമ്ലാംഘ്രിമ. 2. ഗന്ധാൻ എന്നും പാഠാന്തരം.
3. നാഗമാലികാ എന്നു പാഠാന്തരം.
4. കലിപത്ര മേചകാനി എന്ന് അഷ്ടാംഗഹൃദയപാഠം.

ദ്വിജാനഭ്യർച്യ തൈഃ പുഷ്യെ കല്പയേദഗദോത്തമം
അശേഷവിഷവേതാളഗ്രഹകർമ്മസു പാപ്മസു ൪൦

മാരകവ്യാധിദുർഭിക്ഷയുദ്ധാശനിഭയേഷു ച
പാനനസ്യാഞ്ജനാലേപമണിബന്ധാദിയോജിതഃ
ഏഷ ചന്ദ്രോദയോ നാമ ശാന്തിസ്സ്വസ്ത്യയനം പരം

ഇതി ഗുളികാഖണ്ഡഃ സപ്തമഃ.

രസായനഖണ്ഡം.

(പഞ്ചസാരം)

പിപ്പലീശർക്കരാക്ഷൌദ്രം ശൃതം ക്ഷീരം ഘൃതം നവം
ഖജേന മഥിതം പീതം വിഷമജ്വരനാശനം ൧

(പഞ്ചസാരക്രമം)

പിപ്പലീസദൃശം സർപ്പിഃ സർപ്പിഷോ ദ്വിഗുണാ സിതാ
സിതായാ ദ്വിഗുണം ക്ഷൌദ്രം ക്ഷൌദ്രസ്യാഷ്ടഗുണം പയഃ ൨
ഏതദ്ധി പഞ്ചസാരസ്യ ക്രമം വിദ്യാദ്വിചക്ഷണഃ

(ചന്ദനകല്പം)

ചന്ദനം വെണ്ണയും കൂട്ടി ചാലിച്ചിട്ട വിഴുങ്ങുക
അശേഷരക്തപിത്താനാം ശമനെ പരമൌഷധം ൩

(കൂശ്മാണ്ഡകരസായനം)

വീതത്വഗസ്ഥികൂശ്മാണ്ഡതുലാം സ്വിന്നാം പുനഃ പചേൽ
ഘട്ടയൻ സർപ്പിഷഃ പ്രസ്ഥെ ക്ഷൌദ്രവർണ്ണെത്ര ച ക്ഷിപേൽ ൪
ഖണ്ഡാച്ഛതം കണാശുണ്ഠ്യോർദ്വിപലം ജീരകാദപി
ത്രിജാതധാന്യമരിചം പൃഥഗർദ്ധപലാംശകം ൫
അവതാര്യ്യ ച ശീതേപി ദദ്യാൽ ക്ഷൌദ്രം ഘൃതാർദ്ധകം
ഖജേനാമഥ്യ ച സ്ഥാപ്യം തന്നിഹന്ത്യുപയോജിതം ൬
കാസഹിദ്ധ്മാജ്വരശ്വാസരക്തപിത്തക്ഷതക്ഷയാൻ ൭

(വ്യാഘ്രീരസായനം)

പചേദ്വ്യാഘ്രീതുലാം ക്ഷുണ്ണാം വഹെ പാദാവശേഷിതെ
ക്ഷിപേൽ പൂതേ തു സംചൂർണ്ണ്യ വ്യോഷരാസ്നാമൃതാഗ്നികാൻ വ്യ
ശൃംഗീഭാർങ്ഗീഘനഗ്രന്ഥിധന്വയാഷാൻ പലാർദ്ധികാൻ
സർപ്പിഷഷ്ഷോഡശപലം ചത്വാരിംശൽപലാനി ച
മത്സ്യണ്ഡികായാഃ ശുദ്ധായാഃ പുനശ്ച തദധിശ്രയേൽ
ദർവീലേപിനി ശീതേ ച പൃഥക് ദ്വികുഡുബം ക്ഷിപേൽ
പിപ്പലീനാം തുകാക്ഷീര്യ്യാ മാക്ഷികസ്യാനവസ്യ ച
ലേഹോയം ഗുന്മഹൃദ്രോഗദുർനാമശ്വാസകാസജിൽ ൧൧

(ഗുളാർദ്രകരസായനം)

ഗുളസ്യ തുലയാ സാർദ്ധമാർദ്രകസ്യ തുലാം പചേൽ
ത്വഗേലാപത്ര . . ബ്ദജീരകൈസ്സാജമോജകൈഃ ൧൨
സംചൂർണ്ണ്യ ച പലോന്മാനൈരവചൂർണ്ണ്യാവതാരയേൽ
ശീതീഭൂതെ ഗുളാർദ്ധന്തു ക്ഷൌദ്രമത്ര പ്രദാപയേൽ ൧൩
ക്ഷയകാസജ്വരശ്വാസപീനസാരുചിനാശനം
പക്തിശൂല (ഞ്ച ? ാമ) ഹൃദ്രോഗഗുന്മോദാവർത്തനൽ പരം ൧൪
ഗുളാർദ്രകമിതി ഖ്യാതമൃഷിഭിഃ പരിനിർമ്മിതം

(വില്വാദിലേഹ്യം)

വില്വാർദ്ധാഢകമംഭസോർദ്ധകലശെ
പക്ത്വാ പാദശേഷ രസെ
തസ്മിൻ ജീർണ്ണഗുളസ്യ ഷോഡശപലം
ചൂർണ്ണീകൃതൈസ്സർവതഃ
കർഷാംശൈർഘനധാന്യജീരകത്രുടീ
ത്വക്കേസരത്ര്യൂഷണൈഃ
ലീഢച്ഛർദ്ദിരരോചകാഗ്നിസദന-
ശ്വാസപ്രസേകാപഹഃ ൧൫

(ദശമൂലരസായനം)

ദശമൂലബലൈരണ്ഡഭാർങ്ഗീതാമലകീവൃഷൈഃ ൧൬
രാസ്നാചവ്യാശ്മഭിദ്ദാരുസൈരീയഗ്രന്ഥികാഗ്നിഭിഃ

ശൃംഗീ ഫലത്രികാലോഹശരീക്രുലകപൌഷ്കരൈഃ
തുല്യൈരേഭിർജലദ്രോണെ സാധയേൽ സുസമാഹിതഃ ൧൭

പാദാവശേഷിതെ തസ്മിൻ ദദ്യാദ് ഗുളതുലാം ഭിഷക്
ദർവീപ്രലേപേ സംജാതെ ചൂർണ്ണാന്യേതാനി ദാപയേൽ ൧൮

ചതുർജാതഘനവ്യോഷജീരകദ്വയദീപ്യകം
ധാന്യാകം ചാക്ഷയുഗ്മാനി തത്തുല്യാ സിതശർക്കരാ ൧൯

ശീതെ തസ്മിൻ പ്രദാതവ്യം ഗുളപാദാംശകം മധു
ലേഹയേൽ പ്രാതരുത്ഥായ ശുദ്ധകായോ ജിതേന്ദ്രിയഃ ൨൦

കാസശ്വാസം പ്രതിശ്യായമരോചകഗളഗ്രഹൌ
വാതരോഗാനനേകാംശ്ച ക്ഷയം ഗുന്മം ച നാശയേൽ ൨൧

ലേഹായം ദശമൂലാഖ്യഃ സർവരോഗേഷു പൂജിതഃ
ഏതദ്വ്യക്ഷവിനാശായ നിർമ്മിതം നിമിനാ പുരാ[1] ൨൨

(ത്രിജാതകാദി)

ത്രിജാതകം ത്രികടുകം ത്രിഫലാ ജീരകം തഥാ
ഭല്ലാതകം വിളംഗം ച ഹരിദ്രെ ഹിംഗുദീപ്യകം ൨൩

സർഷപം മധുകഞ്ചൈവ തഥാ കസ്തുംബുരുണി ച
ഏതാനി സമഭാഗാനി ശ്ലക്ഷ്ണം ദൃഷദി പേഷയേൽ ൨൪

നവഭാജനമാദായ കൽക്കേനാലേപയേത്തതഃ
ആതപെ പരിശോഷ്യാഥ നാളികേരാംഭസാ ഭിഷക് ൨൫

പൂരയേൽ സപ്തരാത്രഞ്ച ധാന്യരാശൌ നിധാപയേൽ
നാളികേരാംഭസൊ മാത്രാം മാത്രാജ്ഞോ യോജയേദ് ഭിഷക് ൨൬

കാസശ്വാസപ്രതിശ്യായെ ഭക്തദ്വേഷെ വിശേഷതഃ
അയമപ്രതിമൊ യോഗൊ ബലവർണ്ണാഗ്നിവർദ്ധനഃ ൨൭

(നാളികേരരസായനം)

പുരാണകിട്ടം ലോഹഞ്ച സംഗൃഹ്യാദൌ ഭിഷഗ്വരഃ
ത്രിസപ്തകൃത്വോ ഗോമൂത്രെ ദഗ്ധ്വാ ദഗ്ധ്വാ തു ഭർജയേൽ ൨൮

ഭൃംഗധാത്രീത്രായമാണാം സ്വരസെ ച യഥാക്രമം
പർവികാ സ്വരസെ തദ്വൽ ദഗ്ധ്വാ ഭർജനമാചരേൽ ൨൯

1. അയം ഗുളമയാം ഭേദേന സഹസ്രയോഗം ൨൦൧.

തതസ്സം ചൂർണ്ണയേൽ സമ്യക് ത്രിഫലാവ്യോഷമാക്ഷികാൻ
വർഷാഭൂരജനീദ്വന്ദ്വജീരകദ്വയദീപ്യകാൻ ൩൦

ചവ്യതാമലകീ ഭാർങ്ഗീ ഘനകർക്കടശൃംഗ്യുപദാൻ
മണ്ഡൂകപർണ്ണീദഹനലവംഗഗജപിപ്പലീഃ ൩൧

ഏലാം പിപ്പലിമൂലഞ്ച ധാന്യാകം ദേവദാരു ച
പാഠാവിളംഗദുസ്പർശഹപുഷാഗജകർണ്ണികാഃ ൩൨

ഏതേഷാം കാർഷികാൻ ഭാഗാൻ പൃഥക് കർഷദ്വയം തു വ്യൽ
ലോഹലോഹജചൂർണ്ണഞ്ച സർവ്വചൂർണ്ണസമം ഭവേൽ ൩൩

സർവം ജംബീരതോയേന പിഷ്ട്വാ പിണ്ഡീകൃതം തതഃ
ലോഹപാത്രം തതൊ ദഗ്ദ്ധ്വാ ലേപയേച്ച പുനഃ പുനഃ ൩൪

തപ്തം തപ്തം തദുദ്ധൃത്യ പിഷ്ട്വാ ഭൃംഗാർദ്രകെ രസെ
ആർദ്രകേക്ഷുരസെ പിഷ്ട്വാ നാളികേരജലേപി ച ൩൫

ലേപയേൽ കലശം സമ്യഗപൂരാണമന്തതന്നം
ഛായായാം പരിശോഷ്യാഥ സലിലൈർനാളികേരജൈഃ ൩൬

പൂരയേത്തദ്ഘടം ഭൂയൊ ധാന്യരാശൌ നിധാപയേൽ
പ്രയുഞ്ജ്യാൽ പ്രാതരുത്ഥായ യഥാഗ്നിബലമാതുരഃ ൩൭

സർവപാണ്ഡ്വാമയേ ശസ്തം പൈത്തികേ ച വിശേഷതഃ
ഏവമാദീനി ചാന്യാനി മാസമാത്രേണ സാധയേൽ ൩൮

അനന്തത്തമമിദം ഖ്യാതം നാളികേരരസായനം

(ഹിംഗുത്രിഗുണരസായനം)

ഹിംഗുത്രിഗുണംസൈന്ധവമസ്മാത് ത്രിഗുണന്തു തൈലമൈരണ്ഡം
തത് ത്രിഗുണരസോനരസം ഗുന്മോദരവൃദ്ധി ശൂലഹരം ൩൯

(ദശമൂലകരഞ്ജാദി)

ദശമൂലം കരഞ്ജൌ ദ്വൌ ദേവദാരുഹരീതകീ
ഭാർങ്ഗീ ശഠീചിത്രകം ച ഹപുഷാശാരിബേ തഥാ
വിളംഗദന്തീ തുല്യതാ പ്രത്യേകം സ്യാൽ പലീനകം
ദ്വിദ്രോണെ സലിലെ പക്ത്വാ ധാരയേൽ പാദശേഷിതെ
തൽകഷായം പരിസ്രാവ്യ തസ്മിൻ ഗുളതുലാം ക്ഷിപേൽ

ആശപാകത്ഥൗഗ്ദംബരൈശ്ശൈലൈരാവഘട്ട്യ വിപാചയേൽ
യാവതാ (മത്രീമധു) സാവർണ്ണ്യം താവൽ പക്താവതാരയേൽ
നവം ഘടം സമാദായ പിപ്പല്യാദിരജൈസ്തഥാ ൪൩
ലിപ്ത്വാതം പൂരയിത്വാഥ കപാലേന പിധായ ച
ധാന്യരാശൌ ദശാഹന്തു സ്ഥാപയിത്വാ വിചക്ഷണഃ ൪൪
പ്രാശയേൽ പ്രാതരുത്ഥായ മാത്രയാ വിധിവന്നരഃ
ഗുന്മോദരവികാരാണാം ശോഷിണാം പാണ്ഡുരോഗിണാം
ക്ഷതക്ഷയഗൃഹീതാനാം മന്ദാഗ്നീനാം പ്രമേഹിണാം
യോജ്യമേതന്മഹാവീര്യം വരിഷ്ഠം സർവരോഗനൽ ൪൬

(ശതാവരിഗുളം)

ശതാവര്യാസ്തു മൂലാനാമാഢകം സ്വരസാദ്ഭവേൽ
താവദിക്ഷുരസം ചൈവ ഘൃതപ്രസ്ഥം പ്രയോജയേൽ
ഭേഷജാന്യാവപേത്തത്ര മധുകോശീരചന്ദനം
മധൂകപുഷ്പം ശ്യോനാകം ത്രിജാതം ജീരകം തഥാ ൪൭
കസ്തുംബുരുണി കൃഷ്ണാ ച ധാത്രീ കഷ്ഠം ച പത്മകം
ഏതാന്യർദ്ധപലീകാനി ദത്വാ മൃദ്വഗ്നിനാ പചേൽ ൪൯
യാവദ്ദർവീപ്രലേപസ്സ്യാത്തദൈനമവതാരയേൽ
പ്രാതരുത്ഥായ ലേഹ്യോയം പശ്ചാൽ ക്ഷീരേണ ഭോജയൽ
സർവകൃച്ഛ്രേഷു മേഹേഷു രക്തപിത്തെ ഹലീമകെ
ശതാവരീഗുളം ഹ്യേതദൃഷിഭിഃ പരികീർത്തിതം ൫൧

(പൂതീകഞ്ചുകതം)

പഞ്ചതുലാം പൂതികരഞ്ജവല്ക്കാദ്
ഭേമൂലതശ്ചിത്രകകണ്ടകാര്യോഃ
ദ്രോണത്രയേഽപാം ചരണാവശേഷേ
പൂതെ ശതഞ്ചാത്ര ഗുളസ്യ ദദ്യാൽ ൫൨
പലികഞ്ച സുചൂർണ്ണിതം ത്രിജാത
ത്രികടുഗ്രന്ഥികധാന്യമാശ്മഭേദം
പുരപുഷ്കരമൂലധാന്യചവ്യം
ഹപുഷാമാർദ്രകമമ്ലവേതസഞ്ച ൫൩

1. രജോയം ജഞ്ജാ സാർദ്ധം സ്ത്രീപുഷ്പഗുണയുളിക്ക ഇത്യജയഃ.

ശീതീഭൂതം ക്ഷൌദ്രവിംശത്യാപത-
മാർദ്രക്ഷ ബീജപൂരാർദ്ധൈകൈശ്ച
യുക്തം കാമം ഗണ്ഡികാഭിസ്തഥൈക്ഷ്വോഃ
സർപ്പിഃ പാത്രെ മാസമാത്രേണ ജാതം ൫൪
ചുക്രം ക്രകചമിവേദം
ദുർനാമ്നാം വഹ്നിദീപനം പരമം
പാണ്ഡുഗരോദരഗുന്മ-
പ്ലീഹാനാഹാശ്മകൃച്ഛ്രഘ്നം ൫൫

(പൂതീകഞ്ചുകതം-൨)

ദ്രോണേപാം പൂതിവൽക്കദ്വിതുലമഥ പചേൽ
പാദശേഷേ ച തസ്മിൻ
ദേയാശീതിർഗുളസ്യ പ്രതനകരജസോ
വ്യോഷതോയൈശ്ച പലാനി
ഏതന്മാസേന ജാതം ജനയതി പരമാ-
മൂഷ്മണഃ പക്തിശക്തിം
വായോഃ കൃത്വാനുലോമം ജയതി ച ഗുദജ-
പ്ലീഹഗുന്മോദരാണി ൫൬

(പുളിംകഴമ്പ്)

ചുക്കും തിപ്പലിയും പുരാണമുളകും
കായം കരിംജീരകം
സിദ്ധാർത്ഥം കൊട്ടവേലി കാട്ടുമുളകും
ദീപ്യം തഥാ ജീരകം
കാട്ടിത്തിപ്പലിയും സുചൂർണ്ണിതമിദം
നേത്രപ്പനീരിൽ തദാ
ചിററമൃതീ പതിനാറുകൊറംവിധു പലം ൫൭
സേമ്മപ്പു വിലവും തഥാ.
ക്രക്കിൻനീർ പുളി കാടിമോരോട്ട സമം
മുന്നാഴിയും നാഴിയും
മൂന്നും ചൊന്നവയും കലക്കിയതിനെ-
പ്പാത്രേ പുനഃ പാചയേൽ

ദർവീലേപനതാം ഗതെ പുലരിയേ
ലിഹ്യാച്ച കർഷോന്മിതം
ചെയ്യപ്പെട്ട പുളിംകുഴമ്പിതു ദ്രവം
സംസേവിതം തന്നുണാം ൧൮
ഗുന്മാനഷ്ടവിധാന്നിഹന്തി സകലാൻ
ശൂലാന്ത്രവാസ്ഥാമയാൻ

(ഗുളഹരീതകീ)

ദശപഞ്ചമൂലാർദ്രകചവ്യദാരു
പുനർന്നവഗ്രന്ഥികശാന്തസിദ്ധെ
കഷായകേ സാധു പചേത പത്ഥ്യാ-
ശതം സമേതം തുലയാ ഗുളസ്യ ൧൯
ചതുഷ്പലം തത്ര കടുത്രികസ്യ
ത്രിജാതകസ്യ ത്രിപലഞ്ച കർഷം
ക്ഷാരസ്യ ചൂർണ്ണം പ്രതിവാപ്യശീതെ
മധു പ്രദദ്യാൽ കുഡുബദ്വയം ച ൨൦
ഏകാദയാ ഹന്തി നിഷേവ്യമാണാ
പ്രവൃദ്ധശൂലജ്വരശോഫഗുന്മാൻ

(ചിത്രകഗുളം)

പഞ്ചാശൽപലികം ഗൃഹ്യ മൂലം ചിത്രകജം തഥാ ൨൧
പക്ത്വാ ജലാഢകൈഃ ഷഡ്ഭിരഷ്ടഭാഗാവശേഷിതം
ഗുളഞ്ച തുലയാ യുക്തം പുനരഗ്നാവധിശ്രയേൽ ൨൨
പ്രസ്ഥം ചിത്രകചൂർണ്ണസ്യ ഭല്ലാതകുഡുബം തഥാ
സാർദ്ധത്രിപലികൈശ്ചാപി പത്ഥ്യാധാത്രീമഹൌഷധൈഃ ൨൩
പലദ്വയേന ലോഹസ്യ കാളികാജീരകസ്യ ച
ചപലാപിപ്പലീമൂലവിളംഗാസ്സിതസർഷപാഃ ൨൪
ഹിംഗുചവ്യവചാപാഠാഭാർങ്ഗീ ചാതിവിഷാ തഥാ
ഇത്യേതൈഃ പലികൈസ്സമൃക്സിദ്ധം നിവാപ്യ യുക്തിതഃ ൨൫
പക്ത്വാ ദർവീപ്രലേപേ തു സുശീതം കലശേ സ്ഥിതം
ധാന്യരാശൌ യഥായുക്ത്യാ പക്ഷമാത്രം നിധാപയേൽ ൨൬
ന ചാത്ര പരിഹർത്തവ്യമാഹാരാചാരജാതിഷു
പാണ്ഡുരോഗമുദാവർത്തം ഗുന്മം കുഷ്ഠം ഭഗന്ദരം ൨൭
അർശോഗ്നിസാദം ശൂലഞ്ച ശ്വാസം കാസം സകാമിലം

ജയേത്തഥാവിധാനന്യാൻ രോഗാൻ ദേവവരോ യഥാ ൨൮
അനുഗ്രഹാർത്ഥമൃഷിഭിർന്നിർമ്മിതഃ ചിത്രകോ ഗുളഃ

ഇതി ലേഹഖണ്ഡഃ സമാപ്തഃ.

——

കല്പഖണ്ഡം.

(കഷായപാകവിധി)

കഷായപാകം വക്ഷ്യേ ഞാൻ വൃദ്ധവൈദ്യാനുസാരതഃ
ഔഷധം കഴകിത്തുക്കി പലമാത്രം ചതച്ചഥ ൧
നാനാഴിവെള്ളവും വീഴ്ത്തി മൺമയെ ഭാജനെ ക്ഷിപേൽ
വിപചേദഗ്നിനാ സാധു ചുരവും സമുപഗച്ഛതാ ൨
എല്ലാടവും കയിൽകൊണ്ടു ശനകൈരവഘട്ടയേൽ
അടച്ചന്യേന പാത്രേണ വാങ്ങിവെച്ചർദ്ധശേഷിതം ൩
പിറെറന്നാളെതിരേ പാകാദുഴക്കാഴക്കശേഷിതം
അരിച്ചനല്ലതുണിയിൽ നിർമ്മലെ ചഷകെ സ്ഥിതം ൪
ദോഷാദ്യവസ്ഥയാ ശീതമുഷ്ണഞ്ചാഥ കഷായകം
പൂർവ്വയാമേ കുടിപ്പിക്ക രോഗിണം സാന്ത്വയൻ ഭിഷക് ൫
തേൻകൂട്ടിയകഷായത്തെ ശീതമേവ പ്രയോജയേൽ
അന്നുതന്നെ പചിക്കേണ്ടും കഷായം ക്ഷീരസംയുതം ൬
രാത്രൌ പേയം കഷായഞ്ച തസ്മിന്നേവ ദിനേ പചേത്

(ക്ഷീരപാകവിധി)

[1]ദ്രവ്യാച്ചതുർഗ്ഗുണം ക്ഷീരം ക്ഷീരാദംബു ചതുർഗ്ഗുണം ൭
ക്ഷീരാവശേഷം കർത്തവ്യം ക്ഷീരപാകെ ത്വയം വിധിഃ

(കഷായക്കഞ്ഞി)

മരുന്നര പലംകൊണ്ടു കഷായക്കഞ്ഞിപാചനെ ൮
മൂന്നിടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ മൂന്നൊന്നാക്കീട്ടരിക്കണം ൯
നുറുക്കരിയുമിട്ടു ഇളവേകിച്ചിട്ടുടനെ പിബേൽ

1. 'ദ്രവ്യാദഷ്ടഗുണം' എന്നു ഗ്രന്ഥാന്തരം കാണുന്നു.

(മുക്കടി)

നാൽക്കഴഞ്ചൌഷധം നാഴിത്തക്രത്തിൽ പുഴുകീട്ടടൻ
അരച്ചതിൽ കലക്കീട്ട നാലൊന്നായതു മുക്കടി ൪൦

(പാളമോര്)

ഇഞ്ചി മഞ്ഞളും കടകൻകരന്തകാ-
മിക്ഷുകാണ്ഡതുടരീ ബലാരസെ
ഞാറമൂലതൊലിയല്ലവേതസം
ചിഞ്ചയുഗ്മലശുനംപുളിഞ്ചുളാ ൪൧
ആവണക്ക ശിഫയും ത്രിവൃത്തുമ-
പ്പത്ഥ്യയാദി ഗുളികൌഷധങ്ങളും
ജീരകഞ്ച ലവണം പൊടിച്ചര-
ച്ചിട്ടുകൊണ്ടപിച കിട്ടവും പുനഃ ൪൨
മുട്ട മുട്ട പരിചോടതിട്ടുകൊ-
ണ്ടുരുമൂസഹിതായസം തഥാ
കിട്ടജാനലവിപകതക്രകെ
തത്രദന്തശാലൈകചൈസ്സമം ൪൩
അഞ്ചിടങ്ങഴിയതാക്കിയാദരാൽ
മുമ്മടങ്ങനമിതഞ്ച തൽപുനഃ
പാളമോരിതൊരുപാളയിൽപക-
ന്നാക്കിവച്ചെതിരവെ നിഷേവയേൽ ൪൪
കുക്ഷിരോഗമഖിലം ശമിച്ചപോം
പിത്തപാണ്ഡുവിനമേററമത്ഭുതം.

*(മാനവിധി)

നെല്ലൊരു വീശം വീശം
ദശ, കാണം കഴഞ്ചു ദശകാണം,
പന്ത്രണ്ടു കഴഞ്ചു്, പലം
കൂട്ടുന്നവൈദ്യരക്കഷായവിധൌ ൪൫

* [illegible]
രതിഃ യത്തതാ മനമുച്യതെ പാദികാകിക
ജലന്തരാലെ സൂക്ഷ്മകെകരവുംശിവിചേക്യതെ
ഷഡ്വംശീമിർമരീചിഃ സ്യാൽ താഭിഃ ഷഡ്ഭിശ്ച രാജികാ

(സ്നേഹപാകവിധി)

പ്രസ്ഥെ തൈലസ്യ പക്തവ്യെ കഷായീകരണക്ഷമാൽ പന്നു
പലാന്നിഷോഡശദ്രവ്യാച്ചതുഃപ്രസ്ഥ..........
സംയോഗെ പാവകാദീനാം പ്രസ്ഥഷോഡശവാരിണാ ൪൬
കല്കാത്ഥമുപയോജ്യസ്യ ഭേഷജസ്യ പലം ഭവേൽ
സപ്താഹം സവ്മൂലാനാം വല്ലീനാന്തു ത്ര്യഹം സ്മൃതം ൪൭
ദ്വാദശാഹന്തു സാരാണാം ഏഷ പാകക്രമൊ വിധിഃ
ക്ഷീരെ ദ്വിരാത്രം സ്വരസെ ത്രിരാത്രം
സ്നേഹഃ കഷായേഷു തു പഞ്ചരാത്രം
കല്ക്കേന സംയോജ്യ ശനൈശ്ച പക്ത്വാ
മൃദ്വഗ്നിനാ ഹന്തി സമസ്തരോഗാൻ. ൪൮

ഔഷധം നാല്പലം ക്വാഥ്യം കുഡബസ്നേഹപാചനെ
നാലിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ പാദശേഷം കുറക്കുക ൪൯
അരിച്ചതിൽ ക്ഷിപേൽ സ്നേഹം കല്കഞ്ചാർദ്ധപലോന്മിതം
ഇങ്ങനെ വിധിസാമാന്യം കൊള്ളുന്നു സ്നേഹപാചനെ ൫൦
മരുന്നഞ്ചുപലം ക്വാഥ്യമെന്നാഹുരപരേ ബുധാഃ

ത്രിസ്രഃ രാജികാഭിശ്ച സർഷപഃ പ്രോച്യതെ ബുധൈഃ
യവോഷ്ടസർഷപൈഃ പ്രോക്തോ ഗുഞ്ജാസ്യാത്തച്ചതുഷ്ടയം
ഷഡ്ഭിശ്ചരക്തികാഭിഃ സ്യാന്മാഷകൊ ഹേമധാന്യകൌ
മാഷൈശ്ചതുർഭിർമാനഃ (ശാണഃ) സ്യാദ്ധരണം സന്നിഗദ്യതെ
ടങ്കഃ സ ഏവ കഥിതസ്തദ്വയം കോല ഉച്യതെ
ക്ഷുദ്രമോ വടകശ്ചാപി (ക്ഷുദ്രകൊവടകശ്ചൈവ) ദ്രംക്ഷണഃസന്നിഗദ്യതെ
കോലദ്വയഞ്ച കർഷഃസ്യാൽ സഃ പ്രോക്തഃ പാണിമാനികാ
അക്ഷഃ പിചുഃ പാണിതലം കിഞ്ചിൽ പാണിശ്ചതിന്ദുകം
ബിഡാലപദകഞ്ചൈവ തഥാ ഷോഡശികാമതാ
കരമദ്ധ്യോ ഹംസപദം സുവർണ്ണം കബളഗ്രഹഃ
ഉദുംബരഞ്ച പര്യായൈഃ കർഷ ഏവ നിഗദ്യതെ
സ്യാൽകർഷാഭ്യാമർദ്ധപലം ശുക്തിരഷ്ടമികാ തഥാ
ശുക്തിഭ്യാം ച പലം ജ്ഞേയം മുഷ്ടിരാമ്രം ചതുർത്ഥികാ
പ്രകുഞ്ചഃ ഷോഡശീബില്വം പലമേവാത്ര കീർത്ത്യതെ
പലാഭ്യാം പ്രസൃതിർജ്ഞേയാ പ്രസൃതശ്ച നിഗദ്യതെ
പ്രസൃതിഭ്യാമഞ്ജലിഃ സ്യാൽ കുഡവോർദ്ധശരാവകഃ
അഷ്ടമാനഞ്ച സജ്ഞേയഃ കുഡവാഭ്യാഞ്ച മാനികാ
ശരാവോഷ്ടപലം തദ്വൽ ജ്ഞേയമത്ര വിചക്ഷണൈഃ
ശരാവാഭ്യാം ഭവേൽ പ്രസ്ഥശ്ചതുഃപ്രസ്ഥൈസ്തഥാഢകം
തുലാ പലശതം ജ്ഞേയം സമം ....
ദ്രോണകാഢകബില്വാനി കുഡവഃ പ്രസ്ഥമാഢകം
രാശിർദ്രോണീ ഖാരീചേതിയഥോത്തരചതുർഗ്ഗുണം ഇതി ഗ്രന്ഥാന്തരെ.

കഡുഖസ്നേഹകേ സാദ്ധ്യേ കൽക്കമൊന്നുു പൂർവവൽ വ ഫ
കറാത്തുമിതിലേറീട്ടും ശാസ്ത്രേ ദൃഷ്ടം പ്രമാണകം
പാകംമൂന്നുവിധം മന്ദം ചിക്കണം ഖരചിക്കണം വ ന്ന
ഇവററിൻെറ ലക്ഷണത്തെ ചൊല്ലുന്നേനെളുതായി ഞാൻ
കിട്ടംകൈകൊണ്ടു മർദ്ദിച്ചാൽ വിരൽമേൽ പിരളായ്കയും വ ർ
വെള്ളം കറച്ചുരച്ചിട്ടപിണ്ഡ വച്ചുമയുന്നതും
മന്ദസ്യ ലക്ഷണം, സ്നേഹെ ശബ്ദംമാറുകയെന്നതും വ ൫
മെഴുകോട്ടുള്ള സാമ്യഞ്ച ചിക്കണത്തിനുലക്ഷണം
വർണ്ണഗന്ധാദിഭേദങ്ങളുടനെവന്നുദിക്കിലും വ ൬
തിരിപോലെ ചമച്ചിട്ടു വളച്ചാൽ മുറിയുന്നതും
ഖരസ്യ ലക്ഷണം പാത്രാലിതിന്നിരട്ടിവേണമേ? വ ൭
നടയത്തെത്തുടങ്ങുമ്പോൾ മറേറതു പരിപൂർത്തയേൽ?
സൂക്ഷ്മസ്ഥൂലങ്ങളായുള്ള ഭേദംരണ്ടുമിതായതു വ ൮
മന്ദത്തിലിളതിൽ ച്ചോകിലഗ്നിസാദാദികൃൽപരം
ഖരാദ്ഗർദ്ധാപം മൂത്തുപോകിൽ ഫലമില്ലനിനച്ചതു് വ ൯
വരുത്തേണ്ടുന്നകാര്യത്തെ വരുത്തീടും വിധിച്ചതു
അഗ്നിയെ സമനായിട്ടു വരുത്തീടും വിശേഷതഃ ന ൦
എന്നാലെപ്പൊഴുമിപ്പാകം സൂക്ഷിക്കേണം മുഹുർമുഹുഃ
പിന്നെയുണ്ടൊരുപാകത്തെച്ചൊല്ലുന്നു ഘൃതതൈലയോഃ ന ഫ
നരമാറുക നെയ്യിന്നു തൈലത്തിന്നു തുടങ്ങുക
ഫേനോപശാന്തിസ്സ്വശരീരലാഭൊ
നിശ്ശബ്ദതാവർണ്ണവിപര്യയഞ്ച
ദ്രവൌഷധീനാം പരിശോഷണഞ്ച
ഘൃതസ്യ പാകം പ്രവദന്തി സന്തഃ ന വ
ഖരൊ മണിരവഃ കംസെ മൃദുഃ പിച്ഛനിവർത്തകഃ ന ന്ന
ചിക്കണഃ സ്പർശമാത്രേണ നിമ്നഭാവം പ്രപദ്യതെ.

(ചൂർണ്ണാദിമാനം)

വിലാളപദമാത്രന്തു ചൂർണ്ണമാനം വിദുർബുധാഃ ന ർ
അക്ഷപ്രമാണാ ഗുളികാ സാമാന്യേന വിധീയതെ
ലേഹസ്യ തന്തുമത്താപ്സു മജ്ജനം ശരണം ന ച ന ൫
ദർവീലേപനമെന്നുള്ള പാകേ വാങ്ങീട്ടു സേവയേൽ

(ധാരാകല്പം)

ഖടപാത്രദ്രവിതസ്തിദീർഘമഹിതാ
തുര്യ്യാംശവിസ്താരിതാ
ഭിത്തിസ്സാർദ്ധവിതസ്തികാ[1] സമതതാ
പാദാന്തരന്ധ്രാ ബഹിഃ
ഭിത്ത്യർദ്ധാംഗുലനിർഗമാ ദൃഢതരാ
ശീർഷപ്രദേശോന്നതാ
ഹസ്തോച്ഛ്രായപദാ തദർദ്ധചരണാ
ഭൂയാച്ഛിരഃപാദയോഃ. ർ ഫ

പുന്നാഗാമ്രസുരദ്രുമപ്രഭൃതിഭി-
ർവ്വാതഘ്നവൃക്ഷൈഃ കൃതാ
ഭൃംഗാരസ്ത്വിഹ ലൌകികാഢകമിതഃ
സ്വർണ്ണാദിലോഹാത്മകഃ
ധാരാ യസ്യ കനിഷ്ഠകാംഗുലിസമാ
നാത്യുന്നതാ നാനതാ
വാതാദൌ പുരലോചനൈകമഹിതാ
ഖടപാദ്രതാ ഗാഹനെ ർ വ

ധാരാഭൂരിനിഷേവണാദപിതന്നതെ
പിത്തഭ്രമമൂർച്ഛരാജ്വര-
ഛർദ്യംഗസ്വരസാദസന്ധിഗളന-
പ്രായാനശേഷാൻ ഗദാൻ
തസ്മാദേകദിനാന്തരം മലബലാന്യാ-
ലോച്യ ശുദ്ധേഷ്ടനലെ
തൈലം ശ്ലേഷ്മണി തദ്വദേവ യമകം
സ്വപ്നേഥ ഘൃതം പിത്തജെ ർ ന്ന

ധാതൂനാം ധൃതിമാദധാതി വിപുലാം
കായാഗ്നിവർണ്ണൌജസാം
പുഷ്ണാതി ശ്രിയമശ്രിയം ഹരതി സാ
സർവേന്ദ്രിയാണാമപി

1. സമതലാ എന്നു പാഠാന്തരം.

ക്ലൈബ്യഗ്ലാനിജരാ നഹന്തി കുരുതേ
സ്വാസ്ഥ്യം ചിരഞ്ചായുഷോ
ധാരാ നാമ സദാ ഹി മാരുതഗണാൻ
നിർമ്മൂലമുന്മൂലയേൽ. ൪൪

അർഘ്യഗന്ധാദിഭിർഭക്ത്യാ സമ്പൂജ്യാഥ മഹേശ്വരം
സ്നേഹസ്യ ദ്വാദശപ്രസ്ഥം കടാഹേ സമധിശ്രയേൽ ൪൫
കവോഷ്ണസ്നേഹപൂർണ്ണേന ഹേമകുംഭേന പാർശ്വയോഃ
ധാരാം കുര്യാദവിച്ഛിന്നാം ശനൈകെശ്ചതുരംഗുലാൽ ൪൬
മുഹൂർത്തദ്വിതയം കാലം രൂക്ഷെ സ്നിഗ്ധെ തദർദ്ധകം
ഉത്ഥാപ്യമാനഃ പ്രപിബേത് ധാന്യനാഗരസാധിതം ൪൭
ഉഷ്ണോദകഞ്ച കുശലൈർമ്മർദ്ദയേത സമന്തതഃ
കഷായാപഹൃതഃസ്നേഹസ്തതഃ സ്നാതോ യഥാവിധിഃ ൪൮
സയൂഷമൂഷണപ്രായം ഭുഞ്ജീതാ...............
ഏവം സപ്തദിനം കൃത്വാ തതോന്യേദ്യുർവിരേചയേൽ ൪൯
തതഃ കോഷ്ഠഗതാൻ ദോഷാൻ നിർഹരേദ്വസ്തികർമ്മണാ
അശ്വഭ്യാം നിർമ്മിതമിദം സേവമാനോ ജിതേന്ദ്രിയഃ ൫൦
നരോ ഭവത്യരോഗീ ജീവേദ്വർഷശതം സുഖീ

(സ്നേഹപ്രവൃത്തികാലം)

രോമാന്തരാണി ച ത്വണാം ത്രിഭിർമാത്രാശതൈസ്തഥാ ൫൧
സേകാൽ പ്രവിശതി സ്നേഹശ്ചതുർഭിസ്തു ത്വചം വ്രജേൽ
രക്തം പ്രവിശതി സ്നേഹോ മാത്രാണാം പഞ്ചഭിശ്ശതൈഃ ൫൨
ഷഡ്ഭിഃ പ്രപദ്യതേ മാംസം ശതൈർമേദശ്ച സപ്തഭിഃ
ശതൈരഷ്ടാഭിരസ്ഥീനി പ്രവിശേന്നാത്ര സംശയഃ ൫൩
മാത്രാശതൈശ്ച നവഭിർമജ്ജാനം സമ്പ്രപദ്യതേ
മജ്ജാതഃ ശുക്ലമാപ്നോതി ശതൈഷ്ഷഡ്ദശഭിസ്തഥാ ൫൪
തത്രസ്ഥം ശമയേദ്രോഗം വാതപിത്തകഫാത്മകം

(ധാന്യാമ്ലസമ്പാദനക്രമം)

അശീതിവാതരോഗേഷു ധാന്യാമ്ലം സന്നിവേശയേൽ ൫൫
ശുഭെ മുഹൂർത്തെ നക്ഷത്രെ സുഗ്രഹെ കലശം ന്യസേൽ
തസ്മിന്നേതാംശ്ച സംഭാരാൻനിക്ഷിപേന്മതിമാൻ ഭിഷക് ൫൬

തണ്ഡുലസ്യ ദശപ്രസ്ഥം പൃഥുകസ്യ തഥൈവ ച
കുലത്ഥസ്യ തഥാ ലാജാച്ചത്വാരിംശൽ ന്യസേൽ പുനഃ ൫൭

ആഢകം കംഗുബീജാനാം കോദ്രവസ്യ ച തണ്ഡുലാൽ
ചതുഃപ്രസ്ഥം ക്ഷിപേൽ പശ്ചാൽ ദ്വിപ്രസ്ഥം നാഗരസ്യ ച
൫൮

കംസം ദന്തശഠാനാഞ്ച ദീപ്യകാൽ കുഡുബാഷ്ടകം
ഉഷ്ണോദകസ്യ ദ്വിശതപ്രസ്ഥം ക്ഷിപ്ത്വാ തിരോദധേൽ ൫൯
തതസ്തദ്വദനം ബദ്ധ്വാ പരിതോഗ്നിം വിനിക്ഷിപേൽ
ആസപ്തദിവസാദേവമഷ്ടമെ ദിവസെ പുനഃ ൬൦
തദുദ്ധൃതധാന്യാമ്ലമുഷ്ണദ്രോണ്യാം വിനിക്ഷിപേൽ
ആതുരം സ്നിഗ്ദ്ധസർവ്വാംഗം തദാ തത്രാവഗാഹയേൽ. ൬൧

ഇതി കല്പഖണ്ഡോ നവമഃ.

നവഖണ്ഡം സമാപ്തം.

ശുഭമസ്തു.